THE LIBRARY — THE UNIVERSE

מעריב
יום ה' י"ט ניסן תשל"ד 11.4.74 גליון 9048 שנה כ"ו
50 אג'
MAARIV • העתון הנפוץ ביותר במדינה
מייסד והעורך הראשון ד"ר ע. קרליבך ז"ל

אסד למוסקווה: הרוסים ינסו לשכנע להעביר את מו"מ ההפרדה לז'נווה

מטרת בריה"מ: למלא תפקיד פעיל יותר במו"מ ✶ יעודדו את אסד להמשיך ב"מלחמת ההתשה" ✶ קיסינג'ר — באיגרת לדמשק: הצעות דיין — בסיס לפתיחת מו"מ

מאת סופר "מעריב" לענינים ערביים
סמוך לבואו של נשיא סוריה, חאפז אל־אסד, ה־יום לביקור של תמיכה יבוא במוסקווה, מעריכים המוקד מקורות דיפלומטיים ברמשק, כי המוכיחים ינסו לשכנע אותו להעתיק את השיחות על הפרדה כחות בין סוריה לישראל לז'נווה, שם תוכל בריה"מ למלא תפקיד פעיל יותר.

להשובתם של הסורים הד־ה — סבורים המקורות הדי־פלומטיים — השפעה מכ־רעת על נכונותם של הסוביי־טים להיענות לתביעות הסו־ריות בתחום הסיוע הכלכלי והצבאי. מצד שני, מציינים המקורות, יבהירו הסובייטים לאסד, כי אינם מתנגדים ל־המשך מדיניות "ההתשה" ב־חזית הסורית, עד להסכם הס־דר באזור.

אסד מצדו יבקש לעמוד על מידת נכונותם של הסובייטים לסייע לדמשק בנשק, בציוד ובגיבוי מדיני אם תהיה הת־לקחות קרבית בקנה מידה נר־חב.

מקורות ברמשק מעריכים כי הסובייטים נראים דאגה אפשרות זו בבלתי נמנעת, אם יתברר במשך עת הקרובה שהסדר מדי־ני אינו בהישג יד.

ביקורו של אסד בבריה"מ יוצא לפועל בד בבד עם נוכחותה של המשלחת הסורית בוואשינגטון, לשם הבהרת הנ־איה כל סוריה להפרדה כו־חות עם ישראל.

איגרת מקיסינג'ר

מקורות סוריים מסרו הבו־קר, כי הכי־בשל בדמשק קי־בל לא־מכבר איגרה משר־החוץ האמריקני, ד"ר הנרי קיסינג'ר, שבה נאמר כי עי־קרי הצעות של קיסינג'ר עם דיין הניחו בסיס לפתיחת מו"מ על הפרדת כוחות בין סוריה ויש־ראל.

אל־פל־פי־כן, נציגותה ה־משלחת הסורית, בראשותו של ראש המודיעין גנראל חיכמת שיהאבי, רק לשמוע מה בפי ד"ר קיסינג'ר אך לא לנהל מו"מ כלשהו.

נושא הפרדת הכוחות יע־מוד במרכז ביקורו של נשיא סוריה, חאפז אל־אסד, במוס־קווה. נושאים אחרים שיידונו: המשך הסיוע הצבאי הסובייטי לדמשק, סיוע כלכלי ב־שיקום נזקי מלחמת אוקטובר השתתפות סובייטית בשלבים הבאים של תכנית סכר הפרת.

במוסקווה כבר נמצאים ש־לושה שרים סוריים: שר ה־כלכלה, שר התיכנון והשר לענייני הסבר, שניהלו שי־חות מוקדמות עם פקידים סובייטיים הכינו את הקרקע לביקורו של נשיא סוריה. אל אסד מתלווה, בין השאר, סגן ראש הממשלה ושר החוץ עבד אל חלים חדאם.

גולדה תודיע היום רשמית על התפטרותה בישיבת־ממשלה, לנשיא־המדינה ולכנסת

הנשיא יפתח כנראה היום בהתייעצויות על המהלכים הבאים; ✶ ייתכן שהאופוזיציה תגיש הצעת־חוק לפיזור הכנסת

מאת יוסף חריף ויהושע ביצור

ראש הממשלה, גב' גולדה מאיר, עומ־דת למסור היום באורח רשמי לממשלה על התפטרותה בישיבה שזומנה להבוקר ולאחר שתעבור שעה קלה תלך אל משכן ה־נשיא כדי למסור לנשיא המדינה, פרופ' אפרים קציר, על התפטרותה. אחר ה־צהריים תמסור הודעה על כך בכנסת. דבר זה יאפשר לנשיא לפתוח בהליכים, שתכ־ליתם לברר אם יש אפשרות להקים ממשלה חדשה או שיש להכריז על בחירות חדשות. פרופ' קציר הפסיק את חופשת החג שלו בגלילה ברחובות וחזר לירושלים. מניחים שעוד היום יפתח בהתייעצויות על המהל־כים הבאים.

ישיבת הממשלה, שבה עמ־דה להידון בעיקר שאלת ה־אחריות המיניסטריאלית, תהיה לה ורוב חברי הממשלה ש־... להתבטא בנושא זה ... על כוונתם זו. שר ה־... השיכון, חיים צדוק, שכמסר ... אתמול לחברי הממשלה את ... הודעת המשפטית בשאלת ... האחריות המיניסטריאלית ה־אינדיבידואלית, יסביר לחברי ... הממשלה נקודות שאינן ברו־רות ... אולי די צרכן במסמך ה־... הכוונה לכך ששר ה־... במהלך הבירו־רים הבפלגתיים — התבטא כי ... בות כה שקרה אין שר־ה־... ן, משה דיין, יכול ל־... ייך בתפקידו ולא גם מן ... ם המשום שמה שאירע ... מלחמת יום הכפורים ... לתחום כשרותו. (מצד ... אמר מר צדוק, כי שר ... ותן צריך להשאר במשר־... בתפקיד שיהלום את כי־... ואת סגולותיו) — ... מתוך חוות הדעת ה־... פסית אינו משתמע שעל ... הבטחון להתפטר מתפ־... בשל האחריות הקיבוצית ... אליה האינדיווידואלית ה־... לת עליו.

ואולם החוקיקה של חוק כזה תגזול זמן ניכר, אם סיעות ה־קואליציה לא יגיעו גם כן למסקנה שיש לפזר את ה־כנסת ולקיים בחירות חדשות.

ראשי הליכוד יתחילו היום במגעים עם נציגי כל הסי־עות, כדבר בחינת אפשרות להקים ממשלת חירום לאו־מית, על בסיס רחב, בהש־תתפות נציגי כל הסיעות ה־ציוניות, אשר תכהן במקום ממשלת המעבר לפתוח עד ל־עריכת בחירות חדשות. לפי שעה, אין סימנים שבמערך יהיו נכונות לתת את ידם ל־הקמת ממשלה רחבה, אם כי המפד"ל מציגה זאת שוב כ־תנאי להצטרפות לממשלה כלשהי.

לעומת זה יציעו דוברי שלוש סיעות הקואליציה, שלא לקיים בחירות לאלתר, אלא לתת שהות לכינון ממשלה חדשה במתכונת זו היוצאת.

יתכן שסיעות האופוזי־ציה יגישו מיד הצעת חוק פרטית, אשר תתבע את פיזור הכנסת השמינית, למען עריכת בחירות לכנ־סת התשיעית.

גולדה נוטה לבחירות חדשות

היום יחלו ההתייעצויות ב־דבר האפשרויות השונות ה־עומדות לפני הממשלה והמפ־לגה, ויש להניח, כי בענין זה יבקשו גם לשמוע את דעתה של הגב' מאיר. נראה, כי היא נוטה למחשבה, שהפתרון הר־צוי הוא בחירות חדשות. אמש ביקרו בביתה השרים אלון ו־גלילי ולאחר מכן גם שר ה־בטחון, משה דיין, אך בשיחות אלה לא חיוותה הגב' מאיר דעתה בשאלת הצעדים הבאים.

שר הבטחון משה דיין יוצא מביתה של ראש הממשלה בירושלים, אצלה ביקר אמש. (תצלום: חנניה הרמן)

ראש הממשלה גולדה מאיר בתום ישיבת לשכת מפלגת העבודה בכנסת. (תצלום: פוטו ק. וייס)

הפגנת מחאה בירושלים בעת ישיבת הכנסת

בעת שתתכנס אחר־הצהריים הישיבה המיוחדת של הכנסת תיערך מחוץ למשכן הכנסת הפגנה של תנועות המחאה. נציגי התנועות החליטו לקיים את ההפגנה כמתוכנן, על אף הודעתה של ראש הממשלה שבכוונתה להתפטר. ההפגנה תצא מעמק המצלבה שבקיר־בת משכן הכנסת.

ישיבת ועדת הכנסת

בשעה 3 אחר־הצהרים תתכ־נס ועדת הכנסת, כדי לק־בוע את מתכונת הדיון שייע־רך בעקבות הודעת ההתפט־רות של גב' מאיר, סדינה ... התפטרות הממשלה כולה ... לה נועד כנס הפגרה ה־... חד, שייערך היום, לדון לפי ... עת הממשלה ודרישת הא־... ציה אגרנט, בעקבות ... ית אגרנט. במצב שנוצר ... ה — עם מסירת הודעת ה־... פטרות, לא יהיה מקום ל־... לת החלטות לסיכום הדיון ... לא החלטות כמקובל בדי־... הקואליציה, המאכרות את ... רעת הממשלה ואת קול ה־... ולה הנקוטים על ידה, ד־... הצעות אי־אמון של סיעות ... זפוזיציה, מפני שאי־אפשר ... ביע עוד אי־אמון לממשלה ... עבר התפטרה.

... בחירות

בדיון שייערך היום בכנסת ... לו כל סיעות האופוזיציה, מן ... מין והשמאל גם יחד, את ... צביעה לקיים תוך חודשיים ... ל היותר בחירות חדשות.

מגמה בחטיבת מפא"י: ממשלה חדשה בלי הליכה לבחירות

המועמד העיקרי: ספיר ✶ תיתכן פניית הליכוד לרפ"י לפרוש מהעבודה

מאת דניאל דגן

בקרב ראשי חטיבת מפא"י במפלגת העבודה מסתמנת מגמה שלפיה יש לנסות להקים ממשלה חד־שה בלי הליכה לבחירות.

פתרון כזה לא יעלה בקנה אחד עם קריאתה של ראש ה־ממשלה המתפטרת גולדה מאיר לעריכת בחירות חדשות, אבל ראשי מפא"י רואים בו יתרונות אחדים:

✶ קיצור משך כהונתה של ממשלת־המעבר, שתצטרך לעבוד גם בתקופה הקרובה בהכרעות חשובות בתחום ה־מדיני־בטחוני;

✶ סיכוי סביר לשמור על הליכוד הפנימי במפלגת ה־עבודה — הצלול להתערער בצורה חמורה, אם תתחיל עכשיו התארגנות לקראת הלי־כה לבחירות. ברור, ששלמות מפלגת העבודה תובטח רק אם ראשי מפא"י יצליחו לה־גיע להסדר מניח את הדעת עם משה דיין ועם חטיבת רפ"י, העומדת מאחוריו.

המועמד: ספיר

המועמד האפשרי להרכבת ממשלה על הבסיס הפארלמנ־טרי הנוכחי הוא שר האוצר פנחס ספיר. להילופין מוזכרים גם שמותיהם של שר המשפ־טים מר חיים צדוק, ושר־ה־חוץ מר אבא אבן.

שני האישים, שיעמדו בשבושות הקרובים במרכז הבמה הפוליטית, הם: "ה־איש החזק" — בחטיבת מפא"י ובמפלגת העבודה — פנחס ספיר; ובמרכז חטיבת רפ"י — משה דיין. אם יצליחו השניים להגיע להסדר ביניהם — יש סי־כוי להקמת ממשלה חדשה על בסיס ההרכב הפארל־מנטרי הנוכחי. אם לא ינסו להסדר — אין כבר־עם בהנצם בבחירות החדשות.

קושי אחר שבו תיתקל הר־כבת הממשלה על בסיס ה־הרכב הפארלמנטרי הנוכחי הוא הצטרפות המפד"ל. מפ־לגה זאת נתונה בכשבר פני־מי חמור, ויש בתוכה אופו־זיציה חזקה, שצברה כ־40 אחוז מקולות חברי המוסדות העליונים שלה בהצבעות מכ־ריעות. אין זה בטוח כלל, שהמפד"ל תוכל לקבל החלטה על הצטרפות לממשלה חדשה בתנאים שיווצרו בימים ה־קרובים.

תמרוני הליכוד

נסיונותיו של הליכוד לה־קים ממשלה חדשה, שתחליף את ממשלתה של גב' גולדה מאיר עד לפיזור הכנסת ו־עריכת בחירות חדשות, ימלאו גם הם תפקיד לא מבוטל. ה־ליכוד יציע בוודאי לאנשי ה־סיכת רפ"י לפרוש ממפלגת העבודה, ולנסות להקים ממ־שלה בשיתוף עם המפלגות הדתיות. מר דיין עצמו כבר נתן חיזוק למגמה זאת, כאשר הצהיר אמש על אפשרות ל־"התארגנות פוליטית חד־שה" בעקבות התפטרותה של גולדה מאיר.

קשה להניח, שבאמצעי הליכוד להקמת ממשלה יוכתרו בהצלחה. אך בלי ספק הם יחזקו את דיין במיקוח שהוא ינהל עם חטיבת מפא"י בתוך מפ־לגת העבודה.

אפשרות אחרת היא, ש־מפא"י עצמה תסכים לסיעה של הליכוד לממשלה חדשה. יש לזכור, שעד כה היתה גולדה מאיר המתנגדת העיקרית ל־ממשלת ליכוד לאומי. אם יבוא במקומה פנחס ספיר, יגדלו הסיכויים לאפשרות כזאת.

מזג האוויר להיום: גשום. טמפרטורות: רמת הגולן: 6—1; חיפה: 17—10; ירו־שלים: 10—5; תל אביב: 18—10; הר כנען: 12—5; באר שבע: 18—10; אילת: 24—11; בקעת כלכה: 24—11; באר־שבע: 9—5.

ארה"ב מעכבת אישור הסיוע הכספי לישראל; חוששים שהכוונה ללחץ מדיני בעניין הגולן

קיסינג'ר הבטיח לפני חודש לאבן שהסיוע יאושר בתוך שבועיים ✶ עלול לחול שיבוש בתוכניות הרכש של צה"ל ✶ חשש מהקטנת הסיוע בעקבות המלצה לחשב מחיר נשק ישן שסופק לישראל — כנשק חדש

מאת שמואל שגב
סופר "מעריב" בוושינגטון

אירגונים יהודיים ויהודי ישראל בקונגרס, החלו הש־בוע בממצע שקט, שתכליתו לברר את סיבות העיכוב ל־אישור הסיוע הכלכלי ליש־ראל, בשנת הכספים הבאה, המתחילה ב־1 ביולי.

מתברר, כי על אף הבטחו־תיו של שר החוץ האמריקני, ד"ר הנרי קיסינג'ר, כי הענין "יאושר בהקדם" — מתעכב אישור הסיוע במידה המגבירה את החשד, כי העיכוב קשור בסיבות מדיניות והוא נועד להפעיל לחץ על ישראל כי תפגין "גמישות" בענין רמת הגולן. כמה ציר קונגרס כבר פנו בשאילות למימשל בענ־ין זה ומניחים, כי בהופעתו בוועדת החוץ של הסנאט, נש־אל אתמול ד"ר הנרי קיסינ־ג'ר כמה שאלות בענין הסיוע לישראל.

הסיוע המעוכב נוגע הן ב־מימון הרכבת האווירית והן בסיוע כלכלי שישראל קיבלה בשנים האחרונות.

הנשיא פרם קבע

כאשר ביקר שר החוץ, אבא אבן, בוושינגטון, בראשית מארס, הבטיח לו ד"ר קיסינ־ג'ר, כי הסיוע יאושר תוך שבועיים. אך כבר חלף חודש ועדיין אין סימן מתי

(סוף בעמ' 2, טורים 3, 4, 5)

תגובת קהיר: התפטרות גולדה מאיר בגלל תבוסה צבאית ובדידות מדינית

מאת סופר "מעריב" לענינים ערביים

במערכות ראשיות מבש־רים הבוקר שלושת עתוני קאהיר על התפטרותה של ממשלת ישראל, תוך ציפיה ל"החרפת המשבר המדיני" בעקבות ההתפטרות.

במאמרי־המערכת כנסים ה־עתונים לנתח את "שרשי ה־משבר שבו נתונה ישראל מאז מלחמת אוקטובר ושהוליך ל־התפטרות הממשלה: כדיניות של תוקפנות והתפשטות; תבוסה צבאית במלחמה ובדי־דות מדינית, בעקבות ניתוק יחסים בין ישראל לבין מדי־נות רבות; האמרת מחירים והעלאת המסים ותחושה כללית בציבור הישראלי, כי בטחו־נה של ישראל נתון בסכנה. כל אלה גררו התפטרותה של הממשלה ויכולים לשמש לקח טוב לראשי הממשלה הבאים בישראל".

שלה תופסת מקום מרכזי ה־בוקר בכלי־התקשורת של שאר מדינות ערב.

"אשמת כל המנהיגים"

"אל אהבאר" הקאהירי כו־תב הבוקר, כי יתכן ששר־הבטחון, מר משה דיין, היה הנוקשה ביותר בביצוע מדי־ניות ההתפשטות של ישראל. אבל האשמה היא של כל ה־מנהיגים הישראליים הנופים הפוליטיים, בלא יוצא מן ה־כלל".

אמש, זמן קצר לאחר שפור־סמה הידיעה על התפטרותה של גב' מאיר, טען רדיו קא־היר, כי "הילוקי הדעות ה־מפלגים את החזית הפנימית בישראל והתפטרות הממשלה, הם תוצאה בלתי־נמנעת של "התמוטטות הצבא הישראלי במלחמת אוקטובר".

בדברי פרשנות, יעצה הת־חנה המצרית לישראלים "להי־עריך מחדש את מנהיגיהם ה־מדיניים והצבאיים, להכיר את מצבם באורח ריאליסטי ולהו־דות בצורך להחזיר לערבים את זכויותיהם, אם רוצים הם בשלום".

הידיעה על התפטרות הממ־

"פרוטקציה" לדיפלומטים סוריים: הורשו לעלות למטוס - חמושים

מאת צבי לביא
סופר "מעריב" בלונדון

מחשש שמחבלים ער־ביים ינסו להתנקש בי־חייהם, קיבלו אתמול חמישה דיפלומאטים סו־ריים, בקומם לטוס מ־לונדון להוואשינגטון, הי־תר מיוחד ויוצא דופן לעלות למטוס כשהם חמושים בנשק אישי ל־הגנה עצמית — בניגוד לשלוחה שומרי הראש החמושים שנילוו אלי־הם.

הדיפלומאטים שהיו בד־רכם מדמשק לשיחות ב־וואשינגטון עם שר־החוץ האמריקני ד"ר הנרי קי־סינג'ר, הטמינו אקדחים טעונים בבוטיקים מיוח־דים מתחת למקטורניהם, מוכנים לשליפה. הם הגי־עו ללונדון במטוס לבנוני — והחברה הלבנונית לא אסרה עליהם לשאת את אקדחיהם, שכן אין היא אוסרת זאת גם על מחב־לים פלשתינאיים.

בלונדון היה על הסורים לעבור למטוס אמריקני של "פאן אמריקן", חב־רה הקפידה — ככל חב־רות התעופה המערביות, — לפרוק נוסעים מנשקם. הדיפלומאטים הסוריים ביקשו בקברניט המטוס רשות מיוחדת לשאת את האקדחים בתא הנוסעים, והקברניט הסכים לכך ב־

אומרת אגב חיוך רחב: "בסדר, אבל בתנאי שתת־נהגו יפה".

משמר כבד הוצב על הדיפלומאטים בעת שהד־הם בביתן האישים החשו־בים בנמל התעופה בלונ־דון, הם בודדו, על פי בקשתם, מכל מגע עם אנשים אחרים, פרט ל־מלוויהם. למטוס הם הו־עברו במכונית מוגנת.

"הפרוטקציה" כלפי ה־סורים הרגיזה אנשי בט־חון בנמל התעופה, שלפני חודשים במעט גרמו תק־רית מדינית כאשר אילצו משלחת סעודית להתפרק מנשקה לפני עלותה למ־טוס.

הצלב האדום: רפאל אמיר ויפתח שדמי - הטייסים שנשבו

נציגי הצלב האדום בלבנון יבקרו בקרוב את השבויים

מאת שרי רובר

שפורת "מעריב" בזיגנה — רפאל אמיר ויפתח שדמי הם שני הטייסים הישרא־ליים שמטוס "פאנטום" ש־להם הופל בלבנון. הטיי־סים אמנם לא נפגעו ובריאי אותם טובה — אמר את־מול דובר הצלב האדום הבי־נלאומי בשיחה עם סופ־רת "מעריב".

הדובר אמר כי נציגי ה־צלב האדום בלבנון יבקרו אצל שני הטייסים בקרוב.

על השאלה אם ניתן להס־גיר את שני הטייסים למדינה אחרת השיב: "אמנת דינבה מתייחסת לאפשרות של העב־רת שבויים, בתנאי שהמדינה שאליה יועברו מסכימה לכלא

אחר הוראות אמנת ז'נבה. אך המדינה ששבתה אותם צריין נשארת אחראית להם במידה מסויימת. בנסיבות ה־גילות נעשה מעבר כזה של שבויים בפיקוח של הצבא־הסות. למורת התיכון לא נק־בעה מעצמה כזו ועל כן פועל הצלב האדום הבינלאומי כתח־ליף "דה־פאקטו". הוא הוסיף ואמר כי כלל לא ודאי ש־לבנון תקבל את דרישות סו־ריה "ואף שענין זה פוליטי לא פחות מאשר הומאניטרי, עוקב הצלב האדום אחר ה־התפתחויות מקרוב".

אשר לשבויים הישראליים בסוריה אמר הדובר כי שני משלוחי מזון של 350 ק"ג כל אחד, שנשלחו לשבויים על ידי הצלב האדום הבינ־לאומי, הועברו להעדותם ר... נוסף על כך נמסרו לשבויים חבילות שנשלחו אליהם על ידי בני משפחותיהם בישראל. גם את מכתבי בני המשפחות קיבלו השבויים.

נציג הצלב האדום בדמשק מקווה לבקר אצל השבויים בשבוע הקרוב. עדיין לא ידוע אם אופשרו לשבויים בסוריה לחוג את חג הפסח כהילכתו — אמר הדובר.

"אנשי צפרדע" בריטיים - למצרים כדי לסייע בניקוי תעלת סואץ

מאת סופר "דיילי טלגראף"

שני מבופים של חיל ה־אויר המלכותי הבריטי הגי־עו אתמול לקאהיר והביאו הקבוצה הראשונה של "אנ־שי צפרדע" של הצי המל־כותי, שיעסקו בטיהור הע־לה סואץ.

כדי לשמור על סודיות ה־ציוד המתוחכם של "אנשי ה־צפרדע", נחתו המטוסים בנמל התעופה הישן של קאהיר, ה־מקמש עתה כשדה־תעופה צב־אי, מחוץ לתחום לאורחים ו־לעתונאים.

תוזילה נחתו שני מטוסי ה־"הרקולס" במסלול קיצוני ב־נמל התעופה הבינלאומי של קאהיר, אולם אחרי מגעים מ־דיניים, הבריאו הטייסים ל־שדה הצבאי.

בראש הקבוצה עומד סגן רב וויס, בן 31. נמסר כי למקום הובאו ציוד צלילה מ־שוכלל ביותר, משאית, שני ג'יפים, סירות גומי ותא־לחץ.

אנשי צוותו של סגן וויס מ־סוגלים לסיבצעי צלילה עד לעומק של 290 רגל. צוות זה, יחד עם צוותי שולות המוק־שים "אבדיאל", "מקסטוך" ו"וילטון" ו"בוסינגטון", שהגי־עו לפורט־סעיד ביום א', נש־לחו על־ידי בריטניה לשתף־פעולה עם צי מצרים וארה"ב, בטיהור תעלת סואץ ממוקשים, מתנופי נפץ, מפגזים ומשרידים אחרים של המלחמה, הנמצאים בקרקעית התעלה וגדותיה.

הדוגמא ההנבחר לשנת 1974
UN כשר
הקניה הטובה לשנת 1974

פולגת 3אצ
לאביב ולקיץ 74'
את דגמי התשלובת של
בגיר־אומן • LEE
תל־אביב: דוד אלנבי 100
ירושלים: דרך יפו 42, כבר ציון
חיפה: דוד הרצל 16 (בית הקרנות)

הודעה חשובה לנשים
ברמת־גן והסביבה
מכנסים וחולצות
במחיר בית החרושת — ישר מהיצרן
כל מכנס 79 ל"י
"אלפי סטייל" ביאליק 37 רמת־גן (ע"י העיריה)

הפתעה
תוצרת אנגליה
אפודות
Hand Crochet
-.49 ל"י בלבד
בלעדית אצל
שנידמן
3 קומות של אופנה
דיזנגוף 128 ת"א

הבילוי הלא נורמלי
הוא כמובן ביקור באלחוט! אתה משוטט בתצוגת התקליטים המגולה בארץ, מדפדף במבחר העצום, מאזין לכל תקליט העולה על דעתך ומבלה את זמנך בנעימים! אינך חייב לקנות דבר, אך אם תתחיל לרכוש תקליט בוודאי שתופתע: אצלנו עדיין המחירים הישנים!
אך כמובן שהמלאי מוגבל וכל הקודם זוכה! זאת ועוד. מבחר משמע של אריכי נגן קלסיים וקלים במחירים משוגעים, כגון:
במקום 24.90 12.90 תקליטי ילדים 2.50
התבדר אצלנו לשעה קלה, וקנה לידידך שי במחיר פרסומת. הפרדה (סטריאופונית) והנתקות (מצרות היום־יום) עם תקליט מאת אלחוט.
רחוב אבן־גבירול 21, תל־אביב

הקללות, ההספד, הירקן נאום דמגוגי,
יצירותיו הקלסיות של
דן בן־אמוץ
בתקליט החדש
איך לעשות מה
תקליט הד־ארצי — אתה מכיר מתנה טובה יותר?

לגו

מתנות לחג
ברשת בתי האופנה
שנידמן
✶ דיזנגוף 128*
3 קומות של אופנה
✶ דיזנגוף 120
ארנקים ומוצרי עור
✶ דיזנגוף 125
הבוטיק לגבר
✶ זמנהוף 25
המקור לבגדי זמש ועור
*) נעלי גברים

„סוף הדרך" של ממשלת גולדה מאיר

בכנס חברי חטיבת רפ"י במפלגת העבודה

דיין: התפטרות גולדה מאיר — בגלל חתירות שחתרו נגדה מבפנים

מזהיר: צפויים מהלכים מכריעים באיזור — בלי שלישראל יהיה חלק בהם, בגלל עיסוק־יתר בענייני־פנים ✶ מאשים את יריביו ב„מוטיוואציה אישית" ✶ נטייה ברפ"י: תיק הבטחון — לפרס; דיין — שר בלי תיק ✶ פרס: ההידרדרות — בגלל התפוררות המרות במפלגה

מאת יהושע ביצור

שר־הבטחון מר משה דיין הביע הלילה, בכנס חברי רפ"י, את החשש, כי ארה"ב, בריה"מ, מצרים וסוריה, יגלו עתה אקטיביזם ודינאמיות רבה במהלכיהן, בלי שלישראל יהיה חלק במהלכים מכריעים אלה, „כמו שאנו עסוקים בענינים הפנימיים שלנו, בעקבות רעידת־האדמה והזעזועים הפוקדים אותנו".

שר־הבטחון דיבר בכנס חברי רפ"י במרכז מפלגת העבודה, שזומן עוד לפני שנודע דבר התפטרותה של ראש הממשלה. הכנס, שנוהל על־ידי השר שמעון פרס, לא קיבל החלטות כלשהן. רואים בכך סימן, שראשי רפ"י החליטו להימנע מתיכום העמדה על־ידי קבלת החלטות, העלולות רק להחריף עוד יותר את היחסים הפנימיים במפלגת העבודה. בכך השאירה צמרת רפ"י את כל האפשרויות פתוחות, לקראת נסיבות ההידברות, שיערכו בימים הקרובים.

תיק הבטחון — לפרס

עם זאת אמרו אנשי רפ"י, שאם תקום ממשלה חדשה, בעקבות התפטרותה של גב' גולדה מאיר, הרי הם יעמדו על כך, שתיק הבטחון יימסר בה לידי שמעון פרס, בעוד משה דיין יכהן כשר בלי תיק, ויטפל בכל ענייני המגעים עם ארה"ב ומדינות ערב.

מר דיין אמר בכנס, כי גולדה מאיר לא נאלצה להתפטר בגלל הפגנות המאבקים בשטחים, אלא בגלל החתירות שחתרו נגדה בתוך מפלגתה היא.

להלן סיפר, כי כאשר חזר באחרונה מארה"ב, הודעה מיד אל גולדה, היא נתנה לו לקרוא את דו"ח ועדת אגרנט. גם שר־המשפטים חיים צדוק נכח באותו מעמד. דיין שאל את גולדה, אם היא רוצה שהוא יתפטר, נוכח מסקנות הדו"ח. גולדה השיבה לו, כי היא רוצה לחשוב תחילה על עניין זה. בעקבות זאת הופנה דיין בשאלה אל צדוק, שיבהיר לו מהי אחריותו המיניסטריאלית בענין זה. גם מר צדוק ענה לו, שעליו להרהר בדבר.

ההחלטה — לממשלה

דיין הוסיף וסיפר, כי כעבור יומיים שאל את גולדה שנית, אם היא רוצה שיתפטר. תשובתה היתה, כי היא תעביר את ההחלטה בענין זה לידי המפלגה. לאור זאת הלך דיין אל צדוק וביקשו להכין חוות־דעת משפטית. חוות־דעת זו קבעה בסופו של דבר, לדברי דיין, מה שכבר נאמר במסקנות ועדת אגרנט.

„מוטיוואציה אישית"

שר־הבטחון הבהיר, כי מקובל עליו מה שנאמר בחוות־הדעת של שר המשפטים. הוא התרעם, כי אלה שביקרו את מסקנות ועדת אגרנט, היו נעדרי סמכות שיפוטית ולא היה להם המידע אשר היה לפני הוועדה. לעומת זה, היתה להם מוטיוואציה אישית לביקורת שהסיתו כלפיו ואשר לא היה לה שום קשר לאירועי מלחמת יום הכיפורים.

מר דיין קבע, כי אילו כל סיעת העבודה היתה נגדו, לא יכול היה להמשיך בתפקידו. אבל במצב הקיים הוא סומך על אנשי רפ"י, ולא על אלה שמאז המהפך היו נגדו ולא שלחו אותו לממשלה כדי לכהן בתפקיד שר הבטחון.

על מניעי התפטרותה של ראש הממשלה, אמר כי היא יכלה לעמוד נגד טענות האמריקנים ונגד לחצי הערבים, אבל לא נגד אנשים שחתרו תחתיה מבפנים. אין היא יכולה להלחם בחוץ ובפנים גם יחד.

לגבי העתיד הקרוב, רואה משה דיין בעיות קשות מאוד בחזית הפנימית והחיצונית גם יחד.

בחזית הפנימית יהיה צורך בגיבוש הנהגה חדשה, תוך אפשרות של הליכה לבחירות נוספות. לדעתו, יש להביא למצב, שבו האנשים יבחרו במי שהם רוצים, ולא יכתיבו להם באמצעות ועדות מינויים. הוא הטיל ספק גם ביעילות אירגון ענייני הקואליציה הממשלתית, ושאל אם אפשר לנהל שותפות בממשלה, כאשר מפ"ם מתנהגת בה ככל העולה על רוחה. הוא הוסיף, כי עולה גם הבעייה איזה מיבנה יהיה לממשלה הבאה. לדעתו, צפוי לחץ של הליכוד על רפ"י להקים קואליציה בשותפות.

✶ בסוף הזהיר דיין, כי בעיות הבטחון המדיניות יכנסו בימים הקרובים לשלבים מכריעים. האמריקנים כרוכים עתה אחר השגת השפעה בסעודיה ובמדינות ערביות אחרות. מצד שני, יש לעשות כל מאמץ, כדי לגמור את המלחמה עם סוריה, שאין בה שום תכלית. לכן הוא צופה עתה שנה של אקטיביות פוליטית אינטנסיבית בזירה הבינלאומית.

אי אפשר, לדעתו, לטפל בכל הדברים האלה, בלי שלמדינה תהיה הנהגה מוסמכת הרצויה על העם. במצב הקיים שורר קצר בין הנבחרים לבוחריהם.

השר שמעון פרס הפליג בפתיחת הכנס בשבחה של גולדה מאיר, וכינה אותה „אשה גדולה, יהודיה עזת־נפש ומנהיגה בקנה מידה עולמי".

„זעם ההמונים"

להלן הסביר, כי יש סתירה בסיסית בין הצורך לשכך את זעם ההמונים, לבין הצורך לנהל מדיניות נבונה. כדי להיענות למחאות הציבור יש צורך לסלק אישים שונים. בשביל ניהול מדיניות נבונה יש צורך דחוף בשירותם של אישים אלה.

בפירוט את דבריו, הדגיש, כי כדי לזכות בפופולאריות בציבור יש הכרח לסלק עתה את גולדה ואת דיין. אבל בשביל ניהול מו"מ והתמודדות עם בעיות לחוצות, יש צורך דווקא בשירותם של שני אישים אלה. משום כך מסקנתו היא, שאין לחשוש מלהיות בלתי־פופולארי. לדעתו, ההפגנות ההמוניות מבוצעות על־ידי אנשים תמימים, החושבים כי כל הבעיה היא ענין של החלפת ההנהגה ולא של קביעת מדיניות.

לדעת מר פרס, הגיעה מפלגת העבודה להידרדרות האחרונה, בגלל התפוררותה של המרות במפלגה.

פרשת בן־אהרון ואליאב נתנה אור ירוק להפרת מרות, כאשר כל אחד נהג כרצונו. ואילו מפ"ם יושבת בממשלה כשותפה מלאה, וגם מפגינה נגדה בכל הזדמנות. בכך רואה פרס המשך למדיניות ההיסטורית של מפ"ם, אשר המריד ההתנגדה לקו של בן־גוריון.

לגבי דו"ח אגרנט הסביר, כי הבעיה של דו"ח זה היא החריפות שבה נוסחו המסקנות הנשענות על המקורות מקצועות. וזאת, מפני שאי־אפשר היה להרחיב את הדיבור על נימוקי המסקנות.

מר פרס טען גם, כי מבדילים אצלנו בין אחריות מיניסטריאלית לאשמה מיניסטריאלית. את האחריות למה שקרה במלחמה הטילו על הממשלה כולה, ואילו את האשמה ביקשו להטיל על שר אחד יחיד, הוא שר־הבטחון.

לא נערך שום דיון בכנס זה של אנשי רפ"י, וראשיה הוסמכו לנהל את השיחות והמגעים בהתאם לנדרש, ולהביא דיווח על מסקנותיהם וסיכומיהם לפני כנס נוסף של חברי רפ"י במרכז מפלגת העבודה.

ארה"ב מעכבת אישור הסיוע

(סוף מעמוד 1)

יאשר הסיוע. בתוך כך אישר הפנטאגון לישראל רכש צבאי נוסף, בסכום הקודם, מעבר לשני המיליארדים ו־200 מיליון הדולאר שהמימשל ביקש כימורים. מתוך סכום זה הסמיך הקונגרס את הנשיא להעניק לישראל עד מיליארד ו־500 מיליון דולאר כמענק ויותר 700 מיליוני הדולארים ייחשבו לאשראי. אולם לא נ־בלבד שהנשיא טרם קבע מה גודל המענק שיש בדעתו להעניק לישראל — אלא גם ד"ר קיסינג'ר טרם מסר לקונגרס דו"ח המנמק את הצורך בהשלמת האספקה הצבאית, עד 2.2 מיליארדים דולאר. על כן יש חשש, שאם הענין לא יוסדר במהרה, עלול לחול שיבוש בתוכניות הרכש של צה"ל.

עתה חלה התפתחות נוספת, העלולה להקטין את הסיוע לישראל בסכום של 155 מיליון דולאר. ועדת השירותים המזויינים של הסנאט המליצה, שאותו חלק מהנשק הישן שסופק לישראל במסגרת הרכבת האווירית — ושחושב על פי מחיר הקניה — יושב עתה לפי המחיר החדש של הנשק, שהפנטאגון ישלם לייצרנים. כמה מצירי בית הנבחרים כבר הגישו שאילתות בנושא זה והם טוענים, כי אין זה הוגן כלפי ישראל לבקשה לשלם בעבור נשק ישן מחיר של נשק חדש.

בחוגים יהודיים חוששים מן המשבר הממשלתי בישראל, ישמש עתה עילה למימשל לעכב את אישור הסיוע לתקופה נוספת, עד להתבהרות המצב הפנימי בארץ.

ההדים בחו"ל על התפטרות גולדה מאיר

חשש בוושינגטון: יואט קצב מו"מ ההפרדה

מאת סופרי „מעריב"

שר־החוץ האמריקני, ד"ר הנרי קיסינג'ר, הביע אתמול את דעתו כי התפטרות גולדה מאיר והמשבר הפנימי המתמשך הצפוי בישראל, לא יחישו את המו"מ בין ישראל וסוריה על הפרדת כוחות ברמת־הגולן — מוסר הבוקר סופר „מעריב" בוושינגטון, שמואל שגב.

ד"ר קיסינג'ר נתבקש להגיב על התפטרותה של גב' גולדה מאיר, מיד לאחר שהעיד בוועדת החוץ של הסנאט על ביקורו במוסקווה לאחרונה. הערותיו על ההשפעה האפשרית של ההתפטרות על הפרדת הכוחות, היו התגובה האמריקנית הראשונה בצד פקיד מימשל בכיר.

התפטרותה של גולדה מאיר באה כ„פצצה" ורוב תחנות הטלויזיה והרדיו חזרו על הידיעה שעות רבות. פרשנים אמרו, כי התפטרות גולדה מאיר מסמנת סיום תקופה בתולדותיה של ישראל.

יידחה ביקור קיסינג'ר באיזור

בעוד שפקידי ממשלה אמריקנים בחרו שלא להשמיע ניחושים על משמעות המשבר, הם הביעו בשיחות פרטיות דאגה שמא תאט התפטרותה של גולדה מאיר את קצב המשא ומתן הצפוי עם הסורים על הפרדת כוחות ברמת־הגולן. במשך כל שעות היום התקשרו פקידי מימשל, חברי קונגרס ומנהיגים יהודיים עם השגרירות הישראלית כדי לבקש פרטים נוספים ופרשנים במחלקה נתבקשו להכין מיסמך עבודה לד"ר קיסינג'ר על משמעות צעדה של גב' מאיר. ההתפטרות העמידה כמובן בצל את הדיונים העומדים להתחיל היום על המזרח־התיכון בין ד"ר קיסינג'ר לבין נשיא אלג'יריה הוארי בומדיין ועם המשלחת הסורית בראשות ראש אגף המודיעין הצבאי בצבא סוריה, הגנראל חיכמת שיהאבי.

קיסינג'ר עמד להיפגש עם הסורים היום — אך נראה כי הוא יהיה מעוניין עתה לדחות את הדיונים אתם ביום אחד, בתקווה שיוכל לראות את המצב הפנימי בישראל ביתר בהירות. כן נראה שידחה את ביקורו למזרח־התיכון שנועד לסוף החודש. כאשר נשאל על־ידי כתבים אם הוא עדיין מוכן לנסוע, אמר ד"ר קיסינג'ר אתמול שהוא אמנם מתכונן לצאת לשם אך הוסיף: „אצטרך לראות כיצד יתפתח המשבר בישראל". היה זה רמז ראשון שמסעו של קיסינג'ר לדמשק ולירושלים עלול להידחות.

ד"ר קיסינג'ר עצמו לא הסתיר את כוונתו — אותה הביע בהזדמנויות שונות — לקיים את שיחות ההפרדה עם גב' מאיר ועם משה דיין. באורח תיאורטי הוא כמובן עוד ימשיך לעשות כן שהרי גולדה מאיר תעמוד בראש ממשלת המעבר אך בוושינגטון חוששים שגולדה מאיר תראה עצמה עתה מחולשת מבחינה מדינית עד כדי כך שלא תהיה מוכנה לקבל שום החלטה.

חשש ללחץ ערבי על ארה"ב

מקורות דיפלומטיים בוושינגטון אמרו, שהתפטרות גב' מאיר העמידה את ד"ר קיסינג'ר בפני דילמה מכאיבה. מצד אחד הוא מבין את קשייה של ישראל ואינו רוצה לנקוט בשום צעד העלול להביך את מנהיגות ישראל — זו שבממשלה וזו שמועמדת לה — אך באותה שעה הוא משוכנע שכל עיכוב במשא ומתן עם סוריה עלול לשבש את הסיכויים לשלום ולסכן את מה שהושג עם מצרים ואף יזמין לחץ מצד מדינות ערביות שונות על ארה"ב, לחץ העלול להזיק לאינטרסים של ישראל.

מנקודת השקפתה של ארה"ב לא יכול היה המשבר בישראל לפרוץ בזמן גרוע יותר. פקידים אמריקניים הודו בשיחות פרטיות, שלקיסינג'ר לא היו תקוות רבות לגבי השיחות עם המשלחת הסורית השבוע. ארה"ב מודעת לעובדה שבטרם ישוב גנראל חאפז אל־אסד ממוסקווה, לא יוכל הגנראל שיהאבי לנהל משא ומתן רציני עם קיסינג'ר. עם זאת היו המאמצים האמריקניים מכוונים לגמור את הלחצים הערביים, לקיים את התאוצה הנוכחית ולמנוע התמוטטות בקרבות ברמת־הגולן, הנמשכים זה היום ה־32.

מקורות דיפלומטיים בוואשינגטון אמרו שנוסף לשיחות עם פקידים ישראליים בוואשינגטון מצפה ד"ר קיסינג'ר לדו"ח מפורט של השגריר קנת קיטינג בתל־אביב, אשר יכלול גם הערכה ביחס למנהיגות העתידה בישראל ואת השקפותיה ביחס לסיכויי ההסדר עם המדינות הערביות.

ד"ר קיסינג'ר עצמו אמר אתמול לכתבים שיצטרך לעשות הערכת־מצב חדשה, לפני שיחליט סופית אם לצאת למזרח־התיכון או לבטל את הביקור. פקידי רשות אחרים היו גלויי לב עוד יותר: „אין אנו יודעים עם מי יש לנו מגע — וכל נושא הפרדת הכוחות תלוי עתה באוויר".

המשבר — נושא להתייעצות עם מצרים

אף־על־פי שהתפטרות גולדה מאיר נוגעת לישראל בלבד, ברור מהערותיהם של משקיפים דיפלומטיים בוואשינגטון שהמשבר הפנימי בישראל יהיה גם נושא להתייעצויות עם המצרים. מקורות אלה אמרו, שאין זה סוד כי בדיוק כפי שקיסינג'ר העביר לגולדה מאיר ולדיין את הרושם שלו, כי סאדאת מעוניין בהסדר שלום, כן העביר לסאדאת את הרושם שהצוות גולדה־דיין יהיה מוכן למשא ומתן — שכן שניהם הינם מנהיגים כריזמטיים, ושניהם מעוניינים לבצע מה שהתחייבו. עתה ירצו המצרים שד"ר קיסינג'ר יעריך מחדש את רשמיו על השפעת התפטרות גולדה מאיר ביחס להמשך הדו־שיח עם מדינות ערב.

סופר „מעריב" בארה"ב פליס בן, מטלגרף:

גולדה מאיר היא הדמות הישראלית הידועה המכובדת ביותר בארה"ב ומבחינה זו היא עולה אפילו על בן־גוריון ז"ל. אין איפוא פלא בכך, ש„החלטתה הבלתי חוזרת לפרוש" נחשבה על־ידי תחנות רדיו וטלויזיה כידיעה כה חשובה עד כי הפסיקו את השידורים הרגילים כדי למסור „מבזקים".

אותה שעה החלו פרשני החדשות השונים להתקשר עם פקידים ישראליים ולבקש אינפורמציה והחזות.

„גארדיין": ישראל בפני תוהו ובוהו

סופר „מעריב" בלונדון צבי לביא, מוסר:

„גולדה מתייאשת וישראל ניצבת בפני תוהו ובוהו". זוהי הכותרת הראשית של „גארדיין" הבוקר, אשר לא הספיק ככל עתוני בריטניה להגיב על התפטרות ראש הממשלה והסתפק בכותרת קטנה למברק שהגיע מישראל. גם ה„טיימס" הקדיש לכך כותרת ראשית, אבל יבשה ועניינית. לאחר התעלמות כמעט מוחלטת מהתפתחותו של המשבר הפנימי בארץ, שהתחולל בעקבות מסקנותיה של ועדת אגרנט, העלו אמצעי התקשורת הבריטיים את סיפור ההתפטרות לראש החדשות. פרט לעתונות העממית בעלת תפוצת המיליונים, תפס הסיפור מקום בעמודים הראשונים, אך כיוון שהוא התקבל רק בשעות הערב, לא הספיקו העתונים להגיב על הידיעה במאמרי המערכת. תגובות אלה יתפרסמו לכל המוקדם בשבת, כיוון שמחר — יום ו' שלפני הפסחא, אין עתונים בבריטניה.

תגובה מהירה של מוסקווה על המשבר

סוכנות „רויטר" מוסרת ממוסקווה, כי סוכנות הידיעות הרשמית „טאס" ציינה בידיעה קצרה — 31 דקות לאחר שהתפרסם דבר התפטרותה של גולדה מאיר — כי זוהי תוצאה של „משבר הדרך הצבאית־מדינית של ישראל".

„היא קיבלה את החלטתה, לאחר שלא הצליחו כל נסיונותיה ליישב את חילוקי הדעות החמורים בתוך הממשלה ובמנהיגות מפלגת העבודה — חילוקי דעות שנוצרו כתוצאה מן המשבר בדרך הצבאית־מדינית של ישראל".

„פיגארו": סופה של תקופה

סופרת „מעריב" בפאריס, תמר גולן, מוסרת:

העתון השמרני „פיגארו", מיחד שני טורים בעמודו הראשון לתגובה על התפטרות של גולדה מאיר. כותב אנדרה קיאו: „ההתפטרות היא ענין חמור, בארץ שמבחינה צבאית ניצחה במלחמה, על אף שיעור אבידותיה, אך ניגפה למחצה במערכה הדיפלומאטית של אחרי המלחמה". ועוד נכתב במאמר: „ההתמזגות בין הארץ לבין הצבא בישראל כה עמוקה, כה כוללת, עד שהכל יכול עתה להתרחש. הבחירות הבאות לא יערכו כנראה לפני אוגוסט. המערכה הזאת תהיה ההזדמנות האחרונה לדמוקרטיה הפארלמנטרית של ישראל.

„כל מערכת הבחירות עלולה לעבור באווירה של סילוק חשבונות ושערוריות, שעתונים מסויימים לא יחסכו להבליטן. החלטתה הנחושה של גולדה מאיר להתפטר מכוונת מבשרת סופה של תקופה. הקשיח נשבר... בבקיעת נפש, באפיסת כוחות, שומטת הסבתא של ישראל את ההגה. בעיצומה של סערה".

השר צדוק בחוות דעת משפטית:

„השר אחראי לפעולות משרדו אפילו לא ידע עליהן מראש"

השר חיים צדוק

שר המשפטים, חיים צדוק, מסר אתמול לשרי הממשלה חוות דעת משפטית בעניין עקרון האחריות המיניסטריאלית, הנובעת מדו"ח ועדת אגרנט, אותה הכין על־פי בקשתו של משה דיין.

מר צדוק ציין בחוות, כי הוא מפריד בין חוות הדעת המשפטית, לבין עמדתו הפוליטית, אותה יביע היום בישיבת הממשלה.

חוות הדעת המשפטית הוכנה על ידי צוות במשרד המשפטים בראשותו של היועץ המשפטי לממשלה מאיר שמגר. וזה נוסח חוות הדעת:

בישראל מקובל עקרון האחריות המיניסטריאלית האינדיווידואלית של שר לפעולות משרדו והוא חלק מן התפיסה הקונסטיטוציונית שלנו, על יחסי הגומלין בין הרשות המבצעת לבין בית הנבחרים.

יש לאבחן בין אחריותו המיניסטריאלית האינדיווידואלית של השר לבין האחריות המשותפת של הממשלה אם כי שני המושגים שזורים זה בזה וקיימים זה בצד זה. יש לראות בשניהם ביטוי לשיטת המימשל הפרלמנטרי שלפיה ממשלה אחראית בפני הכנסת.

ואולם, בעוד שעקרון האחריות המשותפת מעוגן מפורשות בחוק הממשלה, היינו, בסעיף 4 לחוק יסוד: הממשלה („הממשלה אחראית בפני הכנסת אחריות משותפת"), והסנקציה החוקתית עליו היא הבעת אי־אימון הכנסת לממשלה, הרי עקרון האחריות המיניסטריאלית של שר עולה מתוך המסורת והנהוגים החוקתיים ואין סנקציה חוקתית של הבעת אי־אימון הכנסת לשר מסויים. עקרון האחריות המיניסטריאלית של שר קיבל הכרתו בפסיקה של בית המשפט העליון, במציאות ובנוהג הפרלמנטריים, בדו"ח ועדת אגרנט משנת 1962 על יחסי הגומלין בין שר המשפטים לבין היועץ המשפטי לממשלה, ולאחרונה — בסעיף 30 לדו"ח החלקי של ועדת החקירה — מלחמת יום הכיפורים. עקרון אחריות השר לפעולות משרדו בא לידי ביטוי בדברי ראש הממשלה ד. בן־גוריון ז"ל בהודעתו בכנסת בשעת הצגת ממשלתו ביום 30 באוקטובר 1950, כאשר אמר: „אם הממשלה הזאת תאושר — תהיה להם (לשרים) הרשות למנות מתוך חברי הכנסת סגנים, אשר להם יעניקו השרים חלק מסמכותם, אבל מינוי סגן לא ישחרר אותם מאחריותם המלאה על כל פעולות המשרד שלהם ולא על חלקם באחריות הקולקטיבית של הממשלה".

לאחר מכן הוכר קיומו של העקרון על ידי המחוקק, כאשר קבע בחוק המעבר (תיקון), תשי"א—1951, כי „מינוי של סגן שר לא יגרע מאחריותו של חבר הממשלה לפעולות משרדו ולא מחלקו באחריות המשותפת של הממשלה"; הוראה זו אמנם הושמטה בחוק יסוד הממשלה, אך הלקח החוקתי הנובע ממנה בעינו עומד.

תוכנו של עקרון האחריות המיניסטריאלית המקובל בישראל הוא כתוכנו במשטר הקונסטיטוציוני באנגליה — משם הוא בא אלינו, שמשמעותה של האחריות המיניסטריאלית: השר אחראי לפני הכנסת לכל הפעולות של משרדו, וזאת אפילו אם לא ידע עליהן מראש ולא היה שותף להן.

ההגדרה הקלאסית היא זו של איוור ג'נינגס:

„כל מיניסטר אחראי כלפי הפרלמנט על התנהגות משרדו. מעשהו של כל עובד ציבור נחשב כמעשהו של מיניסטר".

וזו הגדרתו של ס.א. דה סמית, בספרו „חוק חוקתי ומינהלי":

„המיניסטרים מחוייבים מבחינה פוליטית בעניינים הנמצאים במסגרת שטחי האחריות החוקיים, או המוסכמים שלהם. הם אחראים לא בלבד על מעשיהם האישיים אלא גם על התנהגות משרדיהם".

סר דייוויד מקסוול־פייף, שר הפנים הבריטי, אמר בשנת 1954 בבית הנבחרים, כדובר הממשלה, בעת הויכוח על התפטרות שר החקלאות, בפרשת קריצ'ל דאון:

„המיניסטר מוסיף להיות אחראי באורח חוקתי לעובדה שמשהו לא הצליח. זהו חלק מאחריותו של המיניסטר כלפי הפרלמנט, לנקוט בפעולה הדרושה, כדי להבטיח יעילות וביצוע נאות של החובות המוטלות על משרדו. בעניין זה, רק המיניסטר יכול להחליט, מה נכון הדבר לעשות... הוא יכול להורות הוראות קבע, כדי להבטיח שמדיניותו תבוצע. הוא יכול להורות הוראות, שבהן יובהר, כי ענינים של חשיבות, של קושי, או של סכנה פוליטית, יובאו לתשומת ליבו".

רג'ינלד מודלינג, שר הפנים הבריטי, אמר בבית הנבחרים בשנת 1972, כדובר הממשלה, בדיון שנסב אז בין השאר, על נושא האחריות הפרלמנטרית:

„מיניסטרים חייבים באחריות לא בלבד על החלטותיהם האישיות, אלא גם על פיקוח, שיהא סדר במשרדיהם, שלפיו יועבר להם מידע בעניינים חשובים כהתעוררם. הם אחראים גם בבקרה של התפתחות ערך הסכנות המוטגות במשגים ובטעויות, במידת האפשר, וכן מובן שהם אחראים לניהול הכללי של משרדיהם. זו מוסיפה להיות הדוקטרינה הנכונה של האחריות המיניסטריאלית".

ביטויה של האחריות המיניסטריאלית של שר הוא, ראשית כל, בחובתו לדווח לכנסת על פעולות משרדו ולהשיב על שאילתות והצעות לסדר היום הנוגעות לפעולות משרדו. להיבט זה של האחריות יש ביטוי בנוהגים ובכללים התקנוניים של הכנסת. פרט על יוצא נוסף של האחריות המיניסטריאלית הוא אחריותו הציבורית הפוליטית של השר לפעולות משרדו.

כאמור הכללים בדבר אחריות מיניסטריאלית אינם מגובשים בלבוש של חוק כתוב, אלא הם תולדה של המסורת החוקתית והפוליטית, אין אפשרות להגדירם בצורות אשר סנקציות מוגדרות בצידן. תולדות ההעוקקות לעקרון האחריות המיניסטריאלית מצביעות על כך כי אין זיקת גומלין קבועה ומוכתבת מראש בין האירוע, המשמש יסוד להתייחסות לאחריות, לבין המסקנות והאישיות הקונקרטיות המוסקות. בתולדות בריטניה היו מקרים שהשר התפטר מרצונו או נדרש להתפטר; והיו מקרים שהשר עבר לתפקיד אחר; והיו מקרים שהממשלה התייצבה מאחורי השר ופרשה עליו את חסות האחריות המשותפת; נוהג בלתי־כתוב הוא שכאשר השר נדרש על־ידי ראש הממשלה להתפטר — הוא מגיש התפטרותו.

ההכרעה, בסופו של דבר, היא הכרעה פוליטית. בעניין זה אומר פרופסור ס. א. פיינר, במאמרו „האחריות האישית של המיניסטרים":

„האם יאולץ מיניסטר להתפטר — דבר זה תלוי בשלושה גורמים: בו עצמו, בראש הממשלה שלו ובמפלגתו".

על השאלה, אימתי יכול שר לצפות, שחבריו בממשלה יתיצבו מאחוריו, ואימתי אין הוא יכול לצפות לכך, אומר ס. א. דה סמית:

„כשם שמצפים ממיניסטרים שיהיו לויאליים כלפי עמיתיהם, כך יכולים הם לדרוש באופן סביר את הזכות, שעמיתיהם יהיו לויאליים כלפיהם, אם הם נקלעים לתוך ביקורת ציבורית, תוך הגשמת המדיניות הממשלתית המוסכמת. אם הם מגשימים אותה בצורה גרועה, או אם הם נעלפים לביקורת, מחמת כשלונות המשרד שלהם בלבד, או סימנים של חוסר כושר אישי, לא תהיה להם זכות לטעון בעניין הסולידאריות הגושית".

„יישום עקרון האחריות המיניסטריאלית לגבי שר הוא נושא לגיטימי לדיון בממשלה, מאחר שהממשלה נושאת באחריות משותפת. לפני הכנסת ומכוח אחריותה זו הברירה בידיה להתייצב מאחורי השר או להביע לו שיתפטר או לשנות, באישור הכנסת, תפקידו בממשלה. אין בכך כדי לצמצם זכות הפעולה, בתחום זה, של ראש הממשלה, של מפלגות פוליטיות וכמובן — של הכנסת, שיכולה להביע אי־אימון בממשלה בשל אי־הסקת מסקנות בתחום האחריות המיניסטריאלית האינדיווידואלית".

חיים צדוק,
שר המשפטים

ועתה לרשותך מכונת כביסה
המודרנית והמשוכללת ביותר בישראל
REKORD
ממשפחת
deepclean
ואלו סגולותיה־מרביתן בלעדיות:

זוהי מכונה של שנות ה־80, משוכללת יותר, טובה יותר. שומרת על הכבסים לאורך ימים ומגינה על עור ידיך. שרות פרידמן מובטח לכל חיי המכונה. זכות החזרה תוך שבועיים.
REKORD deepclean
כי פרידמן הוא פרידמן מה יש לדבר, כי פרידמן תמיד הוא הטוב ביותר!
פרידמן — יבוא שרות ושווק

„סוף הדרך" של ממשלת גולדה מאיר

גולדה: הגעתי למסקנה לפרוש וזה יחייב הממשלה כולה; איני מסוגלת לשאת עוד בעול

ההחלטה שהחלטתה נפלה בלי כל קשר לנכונותו של דיין להתפטר או לא * בעבר פעלתי בניגוד לרצוני ונעתרתי לשידולים להמשיך - אמרה - אבל עתה מידים אבנים בממשלה גם מבפנים, וכל מי שמטיל אבן כזאת, חושב שהוא צעיר

מאת יהושע ביצור

גולדה מאיר רגועה ונינוחה. לא ניכרו בה סימני מתיחות, כאשר בישרה לחברי סיעתה, כי החליטה סופית לפרוש מראשות הממשלה, מפני שהגיעה לקצה דרכה הציבורית.

גם התגובה של חברי סיעת העבודה היתה הפעם שונה מבעבר: מרוסנת ומאופקה, ללא התפרצות של סערת רגשות. לא פתחו בריצה אל ביתה של גולדה, כדי לשכנעה לחזור בה. לא שיגרו משלחות ולא הפצירו בה. קיבלו את הדין.

נדמה, כאילו כולם ציפו להתפתחות הזאת. לא היתה הפתעה, אלא כעין השלמה עם התפתחות בלתי-נמנעת — פתאל יוצא ממשבר המנהיגות.

לפני חודש ימים הודיעה גולדה מאיר על התפטרותה באותו פורום ובאותה שעת בין-הערביים. אז עורר הדבר התרגשות ותדהמה, בהיותו הטלת פצצה פוליטית. ומיד החל מסע השידולים הגדול, שהניע את גולדה לחזור בה.

הפעם קשה היה להאמין כי רק כארבעה שבועות חלפו בין שתי ההתפטרויות. העייפות משחיקת העצבים הכרוכה במתח נתנה את אותותיה. איש לא חשב לקום ולרוץ אחריה. ההרגשה היתה, כי הבלתי נמנע אכן אירע.

• אבן כבדה נגולה מלבה

גם אמש צרו על חדר הישיבה במשכן הכנסת עתונאים, צלמים וטכנאי טלוויזיה. אבל לא היתה היסטריה. לא פרצו החוצה מחדר הישיבות, מיד עם שמיעת הודעת ההתפטרות. נשארו עוד שעה קלה בחדר ושוחחו ביניהם בלחש.

גם גולדה לא נטשה את המקום ברוגזה, כמו בפעם הקודמת. היא השתהתה עוד זמן מה בשיחות עם חברים שונים, ואחרי כן יצאה בצעדים איטיים, שחוחת-קומה, שעל פניה סתורות מעט. כששומרי ראשה ומנהל לשכתה מלווים אותה. היא נראתה כמי שאבן כבדה נגולה מלבה.

היה ברור כי בכך ירד המסך של ממשלת גולדה, אשר לכל היותר תוסיף לכהן עד לעריכת בחירות חדשות.

• אין מה לגבש...

תחילה התכנסו אתמול במשכן הכנסת חברי מפא"י בסיעת העבודה, כדי לגבש עמדתם. עד מהרה התברר כי אין מה לגבש. הישיבה נוהלה בידי שר האוצר, פנחס ספיר, מפני שהמזכ"ל אהרן ידלין ישב עם „ועדת השישה" בחדר סמוך, על מזונות הצעות השונות להיחלצות מן המשבר.

הוועדה הזאת העלתה חרס. לא היתה כל אפשרות להביא את ההצעות של החטיבות השונות לידי מכנה משותף.

עצם ההתכנסות הנפרדת של אנשי מפא"י לשעבר העידה על עומק הקרע בין החטיבות. היתה זו הוכחה גלויה, כי המסגרת המשותפת היא רופפת ביותר.

• הפחד

כבר בפתח הדיון הזה של חברי מפא"י, צוטט מזכיר מחוז תל-אביב של העבודה, דב בר-מאיר, את השור בקרניו: האם קרמרמן והורליך (מראשי הליכוד) ינהלו את המדינה בצורה טובה יותר ומוסרית יותר?

היה זה ביטוי לפחד שקינן אתמול בכל הדיונים האלה — שמא סוללים את הדרך לעלית הליכוד לשלטון.

הערב, כמובן, השמעו פנימיים נוקבים. דב בר-מאיר יצא חוצץ נגד חוג „אתגר" וכינה אותו „בור-השומן של המימסד הישראלי", אשר בוודאי לא יכול להיחשב כתנועת מחאה. הוא גם הטיל ספק בכוחה של המשמרת הצעירה למשוך אחריה את תנועות המחאה. הוא הודיע, כי אין להביא להתפטרות הממשלה שלה, מפני שאי-אפשר יהיה להקים ממשלה חדשה במקומה. לכן הוא הציע להסמיך את גולדה לבצע חילופי תיקים בממשלה, כדי להעביר את דיין מתפקידו.

העיר לו ח"כ מיכה חריש: היא לא זקוקה להסמכה שלך.

ח"כ אמתר הורליך ביקשה לדעת מה האמת בפרסומים כי גולדה אמרה לדיין, שאין הוא חייב להתפטר.

פנחס ספיר השיב לה מיד, כי לא כן הדבר. גולדה אמרה לדיין, שהיא מעבירה את ענינו להכרעת המפלגה.

• הביזוי

ח"כ א. מיאל הביע את דעתו, כי דברי השרים גבתי והלל, על המגרד בהתפטרות הממשלה, לא הוסיפו כבוד ויוקרה למעמד הממשלה הזאת.

שאל אותו השר שלמה הלל: ועד אתמול לא היה ביזוי של הממשלה?

השיב לו מיאל: דברי השרים רק מגבירים את המבוכה בעם.

• „הפלמ"ח לא פורק"

את רשות הדיבור נטל ח"כ הרב מנחם הכהן, שניתח את הצד המוסרי של המצב: הוא כפר בכך, כי שמירת שלמות המפלגה היא הערך העליון, אם יש סכנה שהשלטון ידרדר למשבר מוסרי ותהומי. הוא תקף את רפ"י, על שבכל הזדמנות של חילוקי דעות פנימיים היא כסירה את רשות ההסתאה שלה. ואילו אצל אחה"ע „עדיין לא פורק הפלמ"ח". מפ"ם נוהגת בכל כמפלגה עצמאית.

הרב הכהן שאל: לכל זה אנו קוראים מערך ומדברים על סיסמאות של שלמות? מוטב, לדעתו, לחדול מהצגת החליל של הפילוג. כדבריו: מניחים תמיד את החרב הזאת על צוארנו, כדי שלא נעשה מה שצריך לעשות. הוא תבע הכרעות ברורות, בדבר פרישת דיין מתיק הבטחון וחידוש פני ההנהגה. כן הציע להשיב יתר יציבות, על ידי הליכה לקראת המפד"ל בענין „מיהו יהודי".

יו"ר מחלקת התרבות, נאווה ארד, הביעה חשש, כי גם השרים החדשים יורדו עתה עם ממשלת יום הכיפורים. לכן יש לפעול במהירות. לדעתה, דיין צריך לתת את הדין, ואחרי זה הממשלה כולה צריכה להתפטר.

• בחירות - בפנים

ח"כ מיכה חריש הביע דעתו, כי ראש הממשלה צריכה להחליט בעצמה אם יש לה אמון בשר הבטחון או לא, ואין היא צריכה להעביר זאת להכרעת המפלגה. הוא תבע לקיים בחירות פנימיות במפלגה, לפני עריכת בחירות כלליות במדינה.

ח"כ חריש הפתיע את חבריו, כשהציע לאפשר לחלק הליברלי בליכוד ליזום הקמת ממשלת מיעוט, עד לעריכת בחירות. תקופת מעבר זו יוכל המערך לנצל לשיקום וגיבוש עצמי, בלי להיות כבול בכבלי השלטון.

השיב לו בליגלוג פנחס ספיר: יש אנשים המשחקים שח עם עצמם.

• „ילד האיומים"

ההתבטאויות החריפות ביותר באו מח"כ יוסי שריד, „ילד האיומים" של הסיעה. הוא הביע תמיהה על ששר הבטחון מנסה להתעלם מן העובדה הפשוטה, שהרוב הגדול בסיעתו מביע לו אי-אמון כולל. והרי גם העם שותף עתה להבעת אי-אמון זו במשה דיין.

יוסי שריד הזכיר לדיין, כי זכה במינוי לשר בטחון על גלי דעת הקהל ב-1967, ולכן מן הדין שיאזין גם עתה לרחשי דעת הקהל. לדבריו, קיבלה המפלגה מאז מלחמת ששת הימים הרבה הכרעות בניגוד למצפון שליחות, מפני שנרתעו מפני הפופולאריות של דיין וקיבלו את תכתיביו. אולם עכשיו הדבר הגרוע ביותר הוא, שגם בצבא אין עוד אמון בשר הבטחון.

גם יו"ר מחלקת הארגון, יוסף רייקא, דרש מדיין לקחת על עצמו את האחריות למחדלי הצבא ולהתפטר. דיין יכול לעבור לתפקיד אחר בממשלה, המתאים ליכולתו וכישוריו.

רייקא הזהיר, כי פרישת גולדה עלולה להביא את בגין לשלטון, ולגרום לפילוג במערך, שיביא לאובדן ההגמוניה של תנועת העבודה.

• תפנית אצל עוזי פיינרמן

לפרבה ההפתעה הביע גם ח"כ עוזי פיינרמן, הנחשב ממקורביו של דיין, את תקוותו, כי שר הבטחון יסיק את המסקנה הנכונה לגביו. לדעתו, היה טוב, אילו דיין היה מגיע למסקנה, שכתוצאה מכל מה שקרה, אפילו אם אין בו אשם, עליו לקום ולהסתלק ממשרד הבטחון. בכך היה גורם לרגש של הקלה.

ח"כ פיינרמן הציע, שלא לדחוק את הקץ, לא לגרום להתפטרות הממשלה ולעריכת בחירות חדשות, ולתת שהות לבדיקות ובירורים נוספים.

• ספיר מזהיר מפירוץ לבחירות

השר פנחס ספיר סיכם את הדיון, בקבעו, כי דיברו בו במשך יומיים 23 חברים, שכמעט כולם הביעו את דעתם, של משה דיין להתפטר. חלק סבורים, כי בעקבות זאת צריכה הממשלה כולה להתפטר.

ספיר הזהיר מפני דהירה לבחירות חדשות, כי אין טעם להתנבא לגבי תוצאותיהן.

לדעתו, בחירות במצב כזה הן דבר מסובך ואומלל, כאשר הפצעים טרם הגלידו.

• המזכ"ל מדווח על הכשלון

בכך נפתחה הדרך להתכנסות סיעת העבודה על כל חטיבותיה. יגאל אלון הסתודד עם אנשי אחה"ע בחדר סמוך. משה דיין הגיע בלווית שמעון פרס וגד יעקבי, כאשר אחריהם שאר חברי חטיבת רפ"י, שהשתתפו בהתייעצות החטיבתית שלהם.

ראש הממשלה איחרה להגיע. אחר שבאו כמעט כל השרים, טילפנו אל ביתה. משם קיבלו תשובה, כי יצאה כבר לדרך.

עם הגיעה, פתח המזכ"ל אהרן ידלין את הישיבה, דיווח על כשלון המאמצים להגיע ב„ועדת השישה" לנוסחה מוסכמת.

• גולדה מבקשת לדבר ראשונה

גולדה ביקשה מיד את רשות הדיבור. היא ישבה על ספסל צדדי, כפי שגם משה דיין ויגאל אלון הסתפקו במושבים אחוריים. העובדה שביקשה מיד לומר את דבריה, עוד בטרם נערך דיון כלשהו, נתפרשה על ידי כל הנוכחים כאות וסימן, שהיא מבקשת „לחתוך" את הענין ולהודיע על התפטרותה.

גם אחרים נרשמו כבר לזכות הדיבור, כולל שמעון פרס, אך ויתרו כאשר גולדה הביעה רצונה לומר את דברה.

ידלין ביקש ממנה להתאזר בסבלנות, עד שידווח על עבודת „ועדת השישה". הוא הוסיף, כי המפלגה נקלעה לסבך רציני, וכי העובדה שנאלצים להשקיע מאמץ גדול בענינים פנימיים של המפלגה, פוגעת ביכולתה לנהל את עניני המדינה.

ידלין ביקש להפריד בין שתי בעיות: ראשית, כיצד תופיע הסיעה היום לפני הכנסת, ומה תכלול הודעת הממשלה שתימסר לבית. שנית, הסיכום בענין האחריות המיניסטריאלית, שהוא מסובך ביותר, כי יש בו איום על שלמות הממשלה ואחדות המפלגה.

ידלין פירט את ההצעות שהובאו אל „ועדת השישה", בלי שיכלו להביא לכנון משותף:

• הצעות מנוגדות

● הצעת השר י. רבינו-

(סוף בעמוד 6)

פני חברי הממשלה בבנין הכנסת אחרי הודעת ג. מאיר

האוצר פנחס ספיר, שר החקלאות חיים גבתי ושר החוץ אבא אבן.

העבודה יצחק רבין ושר התחבורה אהרן יריב.

השר בלי תיק ישראל גלילי

ש עירית חיפה ח"כ יוסף אלמוגי וח"כ-יעקובי

ר השיכון יהושע רבינוביץ וח"כ יוסי שריד

(תצלומים: [illegible] ק. וייס)

תגובות על התפטרות גולדה
בגין דורש ממשלת-מעבר רחבה ובחירות חדשות תוך 10 שבועות

המפד"ל: מתחזקת התביעה לכינון ממשלת חירום לאומית ✶ מפ"ם: לוא התפטר דיין — לא היתה גולדה הולכת ✶ ר"צ (שולמית אלוני) קוראת לתנועות המחאה ללכת לבחירות יחד אתה

מאת סופרי „מעריב"

נציגי מפלגות וארגונים פוליטיים הגיבו אמש על הודעת ההתפטרות של הגב' גולדה מאיר מראשות הממשלה.

יו"ר תנועת החרות, ח"כ מנחם בגין, אמר:

יש לקיים בחירות חדשות בהקדם, תוך עשרה שבועות. עד לבחירות יש לכונן ממשלה רחבה, שהרכבה יהיה כזה של ממשלת הפנקל, הקיימת היום.

נפתח מיד במגעים לכינון ממשלה חדשה, — אמר — כדי למנוע משברים פראגיים מצד ישראל בתקופת המעבר עד לבחירות. רצוני להזכיר, כי הודעת ההתפטרות של גולדה תיכנס לתוקפה רק אחר שתוגש לנשיא המדינה, ועל פי נסיון העבר אנו יודעים, שהיא כבר חזרה בה מהודעה דומה.

לפני הודעת התפטרות של גולדה דיבר בגין במועצת תנועת החרות, העלה את הדרישה להתפטרות הממשלה כולה וקיום בחירות חדשות.

המפד"ל בעד ממשלת חרום לאומית

● מנהיג המפד"ל, שר הפנים יוסף בורג:

אין זה הזמן המתאים למשבר ממשלתי, כאשר אנו נתונים למעשה במצב מלחמה עם סוריה.

התפטרותה של גולדה מחזקת את תביעת המפד"ל להקמת ממשלת חרום לאומית — תביעה שאותה העלינו עוד לפני הבחירות האחרונות.

ייתכן שמפ"ם תפרוש מהמערך ותתייצב לבחירות בהליכה נפרדת, כדי לקבל את קולות אנשי תנועות המחאה, שאת רוב ראשיהם אפשר לאפיין כבעלי אוריינטציה שמאלנית — אמר הלילה ד"ר בורג. „ימים מעטים יגידו, אם יעלה בידי המערך לשמור על אחדות המסגרת. אך ייתכן מאוד, שמפ"ם חושבת ברצינות על הליכה נפרדת" — אמר.

לדברי השר בורג, „אין פאראדוקס פראגי יותר מאשר השוואת המצב מעבר לגבולות ובתוך הגבולות. בשעה שהערבים מוצאים דרך להופעה מאוחדת, מצווים אנו שבעתיים על אחדות לאומית".

● מזכיר המפד"ל, צבי ברנשטיין: המפד"ל לא תצטרף לממשלה חדשה, אם לא תוקם על בסיס רחב.

● בגוש צעירי המפד"ל, ח"כ יהודה בן-מאיר: נדרוש מיד קיום בחירות חדשות. התפטרות גולדה סוללת את הדרך לצמיחת הנהגה חדשה, הן במפלגות והן במדינה. ההנהגה הקיימת איננה אמינה עוד.

● הצעה להקים ממשלת ליכוד לאומית, בראשות אישיות ציבורית, המקובלת על כל החוגים מקרב מנהיגי מפלגת העבודה — העלה אמש שר הדתות, ד"ר יצחק רפאל. לדעתו, הקמת ממשלה כזאת עדיפה על הליכה מחודשת לבחירות, מטעמים כלכליים ובטחוניים. הוא סבור, כי במצב שנוצר צריכה מפלגת העבודה ללכד את רוב העם בישראל ובתפוצות, לקראת האתגרים שבפניהם עומדת המדינה.

מפ"ם: אותו הרכב — בחילוף אישים

● המזכיר הכללי של מפ"ם, ח"כ מאיר תלמי:

אני מצטער ששר הבטחון משה דיין לא הסיק את המסקנות שהתבקשו ולא התפטר מתפקידו — דבר שהיה מונע אולי את התפטרותה של גולדה. הממשלה הבאה צריכה להמשיך בקו של חתירה לשלום, ולכן יש לדחות את הצעת בגין להקמת ממשלה רחבה. מפלגות הקואליציה הקיימת צריכות להרכיב ממשלה בהרכב אישי חדש.

אתמול בבוקר התכנסה הוועדה המדינית של מפ"ם, וקיבלה החלטה, התובעת את התפטרות שר הבטחון מתפקידו. ישיבת הוועדה התקיימה שעות אחדות לפני שגולדה הודיעה על התפטרותה.

קריאה לרפ"י

● ח"כ זלמן שובל מן הרשימה הממלכתית:

יש ללכת לבחירות חדשות בהקדם, ובתקופת הביניים לכונן ממשלת ליכוד לאומי. אני קורא לחברי רפ"י, שנשארו במפלגת העבודה, להצטרף לשורות הליכוד.

● השר משה קול, מל"צ:

אני מקווה, שתוקם ממשלה חדשה בהקדם, אך ייתכן שלא יהיה מנוס גם מעריכת בחירות.

● ח"כ שולמית אלוני מן התנועה למען זכויות האזרח:

הממשלה היתה חבורת אנשים, שאכלה כבר מזמן את הקרדיט שלה מימי הצלחה הסבירה. גולדה עשתה את המעשה הנבון ביותר שיכלה לעשות, חבל שלא עשתה זאת מזמן.

● ח"כ מאיר פעיל מ„מוקד":

יש לקיים בחירות מוקדם ככל האפשר. גולדה ודיין, שהם האחראים הישירים לאירועים שקדמו למלחמה, אינם צריכים להיכלל בשום ממשלה חדשה.

● פרופ' אמנון רובינשטיין, מתנועת „לשינוי": הדרך היחידה לצאת מן המשבר שבו נתונה המדינה היא בחירות חדשות. אני מברך על התפטרותה של גולדה.

תנועות מחאה מודיעות על איחודן

כמה מתנועות המחאה, שקמו אחר מלחמת יום הכיפורים, הודיעו אמש על איחודן.

בראש הגוף המאוחד עומד אלוף (מיל.) יוחאי בן-נון. תנועות אלה עמדו לערוך היום בצהריים הפגנה מול בנין הכנסת בירושלים. גם אחר התפטרות גולדה לא בוטלה ההפגנה, כי מארגניה רואים בהתפטרות רק תוצאה של תהליך, החייב להביא לשינוי יסודי בסדרי המימשל.

● התנועה לזכויות האזרח קראה אמש לתנועות המחאה ללכת יחד אתה לבחירות ולא לבזבז את אלפי הקולות של הרוצים בשינוי בין עשרות רשימות חסרות סיכוי.

ספיר: 24 מתוך 26 — נגד דיין

● שר האוצר, מר פנחס ספיר, אמר אמש, כי 24 מתוך 26 חברים, שדיברו בהתייעצויות מפלגתנו בימים האחרונים, גרסו, ששר הבטחון צריך להתפטר מתפקידו.

על התפטרותה של ראש הממשלה הגיב: „זאת צריך לשאול אותה"...

שאלה: „אתה הרי אחד האדריכלים של הקואליציה הנוכחית".

ספיר: „קורה שאדריכל מקים בית והבית נופל — אז מקימים אותו מחדש. אני מכיר כמה מקרים כאלה שקרו בארץ".

● שר המשטרה שלמה הלל הגיב על התפטרותה של ראש הממשלה באמרו, כי הדבר הנבון היחיד שניתן לעשות עתה הוא ללכת לבחירות מחודשות. השר הוסיף, כי אינו יודע אם מפלגת העבודה תלך לבחירות באותה מסגרת, משום שהבעיה היא אם תוכל לקיים את המסגרת כפי שהיתה. „נקלענו למצב פנימי כזה, שלא היה כל מיפלט מהצעד הזה — הוסיף. לדעתו, יש ללכת לבחירות מחודשות.

● החוג הרעיוני במפלגת העבודה ע"ש דוד בן גוריון קרא אמש לעריכת בחירות חדשות, בעקבות התפטרות גב' גולדה מאיר. לדעת החוג, יתמודדו בבחירות, שתי השקפות, „אקטיביסטית" ו„תבוסתנית", שהעם יידרש להכריע ביניהן.

דיון אצל הסטודנטים

● למחרת התפטרותה של ראש הממשלה, עשויה התאחדות הסטודנטים לנקוט בצעדים בלתי-שגרתיים, כדי להביא לשינוי ההנהגה כולה — אמר אמש יו"ר התאחדות הסטודנטים, דוד אלמבי. ההתאחדות עומדת להתכנס היום לישיבה ביוזמתו, לדיון בנושא זה.

זו הפעם הראשונה שראשי התאחדות הסטודנטים מזמנים ישיבה בנושא פוליטי, שהוא אסור לדיון לפי תקנון ההתאחדות. יו"ר ההתאחדות הסביר, כי ההתאחדות לא תוכל לשבת ולהחריש, תוך התכחשות למצפון, בעת שמתרחשים אירועים גדולים ומכריעים לעם ולמדינה.

אם תאושר הצעת ראשי ההתאחדות, יצטרפו 50 אלף סטודנטים לתנועות המחאה הקיימות.

ראשי ההתאחדות אמרו אמש, שאם לא תאושר הצעתם בדבר פעילות פוליטית של התאחדות הסטודנטים בשעה זו — הם יתפטרו מתפקידיהם.

هكذا من الأصل

مكانا من الأصل

בישיבת מרכז הקיבוץ המאוחד:

על י. אלון וגלילי לפרוש מממשלת־מעבר אם ימשיך משה דיין לכהן בה כשר הבטחון

בין ההחלטות: הממשלה והמפלגה צריכות ליישם האחריות המיניסטריאלית ✱ יש לערוך בחירות חדשות ✱ אלון: התנהגות דיין — אקט אנטי־חברתי

מאת יוסף ולמר

ראש הממשלה, גב' גולדה מאיר, אמרה לשרים יגאל אלון וישראל גלילי, כי לדעתה על דיין להסיק את המסקנות שהן פועל יוצא של האחריות הציבורית ולהתפטר בתפקידו. אולם, בידועה כי פירוש ה־דבר הוא פילוג במפלגת העבודה, הועבר הנושא ל־דיון בסיעה ובלישכה.

דברים אלה מסר אתמול — בשם השר גלילי — מזכיר הקיבוץ המאוחד, מר דניאל רוזוליו בישיבת מרכז הקיבוץ המאוחד, שנערכה במעגן מי־כאל. „השר גלילי מסר עוד כי גולדה ביקשה ממנו ומ־יגאל אלון לבל יתפטרו, כדי שלא יווצר מצב שתהיה ממ־שלת מעבר, שכן, אם תהיה יעדרו הם משורותיה" — אמר רוזוליו.

ניסטריאלי ולכן על דיין להסיק את המסקנות ולהתפטר. אם דיין לא יעשה כן, קורא המרכז לממשלה להתפטר ו־קורא למפלגת העבודה לע־שות כל שביכולתה למען ע־ריכת בחירות חדשות. אם ימ־שיך דיין לכהן כשר בטחון הממשלה לא תתפטר, קורא המרכז להבריז בממשלה (א־לון וגלילי), להפסיק את חב־רותם בה. (הדבר אמור גם לגבי ממשלת מעבר שבה יכ־הן דיין בתפקידו הנוכחי).

בהחלטתו האחרונה קורא ה־מרכז למפלגת העבודה, למ־צוא דרך לשלב בתוכה את תנועות המחאה.

אלון: טרגדיה

לשאלת האחריות המיניסט־ריאלית, התייחס גם סגן ראש הממשלה, יגאל אלון. הוא אמר: „אני יודע שאני נושך בחילוקי דעות עם דיין. אין צורך להשוב כי הדבר נכון. העניין המקד בנושא עקרוני ממדרגה ראשונה: הסר משרי הממשלה את האחריות המי־ניסטריאלית ולא נותר בסיס לאחריות ציבורית כלשהי. ב־כגון שאין הגדרה מדויקת על איזה מעשה צריכה לחול ה־אחריות. אך יש מקרים שה־אחריות כה בלעדית שאין צו־רך בהסברים. זה לא עניין של ועדת־חקירה משפטית ואין לכך תשובה משפטית. יש ל־נושא רק תשובה פוליטית־מוסרית וזו לא. בראש וב־ראשונה יש לראש הממשלה מה לומר בעניין זה. כיוון שלא אמרה, נוצר משבר מפלגתי. קורה שאלה הנוהגים מפילוג — מביאים לפילוג. אם מה שקרה ערב מלחמת יום הכי־פורים, אינו מספיק כדי ש־יהיה ברור שיש מושג של אחריות מיניסטריאלית — אז מה עוד? זוהי הטרגדיה".

אלון הטעים כי לדעתו אין משה דיין נוהג לגולדה ב־אותה מידה של אצילות, ש־היא נהגה לו. „גולדה הקרי־בה הרבה מיוקרתה, כדי לש־מור על שלימות החזית. אני חושב שהתנהגותו של דיין בעניין האחריות הפרלמנטארית והביעה דפי שהאחריות מ־חולקת בין דיין לגולדה — זה אקט אנטי חברי, המעמיד בסימן שאלה את היושר הצי־בורי שלהם" — אמר.

אלון הוסיף, כי הצעד ש־נקט גלילי והוא עצמו, מות־נה בהתנהגות הממשלה ב־שאלת המשמעות הפארלמנט־רית־מיניסטריאלית. „אני מצ־טער שנושא זה מקבל אופי סיעתי. אילו דיין היה מוצא את העוז להתפטר, הוא היה פותר את הבעיה לסיעתו ול־מפלגה ומאפשר לשקם את החיים הפארלמנטאריים־מפלג־תיים", — אמר.

בדבריו של תקופת „המרכבה" אמר מר אלון: הפעיל היה יותר בן... אילו היה חזק יותר ולא... בכל קול של חבר כנסת... שניט שלא הזינו את ה... רות בבמה חדשה. אילו היה, צריכים היינו לפתוח הרשימות מחדש ויתכן ש... מוגעים משבר נוכחי זה ו... יצבים לפני הבוחר עם שינוי ברכב".

„הרדיפה — עיוות הצד...

מר בני מורשק תקף בנ... ריל את מסקנות ועדת אג... נט באומרו שהן מתעלמ... מאחריותו של דיין וכי הו... הוועדה לא היה אוביקטי... די הצורך. „זהו עיוות צדקי" — אמר. הוא הטע... כי חשוב מאוד שגולדה... שיך לכהן כראש הממ... ואילו על דיין להסיק... המסקנות ולהתפטר.

דיין — מוקד להתקפות

ישיבת מרכז הקיבוץ ה־מאוחד, שזומנה אתמול לדיון בעניני השעה, התרכזה בשא־לת האחריות המיניסטריאלית, בעקבות דו"ח הביניים של ועדת אגרנט. שר־הבטחון, מר משה דיין, היה מוקד להתק־פות חריפות מצד משתתפי הכנס. אחד המשתתפים אף הרחיק לכת וכינה אותו „אסון לאומי ממדרגה ראשונה".

השר ישראל גלילי הפתיע את באי הישיבה, בבקשו ב־תחילת הדיון את רשות הדי־בור. הוא גילה כי השר אלון והוא, הגיעו לכלל החלטה כי נוכח העובדה שהמפלגה לא הגיעה לכלל החלטה, הקר־בעת שיש להחיל את האח־ריות על הדרג המיניסטריאלי, על הממשלה להגיש את הת־פטרותה ושמפלגת העבודה תציע לכנסת לערוך בחירות חדשות.

„בעקבות הדו"ח נוצר מצב שאין לשאתו, לפיו רק הדרג הצבאי נושא באחריות. מצב זה עלול לקרוע את רקמת החיים הדמוקראטיים הבריאים במדינה" — אמר.

עקרון האחריות

ברוח הודעה זו של השר גלילי, קיבלה הועידה, ב־סיומה החלטות האומרות כי „הקיבוץ המאוחד קורא לממ־שלה ולמפלגה ליישם את עק־רון האחריות על הדרג המי־

מת השל פרומקין מראשוני ההסתדרות

השל פרומקין, מראשוני ההסתדרות הכללית מהלוחמים לעבודה עברית ומהוגי הרעיון של משק העובדים — מת אתמול, לאחר מחלה, בגיל 77. הלווייתו תצא היום מבית החולים בילינסון, היא תתעכב בשעה 12.00 בצהריים בבית הוועד הפועל של ההסתדרות ברחוב ארלוזורוב בתל־אביב, בדרכה לבית העלמין בקריית שאול.

מזכיר העבודה בבאר־שבע:

התשלומים ל„מודיעין אזרחי" סוכמו עם ראש העיריה ושני סגניו

משרד הפנים מבקש הבהרות ✱ מוכנה להחזיר את הכסף

הליכוד התלונן במשטרה ✱ העבודה...

מאת שלמה גבעון

הממונה על מחוז הדרום, יצחק ורדימון, פנה אל ראש עירית באר־שבע, אליהו נאוי, בשאלות הבהרה ב־עקבות הפרסום ב„מעריב", בענין תשלום בסך 10 אל־פים ל"י מקופת העיריה ל־„מודיעין אזרחי", עבור סקר דעת קהל שביצעה לפי הז־מנת סניף „המערך" בבאר־שבע.

מר ורדימון אמר אתמול ל־סופר „מעריב", כי בשלב זה אינו רואה צורך בהתערבות נוספת היות והתשובות שקיבל ממר נאוי, יש בהן כדי להניח את דעתו, במידה ולא תהיינה התפתחויות נוספות.

„במידה והכסף אמנם יוחזר לקופת העיריה, הרי שבשבי־לנו — משרד הפנים — כגוף הנוגע לאיזון תקציבית של עי־רית באר־שבע, יסתיים הענין בכך" — אמר ורדימון. הוא נמנע מלנקוט עמדה בהשלכות הנובעות מענין זה בתחום ה־ציבורי.

תלונה למשטרה

אתמול נמסר, כי סיעת הלי־כוד בבאר־שבע פנתה בתלונה למשטרה לחקור בנסיבות בהן בוצע התשלום מקופת העיריה, עבור סקר למטרות מפלגתיות. על התלונה חתומים חברי סי־עת הליכוד במועצת העיריה, ה"ה ישראל שילה, טובה ברין, יעקב גרשפלד, וד"ר עמי יוסף. הם מסתמכים על גילוי פרשת התשלום ב„מעריב", ומבקשים מהמשטרה לבדוק, אם אין ב־ענין זה משום מעשה פלילי.

דובר משטרת מרחב הנגב, סנ"צ אשר דוידוביץ, אמר אתמול כי טרם הוחלט לפתוח ב־חקירה רשמית. „אנו בודקים לפי־שעה את טיב התלונה. ה־מתלוננים לא מסרו לנו שום נקודת אחיזה, המרמזת על מעשה פלילי. רק לאחר שנב־דוק את הסוגיה ביסודיות, נח־ליט כיצד לפעול במקרה זה" — אמר סנ"צ דוידוביץ.

זריזי התם

בינתיים, הובהר שעל החש־בון בסך 20 אלף ל"י, שהוגש לעירית באר־שבע על ידי „מו־דיעין אזרחי", עבור סקר דעת קהל, חתם סגן ראש העיריה זאב זוריזי. חתימתו של הסגן על החשבון, מהווה מעין אי־שור על כשירותו של התשלום המבוקש, ועל־סמך זאת הוכנה פקודת תשלום ע"ס 10 אלפים ל"י, עליה חתם ראש העיריה, אליהו נאוי, יחד עם גזבר ה־עיריה, א. חכם.

מזכיר סניף „העבודה" ב־באר־שבע, דב תיאודורוס, מסר אתמול הודעה ראשונה, מאז גילוי פרשת התשלום מקופת העיריה ל„מודיעין אזרחי".

בהודעה נאמר, שעוד לפני הבחירות, הוחלט במטה הב־חירות המצומצם של „המערך" בבאר־שבע, על עריכת סקר דעת־קהל, שיעסוק בעיקר ב־נושאים עירוניים. כמה משא־לותיו של הסקר נגעו גם למי־דת הפופולריות של ראש ה־עיריה, אליהו נאוי.

הואיל והסקר עלה 30 אלף ל"י, סוכם אז, לדברי תיאודו־ריס, בהשתתפות נציגי עירית באר־שבע, ה"ה אליהו נאוי ושני סגניו, זאב זוריזי ובן־ציון כרמל, על חלוקה בהוצ־את הסקר, מזה שני שליש על חשבון העיריה ושליש על חש־בון המפלגה.

תיאודורוס הסביר אמש, כי ייתכן שבגלל המלחמה, לא תורגמה החלטה זו לשאת... נוהלים המקובלים בעיריה. בכל מקום — אמר — אם ע... ריה סבורה כיום שאיננה... כה לשאת בחלקה בהוצאות... סקר, מוכנה המפלגה להח... את התשלום שכבר שולם... לקחת על עצמה את מלוא התשלום לבדה..."

רבקה ויצחק סלונים
שמחים להודיע על הולדת
בנם בבורם
נכד
ליפה ואברהם כהן · לבתיה והנרי סלונים
נין
ליהודית גרוסברג

טקס הכנסתו בבריתו של אברהם־אבינו יתקיים ביום ראשון, כ"ב בניסן תשל"ד (14.4.74), בשעה 12.00 בבית כנסת „הנשיא", רח' אוסישקין 24, ירושלים.

רחל ודני שנקר
מודיעים בשמחה על הולדת הבת
טל
נכדה
ליהודית ובנימין חיטרון · מרים ומאיר שנקר
תל־אביב · י"א בניסן תשל"ד, 4.4.74

לשכת רואי חשבון בישראל
עורכת ערב עיון בנושא
אי תלותו של רואה החשבון
בהשתתפות ה"ה יצחק ל. הליפי, רו"ח (מתנגד המנחה) פרופ' יוסף גרוס, עו"ד (מרצה); צבי בנמוב, רו"ח דניאל עדן, רו"ח; נחום פרידקס, רו"ח; שלמה רוגאל, רו"ח.
לאחר ההרצאה יערך רב־שיח בו ישתתף ציבור הנוכחים. ערב העיון ייערך ביום ראשון 21.4.74, במלון „מגדל שלום", רח' השחר 5, ת"א, בין השעות 16.15—20.00. דמי ההשתתפות — כולל כיבוד קל — סך 30 ל"י לאיש. הכניסה לפי כרטיסים אותם ניתן לרכוש במשרד הלשכה רחוב בנטיפיורי 3, ת"א (טל. 53225; 58049).

הופיע תקליט חדש מחנך ומבדר!
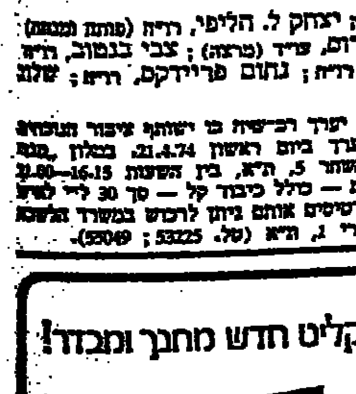
אות אות אות
מבחר שירים מתוך תכנית הטלויזיה לילדים
בבצוע: ירה עדי, רפי גרנות, עזרא דגן.
תקליט הד ארצי בשעת הערב

מהדורה חדשה בהוצאת „בוסתן"
הופיע הספר
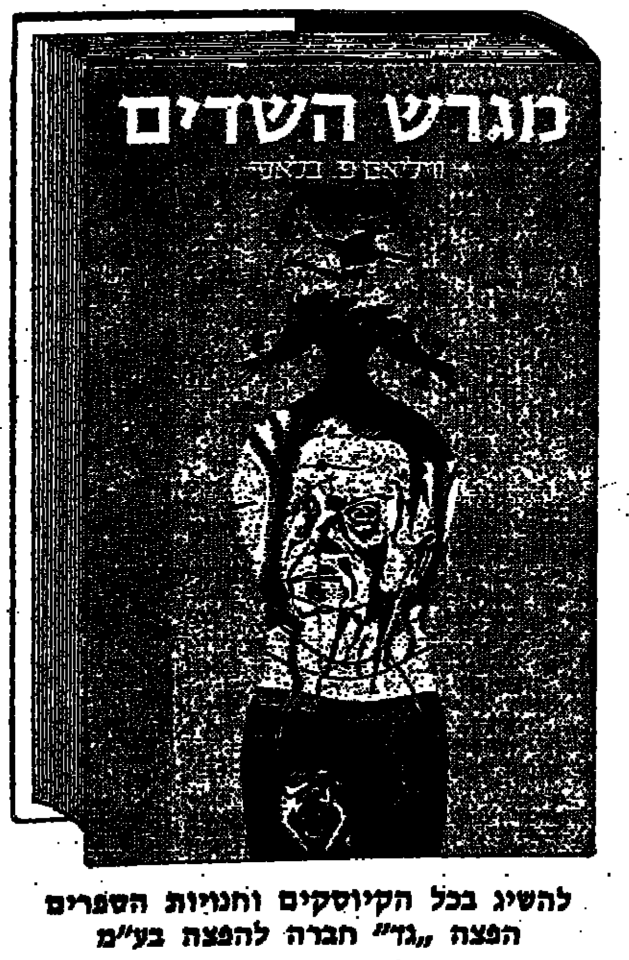

להשיג בכל הקיוסקים וחנויות הספרים
הפצה „גד" חברה להפצה בע"מ

את צריכה רק לארוז - את השאר עושה הסתור
הסתור מציעה השנה טיולים מאורגנים לכל חלקי אירופה לבחירתך, טיולי הסתור כוללים בלכלה מלאה (שלש ארוחות ביום) לאורך כל הטיול גם בלונדון ובפריס. הסתור מציעה לך טיולים במסגרת ההקצבה הרשמית של מטבע זר.

פרטים מלאים והזמנות בכל סניפי הסתור:
תל־אביב, רח' בן־יהודה 32 טל. 59281
(„טיילי") רח' גולה בגינין 52 טל. 50181
ירושלים, רח' שמאי 12 טל. 224171-2
חיפה, רח' גורדון 14 טל. 664686, 640313
הסתור חברת נסיעות גדולה

הקץ לכאבי ראש ללא גלולות!
יש אנשים שהתרופות נגד כאבי ראש גורמות להם מכמות הולשה — בקיצור נזק גדול מכאב הראש עצמו. אבל איך ניתן להי־פטר מהסבל שגורמים כאבי ראש, מיגרנה, עייפות ו־סחרחורות ללא גלולות ותרופות?
בשנים האחרונות התברר שרבות מתופעות אלה ני־תנות לחיסול על ידי שי־פור איכות האויר. העשרת האויר בחלקיקים חשמליים מן הסוג המצוי בשפע במ־קומות כרפא, ליד מפלי מים, שפת הים ובהרים גבוהים.
התברר שסילוק היהום והאופייני לישובים צפופים, גדושי תעשיה ותחבורה — הוא מנווה את סגר הרי־פוי.
„היונוטרון" של אמקור הוא המכשיר האלקטרוני הביתי הראשון העושה מלאכה זו ביעילות: מספק לך אויר צח ומועשר ומ־סייע לך להיפטר מכאבי ראש טרדניים. תן לו לע־שות את גם ההמיכה בשי־בילך! תשיג את היונו־טרון" בחנויות אמקור ואצל סוחרים מורשים ל־30 ימי נסיון. במהה והיונוטרון" לא יקל עליך תוכל לקבל את כספך בחזרה.
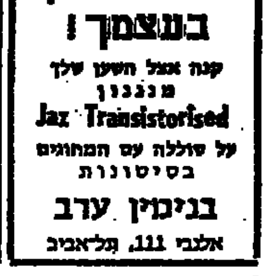
יונוטרון
אמקור

אנחנו משתחררים!
גם אנחנו לאחר 185 יום
של שתיקה ברמה
נעלה לירושלים ב־11.4.74
לאות הזדהות ותמיכה
במאבק לשינוי
ונצטרף להפגנה
של התנועה לתמורה.
משתחררי חטיבת צנחנים מיל.

JAZ
עשה שעון בעצמך!
קנה אצל השען שלך
מנגנון
Jaz Transistorised
על סוללה עם המתאים בסיטונות
בנימין ערב
אלנבי 111, תל־אביב

תקליטים?
אצלנו יותר זול!
פוטו־סטריאו ספפורט
רח' בן־יהודה 8, ת"א

SALE!
מערכות סטראופונית מכל הסוגים, במחירים מיוחדים! מכירה גם של מערכות משומשות.
המקום האידאלי לראות... לשמוע... לקנות!
סטראו מרקט
ת"א, אבן־גבירול 188

עכול קל עם FESTAL
מונע הרגשת כובד ולחץ
FESTAL תוצרת הוכסט
השיג בבית־מרקחת

ארגון מורי בתי הספר העל־יסודיים
יום עיון
ביום ראשון, כ"ב בניסן תשל"ד 14.4.74 יתקיים יום עיון בגמנסיה „הרצליה" רח' ז'בוטינסקי 106, תל־אביב

הנושא:
אינטגרציה והישגים בחטיבות הביניים

בהשתתפות:
י. שוחט — מ"מ מנכ"ל משרד החינוך והתרבות
א. שמואלי — משנה למנכ"ל משרד החינוך והתרבות
ד"ר חיים אדלר — האוניברסיטה העברית ירושלים
ד"ר ברמי יוגב — מנהל גמנסיה „הרצליה" תל־אביב

★ סדר היום ★
משעה 9.30—11.30 הרצאות האורחים
11.30—12.00 כיבוד קל
12.00—14.00 ויכוח ודיון

ציבור המורים מוזמן

בברכת חברים
ארגון המורים העל־יסודיים
ההנהלה הארצית

סוף הדרך – ראשית תקופה

שלום רוזנפלד

לא מתוך רצון להקטין את גולדה מאיר — ההנהגה לדור-העקים בי תנועת-העבודה, שכלל מיליוני יהודים בעולם כולו שמרים לה רחשי-הוקרה עמוקים — נראה לי הצעד, שעליו הודיעה אמש לחבריה במפלגה כשורות הפאטריוטי הגדול ביותר שיכלה לעשות למדינה ולעם, בנסיבות החמורות שלתוכן נקלענו.

במצב שנוצר בארץ, שפער-האמון בין ההנהגה לבין העם העמיק - במידה שכמותה לא ידענו מאז מאי 1967, במצב שנוצר במפלגת-העבודה המסוכסכת, המפולגת לחטיבות ובקואליציה הכושלת, שכל רוח כנצה עלולה היתה להבקיע בה בקיעים, לא יכלה עוד גב' מאיר להוסיף ולעמוד בראש הממשלה, בלי לסכן במידה חמורה את כל אושיות המימשל בארץ ואת האינטרסים החיוניים ביותר של המדינה.

בחושים הפוליטיים המחודדים שלה ובתבונה העמוקה שבה ניחנה, הבינה גולדה מאיר, שגם אילו נמצאה נוסחת-פשרה כלשהי במפלגתה, שהיתה מאפשרת את הרחקתו של דיין מכהונת שר-הבטחון בלא להביא לקרע מחודש במפלגה ובלא שתיפול יחד עם דיין הממשלה כולה, לא היה הדבר בשום פנים מביא בכך את המשבר לקיצו. שלא כמו לכמה מחבריה הבכירים במפא"י וב"עבודה" אמר לה, לגולדה, האינסטינקט המנהיגותי העשיר, ש"כדור-השלג" של המחאות, התנועות וה-תסיסה לא ייעצר בתחנה, שהקואליציה האנטי-דיינית הבטוחה ביקשה לעצרו בה. חוש-היושר לא הניח לה לעשות את אשר רבי-התככים במחנה שלה — מהם מבאי-מטבחה הקבועים — ביקשו לעשותו: להתנער מן האחריות הציבורית המוסרית לאסון יום-כיפור.

*

ודאי: לא כך תארה לעצמה ה-לוחמת שבעת-התהילה-והכרוזים את "סוף-הדרך" הפוליטי שלה. אבל גם המפקד והחייל המצויין דוד אלעזר לא תיאר לעצמו כך את "סוף-הדרך" הצבאי שלו; וגם "מר בטחון" של ישראל, משה דיין, לא תיאר לעצמו כך את "סוף-הדרך" שלו כשר-הבטחון של ישראל. טעות-הדמים שפקדה אותנו ביום כיפור הפילה מקרבנו חללים רבים ומעט שאי-אפשר היה להעלות על הדעת, ש-הצמרת המדינית הצבאית לא תשא באחריות לחללים, גם אם זכאית היא לרשום לזכותה, בסיכומו של חשבון, את הנצחון הסופי במלחמה.

אבל עדיין לא עת-סיכומים היא: גם לא בתחום האישי. ואפילו לא העבור של גולדה מאיר בשבועות ובחודשים הקרובים במרכז העלילות המדיניות ה-מסעירות, שצפויות לנו בזירה הפנימית והחיצונית, רישומי אישיותה החזקה ד-עקבות מנהיגותה רבת-ההשראה בעם ובמדינה, בתקופה הגורלית ביותר בקיומנו, לא יימחקו ועוד ידובר בהם רבות, בארץ ובעולם.

*

בשלב זה, לא זו בלבד שאין עדיין מקום לסיכומים ולהערכות, אלא גם אין זמן לכך. ספק אם אי-פעם בתולדות המשברים המדיניים שלנו נודעה לגורם הזמן חשיבות כה מכרעת כמו היום.

לא רק רעם-התותחים הבלתי-פוסק ב-גבול הצפון, אלא גם הלחישות והבחישות בפרקליני הדיפלומאטים מכתיבים לנו עתה את קצב המאורעות. בשעון-החול המדיני שלנו נמדד עתה הזמן לא בשנים ובחודשים, כי אם בשבועות ובימים.

תחושה זו של דחיפות, של חירום, צריכה להדריך את מנהיגי כל המפלגות, ללא יוצא מן הכלל. וכיוון שגורם הזמן הוא עתה מן המרכיבים החשובים ביותר של המשבר, יש בו — נוסף לגורמים האחרים שהולידו אותו — כעין הוראת-דרך, מה יש לעשות עתה וכה לא צריך לעשות.

*

לא צריך, ראשית כל, לסויה על-פני הבקיעים ולא צריך לנסות ד-לשקם את הריסות הקואליציה הרעועה, בהתכונות המפלגתית והאישית היוצאת, על ידי הטלאת טלאים ועל-ידי חזרה על התעיוז המבי"ש והצוף-הבזיונות שקדם ל-הקמתה של הממשלה היוצאת.

ובכלל ה"לאו" אתה שומע את ה"הן": צריך להקדים ולהכריז ללא דיחוי על בחירות חדשות, שבקביעת מועדן יש להתחשב גם באפשרויות הטכניות וגם בעבודתה של ועדת-אגרנט.

אם הכוונה והתקוה היא, שהבחירות החדשות יזרימו דם חדש לגוף הפוליטי רב-האברים, יעלו למרות חדשות בכל המפלגות — ובראש וראשונה במפלגת העבודה, שבהרכביה השונים עמדה במרכז כל הקואליציות מאז הקמת המדינה — ויאפשרו צרופים חדשים בפסיפס המפ-לגתי, כי אז תנאי ראשון לכך הוא להמתין שועדת-אגרנט תשלים את מלאכ-תה, למען לא יהיה עוד גזר-דינה הצפוי תלוי מעל ראשים רבים, בעת שהבוחר ייקרא להטיל את הפתק שלו לקלפיות.

ויש לעשות מאמץ עליון, תוך שיתוף כל הגורמים הפוליטיים שניתן לגשר ביניהם בחשוקים של תכנית-פעולה לשעת-חירום, על מנת להקים ממשלת-מעבר בהרכב סיעתי ואישי שונה מן הממשלה היוצאת.

שני אלה: הכרזה מיידית על בחירות חדשות והקמת ממשלת מעבר שונה מן היוצאת, יעניקו למדינה לא רק רגיעה פנימית מינימאלית, שלה אנו זקוקים, כדי שנוכל בבוא העת ללכת אל הקלפות בראש זקוף, אלא גם כדי שלא יינזקו המימשל התקין ואותם ענינים דחופים, בפנים ובחוץ, שהטיפול בהם אינו סובל דיחוי.

*

הכרזה הדראמאטית של גב' גולדה מאיר על "סוף הדרך" המדינית שלה מבשרת אולי גם את ראשית הקץ של הקאריירה של כמה אישים נוספים מן המנהיגות ההיסטורית. היא יכולה להוות גם ראשיתה של תקופה חדשה במדינה, תקופה של התאוששות והיענות, כשאומה אמיצה זו, המלקקת עדיין את פצעיה, מפעילה את כל הכוחות המופ-לאים שגנוזים בה — על מנת להחלץ מן המשבר הפוליטי העמוק ומן המועקה הכבדה שחונקת אותה זה ששה חדשים.

אשה לבדה

חנוך ברטוב

כמו בטראגדיות הקלאסיות, היה גם כאן הכל צפוי, ואף שלכאורה היתה נתונה הרשות בכל מערכה ומערכה — מאז יום הכיפורים הנורא הזה — לבחור, לשנות כיוון, לבלום את ה-נפילה, היה סיום עצוב ואכזרי זה כנראה בלתי-נמנע.

ברגע זה אין אפשרות למנות את כל היבגיה של האשה הזאת, ששמה הולך לפניה בעולם כולו, גם לא לעשות את חשבון השנים שבהן עמדה בראש ממשלת ישראל. מוצקותה הציונית, כשרונה ה-מפליא להרחיק מנהיגי אומות גדולות באמונתה ובבטחונה, דבקותה במטרה — כל אלה לא רק ייזכרו לה תמיד, אלא ספק אם ייכבאו באותה פשטות סלפית ("אני לא מבינה") במי שיבואו אחריה.

כולנו — גם אני — לא חסכנו ממנה את בקורתנו, ובכל-זאת אינני חושש לומר, כי על-אף ההכרה שהתפטרות זו היתה בלתי-נמנעת, כבר אני חש געגועים לכהונתה המיוחדת ולמהות זו של דור הראשונים שהיא היתה, כנראה, נציגתו האחרונה בראשות ממשלת ישראל.

*

כאן יש רק רצון לומר כמה דברים מעבר לכל המחלוקות, גם אלה ש-מלפני יום-הכיפורים. כמה דברים על הטראגדיה האישית של גולדה בששת החודשים האחרונים.

גולדה היא מדינאית חכמה ומבוסה מאוד. איש-צבא איננה. בנושאים צבאיים מובהקים צריכה היתה, בהכרח, להשען על הגנראלים, והם לא חסרו בקירבתה. לא אגע כאן בשאלות שרמזה עליהן גם ועדת אגרנט — הפסקת פעולתה של ועדת השרים לעניני בטחון והתארגנות של שיטת ה"מטבח". אחרי המלחמה ציטטה פעמים אחדות את חיים בר-לב, שאמר לה: מדוע את מייסרת את עצמך? הלוא היא מוקפה רמטכ"לים לשעבר, אלופים לשעבר. הם צריכים היו להעריך את הדברים טוב ממך...

אני מדבר לא על ראש הממשלה, כי אם על הטראגדיה של אשה גדולה שנקלעה למצב קשה, שכישוריה לא הכינוה לטיפול בו. כל היועצים הטובים סביבה — מטעמים אלה ואחרים — לא סייעו לה להגיע להחלטות הנכונות אחרי שכבר היה ברור שהיה "מחדל". כוונתי לימי המלחמה, ויותר מכך לימים שמייד לאחר הפסקת האש, בסוף אוקטובר.

זו היתה המערכה הראשונה בטראגדיה שלה.

*

צריכה היתה לקום מייד, לקבל עליה את האחריות, להכריז על חקירה מלאה, לא לדחות את הצעתו של שר הבטחון להתפטר מתפקידו, להודיע ש-מגמתה היא שהבחירות יתנהלו לאחר שיתפרסמו ממצאי החקירה. אני חש, שאילו נהגה כן, אילו הגישה גם היא אז את התפטרותה, היתה באה היסטו-רית, היו הרבה דברים נמלזים.

בטראגדיה צפוי הכל, והרשות אינה נתונה. ערב הבחירות הזדמן לנו לשמוע אותה בביתו של ראש עירית תל-אביב, והיא אמרה בעצב: "אני כבר לעולם לא אשתחרר מזה".

אבל מתוך אי-הבנה עמוקו ורצינותו של הזעזוע, פורסם דבר מינויה של הועדה מאוחר מדי, הוחלט לקיים את הבחירות מוקדם מדי, נעשה נסיון אומלל "לכבות את השריפה". חברי המרכז הריכו ידיים, והמוכירים השתבחו בתמיכה המאסיבית.

הבחירות האלה, ברשימות הסגורות האלה, בלי שמישהו ירגיש אחריות, ו-אפילו סתם בושה, היו המערכה השניה בטראגדיה. "המחדל" התהלך כרוח-רפאים בצמרת ובילע את רוח חבריה.

היה רגע, שבו יכולה היתה גולדה להקים ממשלה עם שר בטחון אחר — אף שגם אני מספקפק אם אותה ממשלה היתה מחזיקה מעמד יותר מזו הנופלת. היה רגע, שבו אמרה לגולדה תבונתה להתפטר.

שוב הכריעו היועצים הלא-טובים, גבר הגיונה של הטראגדיה: הוחלט הקמה ממשלה עם אותו שר-בטחון ורק אחר-כך פורסם הדו"ח החלקי, שממנו החלה ה-נפילה. אילו היה להיפך, תחילה הדו"ח ואחר-כך הבחירות והממשלה...

*

המערכה השלישית, השבוע האחרון הזה. למה נתקבלה התפטרות ה-רמטכ"ל לפני — ובלי — שנתקבלה התפטרות שר הבטחון? האם גם הפעם לא ניתן היה לחזות את הסערה הבלתי-נמנעת? האם האמין אפילו שר ההסברה, שמישהו יקבל את האמירה, שהדו"ח החלקי הוא "סוף פסוק"?

הטראגדיה גדולה, משום שלגולדה יש בוודאי הרגשה שהושארה לגמרי לבדה. היתה, כך היא חושבת, לא רק "מרויקה", אבל מישהו אחר מיהר לצאת מן התמונה. בשיחות פרטיות גם אמרה כך בפה מלא.

אפשר אפילו להרחיק ולראות את ה-התחלה ערב מלחמת ששת הימים, כאשר התנגדה עד הסוף לצירופו של משה דיין לממשלה, ואפילו דחתה את ההצעה להצ-טרף לממשלת הליכוד הלאומי. עכשיו פרשה היא משום ששר הבטחון הזה לא זז מתפקידו.

ומחשבה אחרת אינה מרפה בודאי: מדוע לא פרשה בשנה שעברה, מדוע לא התגברה על היצרי? כל "תקופת גולדה" נזכרת היתה אחרת, בלי הסיום הטראגי הזה.

*

כל זה, ועוד גם דברים אחרים שאינני מזכירים כאן, ודאי נכון. אין כל טעם להחליק ולטשטש.

ועם זאת יש איזה צורך אכזרי לומר דווקא עכשיו, בשעת הפרישה, שאנחנו זוכרים הרבה רגעים גדולים שלה. מצדדים שונים אתה שומע, שהיא, הזקנה הזאת, היתה איתנה כסלע ברגעים המרים ביותר של המלחמה, כשגברים נודעים איבדו את ראשם. בבוקר יום הכיפורים, הכריזה היא, לא שר הבטחון, בעד גיוס מהיר ומלא.

אנחנו זוכרים אותה מימי המאבק על הקמת המדינה. כן הבצור. מכהונתה ב-מוסקווה. באוזני מהדהד עד היום הנאום שהשמיעה במועצת הבטחון אחרי שנלכד אייכמן ונדונה תלונתה של ארגנטינה. מאה דורות של אמהות יהודיות דיברו אז מגרונה.

וזה באמת העיקר, זה שיחסר לנו אולי הרבה שנים. יהודיה כזאת, חכמה, רג-שנית, קשה, חמה, עוקצנית, אשה גדולה. אשה לבדה.

חוששני שאין חזרה מן המערכה האח-רונה הזאת. אבל — וזו כל האמת — אני יודע שעוד נתגעגע. עוד איך נתגעגע.

התשתית

משה דור

בתוך המהומה, בהימוט עמודים, גבלעים, לעתים, דברים יפים. כך אירע שהידיעה על יסוד החוג ללימודי ארץ-ישראל באוניברסיטת חיפה אבדה ללא הד.

בפעם הראשונה בא לעולמנו חוג-לימודים אוניבר-סיטאי שארץ-ישראל עומדת בברכו ואיננה עוד נספחת. בזכות עצמה היא ניצבת, על דברי-ימיה, תרבותה, גיאוגרפיה שלה, אקלימה ותכונותיה. לא פרק — נכבד ככל שיהיה — מפרקי העם היהודי שנתפזר על-פני תבל רבה, אלא מתוך ריבוני, שחוקרים ותלמי-דיהם יידרשו אליו כפני שיש לו ממשות הנוא תופס סמת המלא חלל.

אוניברסיטת חיפה היא מכללה צעירה, וותיקות ממנה לא חשו, כשום מה, כל השנים בהעדר המושכל הראשון: ארץ-מולדת כנושא לעצמה. אינני יודע כפני מה לא חשו, הנה כי כן, דווקא "צעירים" קמו לתקן כעוות. אולי ילכו "קשישים" בעקבותיהם.

✡ ✱ ✡

בלב המופת, כאשר נגרפים כל המוסכמות, נותרים נוזום שורשים שאי-אפשר לעקרם משום שהם לופ-תים בכוח נורא את העפר. שורשים שהם מקורות החיים ובלעדיהם אין לעצים קיום. ארץ-ישראל היא שורש כזה.

מבעלות קמות ונופלות, שרים באים והולכים. כבביאים מתחלפים. מולדת נשארת. תמיד.

אנשים רבים נושאים אותה בתוכם בלי שירגישו. כפות-רגליהם, כשהן דורכות על קרקעה, שואבות ממנה תעצומות-עוז. והו עוז שקט. לפיכך יש ואין משגיחים בו.

אין הכרח שאהבת-המולדת תזעק מראש הגג. לא כל הקולני מתברר נאמן מכנו על אהבת ארצו. יש הצווחים כדי לכסות על ריקנות. מטבע המציאה בכלי ריק מקשקשת בקול גדול. כשהכלי בלא מטבעות — קולן נמוך.

אוסיף ואומר: יש שדווקא האוהב אהבה שלמה, ללא שיור, כאחת — למען החיים — שלא תהא בעלותו כהולכת לאלתר. כדי שלא תהיה למות ממשלה, הוא מבית שיתחכו בבשרו הוד. כלום בשל כך פוחתת חיותו של הבשר? האם בשל כך נפגמת האהבה?

✡ ✱ ✡

שבחי ארץ-ישראל אי-אפשר למנותם על רגל אחת. אהבת ארץ-ישראל — גם על רגל אחת יכללתה.

אדם כשוקס בארצו. הדמים יפי אביב. אביב ארצישראלי שניחוחיו צורבים את הנחיריים. אדם משוטט בארץ-ישראל, לבו פצוע הציונים כסורפים, תמרות-עשן עודן עולות בשמיה, אדמת עדנה חרוכת-אש, אך כל נקבוביות עורו רוות אהבה. עיניו בוכות וגרונו חנוק מרוב אהבה. הגשם מנה-הלך לו. הניצנים נראו בארץ. שיר-השירים לארץ-ישראל.

מהו שיר-השירים לארץ-ישראל?

תולדותיה, ישוביה, חי וצומח שבה, מתצביה, מימיה, עליותיה וירידותיה, חבלי אדם וחבלי ארץ שלה — כל זה הריהו שיר-השירים שלה.

אלא ששיר צריך לימוד. צריך שישננוהו ויתנוהו על שפתותיו. על-ידי כך ישתכלל יסוד-האהבה שבו ויבהיק בכל יופיו.

✡ ✱ ✡

מעשה רב עשתה אוניברסיטת חיפה ביסדה את החוג ללימודי ארץ-ישראל.

כשקוכות עליונות מיטלטלות ומחשבות ליפול, שומה לדעת, כי יש תשתית שאיננה נפסחת ואינה כלה.

הקשיבו: גם בהתגלגל הרעם מבחוץ, גם ביבב הסערה מבית — קול התור נשמע בארצנו.

זה לקח זמן רב

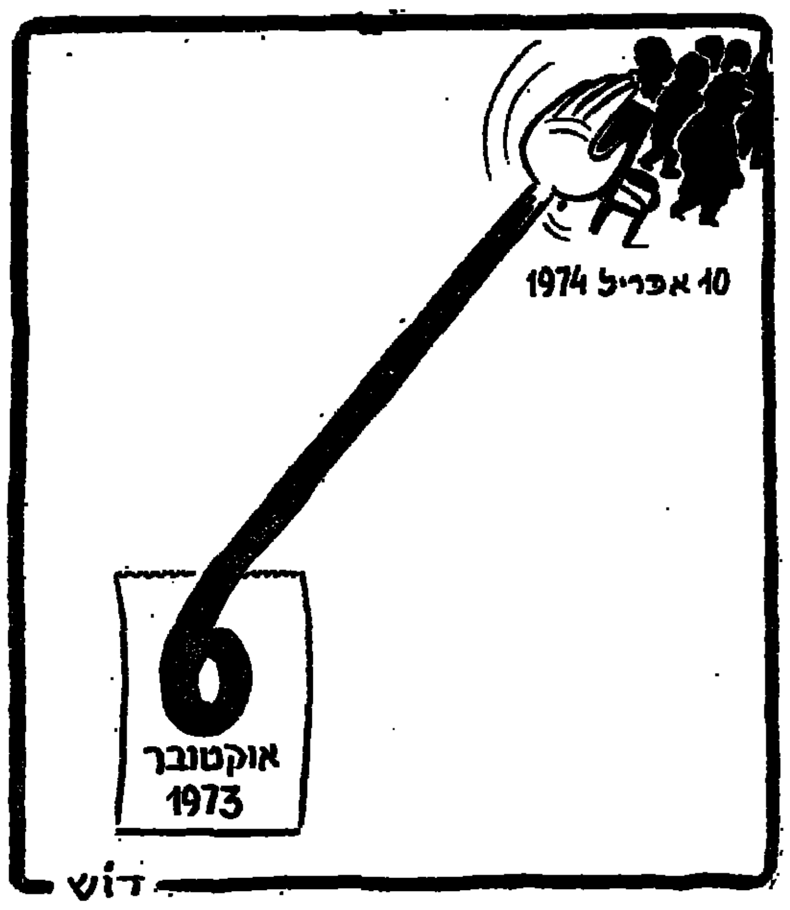

מה נגיד ליהודים?

יהושע א. גלבוע

ידיד שחזר בימים אלה מביקור בדרום-אפריקה טען באזני: התמונות על היהודים שם. הם נבוכים ואובדי-עצות לנוכח המתרחש בארץ. בדאגה כרובה הם שואלים: מה קרה לנו? נדמה להם: ישראל כולה משתגעת. אנחנו גורמים להם כאב-לב. ואפילו — עושים להם בושה...

העתונות מספרת: המצב הפנימי בישראל מעורר חרדות בקרב יהדות ארצות-הברית. "מה הולך אצלכם?" — כותבים לשאול את הישראלים ידידים מאמריקה במכתבים פרטיים. הקרובים בלוס-אנג'לס מתלוננים: הם קוראים בלי סוף על היכוחים ומריבות בארץ ואינם תופסים במה הענין. יהודים בדרום-אמריקה מאוכזבים מאתנו: במה אנו עוסקים בשעה כזאת? החברים באוסטרליה מודיעים ממלחמות-היהודים בישראל.

חוג-חברים מחו"ל שבא לפסח לארץ טען באזני, כי הדיסוס-בפצעים הנפוץ עתה אצלנו "הורס" את היהודים בתפוצות. לפעמים אנחנו כמעט כאשמים באי-התחשבות בגולה...

מה נגיד להם — לבני עמנו בכל אשר הם? קודם-כל: נדבר אליהם אמת. בגילוי-לב. בלי טישטוש. בעולם הפתוח ממילא לא נצליח להסתיר חלק זה או אחר מפניה של ישראל. אין גם צורך בכך. אנחנו מנהלים שיח עם ידידים מבוגרים. אין טעם ליצור קול מיוחד — ומלאכותי — למען המגע עם יהודי התפוצות. נדבר אליהם בקולנו הטבעי. בכנות, בפשטות. בלי התחכמויות. נאמר להם, למשל...

...אנחנו לא מסוגלים ולא רוצים להע-לים בכם את התסיסה העמוקה שבה אנו נתונים. אנחנו אף רוצים לשתף אתכם בחשבון-הנפש הגדול שלנו. גם אם מישהו רוצה לקרוא למתחולל בתוכנו "הלקאה עצמית", אין כה להתבייש בה.

אנחנו, פשוט, לא מפחדים להעביר תחת שבט-ביקורת את חיינו, הרגלינו, גישותינו. זו התמודדות בריאה ומבריאה. ממנה פתח ליתר-חוסן. סימני-השאלה המרובים, הערעור על מוסכמות, הבדיקה של אמיתות מושרשות, הספקות ביחס לסמכויות מוכרות — אין אלה דווקא סימנים של רפיון. יהודי — הישראלים ובני התפוצות — עוד ניווכח, כי שעת-ה"מבוכה" שלנו יפה משעות שונות של-טיה. ואחרי ככלות הכל נזכיר לכם אימ-רה של אחד מנשיאי ארצות-הברית הרא-שונים, ג'יימס מדיסון: דמוקראטיות היו תמיד הצגות של מריבות. יש מחיר לחברה חפשית.

* * *

עוד נאמר לכם, אחינו השובים: קבלונו כפי שהננו. בכל היופי ובכל הכיעור. בצהלתנו ובבכיינו.

אני יודע, כי לעתים אנו גורמים מפח-נפש לרבים מכם. משתוקקים אתם לראות אותנו כבובנגירה. מקור לתהילה לגאווה שלכם. מדינה יהודית אידיאלית, ללא רבב. אבל אנחנו לא יכולים לשמש לכם תמיד גלוית-נוף מהקתקה. ואנו בוט-חים בבגרות שלכם, כדי לא לצייר במיוחד למענכם תכונות מסולפות.

מכיר אני אי-אלה יהודים, שבמקומות-מושבותיהם בגולה הם מחללים שבת ועל כשרות אינם חושבים כלל, אבל בבואם לביקור בארץ, יתהלכו מתעיזיות-סריפה. כאן הם מתאוים למצוא את מלוא המסו-רת היהודית שממנה התרחקו. לא אערוב ליושרו של כל אחד מהם. אבל כאן היו רוצים לפגוש רק יהודים נאים.

אפשר להבין לנפשכם. אבל אנחנו, בשר-ודם. לא יכולים להתחייב לתת לכם ארץ מלוקקת, ואם שותפים נאמנים אתם לנו, קבלו גם ארץ מצולקת. בפני אחים אין אנו צריכים לשחק את התפקיד של האדם המושלם. אולי זה מקלקל למישהו אוידה באנקטית, אבל אין אנו רואים כל טעם למרות לכה על מציאותנו — לא בפני עצמנו ולא בפני ידידינו.

מה קרה אצלנו? ישראל עמדה — בהרבה גבורה ומסירות-נפש — במלחמה נוראה. אף כלוחמת יום הכיפורים רשמה דף-זהב בתולדות האומה. אבל אירעו טעויות, הקלות, כוחלים. ואנו חושבים לנכון לבצות את הדין כלפי עצמנו. האם אתם סבורים, כי עלינו להתעלם מליקויים ופגמים? האם למען הרושם הטוב עלינו להכסיף ולטפח על שכמנו ועל שכמכם?

לעולם, ידידים, לא נהיה מונאקו רוגעת ומרגיעה. אין לנו כנוס גם מסגרות ציבוריות פניניות. ואל תבקשו מאתנו להיות אולר-יסניקים. אנחנו גם לא צרי-כים להתאפר דווקא בפניכם. בדעה צלולה ובאומץ-לב אנו משתדלים להשת-חרר מאסליות. האם אתם מעוניינים שבעולם היהודי נופיע עם מסכה קוסמ-טית על פרצופנו?

אבל אל לכם לחשוב, כי התהיות וההיסטוריות המרובות שלנו הן סימני התבוססות. בתוך הלבטים ומה שקרוי "משברי" נחשף הגרעין הטוב של החברה הישראלית. בשדות הלחימה חשבו צעירים על דמותה של ישראל שלאחר המלחמה. ההעורבות האי-כפתיות לבעיות-הכלל נת-גלו ביתר-שאת. וגלי-התסיסה הם עדות לפוטנציאל של תיקון עצמי המצוי בארץ.

אנחנו לא צריכים להתיפות בפניכם, אחינו שבתפוצות. אך כדאי שתדעו, כי בלא להתעלם מאכזבות שבחלנו ובלא לטשטש נגעים — הארץ הזאת היא מצבר של פאטריוטיזם, מעיין של אמונה. ארץ אהובה — גם בזעקותיה. ארץ יפה — גם בנפתוליה.

אלה הדברים שהייתי אומר לבני עמנו באשר הם. אך זאת לאו דווקא העבולה כלפי-חוץ. אותם הדברים אגיד גם בינינו לבין עצמנו.

מעריב
העורך: אריה דיסנצ'יק
המו"ל: הוצאת מודיעין בע"מ
בית דפוס "מעריב" בע"מ
תל-אביב: מערכת, הנהלה, מודעות, דפוס: בית "מעריב" רח' קרליבך 2 (מיקוד: 67132) ת.ד. 20010 טל. 287211. סניף ראשי לקבלת מודעות בתל-אביב: שדרות רוטשילד 33 (מיקוד: 65123); טלפון 621994.
ירושלים: המערכת: רח' הלל 14 (מיקוד: 94581) טל. 221151.
הפצה ומודעות: רח' הלל 16, טל. 231769.
חיפה: רח' הנביאים 29 (מיקוד: 33104), טלפון 666468; 669020.
הפצה ומודעות: רח' הנביאים 32, טל. 663254; 660051.

مطابق للأصل

هكذا من الأصل

„סוף הדרך" של ממשלת גולדה מאיר

גולדה: הגעתי למסקנה שעלי לפרוש

(סוף מעמוד 3)

בין: הסיעה קובעת כי קיים בישראל עקרון האחריות ה־מיניסטריאלית, והיא ממליצה לפני ראש הממשלה לבצע רה־תפקוד בממשלה.

● הצעת אלמוגי—בר־לב—פרס: תינקט יוזמה להתקין החוק בענין אחריות מיניס־טריאלית, אחר שיתקבל ה־דו"ח הסופי של ועדת אגרנט.

● הצעת א. גיבלבר: משה דיין חייב לעבור לתפקיד אחר. יש להסדיר זאת בבד־רה מוסכמת, או שהממשלה תתפטר וייערכו בחירות חד־שות.

הצעות ללא גישור ביניהן. לא נותר לידלין אלא למסור את רשות הדיבור לגולדה.

• דברי גולדה

כבר משפטיה הראשונים חשפו את כוונותיה. היא דיב־רה בשקט וללא הרמת קול, ורק נזקקה כדי פעם לאי־רוניה דוקרנית, כדי לגבול לידיביה.

כך אמרה להם גולדה: אני מבקשת מן החברים להאמין לי, כי החלטתי נפלה בלי כל קשר אם משה דיין מוכן להתפטר ולעבור לתפקיד אחר או לא. זה לא היה בשבת. התייעצתי רק עם תוב אחד — עם עצמי. אני לא בר־נישה עצמי אשמה בשום דבר — כחוץ לדבר אחד: שפעמיים או שלוש פעלתי בניגוד לרצוני ולשיכנוע העצמי שלי, ונעתרתי ל־בקשות להמשיך בתפקידי. רציתי לגבור עוד במרוץ רעיות האריכה והמדולל, לפני שהלכנו לבחירות. המספיק, כי מספיק לי, גם בגלל הגיל שלי — הגב־נעתי להחביב.

גולדה המשיכה, במנה גדו־שה של מרירות:

אני יודעת שיושבים פה חברים, החושבים כמו שולמית אלוני, כי גם בגיל 75 פועל אצלי היצר, וכי קבלת דיין התנועה זה דבר מכוער. אני לא מתחשבת בדעתם.

וכאן ערכה את חשבון ער־למה, מעין וידוי אישי:

מאז נכנסתי לתנועה, אין לי סיבה להתחרט על מעשי. לא בגדתי במצפוני. אבל אני מצטערת שנכנעתי אחרי יום הכיפורים ללוחצים שלא לפ־רוש, ולפני חודש שוב לא עמד בי הכוח לסרב.

• המפלגה - והמדינה

גולדה הביעה תרעומת על

מה הן האפשרויות אחר התפטרות גולדה

מאת גבריאל שטרסמן

עם הגשת ההתפטרות של ראש הממשלה לנשיא נהפכת הממשלה כולה לממשלת־מעבר, שכן דין הת־פטרות ראש הממשלה כדין התפטרות השרים כולם.

מבחינה מעשית, אין ההתפטרות פוגמת כלל בפעולות הממשלה. מבחינה עיונית, יכולה אותה ממשלה להמשיך במעמד של ממשלת־מעבר עד הבחירות הבאות לכנסת. כבר היו מקרים בעבר, שממשלות מעבר, בראשותו של דוד בן־גוריון ז"ל, החזיקו מעמד שמונה ותשעה חודשים.

מבחינה מעשית, פתוחות עכשיו שלוש אפשרויות:

● האחת — ממשלת המעבר ממשיכה בכהונתה; לממשלה כזו אי־אפשר להב־ביע אי־אמון והשרים אינם יכולים להת־פטר. חוק יסוד הממשלה גם אינו מונע את האפשרות של חילופי תיקים בין השרים בתוך הממשלה. על החלפת תפ־קידי שרים צריך למסור הודעה לכנסת — וזו צריכה לאשר את החילופין.

● השניה — הנשיא מזמין אליו נצי־גי סיעות בכנסת, בכוונה להקים ממשלה חדשה. אין הוא חייב להזמין את נציגי כל הסיעות. לפי הנוהג, יטיל הנשיא את תפקיד הרכבת ממשלה חדשה על מועמד שתציע לו הסיעה הגדולה ביותר.

אם כך יקרה, יעמוד לרשותו של מועמד כזה שלושה שבועות בסיבוב שיחות ראשון, ושלושה שבועות בסיבוב שני, כדי להרכיב את הממשלה החדשה. מי שהנשיא הטיל עליו את הרכבת הממשלה — יעמוד בראשה. אם מועמד הסיעה הגדולה אינו מצליח בתפקידו, יכולים חברי כנסת מסיעות שונות, המהוות רוב בכנסת, להציע לנשיא מועמד משלהם, שינסה להרכיב ממשלה. לרשותו עומד שוב פרק זמן של שלושה שבועות.

● האפשרות השלישית היא, שהכנסת תקבל חוק בדבר התפזרותה ובדבר עריכת בחירות מוקדמות. פעמיים בעבר נתקבל חוק בדבר עריכת בחירות מוקד־מות, — פעם בשנת 1951, עקב משבר בשל החינוך במעברות, ופעם ב־1961 בשל משבר „פרשת לבון".

מבחינה מעשית, אין אפשרות לקיים בחירות לפני שיעברו 100 ימים מאז קבלת החוק לבחירות מוקדמות, שכן זה פרק הזמן הדרוש לעובדי מדינה להת־פטרות לפני הבחירות, אם רצונם „לרוץ".

באופן תיאורטי, אם הכנסת לא תוכל להחליט על בחירות מוקדמות — תוסיף ממשלת־המעבר לכהן, עד צאת ארבע שנות הכנסת הנוכחית ועריכת בחירות רגילות כחוק.

דברי שלושה פרופסורים ש־הופיעו שלשום בטלוויזיה, ד־טענו, כי מפלגת העבודה מע־מידה את אחדות התנועה מעל טובת המדינה. היא גורסת, כי אחדות תנועת הפועלים דרושה למען המדינה ולא נגדה.

אולם היא נוכחה לדעת, כי עמידתה בראש רשימת המע־רך לא הועילה להשגת ה־אחדות הדרושה במפלגה.

וכאן ערכה השוואה עם חוג „אתגר":

אינני יודעת אם חוג זה דבר יותר נעלה מאשר הסיעה. אם שמים כותרת של חוג רעיוני, זה יותר כשר? מכירה אני־שים שבהדגישו על החוג הזה לא למען רעיון, אלא מבקשים בו מק ורשל כוח. אבל כך, הרי הסיעה זה אולי דבר יותר נעלה. אין פירוש הדבר, שאני רוצה במשטר של הסיעות. רצי־תי בכל לבי, שהמפלגה תהיה מאוחדת, בלי שבוע מבין באנו.

• מצפון נקי

על סיכום עבודתה בראשות הממשלה אמרה גולדה, כי הממשלה שסיימה כהונתה ל־פני הבחירות, יכולה במצפון נקי לרשום לזכותה פרקים מפוארים במדיניות, בכלכלה ובחיי החברה.

אשר לתחום הבטחוני, הרי אומרים כל המומחים בארץ ובחו"ל, כי צה"ל השיג ב־מלחמה הזאת את נצחונו ה־גדול ביותר. וכל זה בא מ־פני שצה"ל מצויד כל השנים כהלכה. גם הרכבת האוירית, שהוחשה אלינו, היא הישג של הממשלה הזאת.

• המשלהבים

כאן חלקה גולדה על זכ־תם של הטוענים, כי הם מד־ברים כביכול בשם הציבור. כאשר איש לא בדק מה ה־ציבור בדיוק רוצה. והדוב־רים האלה משלהבים כל העת את העם, שעל הממשלה ל־לכת — בניגוד להחלטות ש־נתקבלו במוסדות שבהם ישי־בים אנשים אלה.

לכן סבורה גולדה, כי יצרו סביב הממשלה החדשה מצב רוח כזה, שלא תוכל לעמוד בו. המוצא היחיד ממצב כזה הוא בעריכת בחירות חדשות.

אמנם הציבור הלך ל־קלפי לפני שלושה חוד־שים ואין זאת הפעם ה־ראשונה שהמערך הפסיד כמה מנדאטים. אבל עתה מידיים אבנים בממשלה גם מבפנים, וכל מי ש־מטיל אבן כזאת, הרכב שהוא צעיר.

מסקנתה:

אני לא מאמינה, שיתנו ל־ממשלה החדשה לפעול כפי שהיא צריכה, בשבועות ה־קרובים.

הוסיפה בליגלוג: אשרי־הם, החברים, שיש להם רק דאגה אחת — איך להתפטר מן הממשלה הזאת. הם לא אומרים דבר נגד המדיניות של הממשלה. אני מקווה ש־כל ממשלה שתקום לא תלך שולל אחרי מדיניות שיכולה להביא אסון על המדינה.

• אני עושה זאת בצער

ולכן:

הגעתי למסקנתי לפרוש, ל־לא קשר עם האחריות המי־ניסטריאלית שחלה או לא חלה על משה דיין. לצערי, מה ש־אעשה, יחייב את הממשלה כולה. זה לא באשמתי, זו הוראת החוק. אני עושה זאת בצער, כי זה מחייב את הת־פטרות הממשלה כולה.

הצירופים עם עצמי רבות, הגעתי למסקנה, שאינני יכולה יותר לשאת בעול הזה. ייתכן שהרוב יחליט, שאני לא צריכה ללכת. אולי זו גם הכרעה בשה כעת. אבל אני מר־גישה, שאינני מסוגלת ל־שאת יותר בעול הזה, אינני יכולה אלא מאשר ללכת אל הנשיא.

ובנימת מרירות:

אני מברכת את החברים ש־רואים בזה סוף־סוף את ה־נצחון שלהם. אני מפרגנת להם את השמחה הזאת. הגע־תי להחלטה הזאת לפי מיטב הבנתי. חמש השנים בראש־שות הממשלה לא היו הקלות ביותר. זה דרש הרבה עצבים והרבה כוח. עתה זה למעלה מכוחותי. הגעתי לסוף הדרך.

ובפיה תביעתה:

• נא לא לשדל!

אני מבקשת לא לנסות ל־שכנע אותי. הפעם זה לא ילך. שמחתי שהליכוד החליט שיש ללכת לבחירות. יש לק־צר עד כמה שאפשר את ה־המתנה לבחירות. ואשר ל־גורל המערך — הוא לא תלוי באופוזיציה, אלא באלה ש־בפנים.

כאן גילתה גולדה, כי כתבה צוואה, בה ביקשה בין השאר, שלא יספדו לה ולא יקראו שום דבר על שמה.

הסוף־פסוק התקיף שלה: אל תנסו לשכנע אותי. זו החלטתי. ממנה לא אוכל לס־גת. אני מבקשת סליחות חב־רי הממשלה, שלא הודעתי להם מראש על צעדי זה. אני מצטערת על השרים ה־חדשים. יש להם עוד סיכוי לשבת הרבה שנים בממשלת ישראל. מה שלא יהיה — הרי יהיה להם ראש־ממשלה צעיר.

גולדה התיישבה. בדרך הושלך הס. פניה סמוקים היו כדי להפסיק את ה־ישיבה.

אהרן ידלין סיכם עד ב־משפטים ספורים, בפנותו ל־גולדה:

אם לא תחזרי בך מכוונת ההתפטרות, הרי גם אם תלכי לנשיא המדינה, תיהנה ה־מדינה עוד חודשים רבים מ־שרותך (הכוונה: עד לבחי־רות). אני מצטער על החל־טתך ולא מקבל אותה. אני רוצה לקוות, שהמפלגה תמצא חיובי, לא בשיטות של עירעור כל סמכות, לא ב־הטלת האשמה לכל עבר וב־קיטרוג טוטאלי על כל הער־כים. אני מקווה, שהתנועה תחזור לאיזון בעת משבר ד־לצלילות דעת בעת הכרעות.

לאט ובשקט יצאו הנאספים מן הישיבה, תוך שיחות הער־שיות. ההערכה הראשונה היתה, כי משה דיין נחלץ ממצוקתו האישית על ידי התפטרותה של ראש הממשלה.

גב' מאיר תודיע היום לממשלה על התפטרותה, ואחרי כן תלך אל הנשיא.

אתמול היא הדוחה בהודעתה לכנסת על התפטרותה — ד־בכך ייפתח סיבוב חדש של שיחות ומגעים, שתכליתם לברר אם ניתן להרכיב ממ־שלה חדשה, בראשות מועמד אחר, או שאין מנוס אלא לפ־נות מחדש אל הבוחר. במקרה זה תוסיף הממשלה היוצאת, בראשות גולדה מאיר, לכהן עד לבחירות, שלפי כל ההע־רכות לא ייערכו כנראה לפני אוקטובר.

מזכ"ל העבודה ח"כ אהרן ידלין (באמצע) ואשתו ממתינים ליד ביתה של ראש הממשלה בירושלים לצאתו של שר הבטחון. (תצלום: חנניה הרמן)

דיניץ והוד דיווחו בוועדת הקונגרס על לקחי המלחמה

מאת שמואל שגב, סופר „מעריב" בוושינגטון

שגריר ישראל בוואשינג־טון שמחה דיניץ והמנזור שר הבטחון אלוף (מיל.) מרד־כי הוד דיווחו אתמול, ליד שולחן ארוחת הבוקר, לחב־רי שלוש ועדות של בית הנבחרים האמריקני על ה־מצב הנוכחי במזרח התיכון ועל הלקחים שהופקו ממלח־מת יום הכיפורים.

בארוחה השתתפו 35 צירי קונגרס, חברי הוועדות לעני־ני השירותים המזויינים, ה־הקצבות והחוץ.

מקורות הקונגרס אמרו שה־פגישה היתה ענינית ופתח אותה השגריר דיניץ בסיכום קצר של המצב במזרח התי־כון אחרי הפרדת הכוחות עם מצרים וערב השיחות להפרדת כוחות עם סוריה. דיניץ השמיע את דבריו עוד לפני שנודע על התפטרות ראש הממשלה ועל כן ברור שלא הוצגו לו שאלות בנושא זה.

דיניץ אמר, כפי שנמסר, כי ישראל נכונה לשאת ולתת על הפרדת כוחות ברמת הגולן על פי הקווים הכלליים של ה־תוכנית שהגיש שר הבטחון משה דיין לשר החוץ האמרי־קני הנרי קיסינג'ר בשבוע שעבר. עם זאת הדגיש דיניץ כי ישראל לא תוכל בכוונה לקבל כל תנאים מוקדמים מצד סוריה.

חברי הוועדות של הקונגרס הציגו להוד שאלות רבות על הלקחים שהופקו ממלחמת יום הכיפורים. תשובותיו היו ל־מעשה חזרות על התשובות ש־נתן דיין בשבוע שעבר לחברי ועדת השירותים המזויינים של הסינאט. הוא הדגיש את ה־תפקיד החשוב ביותר שמילא חיל האוויר במלחמה, ציין את עליונות כלי הנשק האמרי־קניים על אלה הסובייטיים ד־הטים כי למרות האבידות ה־כבדות בשריון שנגרמו לישר־אל בימי המלחמה הראשונים הוכיח הטאנק את יעילותו וכי שמור לו מקום חשוב במלח־מות בעתיד.

דירות הוצפו בטבריה בגלל שבר־ענן פתאומי

מאת מנחם רהט

שטפון פקד אתמול את העיר התחתית בטבריה, ב־עקבות שבר ענן פתאומי. ל־דברי ותיקי־העיר לא אירע בטבריה שטפון כה עז זה שנים רבות.

שבר־הענן פקד את העיר ב־10 בבוקר לערך. הוצפו בתים, ניתקו כלי רכב, נגרמו נזקי הרטבה ואירעו תקלות במערכת הביוב העירונית.

בקרן הרחובות הירדן — הגליל ובאיזור השוק הישן והחדש — מול כיכר „רסקו" הגיעו המים לגובה של 80־50 ס"מ. מכוניות רבות „נתקעו" במים אחר שמנועיהן כבו — המשטרה עסקה שעה ארוכה בחילוץ הנהגים והרכב.

מפגעת הגשמים העזים הוצ־פו גם שתי דירות בשכונת מימוניה. עובדי העירייה ו־כבאים שאבו את המים מה־דירות המוצפות. בשיכון ב' הוצפה דירה המצויה מתחת למפלס הכביש.

רשת התיעול והניקוז בעיר התחתית נסתמה.

מקץ שעה ירדו פני המים ובאיזור נותרה שכבת סחף ניכרת.

הגשמים העזים שירדו את־מול כמעט ללא הפוגה ברחובי רמת־הגולן והמובלעת, הפכו את המרחב כולו למשטח בוצי. במקומות רבים נוצרו „אג־מים".

באזור נשבו רוחות עזות, ד־שורר ערפל סמיך, שהקשה על הראות. בשיא־החרמון יר־דו שלגים.

חרף מזג האוויר החורפי ה־מובהק, הוסיפו הסורים לירות לעבר שטחנו, אם כי בהיקף מוגבל. התפוצצויות הפגזים הסוריים „נתערבבו" ברעמים בהבזקי הברקים ובהדי הרע־מים.

הליכוד בחיפה תובע חקירה בשרותי הכיבוי

מאת ראובן בן־צבי

חבר סיעת הליכוד במועצת עירית חיפה, זאב כץ, הודיע אתמול, כי סיעתו תובעת מי־נוי דחוף של ועדת חקירה כדי לבדוק מי האחראי למצב שה כיום בשרותי הכבאות ב חיפה.

תביעת סיעת הליכוד מו בעקבות הודעתו של יו"ר א גוד ערים (כבאות) אבר זכאי, על המחסור בכוח־אדם הפגד ציוד מספיק ושורה ש חקירות בעניני בטיחות גות, שעוררו תמיהה בקר חברי הנהלת העיריה.

חייל נאשם שאיין להתאבד אם לא ישוחרר מצה"ל

מאת עזרא יבוב

בבית־הדין הצבאי הדרום החל משפטו של אי בן 24, איש מילואים, האשם בנסיון להטיל בגופו ואיום להתאבד, אם ממונים עליו לא ישחררו תו משירות בצה"ל. לא השמעת סיכומים נדחה פס למוצאי החודש, לפ דין.

לפני השופט רב־סרן גלעדי טען התובע הצב סגן יורם צלקובניק, כי באשם היה בשירות מילו בתור נהג בנדוד, אשר לאחר המלחמה בגזרה בית של תעלת סואץ. ב־ דצמבר איים הנאשם כי בעצמו, אם מפקדו לא אותו לקבין — קצין ב הנפש — במרפאה הצב בפאיד, כדי שקצין זה רוד משירותו הצבאי. שהנאשם לקח תת־מקלע זיי, דרך אותו וכיוון אל בטנו תוך איום כי בעצמו — היפנה אותו לקבין, במרפאת פאיד.

הפסיכולוג הקליני ני העיד, כי הנאשם על נדודי שינה, שימוש סמים ואי הסתגלות הצבאית. הרופא הנפש החייל מגוים ואין בו מופרעות או מחלה פסיכ רית, ולכן דוחה את הצע לחתום על שיחרור צבאי. בעקבות דחיית החייל סכין גילוח מכיס צתו ואיים כי יחתוך די ידו.

הסניגור, סרן יצחק אמר, כי הנאשם רק לבצע „הצגה", ולא להתאבד.

✱ תושב כפר־קרע סול־כרם, איברהים 29, נרצח אור ליום בידי אלמונים שחדרו טרם ידוע מניע למעשה.

מורה יהודי בקזכסטן כתב פירוש חדש לספר קוהלת

פורסם אתמול לראשונה בכינוס התנ"ך

מאת סופר „מעריב" בירושלים

פירוש חדש לספר קוה־לת, פרי הגותו של גולה יהודי בקזכסטן, מאיר אל־יעקים, פורסם אתמול ל־ראשונה בפומבי במהלך ה־כינוס הכ"ב למקרא.

בן־ציון לוריא, אשר הביא את הפירוש, סיפר, כי הכותב משמש מורה לגרמנית בכפר קטן ונידח, וכדי לקרוא ב־תנ"ך נאלץ לכתת רגליו ל־כפר סמוך. הוא עומד בקשרי־מכתבים עם ראשי החברה ל־חקר התנ"ך, אשר שולחים אליו ספרים וכתבי־עת בתחום המקרא.

את פירושו המקורי לקוה־לת שיגר בכתב־יד והוא יופיע לאור בדפוס בקרוב. מאיר אליעקים תוחם במסקנותיו את זמנו של קהלת בתקופת המלך יאשיהו, לפני חורבן בית ראשון.

באי־הכינוס עסקו אתמול באיתור מקומה של ארץ עוץ, מולדתו של איוב. הצעה מקו־רית הביא עימו הגיאוגרף ד"ר מנשה הראל. הוא קבע את מקומה של עוץ בארץ אדום, בהלהוז את פירושו בכתוב: „ארץ ממנה יצא לחם ותח־תיה נהפך כמו אש". האדמה המבעירה להם היא רמת אדום והמרגלות המשתפלים מטה באיזור הערבה נמצאו מכרות נחושת קדומים, שבבשעתיהם בערה האש. כן, טען, מגלמים נאומי איוב את ההתרחשות של השפה האדומית הקדומה, הקרובה לעברית.

אליעזר ליבנה הירצה על השפעת קוהלת על הגות ה־בודהיסטית. המפגש בין תו־רת בודהה לספרות החכמה הישראלית אירע, לדבריו, במאה השישית, באלכסנדריה שבמצרים, כאשר מיסיונרים בודהיסטים הושפעו מתורת ישראל והביאו בשורתם למז־רח הרחוק.

משתתף ותיק, ש. פיין מ־מסולה, סירב לקבל את ה־גרסה, הרואה זהות בין אדום לעוץ, והציע לזהות את מכו־רתו של איוב עם הגולן, ש־נתוניו הטופוגרפיים תואמים את תיאורי הספר.

פרופ' זאב וילנאי דן ב־השתקפות נאומי איוב בגי־אוגרפיה של ארץ־ישראל.

היום ינהל הכינוס, במועדון ההסתדרות ברמלה, דיון ב־מסתו של מיכאל חזני, סגן־השר לשעבר, על הנושא: „שמע בני מוסר אביך" (ספר משלי).

למושב הנעילה יקדם סיור בנושא „שמש בגבעון דום וירח בעמק אילון", אשר ב־מהלכו יבקרו המשתתפים ב־גבעון, גזר, בית־חורון וב־התיישבות החדשה בעמק־אילון.

חגיגות שירת־הים לא יתקיימו השנה

השנה לא תתקיימנה, בליל שביעי של פסח, החגיגות ה־פומביות של „שירת הים", ליד שפת־הים ושפת־הירקון. הודיעה המועצה הדתית לתל־אביב־יפו.

המועצה הדתית פנתה לצי־בור, לתת ביטוי לשמחת ה־גאולה של „שירת־הים" באו־רח פנימי, והיא קראה לתו־שבי תל־אביב־יפו להתכנס ב־ליל שביעי של פסח, לאחר סעודת החג, בבתי־כנסיות ו־בתי־מדרשות ולהגג בצוותא, בנסיבות רעים, את „שירת ה־ים".

„ההגדה לבית אורי גלר" תוסרט כנראה

מאת סופר „מעריב" בלונדון

סיפור חייו של „עושה ה־נפלאות" הישראלי אורי גלר יוסרט, כנראה, בסרט קולנוע.

גלר יצא אתמול מלונדון, אחרי שקיים שם דיונים ב־ענין הפקת הסרט.

השינוי התחיל

התפטרות ראש הממשלה הינה צעד ראשון לקראת השינוי, אך זה צעד ראשון בלבד.

תנועת "שינוי" קוראת לקיום בחירות בהקדם

תנועת „שינוי" קוראת לכל הכוחות התומכים בעמדתה להצטרף עתה למאבקה למען שינוי חברתי ופוליטי במדינה.

הציבור הרחב מוזמן בזה להשתתף בהמוניו לאות הזדהות עם דרישותינו:

דרור לאסירי־ציון באשר הם שם ועליה חופשית ליהודי רוסיה וארצות ערב

בסדר פסח מיוחד

הנערך על ידי ארגון אסירי ציון מבריה"מ באולם הכניסה של עיריית תל־אביב, ככר מלכי ישראל, **היום** בשעה 6.30 בערב

בנוכחותו ובחסותו של

ראש העיר שלמה להט

את הסדר ינחה

הדה"ג ישראל־מאיר לאו

אורחת כבוד בסדר

הגב' ברברה אוברמן

הלוחמת הדגולה למען העליה החופשית ליהודי רוסיה (לונדון).

הכניסה לכל — בואו בהמוניכם.

ארגון אסירי ציון מבריה"מ
הועד הפועל תל־אביב, ת.ד. 26229

הצטרף אל לכוסית 77'
הברנדי העברי המשובח
כרמל מזרחי
מיקבי ראשון לציון וזכרון יעקב

איכפת לך? התיצב עימנו!!

„התמורה" תנועת החיילים המשוחררים

היום

בעמק המצלבה ירושלים • בשעה 13.00

עצרת המונית

בתביעה להתפטרות השרים האחראים למחדל

ר „קיבוץ קדו

פי שעה חבר
ת רגילי כשר

כנס־חרום של הפרדסנים יתבע 50 מיליון ל"י הלוואה

דורשים לממש המלצה ברוח זו של ועדת הכלכלה

הפרדסנים יקיימו כינוס־חירום, וידרשו לממש מייד את המלצת ועדת־הכלכלה של הכנסת, להעמיד לרשות הפרדסנות הלוואה מיוחדת בסך 50 מיליון ל"י. הכינוס ייערך תוך שבועיים.

ועדת הכלכלה הודיעה על כך, לאחר דיון מקיף במצב הפרדסנות, שנפגעה השנה קשה בגלל תנאי המלחמה, האטת התשומות המצב הכל־כלי בשוקי חו"ל.

דובר התאחדות האיכרים מסר אתמול, כי הולך ומחמיר מצבם של הפרדסנים, אשר זה שבועות רבים לא קיבלו, למעשה, כל הכנסה ישירה להמשך העיבוד הקטיף — וזאת בעונת היצוא העיקרית.

2 האסטרונאוטים עברו „בהצלחה מפתיעה" מבחני־טיס בטכניון

מאת שמעון ושפורט

צמד האסטרונאוטים האמריקניים, סקוט קרפנטר ואדגר מיצ'ל, עברו אתמול ב„הצלחה מפתיעה" מיבחני כושר־טיסה.

בביקורם בטכניון סיירו שני האסטרונאוטים האמריקניים גם במעבדות־הבקרה של הפקולטה לאווירונאוטיקה. האסטרונאוטים נענו ברצון להצעה להעמיד במבחן את כישוריהם כטייסים, במיתקן נסיוני למדידת ביצועי טייסים, המשמש את החוקרים במעבדות הבקרה. מיתקן המדידה הנסיוני קשור למחשב, שהוזן בנתונים מסויימים של תנאי טיסה ונתונים על כלי־הטייס. שניהם התיישבו ליד המסך של המיתקן הנייד באלגנטיות, בשתי אצבעות, את „מוט ההיגוי", וללא מאמץ הצליחו להפעיל בדייקנות מירבית את המיתקן הנסיוני. מהנדס המעבדה, יחזקאל בן־אריה, הביע את התפעלותו בציינו, כי שני האסטרונאוטים הצליחו לאזן את ההיגוי המסובך „במהירות שיא".

סקוט קרפנטר ואדגר מיצ'ל, שסיירו בפקולטה בהדרכתו של הדיקאן, פרופ' אבינועם ליבאי, פגשו במעבדות המיבנים של הפקולטה את אחד החוקרים הישראליים, שתרם גם הוא לתכנית החלל האמריקנית. זהו פרופ' יוסף זינגר, שהצליח לפתח שיטות חיזוק מיוחדות של קליפות כלי־טייס, במימון חיל האוויר האמריקני. ותוצאות מחקריו של פרופ' זינגר יושמו אח"כ בבניית קליפות כלי־הטייס בסדרת „אפולו".

שני האסטרונאוטים נפגשו לשיחה עם נשיא הטכניון, אלוף (מיל.) עמוס חורב, במהלך סיורם במחלקות הטכניון ומעבדותיו.

✱ 47 תושבים מרצועת־עזה וסיני הועברו אתמול, באמצעות הצלב האדום הבינ־לאומי, למצרים, ואילו 62 תושבים הועברו ממצרים לרצועת עזה וסיני.

אחד ממשתתפי שביתת־הרעב ברחבת הכותל, המוחים על יחס שלטונות דמשק אל יהודי סוריה, מכסה — בעודו כבול בשלשלת — מפני הגשם את הדף, עליו חותמים המבקרים במקום את הזדהותם עם יהודי סוריה. עד כה חתמו כ־20 אלף איש. אתמול ביקר במקום גם שר החוץ, אבא אבן, והביע את הזדהות הממשלה עם שובתי הרעב. (צילום: שמואל רחמני)

גונן בבג"ץ: ברשותי מסמכים חשובים שעשויים לשכנע הוועדה לשנות ממצאיה

הגיש בקשה בדרך המרצה לאפשר לו הגשת תצהיר נוסף לעתירתו נגד ועדת החקירה ● טוען שלפני פרסום הדו"ח ניסה להגיש מסמכים בעניין פריסת הכוחות בסיני — אך אלה לא נתקבלו

מאת כתב „מעריב" בירושלים

אלוף שמואל גונן הגיש אתמול בקשה בדרך המרצה לבית־המשפט הגבוה לצדק, שיאפשר לו להגיש תצהיר נוסף לעתירתו נגד ועדת החקירה על מחדלי מלחמת יום הכיפורים וממשלת ישראל.

באמצעות פרקליטו בצלאל גגיא, ברוך שיפמן ויוסף ליבה, טוען אלוף גונן, כי הוא מאמין שיהיה זה צודק והוגן אם יאפשר לו להגיש תצהיר נוסף, כדי שבית־המשפט הגבוה לצדק יוכל לשפוט במלואם את כל העובדות הנימוקים הרלבנטיים לעתירה שהגיש נגד ועדת־החקירה, בשבוע שעבר. דחיפות העניין לגבלו ודוחק הזמן בעת פנייתו לבג"ץ, הוא טוען, גרמו לאיחור בהגשת תצהיר זה.

בתצהיר נאמר, כי הוועדה עשויה היתה להשתכנע ולהגיע למסקנות שונות ולמימצים שונים של החומר שלפניה, ביחס לעותר, אילו איפשרה לו ייצוג והגנה מלאה.

בבקשה נאמר: „למיטב ידיעתי והכרתי, ואם יבוטל הדו"ח החלקי עד כמה שהוא מתייחס אלי, ותינתן לי כיום האפשרות להופיע לפני הוועדה עם ייצוג משפטי, יועמד לרשותי החומר הראיות הרלבנטי ותינתן לי האפשרות להביא עדים ולהגיש ראיות, יש סיכוי סביר וממשי כי אוכל לשכנע את הוועדה לשנות את ממצאיה ומסקנותיה בכל הנוגע אלי.

אלוף גונן טוען כי חומר הראיות שברשותו, ואשר לא הוצג לפני הוועדה, כולל מסמכים בעלי חשיבות שעשויים לשכנע את הוועדה לשנות ממצאיה הערכותיה. בבקשתו הוא מסביר, כי בשלב של אחר מתן עדותו, ועוד בטרם פרסום הדו"ח החלקי, ניסה להגיש לוועדה מסמכים הנוגעים לנושא המרכזי של פריסת כוחות צה"ל בסיני. „בעוד שמסמך מסויים נתקבל, מסמכים אחרים שביקשתי להגיש לוועדה — לא נתקבלו", הובהר לו, הוא מסביר, כי באותו שלב לא היה עדיין צורך להגיש מסמכים בנושא זה, וכי שעתם תגיע בהמשך עדותו רק לאחר פרסום הדו"ח החלקי.

אלוף גונן מסיים את בקשתו באומרו, כי צורת ניהול החקירה בכל הנוגע אליו גרמה לקביעת מימצאים מוטעים ולהערכות בלתי־מדוייקות.

בשבוע הבא ידון בית־המשפט הגבוה לצדק בהרכב של שלושה שופטים בעתירה שהגיש אלוף גונן נגד ועדת־החקירה וממשלת ישראל, למתן צו־על־תנאי שיורה להם לנמק מדוע לא יאשרו לו, כאדם שנפגע ממהלך החקירה ומתוצאותיה, להיות מיוצג לפני ועדת־החקירה באמצעות עורך־דין ולחקור עדים שהופיעו לפניה.

שפכי הביוב מקלקיליה — מטרד־צחנה ליישובי השרון

מאת מרדכי אלקן

שפכי־הביוב של קלקיליה, הזורמים הרחבה ומערבה לעבר השטחים החקלאיים של המשקים באיזור כפר־סבא, גורמים מטרד־צחנה ליישובי האיזור. שפכים אלה זורמים גם לעבר אפס הניקוז של מעלה־הירקון, ועלולים להרפיע לזיהומו של נחל־הירקון.

מהנדס מחוז המרכז של משרד־הבריאות, מרדכי פלישר, אמר אתמול בתשובה לשאלת סופר „מעריב": „משרד־הבריאות פנה בשנה האחרונה מספר פעמים למימשל הצבאי העמידו על סכנת של מגעים תברואיים, העלולים להיגרם בגלל המשך זרימתם של שפכים גולמיים ממערכת־הביוב הפתוחה של קלקיליה לעבר אגם־הניקוז במעלה־הירקון. למרות פניית משרד־הבריאות למימשל הצבאי, טרם פעלה עיריית קלקיליה להסדיר את זרימת מי־הביוב כדי לא לגרום מטרד לתושבים השכנים".

המהנדס פלישר ציין, כי איגוד ערים להדברת יתושים, שבו מאוגדים הערים פתח־תקוה וכפר־סבא ויישובי האיזור, הולך לפעול, בין השאר, להדברת מוקדים לקינון יתושים ליד שפכי הביוב הגולמי של קלקיליה, כדי למנוע „מכת יתושים" מיישובי איזור כפר־סבא. האיגוד להדברת יתושים יחייב בהוצאות ההדברה את המימשל הצבאי.

עו"ד בבאר־שבע נאשם במירמה וגניבת 120 אלף ל"י מלקוחות

מעשי מירמה בנסיבות מחמירות, זיוף בנסיבות מחמירות, גניבה על ידי מורשה ומשיכת צ'קים ללא כיסוי — אלה ההאשמות הכלולות בכתב אישום, שהוגש לבית המשפט המחוזי בבאר־שבע נגד עו"ד שלמה מנוף. הלה מואשם בגניבת 120 אלף ל"י מלקוחות ואנשים שונים, במרוצת השנה שעברה.

סגן פרקליט המחוז, עו"ד נחום בירם, טוען בכתב האישום כי המתלונן, יונה קנר, היה קרובו הראשי של מנוף, אשר סחט ממנו כ־60 אלף ל"י. הוא לוה מיונה קנר 30 אלף ל"י ודחה את מועד פירעונם. כאשר ביקש המתלונן את כספו אמר לו מנוף, לדברי כתב־האישום, כי הוא נתון בבעיות כספיות, אך הוא עתיד לקבל סכומים גדולים בקרוב, לאחר שיגמור משפט נזיקין באיטליה. כן סיפר למתלונן, כי הוא על חוזה עם חברת תעופה אמריקנית גרמנית, העומדת לפתוח קו תעופה מחו"ל לבאר שבע, וכי הוא ייצג חברה זו. בגין ייצוג זה ירוויח כ־3,000 דולר לחודש. ואז יוכל לפרוע את חובותיו למתלונן.

כעבור זמן מה — נאמר בכתב האישום — החלו לחזור צ'קים מוסבים, שנתן מנוף ליונה קנר. עו"ד מנוף מסר ליונה קנר 5 צ'קים בסך 7000 ל"י שהיו חתומים, לדבריו, בידי מיליונר תל־אביבי, עימו הוא קשור בעסקים. בחקירת המשטרה הסתבר שמיליונר כזה לא היה ולא נברא, ומנוף עצמו פתח חשבון בסניף בל"ל בשדרות שאול המלך בתל־אביב, ומסר שם דוגמת חתימה שונה מזו שהיתה לו בשישה סניפי בנק בבאר שבע. לחשבונות הצ'קים הללו לא היה כיסוי. צ'קים אחרים שנתן לאנשים שונים, בשווי כולל של כ־20 אלף ל"י, חזרו אף הם ללא כיסוי.

בסך הכל, אומר כתב־האישום, נטל מנוף מיונה קנר כ־60 אלף ל"י. ביתר סעיפי האישום מעלה סגן פרקליט המחוז פרשיות מירמה נוספות, לפיהן שילשל לכיסו מנוף כספים שהופקדו אצלו על ידי לקוחות, בתוקף יפוי־כוח, בסך של אלפי לירות.

בית לוחמי הגיטאות

ע"ש יצחק קצנלסון — למורשת השואה והמרד

היום, יום ה', כ"ו בניסן תשל"ד (18 באפריל) בשעה 6 בערב תתקיים באמפיתיאטרון בקיבוץ לוחמי הגיטאות

עצרת זכרון

לציון

ל"א שנה למרד הגיטאות

מעמד יזכור / דבר הלוחמים

דבר הממשלה — השר ישראל גלילי

חזיון אור־קולי: החורבן / המרד / התקומה

קריאה: עדינה פלדמן, עמיקם גורביץ'

נגינה: רביעית נבלים מתוך התזמורת הסימפונית חיפה.

תנועה: „בימת רקדנים" בהדרכת גורית כהן

מעמד הנוער: חניכי בית הספר לקציני ים עכו ובני קיבוץ לוחמי הגיטאות

עיצוב במה: עדי שרון

המוזיאון יהיה פתוח למבקרים משעה 9 בבוקר עד 5 לפנות ערב: החל משעה 10 בבוקר יפעל במקום סניף דואר עם חותמת זכרון מיוחדת;

אוטובוסים ומוניות־שירות יעמדו לרשות הציבור, החל משעה 3 אחה"צ, בתחנת הדר בחיפה וכן בכיכר פלומר ע"י תחנת הרכבת.

באי־העצרת יוכלו לרכוש במקום מספרי השואה במחיר מוזל וכן את המדליות לזכר המרידות בגיטאות וארשה וביאליסטוק והמדליה לציון מלחמת הפרטיזנים היהודים.

המועצה המקומית אור־יהודה

מכרז מס' 74/2 בדבר בניית בית מרחץ ומקוה טהרה באור־יהודה

1. המועצה המקומית אור־יהודה מזמינה בזה הצעות מקבלנים לביצוע העבודה הנ"ל.
2. טפסים להגשת ההצעות בצירוף מפרט טכני וכתב כמויות ניתן לקבל אצל מהנדס המועצה בשעות העבודה הרגילות תמורת תשלום של —.200 ל"י שלא יוחזר.
3. את ההצעות יש להגיש למזכירות המועצה בתוך מעטפה סגורה שעליה יצויין מכרז מס' 74/2, לא יאוחר מיום 8.5.74 בשעה 12.00.
4. להצעה יש לצרף ערבות בנקאית בלבד בשיעור 10% מגובה ההצעה, אחרת לא תובא ההצעה לדיון.
5. על הקבלן המשתתף להמציא תעודת רישום בארגון הקבלנים.
6. תנאי תשלום: 60% עד לגמר העבודה ו־40% ב־12 תשלומים חודשיים רצופים בתוספת רבית של 13%.
7. אין המועצה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

10.4.1974 י. קזז — יו"ר המועצה המקומית

מועצת התלמידים על פסיד בחדרה: „היתר משפטי להכות תלמיד הוא עוול"

„מועצת התלמידים הארצית מוחה בכל תוקף על החלטת בית־משפט השלום בחדרה לגבי הכאת תלמיד בידי מורה. החלטה קובעת, שהכאת תלמיד כל זמן שהיא סבירה אינה עבירה, וחינוך בעזרת מכות היא שיטת חינוך פסולה, האופיינית לימי הביניים, ובתקופה זו, כשקברניטי החינוך מכריזים השכם והערב על שיטות חינוך חדישות, נראה לנו, שהיתר משפטי להכאת תלמיד הוא בגדר עוול, ואין לעבור על כך בשתיקה" — נאמר בהודעה מטעם מועצת התלמידים הארצית.

בהמשך ההודעה נאמר: „מידה סבירה של מכות היא מושג מעורפל, הניתן לפירושים שונים מצד המורים, ובכך נפתח פתח להתעללות. כן נודעת מהבאה השפעה שלילית על יחסי תלמידים־מורים, דבר שהוא בימינו בעל חשיבות עליונה בכל שיטת חינוך.

„על קברניטי החינוך למצוא דרכים נאותות יותר להשלטת משמעת בבתי־הספר, ומורים שכוחם כוח הזרוע ולא כוחה של השפעה מוסרית — לא יכירו מקומם בבתי־הספר".

איזור תעשייה יוקם באור־יהודה

מאת סופר „מעריב"

איזור תעשייה ומלאכה יוקם בקרוב בגבול העיירה אור־יהודה, לאחר ששר־השיכון, ד"ר יוסף בורג, אישר הסכם בין המועצה המקומית אור־יהודה לבין קבוצת משקיעי־הון, שהתחייבה לבנות את איזור התעשייה והמלאכה.

ראש המועצה המקומית, יחזקאל קזז, מסר, כי הקמת איזור התעשיה והמלאכה תספק מקורות תעסוקה למאות פועלים ותסייע בקליטת עולים חדשים בעיירה.

✱ בעלי מכולית, שנקנסו בבית משפט השלום באילת בסך של 10 אלפים ל"י, בגין זיהום ים סוף, הגישו ערעור על העונש, תוך כפירה בהאשמה, לבית המשפט המחוזי בבאר שבע. המכולית נמצאה אשמה בזיהום הים, עת שעגנה בנמל הנפט באילת.

כת הגורו רוצה להקים בישראל „קיבוץ קדוש"

„כדי להפיץ היידע הקדוש של אדוננו גורו מהראג'י"

השבוע הובאה למערכת „מעריב" הזמנה משוכפלת של כת אנשי גורו, הקרויה „אקדמיה לראג'י יוגה" — וכה הזמנה לכינוס, שנועד להתקיים ביום ו', 5 באפריל. מן ההזמנה מסתבר, כי כת הגורו מתכוונת להקים בישראל „קיבוץ קדוש".

והרי ההזמנה כלשונה:

„אחים אחיות יקרים,

„ג'יי סאטצ'יטאנאנד!

„בחסדו של אדוננו גורו מהראג'י קיבלנו את היידע הקדוש שלו. זהו היידע שגילו כל הקדושים וכל המורים במשך ההיסטוריה כולה, על מנת להביא שלום והגשמת האלוהים לנשמה האנושית. עתה חשוב לנו לתרגל ולהגשים אותו וליצור סביבה שבה נוכל לחיות בשלום ובהרמוניה, ואשר ממנה נוכל להצהיר על בשורת אדוננו לכל האנשים בישראל ובעולם.

„בחסדו של אדוננו התברר, שהדרך הטובה ביותר לעשות זאת בישראל היא להקים קיבוץ קדוש. דרך החיים של הקיבוץ היא מושלמת בתיאוריה, אך היא מוכרחה להיכשל כשהיא באה לידי מעשה, בשל היעדר היידע האמיתי באדם. לכן, קיבוץ שמוקם בידי פרמיס יהיה קיבוץ מושלם, ועל־ידי כך יוכל היידע להיות מופץ לאנשים רבים, בישראל וגם מחוץ לישראל.

„כדי לשוחח על כך בפרוטרוט, יחד עם אספקטים אחרים של הפצת היידע בישראל, תתקיים פגישה של כל הפרמיס בישראל, ביום שישי, 5 באפריל, בשעה 16.00, באשראם של תל־השומר. מהטמה מוהני באי ג'י תברך אותנו בסאטסאנג ובהשראה שלה.

„חשוב מאוד שכל הפרמיס יהיו נוכחים בפגישה זו.

„מי יתן ויפרוש עליכם אדוננו ברכתו וחסדו.

„רון ליבש

„אקדמיה לראג'י יוגה

„נ.ב. כל מי שרוצה לנסוע לפסטיבל גורו פוג'ה, שייערך ביולי בקופנהאגן, מתבקש להביא דחוף 100 ל"י".

פסנתרן בן 15 שעלה מבריה"מ זכה בתחרות לגילוי כשרונות

התחרות — מטעם „מעריב לנוער" ו„ויצו" שניגנה בכינור במקום שני זכתה ילדה בת 10, אף היא מבריה"מ

יפים ברונפמן, פסנתרן בן 15 שעלה לפני כשנה מברית המועצות, זכה אתמול במקום הראשון בתחרות השנתית לגילוי כשרונות צעירים, שנערכה מטעם מערכת „מעריב לנוער" ו„ויצו", בהיכל־התרבות בתל־אביב.

למרות מזג האוויר הגשום, הגיעו להיכל התרבות כ־3000 צופים, אשר האזינו ל־17 אמנים צעירים. בין המשתתפים הצעירים, שהופיעו בנגינה, קריאה וזימרה, בלטו השנה עולים חדשים. ואמנם, גם במקום השני זכתה עולה חדשה — כנרית בת 10, כרמלה שוחט, שעלתה לפני שנה וחצי מברית המועצות. בין עשרת הזוכים במקומות הראשונים חולקו מענקי־לימוד בסכום כולל של 4500 ל"י.

חבר השופטים, בראשותו של העיתונאי יוסף לפיד, כלל את הפסנתרנית רינה ברוורמן, המורה לפיתוח קול גב' ברנר, נציגת ויצו גב' עדינה פטלון, וכן המורים למוסיקה יריב אורחי והרמן קוסלה, שאול ביבר ועורך „מעריב לנוער" אמנון בירב. הינחה — מרדכי פרימן.

נסתיים קורס מדריכי גדנ"ע

מסדר סיום של קורס מדריכי גדנ"ע נערך אתמול, תוות שם שוקף, באחד מבסיסי ההדרכה של צה"ל. את המסדר קיבל וסקר מפקד פיקוד המרכז, אלוף ישעיהו גביש, אשר ענד את שרוכי ההדרכה לחניכים המצטיינים — רבים וידים הלפרין והרב"ט גמליאל, ובירך את המסיימים.

על מותו של
אלפיטל אברהם ז"ל
אבלים
הנהלת משרד הבטחון
וחבר העובדים

על מות חברנו
אלפיטל אברהם ז"ל
אבלים
הועד הארצי
של עובדי משהב"ט

משתתפים באבלו של
מויאל לאון
במות עליו
אחיו ז"ל
חבריו לעבודה

לידידנו
יהושע ומורה ומשפחתו
השתתפותנו באבלך הכבד
במות האב
יעקב ז"ל
בית „אריזל" בע"מ

אורט ישראל
וביה"ס מקצועי תיכון יד גיורא הרצליה
משתתפים בצערו של
מר **נחמן מונה**
מדריך ותיק בבית הספר
במות עליו
אביו ז"ל

ההנהלה, צוות המרצים והעובדים
משתתפים בצערה של חברתם לעבודה
לואיזה גורדון
במות עליה
האב ז"ל
ומביעים תנחומים למשפחה
המכללה הטכנולוגית באר־שבע

תל־אביב קאונטרי קלוב
אבל
על מות חבר הקלוב
אפרים שבת
שנפל בקרבות הגבורה של מלחמת יום־הכיפורים
ומביע תנחומים למשפחה.

למשה אפריאט
משתתפים בצערך ובאבל המשפחה במות
אביך ז"ל
מפקדת אזור רצועת עזה

לחיים פוקס
משתתפים באבלך במות
אביך ז"ל
רשות פיתוח
אמצעי לחימה

[illegible] الأصل

מעריב לספורטאים

פייגנבוים מול המאירי: בשעת המשחק — ועם סיומו...

● בשעת המשחק בין הפועל חיפה והפועל ת"א, נראו הכל רגועים, כך נראה החלוץ התל־אביבי „מיישי" פייגנבוים, כאשר הקף את שערו של השוער החיפאי המאירי (בצילום משמאל). אלא עם שריקת הסיום — התלהטו היצרים והריבים על המגרש — הפכו לדיבים של ממש, כפי שמגלה הצילום שמשמאל.

הפועל חיפה ניפצה את חלום ה„דרבי" התל־אביבי

לאחר 1—0 לזכות הפועל ת"א (ע"י חזום) ושוויון של הפועל חיפה (ע"י בנדט) כבש גבי בליטי את שער הנצחון (2—1) לחיפנים בדקה ה־106 ✱ היצרים שולהבו ב„בלומפילד" בתום המשחק ובמקום פרצה תיגרה שבה היו מעורבים שחקני שתי הקבוצות

מאת צבי קופמן

„שייע, הרגע! שמור על העצבים. הגביע־כמת! אתה חייב להשגב עכשיו על הלינה ועל קבוצתך", התחנן הכדורגלן החיפאי, יוחנן והלך בקול ניחר, בהחזיקו בכל כוחו מיהושע פייגנבוים התל־אביבי, שהיה אחוז אמוק.

זה קרה בדקה ה־121 של משחק רבע־הגמר בין הפועל חיפה להפועל ת"א. על רקע צהלת מאות חיפנים ביציעים והבזקי חזיזים — שניות אחדות לאחר ששריקת הסיום של ה־הארכה חתמה את הנצחון ה־חיפני הגדול, 2—1 (1—1, 0—1) — נתפתחה ברחבה שליד חדרי הלבשה של „בלומפילד" תיגרה סוערת ואלימה בין כמה שחק־נים משתי הקבוצות שביקשו „להכל חשבונות" ואליה הצט־רפו „בגיני" מאות „הפולשים" אל השדה, באין מהות מסבירה במקום, היושבים בשולי ה־מגרש.

החיפנים הנגומים מנצחונם ומן המהומה הגדולה, מיהרו להסתגר בחדר־ההלבשה, ובחוץ כבר פיזרו שוטרים שהוזעקו למקום את כל המתקהלים. ב־אגף השני, בהפועל ת"א, היו הכל מדוכאים — ונסערים. ה־מקורבים לקבוצה התקשו ל־השלים עם ההפסד ועם אבדן הכנסה כשיעורה של 100 אלף ל"י, מן ה„דרבי" הכפול בחצי־הגמר, שכמעט הובטח לת"א. כמעט...

אמנם, בדקות הפתיחה היתה ת"א במבוכה קלה, נוכח יוזמת חיפנים שהגיעה לשיאה בדקה ה־12 בנגיחת־זינוק של גבי בליטי למשקוף התל־אביבי; אך היש נטלה ת"א את היוזמה והחלה לשחק היטב.

על משחקה המרץ והשוטף במחצית הראשונה ניצחו רוני קלדרון, בסידרת פעולות ומסי־רות מפתיעות, אלגנטיות ומ־דוייקות, ויחזקאל חזום, אשר חזר להרכב, לאחר פציעה מ־מושכת, והוכיח בעבודתו ה־חרוצה במרכז השדה ובהגנה, עד כמה היה חסר לקבוצתו. אפילו לקיצוני הגד היו אז מספר דקות טובות ובאותו פרק זמן חיפה המשחק הקבו־צתי על תולשתם של מורדכו־ביץ (חזר אחרי פריצה עונש), אדמוני וצ'רבינקה.

ת"א תקפה, מורדכוביץ החמ־יץ הזדמנות, המאירי הציל את שערו מבעיטה עזה של חזום והרשים יותר מכל כדור מסוכן של פייגנבוים (30).

רק בדקה ה־40 נשא ה־להה פרי: קלדרון יזם מסר — פייגנבוים. 1—0 ל־ת"א.

שוב ניתנה לת"א ההזדמנות (הזום־הוד) אבל כהן הציל מפני השער.

ואז התחולל השינוי. חיפה פתחה את המחצית השניה ב־תנופה רבה, נהנית משני חי־לופים מצויינים שעשה המא־מן גרונדמן. דב בנדט בי־מקום בני אלון ושימור צ'יצ'י־שווילי במקום גיבזין שנפצע. השניים, וביותר בנדט הפע־לתן, הנבוז והמרץ, הוסיפו רבות לקבוצה — וכל מערכה. נשתפרו: אנגלנדר, חלק, כהן אינצ'י, והגר המגינים — שא־בו כח ואחרי החמצות של חזום ופייגנבוים (פעמיים) ועד אב־דן הזדמנות טובה של חזום (67) — השוותה הפועל חיפה (70):

אנגלנדר היטיב כשותקן יריב באגף השמאלי, הג־ביה את הכדור מעל ראשי שחקנים בני השער; בח־רה לא היה די ערני הה־כדור הגיע אל בנדט סמוך לפינה הימנית. בנדט כמעט מקרוב בבוזקה — אל ה־רשת.

יציאתו של חזום והחלישה את הקישור של ת"א והקבוצה כולה נתקפה בראשה, ביחוד אחרי שפייגנבוים בעט בעצ־מה והמאירי איגרף לקרן.

חלקה הראשון של ההארכה הבליט יתרון חיפני ברור, מול כבוזה תל־אביבית גוברת ו־הולכת, אך רק עם המחצית ה־שניה של ההארכה — ניצחה חיפה.

בדקה ה־106 איבד קלדרון כדור במרכז המגרש, הכדור „הורץ" קדימה, הגיע אל בלי־טי וזה בעט במפתיע בתנופה רבה, מ־16 מטר — אל מתחת למשקוף.

במרה פלא לא הוסיפה ת"א כל כוח להתקפה, במטרה להש־וות, משום שלא הצליחה ל־התאושש — מה עוד שקלדרון הוחלף — וחיפה הוסיפה ל־שלוט (ולהחמיץ) עד לשריקה האחרונה, שניפצה את „חלום דרבי הגביע" של העיר תל־אביב.

● הפועל חיפה: המאירי; י. דוד, כהן, חלה, גרוס; אנ־גלנדר, הגר, גיבזין (צ'יצ'י־שווילי); אינצ'י, אלון (בנ־דט), בליטי.

● הפועל תל־אביב: בוזי־נו; דרייטום, פרימו, לפרדון, צ'רבינקה; אדמוני, חזום (ליברמן), קלדרון (עמיה); מורדכוביץ, פייגנבוים, הוד (ווליקובסקי).

שפט יצחק לנשנו, בעזרת הקוונים ברוך חלבי ומשה באון, לעיני 3000 צופים.

ההוראה לשפוט ניתנה בטלפון

סידרת שיחות טלפוניות, מאיצטדיון „בלומפילד", — „הצילה" את משחק רבע־הגמר השני בין הפועל ת"א להפועל חיפה.

כשהגיע השופט יצחק לנשנו לאיצטדיון, כבר ש־מע על ביטול המשחק ה־ראשון, נפגש עם השופט בנ רבינוביץ ומיד לקחו אדוארד סגל, מזכיר הפועל במחוז ת"א, אל המזכירות — כדי לטלפן אל יו"ר ועדת המינויים של איגוד השופטים, אברהם ראובני ולקבל ממנו הוראות. ראו־בני ביקש שהות להיוועץ עם יו"ר האיגוד, יעקב בינשטוק ואחר כך הודיע ללנשנו: „אתה רשאי ל־שפוט".

„אלמלא המקרה עם רבינוביץ, לא הייתי מטל־פן כלל והייתי יודע מה לעשות"... — אמר לנשנו ויצא לשפוט באיחור של 30 דקות.

רבינוביץ, שנכח במקום, אמר קצרות: „ראו באיזה מצב העמדתי. הרגשתי — רעה. אני לא טילפנתי ולא הייתי מטלפן. נהגתי לפי ההוראות של האיגוד".

יד על הדופק

הבזיון ביפו

הכדורגל הישראלי חוג אתמול ב„היכל הכדורגל" ביפו, שנים רבות אחור־נית, עקב שערוריית־נוהל טיפוסית שנתמשכה על־פני משחק רבע־גמר ה־גביע — אחד שבוטל ואחד שנתקיים.

כיצד יתכן שבאותה זירה ובאותה מסגרת משחקים השובה, יסרב שופט לאומי (רבינוביץ) לקיים משחק (מכבי פ"ת — מכבי ת"א), וכעבור שעה יתייצב שופט לאומי אחר (לנשנו) לנהל את המשחק השני (הפועל ת"א — הפועל חיפה)? הבזיון מבין של השופט כ־סירב לשפוט — בשעה ש־ראה את הבדין יוצא לשטום — וכעס הצופים על שהו־בשה להם רק מחצית ההצ־גה, ביטאו כאלף עדים את הבושה והמחדל. גם הסל־מנים שנעשו להבלה ה־משחק השני (בראשון — לא) הוסיפו גוון אפור ל־תמונה קודרת, שכמו גל־קחה מתקופת ה־50.

גדולה של השערוריה לא יתנמד מהסברים „מתר־צים" — אם, ומתי, אסור לנהל משחקים בלי שוט־רים (רק עם סדרני ההת־אחדות), או אם הועבר מכ־תב ההתנגדות של המשט־רה לקיום המשחקים, לכל ה„מעונינים".

מה שקרה ב„בלומפילד" הובע יותר כאשר... מחש־בות נוגות.

צבי קופמן

1000 ציפו לשוטרים ביפו

...ומשאלה לא באו, החליט השופט לא לקיים את משחק הגביע בין מכבי ת"א למכבי פ"ת במסגרת גביע המדינה

מאת דן דהרוק

אי־נוכחותם של שוטרים באיצטדיון „בלומפילד" ביפו — מנע אתמול את קיומו של המשחק הגורלי במסגרת רבע־גמר גביע המדינה בכדורגל בין קבוצות מכבי פ"ת ומכבי ת"א.

כאלף שעה ציפו כ־1000 „משוגעים" לכדורגל, כחורף תנאי מזג־האויר החורפי הסו־ריו עצמם לאיצטדיון היפואי — בתקווה, שהמשחק יקוים. אולם, סמוך לשעה 2.30 הודיע כרוז על סרוב השופט לנהל את המשחק.

שופט המשחק, מר בן רבי־נוביץ טען בפני, כי משנוכח — חצי שעה לפני השעה ה־מיועדת לפתיחת המשחק — כי אין במגרש שוטרים, דרש ל־הזמין שוטרים.

לטענתו, לא נעשה כל מא־מץ בכיוון זה וכשחלפו 30 דקות לאחר המועד הביועד ל־פתיחת המשחק ולמגרש לא הגיעו שוטרים, אלא סדרני ה־התאחדות בלבד — החליט על ביטול המשחק.

לטענתו של מר רבינוביץ, נוכחותם של סדרני ההתאחדות לא היה בה די כדי לאפשר לו קיום המשחק. שכן, ההוראה שנמסרה לשופטים — במקרה של אי־התייצבות שוטרים — הן ברורות ואינן מותירות לו כל מקום לשיקול דעת.

לטענתו, כאשר המשטרה מחמנת ומסרבת לשלוח שוט־רים — על האגודה המארחת להציג בפני שופט המשחק מי־סמך בכתב המעיד על סרוב המשטרה לשלוח שוטרים. ואז מרשה השופט לקיים את ה־משחק בנוכחות סדרני ההת־אחדות לכדורגל.

במקרה הנדון לא הוצג בפני מר רבינוביץ כל מיסמך הבא־שר את סרוב המשטרה לשלוח שוטרים. ולכן לא היה יכול ל־הסתפק בנוכחותם של סדרני ההתאחדות.

יו"ר מחלקת הכדורגל של הקבוצה המארחת, מכבי פ"ת, מר דני בגלייבטר, אמר לי, כי אין אגודתו כמפלת בהזמנת שוטרים למשחקיה ב„בלומפי־לד". הנוהג הוא, שהדבר נתון לטיפולה הבלעדי של הנהלת האיצטדיון.

מזכיר הפועל במחוז ת"א, מר אדוארד סגל, טען בתשו־בה לשאלתי, האם הזמנו שו־טרים, כי עוד בשעות הבוקר צילצל למשטרה וביקש לשלוח שוטרים למגרש. הוא נענה, כי אין באפשרות המשטרה לש־לוח שוטרים בשעות אחה"צ אלא בשעות הערב בלבד. אי לכך התקשר מיד עם מזכיר ההתאחדות לכדורגל, מר יוסף דגן, ומסר לו על כך. מר סגל הוסיף, כמקובל במקום כאלה, סדרנים מטעם ההתאחדות — ואלה אכן הופיעו.

ב"כ דובר משטרת מחוז תל אביב, סנ"צ יגאל מרכוס, הס־ביר, כי בשל פקקי התנועה שהיו אתמול בעיר במשך ש־עות היום — הוצבו עשרות שוטרים לטיפול במצב ולמש־טרה לא היה כוח אדם למשחק הכדורגל.

המשך אליפות הטניס נדחה למחר

משחקי אליפות הטניס נדחו גם אתמול עקב הגשמים העזים. הנהלת איגוד הטניס החליטה אתמול לדון בפיגור שנוצר ב־לוח התכנית, והחליטה לקיים את המשך המשחקים של מחר בבוקר, כדי שאפשר יהיה ל־הכשיר עד אז את מגרשי ה־טניס של מכבי ת"א למשחקים.

גביע אירופה

„באיירן" ואתלטיקו מדריד — „ברגל אחת" בגמר האלופות

במחזיקות גביע: מילאן — בורוסיה מינשנגלדבאך 2—0

„באיירן" מינכן ו„אתלטיקו" מדריד נמצאות כבר „ברגל אחת" בגמר הגביע האירופי לאלופות בכדורגל. שתיהן סיימו אתמול את משחקן הראשון בשלב חצי־הגמר, בתיקו־חוץ חשוב: „באיירן" עשתה זאת בבודאפשט, מול „אויפשט" דוזה (1—1), ואילו האלופה הספרדית היוצאת, „אתלטיקו", סיימה בתיקו אפס את משחקה בגלאזגו עם „סלטיק".

המשחק הסוער מבין השניים התקיים בגלאזגו. במהלכו, הר־חיק השופט הטורכי לא פחות מאשר שלושה שחקנים ספר־דיים; הזהיר שבעה אחרים ו„לאיונך" קיבלו גם שני סקר־סים אזהרה מהשופט.

תוך ששים שניות במחצית הראשונה, הורה השופט על הרחקתם של הארגנטינים המו־פיעים ב„אתלטיקו", איאלה ו־דיאז, וגם השחקן המחליף קי־יקו, הורחק תשע דקות מן הסיום. וכך ירדו מן המגרש רק 8 ספרדים, כעוסים — אך צהו־לים לקראת הגומלין במדריד.

● בבודפשט חזו 82 אלף צופים באיצטדיון „נאפ" בתי־קו 1—1 (0—0) של „ביירן" מינכן עם המארחת, אלופת הונגריה „דוזה" אויפשט. את השערים הבקיעו טורסטנסון (64) ל„ביירן" ופאראקש (81) — לאויפשט.

המאמן המערב גרמני אודו לאטק היה מרוצה: „זה כה שרצינו להשיג במשחק הרא־שון".

במחזיקות גביע

● מחזיקת גביע אירופה ל־מחזיקות גביע, קבוצה „מילאן" רכשה אמש ב„סאן־סירו" ב־מילאנו (60 אלף איש) יתרון בן שני שערים (2—0) על מחזיקת הגביע המערב־גרמני, „בורוסיה" מינשנגלדבך. השע־רים: ביגון (דקה 18) וקיאר־רוגי (53).

בגביע אופ"א

● בלייפציג ניצחה „טוטנ־הם" את „לוקומוטיב" המזרח גרמנית 2—1 בחצי הגמר ה־ראשון בגביע אופ"א. השע־רים: מארטין פיטרס (15) ו־ראלף קאסס (27) לאנגלים; פרי־לובה (52) — לגרמנים. 74 אלף איש חזו במשחק.

● ברוטרדם ניצחה „פיינ־ורד" את „שטוטגרט" 2—1. ה־שערים לקבוצה ההולנדית ש־נובר (62 ו־67) ול„שטוטגרט" — ברנינגר (24). שני משחקי הגמר בגביע אופ"א יהיו ב־22 וב־29 במאי.

✱ אמש בליגה האנגלית בכדורגל: ברנלי — ניוקאסל 1—2.

לראשונה: כדורסלן אנגלי בנבחרת אירופה

בפעם הראשונה יהיה כדו־רסלן אנגלי בנבחרת מכבי אירופה, שתתמודד בארבעה משחקים נגד נבחרת יבשת אמריקה (26, 28 בריאו וב־סאו־פאולו; 2, 4 אוקטובר בבריסל ובמאדריד).

השחקן האנגלי הוא ג'ין פטי, שהוזמן לסגל הכוכבים כמחליף שני.

יתר המוזמנים על־ידי המא־מן ג'יאנקארלו פרימו מאיט־ליה הם: קרסימיר קוסיץ' ו־דאמיר שולמן (יוגוסלאוויה), סרגיי והאלכסנדר בלוב (ברי־ה"מ), דינו מנגין ופיירלואי־ג'י מארזוראטי (איטליה) ז'אק קאשמיר (צרפת), גיירי פוס־פיסיל (צ'כיה), קליפורד לוק ו־ויין בראבנדר (ספרד); זד־נק קוס (צ'כיה).

✱ הערב ב־6 תחל באיצ־טדיון הכדורסל בחולון סידרה של שלושה משחקי כדורסל לזכר 6 חברי הפועל חולון שנפלו במלחמת יום הכיפורים: איתן מלכין, משה בירדמן, אשר גנפל, צבי צימר, דוד זה ומשה טפר ז"ל. במשחק הרא־שון (נוער עילית) יתמודדו מכבי הפועל חולון. במשחק השני (נערים) הפועל ת"א — הפועל חולון. ובמשחק השלישי (בוגרים) הפועל חולדה — הפועל חולון.

מרכז „אלי־צור"

מודיע

כי מירוץ דני ז"ל שעמד להיערך היום 11.4.1974

נדחה

ליום א' 14.4.74 בשעה 4.00 אחה"צ לפי התכנית שנקבעה

מחלקת הכדורסל של מכבי ת"א

מתנצלת

בפני אותם בעלי כרטיס מנוי על אי הנוחיות והסדרים במשחק הליגה נגד מכבי ר"ג. בטוחים אנו שמקרים כגון אלו לא יקרו בעתיד.

בברכת מועדים לשמחה

מכבי ת"א — מחלקת הכדורסל

לא רק בדרך המלך

בדרך משובשת בדרך תלולה בכל דרך

ג'יפ — המכונית בה תוכל לנסוע בכל תנאי דרך, ולבצע כל עבודה בקלות ונוחות. עוצמת המנוע המפורסמת של ג'יפ, ההנעה באמצעות 4 גלגלים, השלדה החסינה, מערכת הקפיצים והצירים המיוחדת, מרווח הקרקע הגבוה — כל אלה שולבו יחד ליצירת כלי עבודה ונסיעה אידיאלי בכל דרך בכל תנאי ובכל שטח.

אם אתה זקוק לכלי עבודה חזק, ואמין לביצועים מיוחדים ובתנאים קשים — ג'יפ הוא הפתרון בשבילך.

הנהיגה והעבודה בג'יפ קלות ונוחות — ההגה קל להפעלה, והמהלכים סינכרוניים. בג'יפ מתקן נתיקה (Free Lock), דלת כניסה מיוחדת לנוסעים מאחור, לוח שעונים מרופד ומצויד בנורות בקרה, מערכות חימום ואוורור, וכן 5 מושבים מרופדים לכוון הנסיעה + 2 מושבי ספסל.

מבחר הדגמים מאפשר התאמה לצרכיך ומטרותיך: א) קבינה שלמה מפח פלדה, ב) גג קשיח ווריעות צד מתקפלות, ג) כסוי שלם רך.

האספקה מהירה — המחירים סבירים.

לכל עבודה, לכל דרך, לכל מטרה — ג'יפ הוא המכונית בשבילך.

Jeep

המפיצים הבלעדיים בישראל:

מכשירי תנועה בע"מ

תל־אביב: דרך פתח־תקוה 74 ת.ד. 20205 טלפון 36115־

חיפה: דרך העצמאות 104 ת.ד. 1740 טלפון 524475

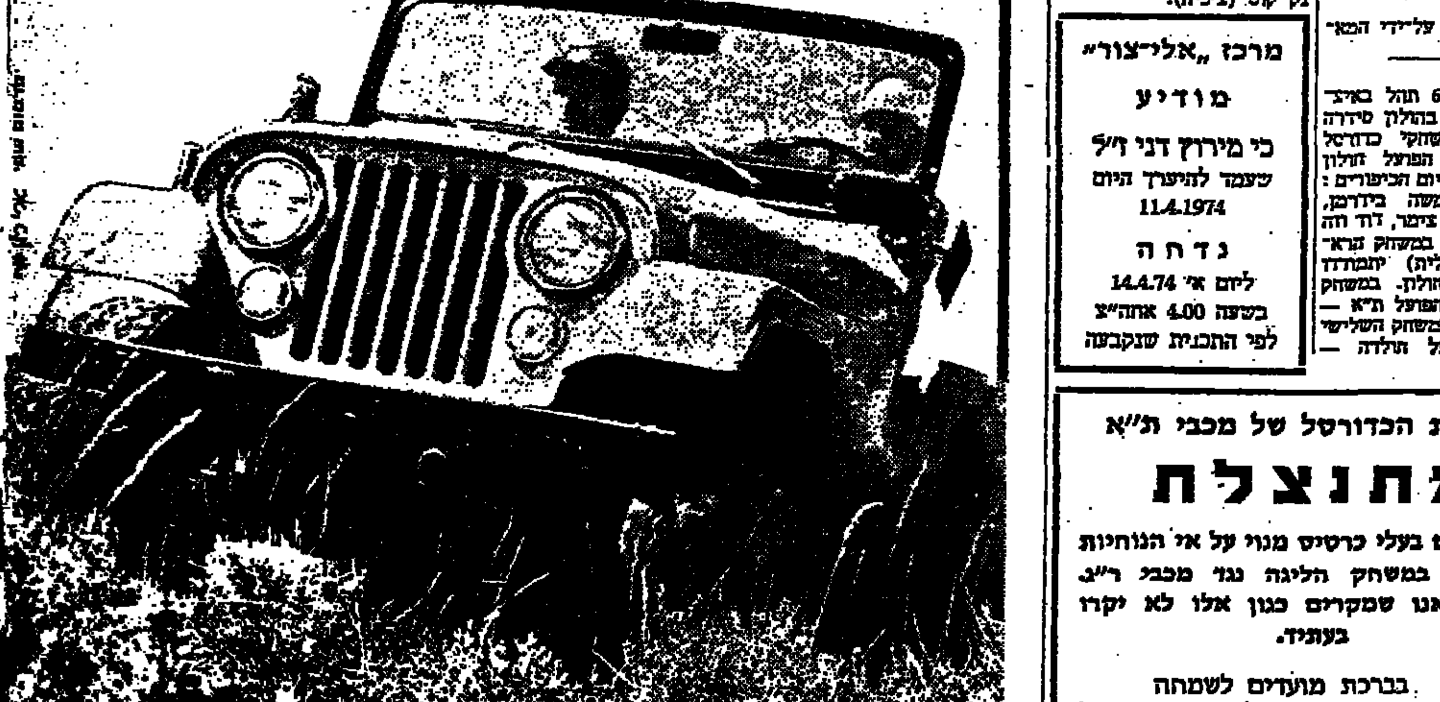

הרשות לחינוך והכשרה ימיים מודיעה על פתיחת

קורס לחובלים

מתקבלים משוחררי צה"ל בעלי בריאות תקינה, בוגרי 12 שנות לימוד ובוגרי 11 שנות לימוד בעלי תעודה טובה.

לפרטים נוספים פנה למשרדנו:

בחיפה: רחוב נתן (קייזרמן) 11, ליד כפר פריז, בימי א'—ו', בין השעות 08.00—14.00.

בתל־אביב: במשרדי החבל הימי לישראל, רחוב אחד העם 15, בימי ב' בין השעות 09.00—13.00.

לנוחיותך תוכל גם לשלוח הספח המצורף.

היה קצין בצי הסוחר!

לכ' הרשות לחינוך והכשרה ימיים ת.ד. 1909 חיפה, 31000

הנני מעוניין בפרטים נוספים בקשר לקורס החובלים.

שמי ______ כתובתי ______

השכלתי ______ גיל ______

ותאריך ______ חתימה ______ מע. אפר. ______

מעריב לספורטאים · מעריב לספורטאים

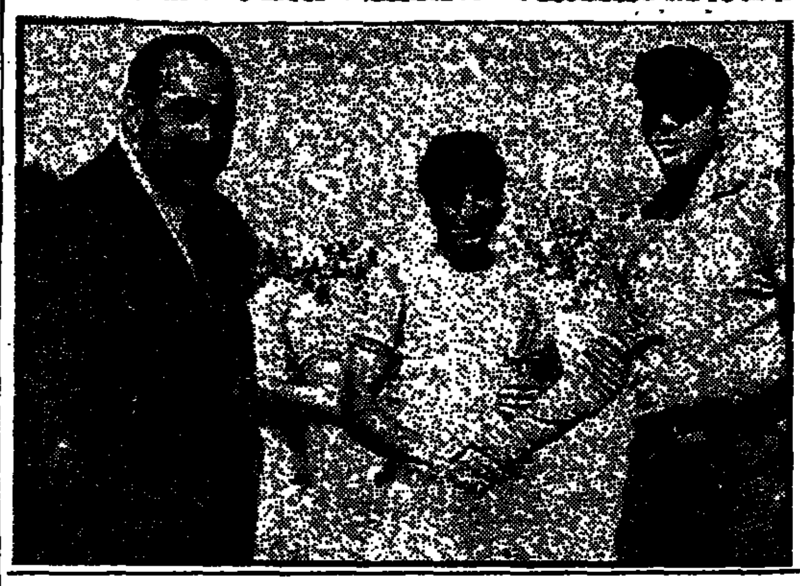

הכדורגלן הבינלאומי של הפועל כפר־סבא, יחגוג בשבת הבאה, במשחק הביתי נגד הפועל ירושלים, את הופעתו ה־250 בליגה מאז עונת 1964־5

יצחק שום יצטרף בשבת אל החוגגים

● יצחק שום יהיה הכדורגלן הבא שיחוג השבת „מספר עגול" של הופעה בליגה הלאומית. הקשר הבינלאומי של הפועל כפר־סבא, יופיע השבת, במשחק הביתי נגד הפועל ירושלים, בפעם ה־250 בבגדי הקבוצה, אליה הצטרף בעונת 1964־5.

שום, שנולד ב־11 בספטמבר 1948 בבריה"מ הבקיע עד היום 37 שערים בבגדי קבוצתו. בנבחרת הלאומית שותף ב־34 משחקים. ב־1968 היה עדיין מכוכבי נבחרת הנוער ושנה לאחר מכן כבר שיבצו המאמן עמנואל שפר בהרכב הראשון של הנבחרת הלאומית.

הכדורגלן הכפר־סבאי הוא בעל עסק עצמאי, נשוי ואב לבנה.

● שני כדורגלנים נוספים חגגו בשבת שעברה הופעות של יובל מקבוצתם. השניים — שחקני בית"ר היא השוער שמואל דוד (מימון) שהופיע 200 פעמים בשער בית"ר וחברו ראובן גימני, לשעבר ממכבי יפו וקוהה בבית"ר — בסה"כ 250 הופעות ליגה. לתמונה: העניק יו"ר מחלקת הכדורגל בבית"ר ת"א נסים חיים, פסלונים לשני ה„דובי" בו נבחרת ביהיל על מכבי ת"א 1—0.

איתן - השופט „הצהוב" ביותר

פינקלשטיין ואשקר המרחיקים; רק 8 ניהלו את משחקי מכבי תל־אביב

מאת צבי קופמן

178 „כרטיסים צהובים" נזקפו לחובתם של כדורגלני הליגה הלאומית ב־20 מחזורי הליגה ובמאבקי הגביע (עד לגמרון כרבע הגמר) העונה — והם כבר הביאו להרחקתם של ארבעה שחקנים משני משחקים (בריילי, אגמי, מורדוכוביץ ויעקב קרקו).

השופט שנקף יותר מכל חבריו בכדורגלנים הוא הבין־לאומי נפתלי איתן — 19 „צהובים" (מהם 1 בגביע).

אחריו: שמואל הנדוורג 18 (1), מנחם אשכנזי 15 (3), יוסף פינקלשטיין וצבי שריר 14, אהרן שושני ומשה אשכנזי 11, יצחק עורבי 9. הבין־לאומי אברהם קליין הוא המעניק „צהוב" משעה הבין־לאומיים ה־אחרים — 6. גם ליוסף בכר — 8 (3) וכן ליאיר טיליגר.

אולם ביחס למספר ההופעות בליגה, צועד בראש צבי שריר: את 14 ה„צהובים" שלו שלף בששת משחקי הליגה שלו (11) ובגביע (3).

בשיא ההופעות בשחקי ליגה מחזיק משה אשכנזי — 16. אחריו מדורגים ששת הבין־לאומיים האחרים: איתן, קליין, מנחם אשכנזי — 15, יוסף פינקלשטיין — 14, אהרן שושני — 13 ושמואל הנדוורג — 12.

אחריהם: נעמן — 8; שריר, חוגג, יוספזון ובאון — 6; טיליגר ובכר — 5; אשקר, רבינוביץ ועורבי — 4; לבשנו ומזרחי — 3.

14 שחקנים הורחקו העונה (בלי ה„הגבוה"): פינקלשטיין הרחיק 4 (אביטן, פרימו, י. סאלם, מ. גמני); אשקר — 4 (לוונטל, אלמוג, מוריליו, עופר); משה אשכנזי — 3 (אינציר, גזל, משה שמואל); גאון (י. שרעבי), שריר (לוונטל) ובכר (חסן).

כשנייגנת יותר תופעה מיגרי השופטים לבשחקי הליגה ה־לאומית.

כבחינה זו מכבי ת"א יכולה להחשב לקבוצה ה„מיוחסת" ביותר: למשחקי הליגה שלה נשלחו רק שמונה שופטים (פחות מכל קבוצה אחרת). מהם ששה בין־לאומיים (קליין — נפסל על ידה): איתן (5 פעמים) — שיא משחקים בקבוצה אחת — מנחם אשכנזי ופינקלשטיין (3), שושני ומשה אשכנזי (2), הנדוורג (1). שני האחרים: חוגג (3) ושריר (1).

איתן „רץ" גם עם מכבי נתניה — 4 פעמים (3 בנצחונות לנתניה ותיקו אחד) וקליין ב־הל 3 במשחקיה. איתן הוא גם „השופט העיקרי" של הפועל ת"א — 4. משה אשכנזי — „שלי" בית"ר ת"א (4), אחיו מנחם — בחכה (4), קליין — בבית"ר ירושלים (4).

להפועל ה"א נשלחו 9 שופטים מתוך 19 שופטי־הליגה; לבית"ר ה"א — 10; 11 שופטים — מכבי פ"ת; 12 — הפועל פ"ת, נתניה, הכה, יפו, בית"ר ירושלים, הפועל ירושלים, הפועל חיפה, מכבי חיפה ובני־יהודה; 13 — חדרה. את באר־שבע וכפר־סבא „ביקרו" 14 שופטים.

יש שופטים, שחל עליהם איסור לשפוט במקומות מגוריהם (שושני, איתן, רבינוביץ — בירושלים; האחים אשכנזי וחוגג — בפ"ת; קליין וטיליגר — בחיפה, ועוד); אחרים נפסלו בידי כמה קבוצות, לפני הליגה ובמהלכה — וגם הושעו...

בין ה„בוחרמים". החדשים (בניגוד לשופטים רצויים...) — ואלה שעוברים „תקופת צי־נון" לגבי כמה קבוצות:

משה אשכנזי לא נשלח אל הפועל ת"א, מאז ה„דובי" עם מכבי במחזור ה־4; אהרן שושני „לא בא" עוד אל הפו־על פ"ת (מאז משחקה עם מכבי ת"א במחזור ה־8); יוסף פינקלשטיין „אינו רצוי" בבית"ר ירושלים (מחזור 5 הפועל ה"א...) ובמכבי פ"ת (מחזור 17, מכבי ת"א...); צבי שריר, ששפט מדי 2—3 מחזורים, עדיין לא חזר לליגה הלאומית מאז המחזור ה־5 (מכבי ת"א — יפו) — השבה שוב יפפוס; גם בן רבינוביץ לא חזר מאז המחזור ה־14 (בני יהודה — הפועל חיפה) וכן יצחק עורבי (מחזור 16. חדרה — בני־יהודה). וצדי לא רק סיבות אובייקטיביות גרמו לכך...

ניכסון הזמין אליו ספורטאי ששבר שיא אמריקני בן 40 שנה

ספורטאי כושי ששיפר שיא אמריקני בן 40 שנה — פחות משבוע לאחר שהשיחה אותו — זוכה בימים אלה שנשיא ארה"ב, סגנו והבוי הסינאט יפהרו לשלוח לו מברקי ברכה וישוחחו עמו ארוכות בטלפון; ש־10 אלפים אוהדי ספורט יציפוהו במברקי ברכה ותשורות הן, ושבגלל השיא שלו ייגרמו תאונות דרכים ונהגים יפצעו, בשל ויכוחים לוהטים שקיימו על ההישג הזה.

המדובר בכוכב הבייסבול של קבוצת „אטלנטה ברייווס" הנרי (האנק) ארון, שהצליח השבוע לבצע פעמיים הקפה מלאה של האיצטדיון, לאחר ששלח את כדור העץ של משחק הבייסבול, אל מעבר לגדר (למרחק של 400 רגל לערך). בפעם הראשונה, שעשה זאת, קבע בכך הישג השווה לשיא בן 40 שנה של שחקן הבייסבול האגדי בייב רות (714 הקפות מלאות בקריירה). ואילו כשביצע את ההקפה ה־715 קבע בעצמו שיא לאומי ועולמי.

כאשר קבע את שיאו — מיהר הנשיא ניכסון שצפה בתחרות המרותקת בטלוויזיה כשהוא עומד לדף מעילו כפתור עם המונה ארון — וטילפן לשחקן הבייסבול לאטלנטה כדי לברכו, בפעם השנייה הדף פחות משבוע.

ה„אפרוחים" הביסו את מכבי חולון 7—0

מאת אורי שמרק

נבחרת ה„אפרוחים" של ישראל בכדורגל המתכוננת למסע באה"ב בחודש יוני הקרוב, לא התאמצה להביס את מכבי חולון במשחק אימון את מכבי חולון מליגה א' 7—0, לאחר 4—0 בתום המחצית הראשונה.

הנבחרת הצעירה הדגימה משחק צירופים משובח. הבולט בקבוצה היה הגינגי של מכבי יפו, אברהם בנבנישתי, שריכז ובנה את משחק הנבחרת בכשרון רב.

מבנים היו גם גדי מכנס, ש־לא הסתפק בתפקידו כמגן ש־מאלי ושיחק כחלוץ נוסף, גו־לדברג ולביא.

קבוצת מכבי חולון לא היוותה יריב לנבחרת, וכל שיכלו שחקניה לעשות היה לנסות להפריע למשחקם השוטף של הצעירים.

השער הראשון נבבש בדקה החמישית, כשיהודה גרגיר הש־תלט על הכדור ובעט בעוצמה מ־15 מטר פניסה. בדקה ה־15 הגביה מזרחי כדור לעבר שער חולון, ולביא התרומם ונגח, 2—0.

דקה 18: שוב לביא בשנים מתוך שלושה שערים, בנגיחה קצרה מקרוב ל־3—0. דקה 45: הגבהת קרן של מרדר מימין, זינוק של גולדברג נמוך לקר־קע לנגיחה, ל־4—0.

במחצית השנייה הוסיפו ה„אפרוחים" שלושה שערים נו־ספים. דקה 59: לביא בבעי־טת־יעף נהדרת, לאחר מסירה של בנבנישתי. דקה 75: יהו־דה גרגיר בבעיטת 11 מ', ל־אחר הכשלה של גולדברג, ו־דקה 81 נגיחה של גולדברג מ־קרוב, לאחר מסירה של לנדאו ל־7—0.

במשחק שנערך בקרית ה־ספורט בחולון, שפט עובדיה בן־יצחק.

הרכב ה„אפרוחים": שחרין; דגני, דדך, רמי לוי, ג. מכנס; י. גרגיר, בנבנישתי, גולדברג; לנדאו, לביא, ומזרחי.

הוסדרו בעיותיו של זילברמן

מאת ש. מרן

מנכ"ל מכון וינגייט ב־נתניה, מר אריה הלוי, הו־ציא אתמול הוראה המאפ־שרת לויקטור זילברמן ל־השתמש במתקני הספורט של מכון וינגייט, ללא הג־בלה וגם מחוץ לשעות ה־מקובלות.

ההוראה ניתנה לאחר ש־בשבוע שעבר נאסר על ויקטור זילברמן להיכנס ל־בריכת השחייה לאימונים, מחוץ לשעות המקובלות.

למטבח במכון וינגייט נ־יתנה הוראה לספק לזילברמן ארוחות כאוות נפשו.

גם בעיית הקליטה של ויקטור זילברמן נפתרו ב־תוילה השבוע. לאחר ש־סודרה להוריו דירה בת 3 חדרים על ידי משרד ה־קליטה בנתניה. נוסף לדי־רה, סודרה לזילברמן הלוו־אה לרכישת מכונית.

דיון בהצעה לשחק כדורסל באמצע השבוע

נציגי קבוצות הכדורסל של „הפועל" יקיימו היום דיון ב־הצעה לשנות את מועדי מש־חקי הליגה — ולהעביר את המשחקים מימי שישי לאמצע השבוע.

בהצעה זו שהעלה רכז ה־ענף במרכז „הפועל" ויו"ר ה־ועדה המקצועית באיגוד ה־כדורסל מיכה שמבן, תומכות הקבוצות העירוניות. בעיקר, מטעמי הכנסה כספית.

כן יוצע שגם עונת הליגה הבאה בכדורסל, כמו הטו־ניות, תתחיל רק במארס.

נצחון שלישי על הבלגים 85 — 62

מאת אורי ידין

דווקא לאחר מחצית ראשונה, מאוד אפורה, בה זילה נבחרת הנוער הבלגית בכדורית שלפית (במיוצב —33 לישראל) הצליחה אמש נבחרת הנוער של ישראל, לם מכבי־מיכאל לעיני 700 צופים, לנוצא במחצית יה את הנבחרת האורחת ולזכות בנצחון שלישי והגבוה לם — 85—62.

...בחרת הנוער. ללא אור גורן ...ע, התקשותה לפצח במח... הראשונה את ההגנה ה...זית הבלגית, ונראה היה ...מעטה של שלושה משח... בשלושה ימים, היתה כב... צבורת.

...בלגים, בניצוחו של הבלג... גבה הקומה סמאס, בן ...1, הובילו 12—4, 18—8 ו־17... דני ברכה, ב־5 מ־6 ...נשין ושרי בר־צבי, היטו ... הכף לקראת סיום המחצית ...ת ישראל — 23—24 ו־31...

...מחצית השניה, לאחר שעוד ...ילו 42—41, נשברו הבלגים ...ליטה עברה לישראלים. ב־...חם של אברהם חמו, בן־... ותור, רכשו הישראלים 19 ...דות לעומת 2 (44—60) ועד ...זם גדל הפער ל־85—62.

דני ברכה
יתרון עד להפסקה

קלעו לישראל: חמו — 22, בר־צבי — 21, ברכה — 15, תור — 9, שאבי — 5, בר־אורי — 5, צלנר — 4, חזוז 2, פליס — 2.

לבלגיה: סמאס — 25, מי־באבו — 11, ורסליקן — 7, בלומרס — 6, מולקנס — 5, סירטיר — 3, סימרמאנס — 3, וורברק — 2.

שופט: יגאל גוטה.

✱ היום ב־4 אחה"צ ייערך בכפר־המכביה טורניר „דני" ה־מסורתי על שם דני וינברג ז"ל, שהיה רכז האתלטיקה במרכז „אליצור".

ילדי בית"ר ת"א ...כו בטורניר האביב

...בוצת הילדים של בית"ר ...א בכדורסל (ילידי 1962), ...זה אתמול ב„טורניר ה־...בי" המסורתי המאורגן ע"י ...על ת"א. בטורניר השתתפו ...קבוצות ובגמר גברה בית"ר ...א על הפועל ת"א 40—26. ...זיר בי סייבה במקום ה־...ישי, בנצחון על הפועל ב.

alfetta

לא אוטומטית

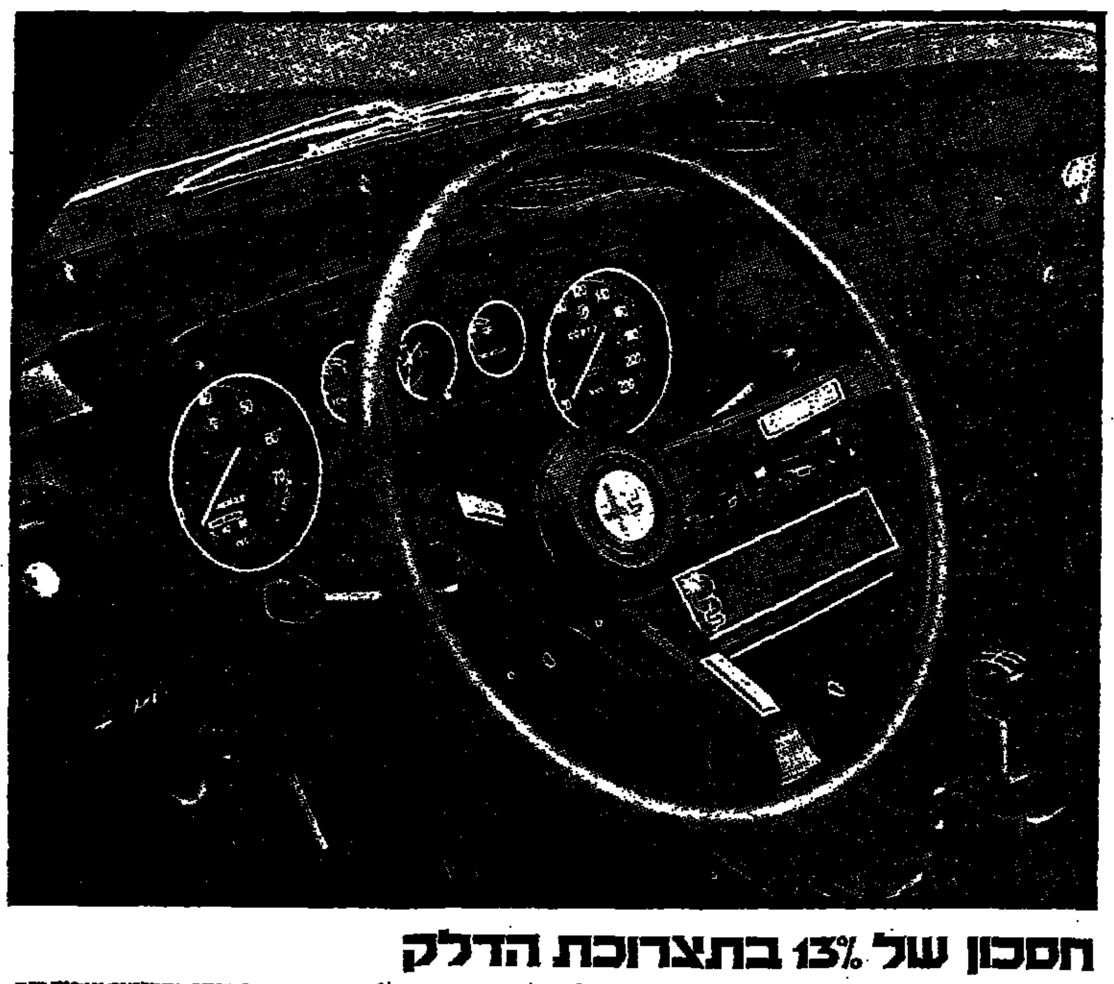

חסכון של 13% בתצרוכת הדלק

היום כאשר מחיר הדלק גבוה כל כך אתה חושב על חסכון ובצדק. גם אלפא־רומאו חושבת כמוך.

לכן אנו מציעים לך את מכונית היוקרה ה„אלפטה" עם המהלכים הלא אוטומטיים כי מהלכים לא אוטומטיים פרושם חסכון נוסף של 13% בתצרוכת הדלק.

ה„אלפטה" מאוחדת בתוכה את כל היתרונות של מכונית גדולה מהודרת ואמינה, ויחד עם זאת — חסכונית.

ל„אלפטה" 5 הילוכים קדמיים המעניקים לה עוצמה. אותה תוכל לחוש רק עם מערכת ההילוכים הלא אוטומטיים של אלפא רומאו.

ה„אלפטה" משלבת מסורת ארוכה של אלפא־רומאו עם טכנולוגיה ועיצוב מתקדמים.

ה„אלפטה" המכונית המרשימה שכולה פאר. אמינות, נוחות ובטיחות:
מנוע חזק (1779 סמ"ק) המפתח 140 כ"ס לבלימה. מגיע למהירות של 180 קמ"ש ומעמדת זינוק ועד 100 קמ"ש חולפות רק 10.5 שניות.

ב„אלפטה" — תיבת ההילוכים ממוקמת מאחור. חידוש מהפכני ובלעדי זה של אלפא־רומאו מעניק למכונית חלוקה מאוזנת של המשקל ובכך יציבות במהירויות גבוהות ובסיבובים.

מושבי ה„אלפטה" מהודרים ונוחים והם ניתנים להתאמה עד למצב של שכיבה.
דגש מיוחד הושם על אביזרי בטיחות: מערכת בלמים כפולה. 4 מעצורי דיסק כפולים. מערכת פנסים מיוחדת המתאימה עצמה למשקל הנוסעים במכונית. צמיגים רדיאליים רחבים. מתלים נפרדים חדישים. הגה קל לתמרון חוית הגה הניתנת לשינוי. מעמיד אדים לשמשה האחורית. מערכת חמום ואוורור ותא מטען מרווח.

סע בנוחיות. סע בהידור וחסוך בהוצאות סע ב„אלפטה".

Alfa Romeo

משרדי קפריש בע"מ: תל־אביב, דרך פ"ת 19, טלפון 623441 ● חיפה, דרך העצמאות 98, טלפון 526553.
המפיצים: ירושלים, סיפ סופ, רחוב שמעא 3, טלפון 222391 ● באר־שבע, ש.א. להשכרה ושווק בע"מ, רח' החלוץ 113 ● נתניה, המכונית נתניה בע"מ, רח' הרצל 52, טל. 053־23353 ● רמת־גן, „אוטורדס", רח' ז'בוטינסקי 38, טל. 723345 ● חולון, יוסף בן יוסף, רח' המעפילים 102, מול משרד הרישוי, טל. 840328 ● חיפה, רכב נור, רח' יפו 108, טל. 521333.
מוסכים מורשים: תל־אביב, א. אילין העשיות בע"מ, מוסך מרכזי רח' תובל 8, טל. 35325 ● חיפה, א. אילין העשיות בע"מ, צור 3 דרך נצרת, טל. 231127 ● ירושלים, מוסך מוסיקה, רח' יוליאנוס קיסר, מרכז מסחרי, טל. 221394 ● באר־שבע, מוסכי השדות, אזור התעשיה, טל. 057־75777 ● יפו, מוסך הצוות, דרך בן צבי 17 ליד מגרש בלומפילד, טל. 825653.

ספורט טוטו

1X2 1X2 1X2 1X2

מוטי הושמנד

דקורטור
מקרית שלום
תל־אביב
זכה השבוע
בפרס ראשון
ב„טוטו"

310.000 ל"י

השבוע מינימום לכל הפרסים
חצי מיליון ל"י

מינימום הפרס הראשון
250.000 ל"י

★ היום — המועד האחרון למסירת הטפסים

עשה לך מנהג קבוע —
מלא טוטו כל שבוע!

המועצה להסדר ההימורים בספורט

1000 לשוטרים

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

הנהלת בנק דיסקונט לישראל בע"מ
ארגון עובדי בנק דיסקונט לישראל
הועד הארצי

אבלים על חבריהם שנפלו במלחמת יום הכיפורים ומשתתפים בצער המשפחות השכולות

סגן פלאומן (זומר) יצחק הי"ד
בן חיים ושרה — רמת־השרון

סמ"ר ריימונד יחזקאל יהודה הי"ד
בן דוד ולילי — תל־אביב־יפו

סמל ממן מקס (מרדכי) הי"ד
בן אהרן וזהרה — ירושלים

יהי זכרם ברוך

ליוסף ניקוליבסקי – אוקה

משתתף באבלך הכבד
במות
אביך ז"ל

בנימין אפל ומשפחתו

במלאות שנה לפטירתו של
בעלי ואבי היקר
שלום רביבי ז"ל

נקיים אזכרה וגילוי מצבה בבית העלמין ברמות השבים ביום ב', כ"ג בניסן תשל"ד, 15.4.74, בשעה 4 אחרי הצהרים.

המשפחה

במלאות י"ב שנים לפטירת יקירנו הבלתי נשכח
הסופר
אליעזר בר' בנימין קליר ז"ל

נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו בבית העלמין בפתח־תקוה, ביום ראשון, כ"ב בניסן תשל"ד (14.4.74) בשעה 4.00 אחה"צ. מתאספים בשער בית העלמין.

המשפחה

במלאות שנה למות בעלי, אבינו, סבנו ואחינו היקר
משה סקופ ז"ל

התקיים אזכרה ביום ראשון, כ"ב בניסן תשל"ד 14.4.74, בבית העלמין בנתניה.
אוטובוס יצא מבית המנוח — רח' מקדונלד 10, נתניה, בשעה 3.30 אחה"צ.

המשפחה

ביום ראשון, כ"ב ניסן תשל"ד (14.4.74)
שלושים למותו של חברנו
אריה נבין ז"ל

נערוך אזכרה וגילוי מצבה על קברו בשעה 3.00 אחה"צ

המשפחה
וקבוצת גניגר

לאודית וג'ורג' פישר

משתתפים בצערכם במות עליכם
הבעל והאב
סנדור ז"ל

כללטקס
שווק מוצרי כותנה בע"מ

מכרז מס' 4/1974
המועצה המקומית
חצור הגלילית
מבקשת בזה הצעות
לעבודות חשמל למקלטים

1. מיסמכים, כולל מפרטים טכניים, אפשר לקבל אצל מזכיר המועצה, תמורת תשלום של —.50 לירות שלא יוחזר.
2. להצעה יש לצרף ערבות בנקאית בשעור 10% מערך ההצעה. הצעה ללא ערבות לא תידון.
3. יש להגיש ההצעה במעטפה סגורה הנושאת שם ד' מספר המכרז ולהכניסה לתיבת המכרזים במועצה לא יאוחר מיום ו' באייר תשל"ד (28 באפריל 1974) שעה 12.00.
4. המועצה אינה חייבת לקבל ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

חצור, ט"ז בניסן תשל"ד
8.4.1974
אדרי רפאל
ראש המועצה

מכרז חוזר מספר 2/1974
המועצה המקומית — חצור הגלילית
מבקשת בזה הצעות
לריצוף מקלטים ציבוריים

1) מיסמכים, כולל מפרטים טכניים, אפשר לקבל אצל מזכיר המועצה, תמורת תשלום של —.50 לירות שלא יוחזר.
2) להצעה יש לצרף ערבות בנקאית בשעור 10% מערך ההצעה. הצעה ללא ערבות לא תידון.
3) יש להגיש ההצעה במעטפה סגורה, הנושאת שם ד' מספר המכרז ולהכניסה לתיבת המכרזים במועצה לא יאוחר מיום ו' באייר תשל"ד (28 באפריל 1974) שעה 12.
4) המועצה אינה חייבת לקבל ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

חצור, י"ג בניסן תשל"ד
5.4.1974
אדרי רפאל
ראש המועצה

מכרז מס' 5/1974
המועצה המקומית
חצור הגלילית
מבקשת בזה הצעות
לעמודות מסגרות למקלטים

1. מיסמכים, כולל מפרטים טכניים, אפשר לקבל אצל מזכיר המועצה, תמורת תשלום של —.50 לירות שלא יוחזר.
2. להצעה יש לצרף ערבות בנקאית בשעור 10% מערך ההצעה. הצעה ללא ערבות לא תידון.
3. יש להגיש ההצעה במעטפה סגורה הנושאת שם ד' מספר המכרז ולהכניסה לתיבת המכרזים במועצה לא יאוחר מיום ו' באייר תשל"ד (28 באפריל 1974) שעה 12.00.
4. המועצה אינה חייבת לקבל הצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

חצור, ט"ז בניסן תשל"ד
8.4.1974
אדרי רפאל
ראש המועצה

יקירנו
מיכאל (מיקי) שריון ז"ל

שנפל על הגנת ארץ ישראל
במלחמת יום הכיפורים
הובא למנוחת עולמים.

אבלים:
יעטא קרופ, צבי קרופ וב"ב
בת שבע דאובר וב"ב
אריה שריון וב"ב
שרה קרופ, אברהם בזק וב"ב
חנה שמר וב"ב
עמוס קרן וב"ב
אמנון דאובר וב"ב
חיותה כנען וב"ב

למשפחת שריון

משתתפים באבלכם הכבד
על בנכם
מיכאל שריון הי"ד

שנפל במלחמת יום הכפורים

מיצד מהנדסים יועצים בע"מ

למשפחת שריון

אתכם באבלכם הכבד
בנפול
מיקי

במלחמת יום הכיפורים

ע. הדס
הנדסת דרכים בע"מ גבעתיים

למשפחת שריון

אתכם באבלכם
בנפול
מיקי הי"ד

בקרבות מלחמת יום הכיפורים

תכנון בהנדסה אזרחית

למשפחת שריון

השתתפותנו באבלכם הכבד על מות יקירכם
מיכאל (מיקי) הי"ד

שנפל במלחמת יום הכיפורים

ההנהלה והעובדים
חב' בן־ציון ליבנר
מהנדסים יועצים

ביום שני כ"ג ניסן תשל"ד — 15.4.74
נקיים אזכרה לבנינו —
הללי מלחמת יום הכיפורים

אלי גואטה הי"ד
משה (מודי) כספי הי"ד

האזכרה תיערך במועדון המושב בשעה 20.45

מושב תמורים

במלאת חמש שנים לפטירת יקירנו הבלתי נשכח
יצחק שלמון ז"ל

נעלה לקברו ונכבד את זכרו ביום ראשון, כ"ב בניסן תשל"ד (14.4.74), בשעה 3.00 אחה"צ, בבית העלמין בבאר־שבע.

המשפחה

במלאת שנתיים לפטירתו של יקירנו
אברהם גוט ז"ל

תתקיים אזכרה ביום ראשון, כ"ב בניסן תשל"ד (14.4.74), בשעה 3 אחה"צ, בבית העלמין בחולון.
נפגשים ליד השער הישן.

המשפחה

במלאת שלושים לפטירתו של ראש משפחתנו היקר
ר' מרדכי חמלניק ז"ל

תתקיים אזכרה ביום ראשון, כ"ב בניסן תשל"ד (14.4.74), בשעה 3.30 אחה"צ, בבית העלמין בקרית־שאול.
מוקירי זכרו נפגשים ליד שער בית העלמין.
תחבורה מיוחדת תעמוד לרשות המלווים ליד בית המנוח, רחוב נתן 15, רמת־גן, בשעה 3.00

המשפחה

במלאת שלושים לפטירתה של יקירתנו
דליה ליכטנשטיין־ויינר ז"ל

תתקיים אזכרה ביום 15.4.74 כ"ג ניסן תשל"ד בשעה 6.00 בערב, באולם הועד הפועל של ההסתדרות, ברחוב ארלוזורוב 93 ת"א.
מוקירי זכרה, קרובים, חברים וידידים מוזמנים.
תודתנו נתונה בזה לכל מנחמינו בכתב ובע"פ.

ההורים: טובה וזאב ויינר
הבעל והבן: יונה וחן ליכטנשטיין
האחות והגיס: זיוה ומנחם פלוק

במלאת ארבע שנים לנפלו
של בננו ואחינו היקר הבלתי נשכח
יעקבי ליפשיץ (יעקב) ז"ל

בחזית התעלה

נעלה לקברו ביום ראשון, כ"ב בניסן תשל"ד (14.4.74), בשעה 16.30 אחה"צ, בבית העלמין הצבאי בקרית־שאול.

ציפורה משה ואודי ליפשיץ

במלאת שלושים לפטירתו של יקירנו
אלכסנדר מנדל ז"ל
(שנדור)
מפרשוב, צ'כיה

תתקיים אזכרה ביום ראשון, 14.4.74, בשעה 3.00 אחרי הצהרים, בבית העלמין בחולון.
נפגשים ליד השער הישן.

המשפחה

ביום שני, כ"ג בניסן תשל"ד (15.4.74)
תתקיים אזכרה וגילוי מצבה על קבר יקירנו
ד"ר אוסקר רייבין ז"ל
(ד"ר אשר רובינשטיין)
מניו־יורק

בבית העלמין בקרית שאול, בשעה 4.00 אחה"צ.
נפגשים ליד השער.

המשפחה

במלאת שלושים לפטירתה של
גב' רחל חלפון ז"ל

מושב זוהר

משתתפים בצער המשפחה

י"ז ניסן תשל"ד — המאזדים

יקירנו
רב"ט דניאל אורליק הי"ד

שנפל בקרבות הבלימה בסיני במלחמת יום הכפורים, בי"ב תשרי תשל"ד (8.10.73)

יובא לקבורה מחר, יום ששי, כ' בניסן תשל"ד (12.4.74), בבית העלמין בפרדס־חנה.
מסע ההלויה יצא מבית המשפחה בשעה 11.30

המשפחה האבלה

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של
בעלי, אבינו, אחינו, סבנו ודודנו היקר
רפאל (ב"ר אליאסף) יקואל
מיטינה — יוון

שנפטר לאחר מחלה קשה

הלויה תצא היום, יום חמישי, י"ט בניסן תשל"ד (11.4.74), בשעה 1.30 אחה"צ, מבית העלמין תל־השומר לבית העלמין בחולון.
אוטובוס מיוחד יצא מבית אחי המנוח, רח' גולה 8 (סביבת רח' פנחס, הירדן) רמת־גן, בשעה 1.00 אחרי־הצהרים.

המשפחה המתאבלת

נפלה עטרת ראשנו
יקירנו, ראש משפחתנו
ר' יצחק אהרון נרימן
איננו

ההלויה התקיימה ביום רביעי ד' בחוהמ"פ תשל"ד (10.4.74).
יושבים שבעה אחרי החג בבית המנוח
רחוב אחד העם 84, תל־אביב.

המשפחה

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו
של בעלי, אבינו, גיסנו וסבנו היקר
נפתלי צבי (נתן) פפירוביץ ז"ל
ב"ר אברהם יוסף ז"ל

הלויה התקיימה אתמול יום רביעי י"ח ניסן תשל"ד (10.4.74), בבית העלמין בחולון.

המשפחה המתאבלת

לאברהם פפירוביץ ומשפחתו

השתתפותנו הכנה באבלך על מות
אביך ז"ל

עובדי אלמגור ושות

אנו מודיעים בצער שיקירנו
יששכר שפרלינג ז"ל
בן משה ופנינה שפרלינג
איננו

ההלויה התקיימה ביום שני, א' דחוה"מ פסח

המשפחה המתאבלת

נתייחד עם זכר יקירתנו
אסתר ריטוב ז"ל

מחר, יום ששי, כ' בניסן תשל"ד (12.4.74) בשעה 1.00 בצהרים, בבית העלמין החדש בכפר סמיר, חיפה.

גרשון ריטוב
והילדים

במלאת ארבע שנים למות יקירנו
זאב מרגולין ז"ל

נעלה לקברו בבית העלמין בחולון ביום ראשון כ"ב בניסן תשל"ד (14.4.74), בשעה 15.30
נפגשים ליד השער הישן.

המשפחה

בני משפחת אפרים אברון עזבו גם הם את ישראל

המשטרה לא נקטה עמדה עדיין ✶ פרקליטו: „אברון מבלה חופשה בחו"ל וישוב בשבוע הבא" ✶ נמצא עם משפחתו בספרד

מאת רז'י גוטרמן

משטרת ישראל לא נקטה עדיין בינתיים עמדה בקשר להעדרותו הממושכת מהארץ של אפרים אברון, מי שהיה מבעלי חברת „מאנלנד", ולא הכריזה עליו בשלב זה כעל עבריין נמלט. אברון, החשוד בעבירות על חוקי המכס ומעשי מירמה, שוחרר כזכור בערבות של 550 אלף ל"י ולפני זמן מה יצא לחו"ל — ושם הוא. משפחתו של אברון עזבה אף היא את הארץ לפני כשבועיים.

דובר המטה הארצי של משטרת ישראל, בתום בשמי, אמר אמש בתשובה לשאלת סופר „מעריב" כי החקירה נגד אברון נמצאת בעיצומה וכי „יש הרבה מה לחקור — שעוך לחקירת אברון עצמו". מאחר שאין המשטרה יודעת עדיין מה הן כוונותיו של אברון בשהייתו בחו"ל, היא לא תקבע בשלב זה את עמדתה ולא את מעמדו של אברון — אמר הדובר.

פרקליטו של אפרים אברון, עו"ד מיכה כספי, אמר ל„מעריב", כי אברון מבלה חופשה בחו"ל, והוא מתעתד לשוב ארצה במהלך השבוע הבא. לדברי הפרקליט הוא נמצא עמו בקשר טלפוני כמעט יום־יומי.

נמצא בספרד

זמן־מה לאחר שיצא אברון מהארץ, לפני כחודש ימים, נערך בביתו, בנוה אביבים בתל־אביב, חיפוש יסודי, ושלטונות המכס העריכו במהלכו מסמכים שונים, הנחוצים לחקירה. החיפוש נערך בנוכחות אשתו של אברון.

ימים אחדים לאחר מכן נתקבלה ידיעה, כי אפרים אברון עומד לחזור ארצה מדרום אפריקה, וחוקרים של המשטרה והמכס יצאו לנמל התעופה בלוד, להמתין לו, כדי לחקרו בענין המסמכים החדשים. ואולם, אברון לא הגיע.

בתו של אברון אמרה באותו יום, בתשובה לשאלת סופר „מעריב", כי אביה הודיע שיגיע לקראת חג הפסח. אבל כעבור ימים אחדים, עזבו את הארץ בבהלה גם אשתו, בנו ובתו של אברון והצטרפו אליו — לספרד.

מבוקש במכסיקו

במהלך הדיונים שהיו בענינו בבית המשפט, בענין מעצרו של אברון, טען נציג המכס, כי אפרים אברון מבוקש על־ידי שלטונות מכסיקו, כחשוד בעבירות כלכליות שם בהיקף של 3 מיליון דולאר.

בקשת ההסגרה, שהגיעה בזמנו נגד פרנציסקו אברמיצי (ששינה אחר־כך את שמו לאפרים אברון), לא הובאה לדיון, כביון שלישראל אין הסכם הסגרה עם ארץ זו.

נציג המכס טען אז, כי אברון, שביצע מעשי מירמה גדולים באותה ארץ, הצליח לעזוב אותה — בגלל אי־הפקדת ערבויות בטוחות. הוא דרש לכן, לשחרר את אברון בערבות גבוהה ביותר.

אברון שוחרר בערבות של 550 אלף ל"י, כאשר 300 אלף שולמו במזומן בהקאית, ואילו השאר כוסה על ידי עיקול, שהוטל על דירתו המפוארת בנוה אביבים ועל מתנית דירותה של תוכבה פתח־תקוה. נגד אברון הוצא בזמנו צו עיכוב יציאה מן הארץ, עד גמר ההליכים המשפטיים נגדו, ונאסר עליו לבוא במגע עם אנשי „מאנלנד".

לפני זמן מה הוחזר לו דרכונו והוא יצא מהארץ באישור המשטרה.

בין שאר החשדות שהועלו נגד אברון, כלולות טענות כאילו ניצל לרעה את אוצר המדינה, ואת החוק לעידוד השקעות הון, ועל־ידי כך קיבל הטבות שונות, כמסוור על חומרי בנין.

בחלק מחומרי הבניה, שהיו מיועדים לבתי מלון, הוא נחשד שעשה שימוש אחר, הם הגיעו לשוק החופשי, מבלי ששולם עליהם מכס, כפי שנדרש בחוק.

כן נחשד בכך שניצל כספים, שניתנו לו כהלוואות ממשלתיות, למטרות שלא בשבילן נועדו. בגלל חשדות אלה נעצר אברון ל־3 תקופות מעצר, בחדשים מארס ואפריל אשתקד.

בכל פעם שפנו שלטונות המכס לבית המשפט, וקיבלו פקודות מעצר נגדו — טענו כי נתגלו עבירות חדשות, שבהן נחשד. אברון שוחרר בערבות ב־4 באפריל אשתקד, כשהחקירה ואיסוף החומר נגדו נמשכים מאז ללא הפסק.

אלמנות־מלחמה סיירו בגולן, במקום בו נפלו יקיריהן

מאת מנחם רהט

אלמנותיהם של חללי אחת היחידות שלחמה בגולן, ועסקה בבלימת הסורים, בהדיפתם ובכיבוש המובלעת — היו אתמול אורחיה של היחידה. הן סיירו בכבוד באזורי הקרבות, בהם נפלו בעליהן.

האלמנות, שחלקן נטלו עמן את ילדיהן, הוזמנו על־ידי מיפקדת היחידה, במגמה ליצור קשר קבוע בינן לבין היחידה, על עריכת הסיור בנתוני היחידה ובכמה משדות הקרב בהולם, לאחר שכמה מהנשים השכולות הביעו משאלה — בשיחה עם חיילים ומפקדים מאנשי היחידה שביקרו בבתיהן, לראות במו עיניהן את אתרי הקרבות בהם נפלו בעליהן.

אתמול בבוקר אסף את הנשים אוטובוס מכמה נקודות ריכוז במרכז הארץ ובצפונה. אנשי מיפקדת היחידה הקרו באוזניהן את מהלכי הקרב שניהלה היחידה נגד הסורים — למן יום הכיפורים ועד להפסקת האש.

הנשים השכולות ביקרו גם באחד הבסיסים הקדמיים של היחידה, סמוך לקו החזית — בדרום רמת־הגולן. שם הוסבו לארוחת צהריים בחברת מפקדי היחידה. לאחר מכן ביקרו הנשים בכמה מאתרי הקרבות. בין השאר סיירו לאורך „ציר הנפט", שם נהמו הסורים ושם איבדה היחידה כמה מלוחמיה. לאורך ציר לחימה זה עדיין פזורים שלדי הפלדה של הטאנקים הסוריים הפגועים.

במהלך הביקור בתניוני היחידה ובשדות הקרב נשמעו באיזור הדי הירי הארטילרי הסורי ה„שיגרתי" לעבר שסתנו. הנשים שמרו על קור רוחן והמשיכו בסיור כמתוכנן.

עיריית בני־ברק נתבקשה להקים בתחומה מסוף למכוניות

עיריית בני־ברק נתבקשה להסכים עקרונית להקים בשטח של תחנת־הרכבת בבני־ברק איזור־אחסנה חדש עם מסוף (טרמינל) ענקי למכוניות, שיובאו מהנמלים באמצעות רכבת־ישראל. מסוף זה יהיה הגדול ביותר בארץ לטעינה ולפריקת מכוניות.

פרטים על כך מסר אתמול סגן ראש עיריית בני־ברק, אליקום פדרמן.

את הבקשה הגישה חברת „אוטורסין קונצרט", בהשתתפות החברות „כללי" וחברת הספנות „צים".

המסוף למכוניות ישתרע על שטח של 250 דונם בסמוך לתחנת־הרכבת, הגובל עם כביש פתח־תקוה. במקום יוקם גם מחסן־ערובה לשחרור סחורות ממכס וכן מתוכנן להפעיל בעתיד „איזור סחר חופשי" לסחורות במעבר.

✶ במוזיאון תל־אביב, ביוזמת הלנה רובינשטיין, נפתחה תערוכת ציורי ילדים ונוער. בתערוכה מוצגים כ־130 ציורים של ילדים, בתי־ספר יסודיים, תיכוניים ותיכוני נוער מתל־אביב ואזור המרכז, וכן עבודות תלמידי סדנאות הנוער של מוזיאון תל־אביב.

הוצאו הוראות קפדניות לשעורי שחיה בבתי־ספר

שעורי חובה בשחיה בכתות ה'—ו' החל מהחודש הבא

מאת אלכס דורון

מנכ"ל משרד החינוך הורה אתמול בחוזר למנהלי בתי־הספר, להרחיב השנה במיוחד את ההדרכה וההסברה בנושאי בטיחות בשיעורי השחיה — לקראת תחילתם של שיעורי חובה אלה בכתות ה' ו־ו' של בתי־הספר היסודיים.

לימודי השחיה יחלו בחודש הבא. בתי־הספר נצטוו להקפיד על קיום שיעורים אלה, באותם מקומות שם יש בריכות, או שניתן להגיע אליהן על־ידי הסדרי הסעה באוטובוסים.

בהוראת משרד החינוך נקבע, כי שיעורי השחיה יהיו בבריכות מתאימות מבחינת סידורי הבטיחות — בריכות שיהיו סגורות לקהל הרחב בשעות הבוקר, כדי שאפשר יהיה לקיים בהן את השיעורים.

לכל כתה הוקצבו 12 שעות לימוד: בחודשים מאי־יוני פעמיים־שלוש בשבוע ובספטמבר־אוקטובר, פעמיים־שלוש בשבוע. כן יוכלו המורים לקבוע ימי אימון מרוכזים, אחת לשבועיים.

שיעורי השחיה יבואו על חשבון שיעורים אחרים. משרד החינוך הבליט שיהיו על חשבון שיעורי ההתעמלות. בשיעורים אלה ישתתפו כל התלמידים — למעט אלה שיש להם איסור רופא ליטול חלק.

שיעורי השחיה יהיו רק בקבוצות של 12—15 תלמידים כל אחת. בכל בריכה חייב להיות רמז הבריכה, מדריכים (יותר מאחד!) ומציל (חובה מוחלטת!).

לכל כתה שיוצאת לבריכה חייב להתלוות מורה. המורים והתלמידים יקבלו הדרכה בשיחות קבועות. תוקדש לכך אפילו שעה מתוך בכתה, והתלמידים יקבלו חומר בכתב בנושא זה שהוכן על־ידי משרד החינוך.

ענף בתי ההארחה נפגע קשה בעקבות המלחמה

בתי הארחה הם מהענפים שנפגעו ביותר בעקבות מלחמת יום הכיפורים.

סקר של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה מראה כי בחודשים אוקטובר—דצמבר 1973 היה פדיון הענף נמוך ב־44 אחוז לעומת התקופה המקבילה בשנה שלפני כן והסתכם ב־53 מיליון ל"י במחירים שוטפים. בין הרבע השלישי של השנה לבין הרבע האחרון חלה ירידה של 66 אחוז בפדיון, בעוד שלפי העונתיות הרגילה היתה צפויה ירידה של כ־20 אחוז בלבד.

בתשעת החודשים הראשונים של 1973 הסתכם פדיון בתי הארחה ב־370 מיליון ל"י, עליה של 21 אחוז בהשוואה לתקופה המקבילה ב־1972.

במלאת 100 למאה שערים

„אנו שוכחים שהציונים „הארורים" לא הצליחו לחדור לתחומנו"

מאת דליה מזורי

„לפני שנה ביום העצמאות אנו הנפנו כאן דגלים שחורים — השנה ביום העצמאות ידינו ההילונים דגלים אלה בשל המחדלים ושפיכות הדמים...; דינם של האחוזים בהנהגת השלטון הוא ממש של רוצחים...; דם ישראל אצלם הפקר...; ואילו כאן השכונה קיימת לא רק לרגל מלאת מאה שנה למאה שערים, אלא משום שהציונים הארורים לא הצליחו לחדור לתחומנו. אך בקרוב הם יפלו ואז תבוא ישועה לעם ישראל".

בהכרזות אלו שנאמרו מפי ר' עמרם בלוי, מנהיג נטורי קרתא והכרזות אנטי ציוניות הפכו אנשי נטורי קרתא את חגיגות מלאת מאה שנה לשכונת מאה שערים להפגנה נגד מדינת ישראל.

גשם עז שניתך על ירושלים לא הרתיע מאות אברכי ישיבות, נשים וילדים מלבוא להצטופף בבית הכנסת „ישועות יעקב" שמול בית הכנסת הגדול של מאה שערים, ולמלא גם את רחבת מאה שערים הסמוכה לו. רמקולים העבירו לסירוגין מבית הכנסת המוצף דרשות להוסות נגד חילול השם ונגד „הרעלת השכונה על־ידי „אויר הציונות", ומנגינות חסידיות שניגנה תזמורת מקומית.. ולקול צליליה רקדו בכיכר המון הגברים.

לאחר מכן החלה לצעוד סביב השכונה תהלוכה, שלווה בצלילי התזמורת כאשר בראשה אברכים נושאי כרזות בנוסח: „יחי ישראל: העם היהודי ולא המדינה היהודית".

עלה אחוז המעשנים בקרב האוכלוסיה הבוגרת

שם־טוב יבקש מצה"ל שיחדל לשמש כ„בי"ס למעשנים"

מאת יוסף וקסמן

שר הבריאות, ויקטור שם־טוב, הודיע, כי יפנה לשלטונות צה"ל בבקשה כי צה"ל יפסיק לשמש „בי"ס למעשנים". השר אמר זאת אתמול בכינוס השנתי השני של האגודה הישראלית למניעת עישון, שנערך בבניין האקדמיה לרפואה בירושלים.

השר אמר, כי על־פי ממצאי סקר שנתקבלו לפני כמה ימים, מסתבר, כי במלחמה ואחריה עלה שוב אחוז המעשנים. הוא מגיע עתה ל־40 אחוז מכלל התושבים שמעל גיל 18. לדעת משרד הבריאות „תרומה" גדולה בהגברת העישון היתה חלוקת הסיגריות לחיילים. היום מסתבר, כי חלוקת הסיגריות שימשה פיתוי להתחיל לעשן לצעירים רבים.

20 אלף מכתבים

יו"ר הועד המנהל של האגודה, טוביה לרר, אמר באותו ענין, כי מאז מלחמת יום כיפור נתקבלו 20 אלף מכתבים של אנשים, המבקשים עזרה כדי להיגמל מעישון. רובם חיילים בני 19—20. הם מבקשים להיגמל מעישון לאחר שנוכחו, כי כשרם הגופני ירד.

השר שם־טוב אמר, כי גדולי הרפואה קבעו באורח פסקני שהעישון מזיק וגורם למחלות רבות. ואכן, בדעת משרד הבריאות, בשיתוף עם האגודה, להמשיך במאבק דבוק לשם מניעת עישון — במיוחד בקרב נשים בהריון ובני נוער. זאת על־ידי הסברה והדרכה, שישנה, בין היתר, גם באמצעות משרד החינוך והשידור הבטחוני. השר הודיע גם, כי ינקוט בכל האמצעים, כדי שהחוק למניעת פרסום לסיגריות יעבור בכנסת בקריאה שניה ושלישית.

תרמו סיגריות לצה"ל

יו"ר האגודה למניעת עישון, פרופ' יצחק ומיר, גילה בבריון, כי אחת מחברות הסיגריות תרמה בתקופת המלחמה לצה"ל כמות גדולה של סיגריות. לדעתו אסור היה לצבא לקבל תרומה זו, שכן הוא מבצע ועדנה פוגעת, בכושרם של החיילים.

אחד הממצאים המענינים של הסקר האחרון לגבי העישון בארץ הוא, העליה הניכרת שחלה באחוז הנשים המעשנות — כ־38 אחוז ל־36 אחוז. לא מעט נשים החלו לעשן לאחר שבעליהן גויסו בתקופת המלחמה.

נפתרה בעיית הזוגות הצעירים

92 משתכנים מנוה־אביבים יקבלו דירות ברמת־אביב ג'

מאת סופר „מעריב"

זוגות צעירים שנרשמו לשיכון ברמת־אביב ג' — צפונית לכביש רשפון — הביעו אתמול התנגדות למסירת 92 דירות משיכון זה, ללא הגרלה, לזוגות שעמדו להשתכן בנוה־אביבים, ולפי הצעת ראש עיריית תל־אביב, שלמה להט, עברו לרמת־אביב ג'.

משתכני רמת־אביב העלו את טענותיהם, בעת שנערכה הגרלת 452 דירות בשיכונם. הם הגישו עם ראש העיריה בעת ההגרלה, והיתה האוירה די מתוחה, ואף נשמעה קריאה מן הקהל: „צריך לרדת לקבוה". אך ראש העיריה זכה גם למחיאות־כפיים.

מר להט הסביר למשתכני רמת־אביב, כי „כדי להוציא את העניך של הזוגות הצעירים, שהובטחו להם דירות בנוה־אביבים, יש לי זכות מוסרית להקצות להם 92 דירות ברמת־אביב".

ל־92 הזוגות הובטחו דירות בנוה־אביבים, על־ידי ראש העיריה הקודם, יהושע רבינוביץ, אך לאחר שתושבי האיזור התנגדו לבנייה שיכון זוגות צעירים שם, והזוגות בצידם הפגינו בעיריית ת"א, הציע להם מר להט לקבל דירות ברמת־אביב ג', ורובם הסכימו.

בתשובה לטענות על עליית מחירי הדירות ברמת־אביב ג', ועל תנאי תשלום קשים של המשכנתאות, אמר מר להט, כי אלה התנאים הטובים ביותר שניתן להשיג (500—600 ל"י לחודש), וכי העיריה נכנסה להתחייבויות של 10 מיליון ל"י, כדי להשיג תנאים אלה.

החדיר מרגלים מצריים ללב סיני במלחמה — נידון למאסר עולם

מאת עזרא יניב

סלימן סלמן סאלם אל־זוראעין, בדווי בן 29, נידון למאסר עולם פעמיים בבית המשפט הצבאי בעזה. זאת על שבמהלך מלחמת יום הכיפורים החדיר מצרים ללב סיני שתי חוליות קצינים וחיילים של המודיעין המצרי.

סלימן אל זוראעין נולד בסיני ועקר למצרים לפני שנים רבות.

התובע במשפט, סגן ירון רבינוביץ טען, כי הנאשם נשלח בעת המלחמה על־ידי המודיעין המצרי לסיני להבוחת יחידת מודיעין. ב־14 באוקטובר, בעוד המלחמה בעיצומה, החדיר חוליית מודיעין מצרית ליד צומת ג'בל לבני. שם הצמיד לרשות החוליה מכשיר רדיו שברשותו. בלילה הסתתרה החוליה במערה וביום ערכה תצפית על תנועות צה"ל בחצי האי סיני. כעבור 4 ימים שבה למצרים.

ב־24 באוקטובר, יום הפסקת האש — החדיר חוליית מודיעין מצרית שניה. זו נלכדה.

הנאשם נלכד בפיג'אמה ולא נמנה עם הצבא (הוא השתייך למשטרת הגבולות המצרית) ולא היו לו תעודות כלשהן. לעיקך לא נתקבלה טענת סניגורו, עורך הדין העזתי פארג' שוראפה, כי הנאשם הינו חייל מצרי וחסרו להיחשב כשבוי מלחמה.

אב בית המשפט, רב־סרן חיים אילת, קבע כי הנאשם הינו מרגל מסוכן. באין עונש מוות בחוק הישראלי הוא נידון למאסר עולם פעמיים — פעם על כל חדירה וכן לשבע שנות מאסר על החזקת משדר ראדיו ועוד 5 שנים על כניסה בלתי חוקית לסיני.

מבחר טיולי הקיץ

✶ לאמריקה
✶ לאירופה
✶ לסקנדינביה
✶ לרומניה

חוברות מהודרות עם פרטים מלאים — בכל משרדי הנסיעות.

טיול על רמה — עם „טיולי רמה"

ירח־דבש ברומניה

לנישאים בל"ג בעומר
מחיר הנחה מיוחד!

14 יום: 13—26 במאי
2,025 ל"י בלבד!

חוברות עם פרטים מלאים בכל משרדי הנסיעות.

טיול על רמה — עם „טיולי רמה"

אבלים על מותו ללא עת של ידידנו

שמואל וורנר ז"ל

ומשתתפים בצער המשפחה

המרכז הרוחני דתי
נוה אפרים מונוסון

למשפחת אלון

תנחומינו הכנים על מותו ללא עת של

דניאל אלון ז"ל

ישראל והריים גולן
מידי בקיוסף

בננו יקירנו

עמוס טנא־כהן הי"ד

שנפל במלחמת יום הכיפורים

יובא למנוחת עולמים ביום ראשון, כ"ב בניסן תשל"ד, 14.4.74, בשעה 11.30, בבית הקברות הצבאי בהר הרצל — ירושלים. אוטובוס יצא מרחבת היכל התרבות בתל־אביב, שעה 9.30

רות וצבי טנא — מרגלית כהן
משפחת כהן — טנוגי

מודעות אבל גם בעמוד 7

בעלי, אבינו וסבנו היקר

השל פרומקין ז"ל

איננו

שרויים באבל —
רעיתו: שושנה
אורי מרום (פרומקין) ומשפחתו
דן מרום (פרומקין) ומשפחתו
צביה שמיר ומשפחתה

[הלו]יה — היום, יום ה', י"ט ניסן, 11 באפריל. [בשע]ה 12 בצהריים תתעכב הלויה אצל הועד הפועל ההסתדרות רחוב ארלוזרוב, תל־אביב — בדרכה לבית העלמין בקרית שאול.

בצער רב אנו מודיעים על פטירת בעלי, אבינו וסבנו היקר

[ז]כריה סורגובניק

ב"ר מתתיהו ז"ל

[הלו]יה תצא היום, יום חמישי, י"ט בניסן תשל"ד (11.4.), בשעה 2 אחה"צ, מבית הלויות העירוני [ברח]' דפנה 5 תל־אביב ותעבור ליד בית הכנסת [...]לי ברח' בוגרשוב 63, ת"א, לבית העלמין בקרית־שאול.

המתאבלים:
אשתו, ילדיו, נכדיו, ניניו
וכל בני המשפחה

[בצע]ר רב וביגון קודר הננו להודיע על פטירתו [הפ]תאומית של בעלי, אבי, חותני וסבנו האהוב מכל

[ש]למה (סולו) אלפרסקו

ז"ל
נהריה

המתאבלים: אשתו: קרולין
בתו: מרגלית
חתנו: איזו
נכדיו: אורית ומשה
ושאר בני המשפחה

בקשר למועד ומקום הלויה נא להתקשר טלפונית: 053־22155

אנו מודיעים בצער רב על פטירתו של יקירנו

[מר]דכי (מרקוס) פרייפלד

ז"ל
מבודזי (פולין)
שנפטר בשיבה טובה

מתאבלים:
בנותיו: הדסה ושמואל שמואלי
אריאלה ונתן גולן
נכדיו: דניאלה ומרפי שטיין (לונדון)
זאב ובתיה ברכפלד
יגאל גולן
יובל גולן
נינו: מיכאל גולן ונל שטיין

מועד הלויה נא להתקשר לטל. 443588 ת"א.

יקירנו

[ב]נימין סרכסנברג ז"ל

מלובלין
איננו

[הל]ויה תתקיים מחר, יום שישי, כ' ניסן (12.4.74) בפתח־תקוה.
[מו]עד הלויה נא להתקשר בטל. 914276 פ"ת.

המתאבלים:
אשתו שרה
בנו צבי ופולה הראל והנכדים
אחותו טובה ואברהם זיסרמן וב"ב

בצער רב אנו מודיעים על פטירת יקירתנו

אסתר (הלנה) וסמן

[הלו]יה תצא היום, יום חמישי, י"ט בניסן תשל"ד (11.4.7), בשעה 2 אחה"צ, מבית הלוויות העירוני [ברח]' דפנה 5, תל־אביב, לבית העלמין בחולון.

המשפחה המתאבלת

هكذا من الأصل

מעריב

הקבלנים מבקשים להתיר יבוא מלט בעקבות „שוק שחור" בענף

מאת אריאל וינשטיין

נשיא מרכז הקבלנים והבונים, דוד שפרן, ביקש בישיבת השרים לענייני כלכלה להחליט על יבוא של מלט, נוכח „שוק שחור" המתפתח בענף.

במבריקו לוועדה מציין מר שפרן, שהמחסור במלט הוא אחת הסיבות העיקריות להארכת משך בנייה ולבזבוז כוח־האדם והכשאבים, וכתוצאה מכך להתייקרות הדירות. „השוק השחור" מתבטא בכך, שמלט בשקים נמכר במחיר של 400 ל"י הטונה, לעומת 225 ל"י המחיר הרשמי. הקבלנים דורשים, איפוא, מן הוועדה, להחליט על יבוא מיידי, שיקבל תמיכה של 150—170 ל"י לטונה בתור סובסידיה מקרן־ההשוואה.

בחוגים כלכליים קיימת סברה, שהמחסור נובע בשל הדרישה המוגברת לעבודות במ־תוניות. ואולם, להנחה זו לא מסכימים חוגי הקבלנים בירושלים, בציינם, שאין מחסור במלט בהסתורות, הנכמש במידה רבה לצרכי בהצון. הי מחסור ניכר במלט הנמכר בשקים הנבדק בשוק האורחי. יצויין, כבהסור במלט הור־גש, במידה רבה, בקיץ שעבר לפני המלחמה. המלחמה והאטה בבנייה שנוצרה בעקבותיה בלמה את ההתרחשויות ב„שוק השחור". קיומו של השוק הזה עתה מעיד על הגידול שחל בבנייה. ואולם, מקורות אחרים סבורים, שאין כל הצדקה אובייקטיבית לקיומו. נראה להם, שישנם גורמים כלכליים המפיקים רווחים גדולים מן העסקות הבלתי רשמיות והם מעוניינים בקיומו של „שוק שחור". בשעתו, הבטיח משרד־השיכון לחקור את הסוגיה, ללא תוצאות עד כה.

האפיפיור: „דרושה הגנה משפטית למקומות הקדושים"

מאת עדה לוצ'אני, סופרת „מעריב" ברומא

ההודעה שהוצמכה על־ידי האפיפיור, פאולוס הששי, בעניין ירושלים והמקומות הקדושים ותיקון של הנוסח הבקודי שפורסם על־ידי הוטיקאן, עוררו אתמול עניין רב בקרב משקיפים ברומא.

בדברו במסגרת ראיון כללי רגיל אמר האפיפיור: „תמיד עומד לנגד עיני רוחנו המצב במזרח התיכון, אשר בו כתוחלל מסביב עיר השלום, ירושלים, וסביב אותה ארץ קדושה, מאבק אשר בו דרוש לצד הגנה משפטית בינלאומית הולמת של המקומות הקדושים — גם הסדר הולם של אוכלוסיות הפליטים".

נוסח זה פורסם לפני הראיון, ולדברי מקיפים שנכחו, אמר האפיפיור את הדברים כך.

כעבור שלוש שעות פירסם הוטיקאן „תיקון" לנוסח נאום האפיפיור, הרומז בחלקו לירושלים ולארץ הקודש".

ה„תיקון" הוא כדלהלן: „תמיד לנגד עיני רוחנו המצב במזרח התיכון, מקום שם נתון, לצד הערבויות הבינ־לאומיות המתאימות, לעיר הקדושה של ירושלים, ובצד ההגנה המשפטית הולמת למקומות הקדושים — הסדר הולם של אוכלוסיות הפליטים".

המקור ידוע דבר הדגיש, שנוסח זה עולה בקנה אחד עם העמדה שנקט הוטיקאן לאחרונה. חוגים סבורים איפוא כי הנוסח תוקן לאחר מעשה כתוצאה מהתייעצויות בין חברים בכירים במזכירות המדינה של הוטיקאן.

ההבדל בין שני הנוסחים ברור: בנוסח הראשון מדובר על „הגנה משפטית בינלאומית", בשביל „מקומות קדושים" בדרך כלל, בעוד שבנוסח המתוקן, מדובר על „כבוד הולם עם ערבויות בינלאומיות" רק ל„עיר הקודש" — בצד שלמקומות הקדושים מבקש האפיפיור „הגנה משפטית הולמת".

שר־השיכון מציע להעלות ב־30 אחוז את שכר־הדירה בדירות המוגנות

שר־השיכון יהושע רבינוביץ מציע העלאה בשיעור של יותר מ־30 אחוז בשכר־הדירה בדירות המוגנות על־פי חוק הגנת הדייר.

ועדת השרים לענייני כלכלה עומדת לדון בהצעה באחת מישיבותיה הקרובות, לאחר שהוסמכה לעשות כן מטעם הממשלה.

הצעת שר־השיכון היא לאפשר העלאה במדור־השכירות, אשר תמנע את בעלי הבתים לפתוח על עליית מדד יוקר המחיה.

ההעלאה שתאושר תיכנס לתוקפה החל מ־1 ביולי.

מספר ניכר של היתרי יציאה ניתנו בימים האחרונים ליהודים במוסקווה ולנינגרד

מאת אברהם תירוש

פעילים יהודיים במוסקווה מסרו אמש בשיחה טלפונית עם ישראל, כי בימים האחרונים ניתן מספר ניכר של היתרי־יציאה לישראל ליהודים במוסקווה ובלנינגרד. הפעילים לא ידעו למסור, בשלב זה, מספרים מדוייקים.

כל מקבלי ההיתרים הם אנשים שהגישו בקשות רק בזמן האחרון. איש מאלה שנענו בעבר בסירוב על בקשת העליה שלהם — לא קיבל עתה היתר־יציאה.

עם זאת, מוסיפים הטלפונות על הרוצים להגיש בקשות עליה. בבשורד האשרות במוסקווה נאמר לפונים, כי אין עתה טפסים של הדשאלונים שיש להגיש עם בקשת־העליה, וצריך להמתין עד שיגיעו טפסים חדשים. בלנינגרד אי־אפשר, זה שבועות, להגיש בקשות־עליה, מפני שהדואר איננו מעביר „דרישות קרובים" מישראל, אותן יש לצרף לבקשות־העליה.

סנאטור מאסקי יציע סיוע לקליטת עולים

מאת שמואל שגב, סופר „מעריב" בוושינגטון

סנאטור אדמונד מאסקי עומד להגיש השבוע לסנאט הצעת חוק, לפיה יעניק הממשל לישראל סכום של 50 מיליון דולאר, כסיוע לקליטת יהודי ברית המועצות. הצעת חוק דומה, הוגשה אתמול לבית הנבחרים, על ידי הציר ג'ונתן בינגהם.

סנאטור מאסקי היה היזום לסיוע האמריקני לקליטת יהודי ברית המועצות בישראל, לפני שנתיים.

בשנה שעברה הגיש הממשל, ביוזמתו, הצעת סיוע לישראל בנושא זה, אולם השנה נמנע מלכלול בהצעת התקציב סיוע לישראל, בכל תחום שהוא, ואף לא בנושא הסיוע לקליטת יהודי ברית המועצות. דבר זה מבקשים עתה סנאטור מאסקי והציר בינגהם לתקן.

בריטניה תבחן את הרובה „גליל"

סופרו הצבאי של „מעריב" מוסר:

בריטניה הזמינה מישראל כמות קטנה של רובי „גליל" לצרכי בדיקה וההערכה. — אמר אתמול שר המדינה לענייני הגנה, וויליאם רוג'רס, בתשובה לשאילתה בפרלמנט הבריטי.

מגיש השאילתה שאל, אם מתכוון הצבא הבריטי להחליף את רובה ה„גליל" מתוצרת ישראל לשימוש במקום הרובה האמריקני „ארמאלייט", הרובה הבלגי ס.ל.ר. 762 והרובה הבריטי „לי מנפילד — 3", הנמצאים עתה בשימוש הצבא הבריטי.

רובה ה„גליל" יוכנס לצה"ל לשימוש מבצעי. רבבות רובים מיוצרים עתה בידי התעשיה הצבאית.

במלחמת יום הכיפורים נמצא בצה"ל עשרות רובים, שסופקו לצורך ניסויים בתנאי שטח, כתוצאה מי הניסויים האלה, נתגלו ב„גליל" שתי תקלות, הנחשבות „עלי־ידי מומחים לתקלות „צפויות". בעזרת שיפורים שהוכנסו ברובה ההגברו על התקלות האלה, וצה"ל הזמין את הרובה „גליל" בקנה מידה גדול.

בינתיים, בעקבות לקחי מלחמת יום הכיפורים, ההולם להוליך ביחידות חיל־הרגלים והשבנונים של צה"ל את הרובה התת־אוטומטי „אמ.אג." ברובה חדש. מאחר וייצור ה„גליל" טרם נסתיים, סופקו ליחידות האלה רובים אמריקניים מדגם אם־15 ואם־16.

היום ומחר מעונן חלקית

הגשמים פסקו ובמשך היום ומחר יהיה מעונן חלקית — מסר הבוקר השירות המטרולוגי.

בכמה מקומות ייתכן עוד טיפטוף קל, בשעות לפני הצהרים.

בשמי הזמנה האחרונה, שהגיעו בבקיכות שהנים ל־20 עד 30 מילימטר, היו בדרך כלל טובים לחקלאות.

שדות תבואה רבים נמצאים במצב שבו הגשם עוד יכול להוסיף להתפתחותם, ומצפים השנה ליבולים טובים. הגשמים שיפרו במידה נוספת את מצב מיפלס המים.

מגוונות, בהשתתפות אמנים ותיקים. בין השפע פיעו תזמורת צה"ל ולהקות צבאיות, להקת התיקוה, בחברות ישראל בהוראת רונית. הצגתם שמואל (בעברית) ושחקנית עולה מבריה"מ ברוסית.

(תצלום: שלום בר־)

מאת אברהם תירוש

אלפי עולים השתתפו אתמול בעצרת לציון „שבוע העולה" שנערכה בהיכל־הספורט ביד־אליהו. העולים הגיעו למקום לאחר שבמשך היום טיילו „ב־עקבות לוחמים ומתנחלים". שר הקליטה שלמה רוזן אמר לעולים: „אתם כבר אזרחי ישראל, בציני 200 אלף העולים שהגיעו ב־4 השנים האחרונות. אך אתם וכולנו חייבים לזכור את אלה שלא זכו עדיין להגיע לכאן. לא נשקוט עד שייחלצו יהודי ארצות ערב ונמשיך להאבק על חופש העליה מברית־המו־עצות".

ועוד אמר השר: „אנו חוגגים את הפסח כאשר לנגד עינינו חללי מלחמת יום הכיפורים. אנו יודעים כי משבר כבד פוקד את המדינה. נשאב כוח מן העבר המפואר והחלוצי שלנו ונקלוט גם בשנים הקרובות מאות אלפי יהודים".

בעצרת הוצגה תכנית אמנותית

ארה"ב נותנת למצרים אשראי ב־24 מיליון דולר למוצרי חקלאות

מאת שמואל שגב, סופר „מעריב" בוושינגטון

משרד החקלאות האמריקני הודיע אתמול על מתן אשראי של 24.7 מיליון דולאר למצרים לקניית מוצרי מזון וציוד חקלאי בארה"ב.

בצעד זה הוכיח הממשל האמריקני פעם נוספת כי הוא רואה בנשיא אנואר סאדאת אבן פינה למדיניותו החדשה במזרח התיכון.

זהו המענק האמריקני הראשון שניתן למצרים בעשר השנים האחרונות והבא: הצעת מצרים על עצם מדינות אחרות, בישראל, שזקוקות מכבר לקבלת תמיכות אמריקניות בגרעא זה.

ישראל ביקשה מארה"ב עודפי מזון בשווי של יותר מ־100 מיליון דולאר אך עדיין לא קיבלה כל תשובה.

האשראי למצרים הוא חוליה נוספת בשרשרת הצעדים המעידים כי הנשיא סאדאת ושר החוץ האמריקני הנרי קיסינג'ר אכן הגיעו להסכם השגי המאפשר שיבת האמריקנים לקאהיר. אחד הצעדים הללו מתבטא בעבודת הצוותים הצבאיים האמריקנים בפינוי תעלת סואץ ממוקשים ובאימון צוותים מצריים בעבודות פינוי אלה. בהלאכת האימון עוסקים 100 קצינים וטכנאים אמריקניים.

חברה אמריקנית, חברת „רייתיאון" עומדת לפתוח במשא ומתן עם מצרים על הספקת מערכת מכ"ם להסדרת התנועה בנמלי התעלה לאורכה.

משקיפים דיפלומאטיים מציינים כי מערכת המכ"ם מסוגלת לשמש למטרות אזרחיות, אך בה בעת הם מסבירים כי „רייתיאון" היא החברה היוצרת את טילי ה„הוק" כמו־כן, שעל המשקם בנשות החברה והנהגה יצאו אלה עם מהיה בחזית.

עצם הצורה שהבוגרת ריקנית דנה בעסקה עם כל כך עם שלוש מדינות ערביות היא התפתחות בה שלעצמה, הששות, אחריה קשרים נוספים לי אופי צבאי יותר — „רייתיאון" ומצרים.

★ 32 עולים חדשים 19—30, רובם מבני יסיימו השנה את לימודיהם ב„טכניקום" של „אורט" בגבעתיים, בקורס מיוחד, אורגן ע"י הסוכנות ומשרד העבודה. אחוז יישמיכו ההלומדים בלימודים לקבלת התואר „הנדסאי".

בוריס ברמן מוזיקאי־עולה זכה בפרס שלישי בתחרות ביי"ל

המנצח ומנגן הצימבאלו בוריס ברמן, בן 25, שעלה לישראל לפני כחצי שנה, זכה בתחילת השבוע במקום השלישי בתחרות בינלאומית שנערכה בברוסרלאס למבצעי מוסיקה מודרנית.

ברמן הוא מורה באקדמיה למוסיקה בתל־אביב.

השרותים חוזרים למסלולם

הודעה לנוסעים בקו 8

הקו פועל כלפני המלחמה עד לשעה 8 ב...

מסלולו: התחנה המרכזית ת"א — ... החשמונאים — בית המשפט רח' ויצ... — גני התערוכה — תל ברוך — א... התעשיה בשכוני עבר הירקון. ח... באותו מסלול דרך רח' קרליבך.

לתושבי אפעל - הקו ...

החל מיום חמישי 11.4.74 יסע הקו 35 ... שיכון אפעל בשעות הבאות:

★ מהתחנה המרכזית בת"א: ...45, 12.15, 13.22, 16.55, 19.18, 22.40

★ מתל השומר: 06.30, 07.30, ...25, 14.10, 15.50, 20.35

הנהלת „ד...

אחסון באחסנות מתכת — אגמון — ת"א רח' יפת"א 43, טל. 612945 61282

Colorado — מבצע חודש אפריל — כל הרוכש ציפוי למושבי מכונית ממבחר ציפויי „קולורדו" יקבל כשי חנם: ★ כרית למושבים ★ שמשית להגנת המושבים ולמניעת התחממותם ★ הרכבה חינם — כסויים פנימיים וחצוניים אצל: אורי לוין אחד העם 20 ת"א (ע"י כל בו שלום)

אנחנו מוכרים במחירים הישנים!!! לרגל החגים מכריז מיכאל עקילוב בעל סלון אלנבי 113 ת"א על מבצע מיוחד: טלויזיות, מכונות כביסה, מקררים ותנורי בישול ואפיה במחירים שאחרים כבר שכחו אותם. כל קונה מקבל שי יקר ערך — אספקה מידית - אחריות כפולה של הסלון ושל היצרן. יחס אישי חם.

סלון אלנבי 113 — מכונות כביסה טלוויזיות ומוצרי בית חשמליים. בהנהלת מיכאל עקילוב (יורם) רח' אלנבי 113 ת"א טל' 619966 615902 אולמי תצוגה דו קומתיים

היום הגרלת מפעל הפיס

מערכות אזעקה מותאמות לצרכיך המיוחדים אולטרסוניק, אינפרא אדום. חיוג טלפוני וכן מערכות קונבנציונליות ממיטב הייצור האמריקני, מאושרות ע"י מכון התקנים של חברות הביטוח בארה"ב. למפעלים, מוסדות בתי־עסק ומגורים בתנאי רכישה או שכירות לסוכני ביטוח, הסדרים מיוחדים. בעניין פרטים והזמנות נא לפנות: חברת השמירה בע"מ תל־אביב: רח' אנגל 8 טל: 623084, 621975 ירושלים: רח' כורש 12, טל: 227865/6 חיפה: רח' הנמל 33, טל: 640972/3/4

איך אפשר להתחיל ארוחה בלי רוזה בנימינה — אליעז

אם אין לך טלפון? הטלפונים שלנו לרשותך אם אין לך מזכירה? רותי תהיה מזכירתך! פרטים ב„טל־סרוויס" טל. 33838 ת"א.

ירח דבש בנהריה — ל"ג בעומר 10.5.74 עד 30.6.74 — מחירים מיוחדים, פרטים: של לכל מג.ג.גור...

הנהג, בהיותך בדרכים אל תשכח לאסוף את החייל

משרד התחבורה — שירותי נהיגה ורכב

בעלי רכב - שימו לב — בדיקת תקינות חגורות בטיחות

במבחן שנתי של רכב פרטי, מונית ורכב מסחרי, הרשום ברשיונו כרכב מסחרי בעל מרכב סגור ושמשקלו הכולל המותר אינו עולה על 4,000 ק"ג, תיבדק תקינות חגורות הבטיחות והתאמתן לגוף החוגר.

רכב, אשר חגורות הבטיחות המצויות בו פגומות או לקויות, יחוייב בהחלפתן.

בדיקת החגורות תעשה במשרדי הרישוי הממלכתיים ובכל מכוני הרישוי והמוסכים המורשים, בעת מבחן הרישוי השנתי. אזרחים המביאים את רכבם לבדיקות רישוי שנתיות מתבקשים לסייע בידי הבוחנים על ידי התאמת החגורות לגופם, ניקוי החגורות והחלפת חלקים פגומים במידה ויש כאלה, לפני הגיעם למבחן הרישוי.

מעתה 2 x רבע מיליון ל"י הפרס הראשון והגרלת ספחים לרוכשים כרטיסי פיס עם ספח בתכנית הנוספת של מפעל הפיס. בפיס ברירה — מחיר כרטיס רגיל - 4 ל"י, מחיר כרטיס עם ספח - 6 ל"י

טייל וסע ברחבי המדינה

הסורים תובעים את המפתח לרמת־הגולן

עם הגילוי של עתוני ביירות, כי „שלוש גבעות אסטראטגיות החולשות על קונייטרה עשויות להיות המפתח להשגת הפרדת־כוחות בין סוריה לישראל" יצא המרצע מן השק ✶ הסורים זקוקים לקונייטרה, שעשויה לסמל את שובם לרמה, אך לעיר עצמה אין חשיבות אסטראטגית ולכן הם רוצים את העיר והתלים סביבה ✶ שלוש „הגבעות" הן מאחזים צבאיים, שמאבטחים את הרמה ואת היישובים האזרחיים שבה ונסיגה ישראלית מהם עלולה להעביר את העליונות הטופוגראפית באיזור מידי צה"ל לסורים

מאת יעקב ארז, סופר הצבאי של „מעריב"

„שלוש גבעות אסטראטג־ ...ת החולשות על קונייטר־ ... עשויות להיות המפתח ...שגת הפרדת הכוחות בין ...ריה לישראל", זאת גילו ...בע עתונים בביירות ש־ ...יחסו על המגעים בין ה־ ...לחת הסורית שבראשה ...מר חיכמאת שיהאבי, ראש ...ה־ הצבאי של סוריה, ...ין שר־החוץ האמריקני, ...ר הנרי קיסינג'ר. שלוש ...גבעות", שמיקומן לא ...ין בידיעה מלבנון, חול־ ...ת על העיר הנטושה קו־ ...טרה וסביבתה ומהוות ...ת אסטראטגי לאיזור ב־ [illegible]

אשר הליה מהווים מאחזים צבאיים, מהם ניתן לחלוש על המערך הסורי, כל זאת בתנאי שתוכנית ההפרדה בצפון תהיה דומה לתוכנית ההפרדה ב־דרום, דהיינו: רצועת דילול שבתוכה מחזיקות ישראל וסוריה כוחות מוגבלים ובתוכה פס שיטור של או"ם, שיפריד בין הכוחות האלה וימנע התלקחו־יות.

זקוקים לדגל

אמנם הצעה זו לא פורסמה על־ידי גורמים רשמיים, אבל אפילו מתיישבי רמת־הגולן מוכנים לקבל אותה בתנאי שכתוצאה מכך ייפסק מצב הלוחמה ברמת־הגולן. ה־כוונה היא לא רק להפסקת „תקריות ההתשה", המתחו־ללות כמו יום בששת השבו־עות האחרונים, בגזרות המוב־לעת ובדרום־הגולן, אלא הי־חזרות מצב רגיעה.

נראה שהסורים לא יסתפקו במובלעת. החזרת הטריטוריה שאיבדו במלחמת יום הכי־פורים לא תספק את תאוות אסאד ותבר קציניו. הסורים זקוקים לדגל, שעשוי לסמל את שובם לרמת־הגולן. הם כמהים לשוב לקונייטרה, ל־בירת הגולן, שנכבשה על־ידינו במלחמת ששת הימים ונעזבה על־ידי תושביה במלחמה ול־אחריה. מומחים גורסים, כי קונייטרה תהיה סלע המחלו־קת בין סוריה לישראל. קו־נייטרה שהיתה הבירה של ה־איזור וכיום הינה עיר רפאים הרוסה ושוממה.

כשנשאל אחד מן המפקדים ...בכירים בצה"ל איזו משמ־ ... יש לדעתו, לנסיגה ישר־ ...ת מן המובלעת או משולי ...הגולן הוא ענה: „מן הבחינה ה־ ...באית הרי לכל מטר שאנו־ ... מוחזקים המוגים במערכה, ...שה משמעות שלילית לגבי־ ... וחיוביות לגבי הסורים". ...ת מתנא הגורסת, כי כל ...ידה בצפון תזיק לישראל ...ביבה ברמת־הגולן. אך ...א, שנוכח הלחצים ה־ ...יים והבטחוניים עלולה ...אל לוותר על מאחזים, על ...ת להגיע להסדרה כלשהי ...אבן תיתכן הסדרה כזו.

...ים מסכימים, כי אפשר ...ור על המובלעת המשתרע ... כמזרח לקו הסגול, מעבר ...זה הכורכזיה הצפונית של ...לן, בתנאי שכאן התול רצי־ ... באיזור בתמורה על כך. ...בר בנסיגה מן המובלעת.

הסורים אינם זקוקים לקו־נייטרה כדי להתיר לשם את רבבות פליטי הגולן. לדידם, אין חשיבות אם בניני העיר עומדים על תילם או שנותרו מהם רק עיי מפולת. הם זקו־קים לקונייטרה כמו שהמצרים היו זקוקים לקנטרה, כדי לעו־רר שם טכסים, להניף דגלים ולציין את הנצחון גם אם הוא הושג בדרכים מדיניות ולא באמצעות הזרוע הצבאית. אולם זה רק צד אחד של ה־מטבע.

עיר הרוסה

לקונייטרה העיר אין חשי־בות אסטראטגית. זו עיר הרוסה הנשלטת מכל עבריה על־ידי תלים נישאים. כוח צבאי בקונייטרה איננו יכול לחלוש על האיזור. להיפך, הוא נמצא בנחיתות צבאית. אנשי צבא מכנים אותה „אמבטיה" בשל נחיתותה האסטראטגית. לא כן הרכסים שסביבה.

לקונייטרה חשיבות כלכלית לישובי האיזור ובשל הריכוז של מרבית הקרקעות הטובות לעיבוד באיזור זה. אגם מלא־כותי, שהוקם במקום לפני שנים אחדות מרכז את מי ה־גשמים והשטפונות הנחוצים משם אל המטעים והשדות. שלושת ישובי האיזור: עין־זיוון, מרום־גולן ואל־רום נשענים מבחינה כלכלית על העמק הקטן הזה, שבמרכזו העיר הנטושה. נסיגה מקונייט־רה תהרוס את הבסיס הכל־כלי של משקי האיזור.

אולם אין ספק, כי הסורים לא יסתפקו במקום שבו יוכלו להניף את דגלם ובבניינים ה־הרוסים שם יוכלו לשכן פלי־טים לא־רבים ולערוך מסדרים צבאיים. הסורים מבקשים את קונייטרה תלית, כדי שיוכלו לחלוש על הסביבה ולבטל את העליונות הטופוגראפית של כוחות צה"ל, המוצבים ברמת־הגולן.

המקורות שבביירות מציינים: „שלוש גבעות". זהו ביטוי ה־מפיע בערכם ובחשיבותם של התלים החולשים על העיר. אין ספק, שהכוונה בראש ובראש־ונה לתל אבו־ניידה המרוחק מבתיה הקרקעיים של קונייט־רה כמה מאות מטרים בלבד והחולש על העיר מצפון. תל זה מתנשא לגובה של 1204 מטרים מעל לפני הים והיושב עליו חולש על העיר והצפו־נית של הגולן; על הבירה המכונה בלשון הצבאית שיחות קונייטרה. הצוחו בצל חולש על צירי התנועה העיקריים: על צומת אומריה שממערב ל־קונייטרה, על כביש קונייטרה —מסעדה בצפון, על כביש קו־נייטרה—נפח — גשר בנות יעקב במרכז ועל כביש קונייט־רה—צומת ראפיד בדרום. על שלושת הצירים האלה שיוצ־אים מקונייטרה חולש תל אחד, נישא וגבוה, שמשמעותו ה־אסטראטגית והטאקטית רבה ביותר.

נראה, כי „הגבעה" השניה שמזכירים העתונים הלבנוניים היא הר חרמונית, תל שאכה, החולש על כביש קונייטרה— מסעדה, על קיבוץ אל־רום ש־נמצא ממערב לו, על מרום־גולן ועל קונייטרה. ערכו הרב של התל מן הבחינה הצבאית ידוע לחיילי עוצבת שריון ש־בלמו במלחמת יום הכיפורים את הסורים, אשר ניסו לפרוץ לאיזור מצפון־הגולן. אנשי ע־צבה זו, שנאחזו בתל, ניצלו את יתרונותיו והשמידו מאות טנקים סוריים בעמק המשתרע מצפון־מערב להר חרמונית.

לחלוש על המישור

„הגבעה" השלישית היא כ־נראה תל־עכשה; רכס הגב־נשא ממזרח לכביש קונייטרה —רפיד לגובה של 1158 מטרים מעל לפני הים. זהו רכס מאו־רך, שממנו ניתן לחלוש על השטחים והמישורים המשתר־עים ממזרח לקו הגבול, על כביש קונייטרה—רפיק, על ה־גזרה המרכזית של הגולן: אי־זור חושניה, קונייטרה והציר. קיבוץ עין־זיוון הרבוץ לצלע הדרומית־מערבית של תל־אבו־ניידה נבנה בין־הרכס הזה.

בזמן מלחמת ששת הימים נאחז צה"ל בקו התלים המז־רחי של הגולן; קו פרשת ה־מים. כל נסיגה מן הקו הזה מערבה תעניק את היתרון ה־טופוגראפי לכוח שיישב ב. באיזור הזה. אי־אפשר לעשות הפרדה על־ידי ויתור על כב־רות־קרקע. כאן אפילו לנסיגה של כמה מאות מטרים ישנה חשיבות מכרעת. נסיגה כזאת עלולה להעביר את התרומה מידי צה"ל לאויב שיחזיק שוב בעליונותו הטופוגראפית, יתרון שהיה בידו עד למלחמת ששת הימים.

נגד הפרדה

המתיישבים ברמת־הגולן מת־נגדים לכל תוכנית של הפרדה, שהמחייב נסיגה מן הקו הסגול. לדבריהם, אפשר לסגת מן ה־מובלעת רק אם הסורים יכריזו על ביטול מצב הלוחמה. אפ־שר, אולי, להחזיר את קונייט־רה, רק אם ישרור מצב של שלום בינינו לבין דמשק, אבל גם אז אין בניני היישובים רואים אפשרות לוותר על ה־תלים, על הרכסים הנישאים המאבטחים את היישובים ה־אזרחיים ברמה ומבטיחים את העליונות הטופוגראפית בידיה של ישראל.

בגילוי של „שלוש הגבעות" „יצא המרצע מן השק". נראה שהסורים ימקדו את מאמציהם המדיניים בקבלת הרכסים ה־חולשים על קונייטרה. אולי הם יכנו את הרכסים האלה כ„גב־עות" בעת המיקוח בוושינגטון, בתיאור זה, אולי, יבקשו להצ־ביע על עקשנותה של ישראל, ואי־נכונותה לויתורים. לפיכך יש להדגיש, כי אלה אינן גב־עות — אלה הם מיבצרים, מאחזים, המאבטחים את הרמה ואת יישוביה ובמיוחד את ש־לושת היישובים: אל־רום, מ־רום־גולן ועין־זיוון.

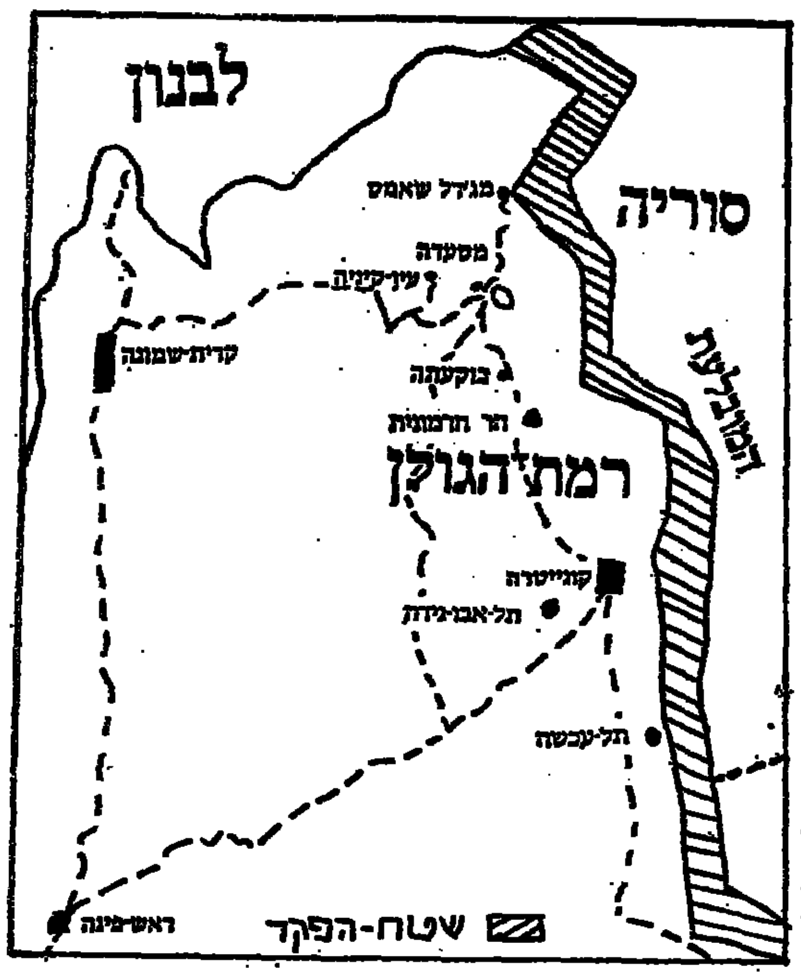

„נגזר עלינו להפעיל אניות מפסידות ללא כל קשר לדאגה לעובדים'

כתב יו"ר הדירקטוריון של „צים" לראשי ההסתדרות ולשר־האוצר ושר־התחבורה בעקבות ההיתר של ההסתדרות למכור אניה מיושנת אחת בלבד מבין השתיים, שמכירתן נתבקשה מחמת הפסדים שהסבו ✶ הימאים מבקשים למכור אניה ישנה במקביל להפעלתה של חדשה, אלא שתביעה זו אינה עשויה לעמוד במיבחן המסחרי ✶ „צים": „בתנאים אלה נגזר עלינו להתנוון, שהרי אין אנו מונופול, אלא מתחרים בשוק הגדול" ✶ יו"ר מועצת המנהלים: היחס לספנות הישראלית מצד החוגים הרשמיים גרם להעברת הפעילות מישראל למרכזי ספנות זרים ✶ יצא לחו"ל לנסות לבטל הזמנות של אניות חדשות, שכבר נבנות במיספנות ✶ בשנתיים האחרונות נמכרו 14 אניות בדגל ישראל, פרט ל„צים", לעומת שלוש חדשות שהונף עליהן דגל ישראלי

מאת אריאל ויינשטיין

יו"ר מועצת המנהלים של החברה „צים", מיכאל צור, לא הבטמנה הרכבה. המריצה: ימים לאחר שהמו־עצה החליטה להאט את פי־תוחו של הצי המסחרי, ר־לבטל הזמנות של אניות הנבנות ב־מיספנות, ניגש לבמש את ההחלטה.

לתכנית הסיור הנדושה ב־חו"ל בעניני החברה לישר־אל, מפעל הפוליסטירן והב־רת הספנות הלאומית שבקבעה כזמן, נוסף עתה, בלוחו של הנסיעות, ביקור במיספנות ב־הולנד ודנמארק הבונות עתה חמש אניות שמועצת המנה־לים איננה חפצה בהן.

מה הניע את הדירקטוריון לקבל את ההחלטה הקיצ־נית. האמנם רצינית ההחל־טית היא, או שמא ערים אנו ל„תרגיל", לניבוין של לחץ על הממשלה, ההסתדרות וה־ימאים?

מכתב חריף

במשרדיה הכלכליים של ה־ממשלה, שבהם נתקבל בשבוע שעבר מכתב חריף בחתימת מיכאל צור, סבורים שמשהו רציני מאוד מתרחש בספנות הלאומית וכי יהיה זה בלתי־מדוייק להעריך את צעדו של הדירקטוריון כ„תכסיס" או כ־לחץ על ההסתדרות שהתירה לחברה, למכור אניה מיושנת אחת בלבד מבין השתיים ש־מכירתן נתבקשה מחמת ההפ־סדים, שהן המסו ל„צים" ו־מחמת הצורך לממן רכישתן של אניות חדשות.

„העניין חמור ורציני" — אמר מקור ממשלתי בכיר ב־קרית בן־גוריון בירושלים. מר צור שעמו שוחחתי השבוע, ערב צאתו לחו"ל, איפת התר־שים זו:

„תרעלתה של הספנות אי־נה מתמקדת בתחום הפוליטי־אסטראטגי בלבד, אלא כמובן במישור הכלכלי. גם אם מאמ־צים את הנחותיהם של המי־ניבאליסטים, הרי תעריף המר־חק של „צים" מגיע ל־50 מיל־יון דולאר בשנה. והעולם, אנו בחברה לא מרגישים שהממ־שלה מטפלת את העניין. שנים רבות לא קיבלנו הלוואות מתקציב הפיתוח, ואנו נאל־צים לממן על ידי קבלת מיל־ווה צמודים לדולאר שעלינו לפרעם בתנאי הצמדה. הספ־נות שהיא ענף יצוא, איננה זוכה בתמריצים כלשהם, כפי שזוכים בהם יצואנים אחרים".

היחס לספנות הישראלית מצד החוגים הרשמיים, גרם לדברי איש שיחנו, „לתנועת הגירה" להעביר הפ־עילות מישראל למרכזי ספ־נות זרים. הנה, חברת „אל־ים" העתיקה את מרכז הכובד ל־חו"ל. „החברה הימית לתובלת פרי" לא הניפה בארבע ה־שנים האחרונות את הדגל ה־ישראלי על אניותיה החדשות. איש הספנות, סמי עופר, הר־חיב את פעילותו בלונדון על חשבון ישראל. „מאגי" ו־„מריף" — חברות הספנות ה־קטנות התחסלו. החברה ה־הסתדרותית „אותיר" התמזגה ב„צים". הסיכום הוא עגום. בשנתיים האחרונות נמכרו 14 אניות בדגל ישראל, פרט ל־„צים", כנגד שלוש חדשות שהונף עליהן דגל ישראלי.

מדאיג, לא כן? אבל צור מאשים כי בשום פורום צי־בורי, לא בממשלה, לא ב־כנסת ולא בהסתדרות נערך דיון כלשהו בנושא.

אפשר היה לצפות שהמגעים להתהליך המסוכן הזה, ההס־תדרות והימאים, יטו שכם ל־בהוגם התופעה, יפעלו לעצ־רה. ואולם „צים" היא, לדברי היו"ר שלה, „היחידה המנסה להתמודד ולהילחם, אבל ב־הוקרה למאמציה, זוכה היא שהיסכל הימאים וההסתדרות מופנה כלפיה".

כיצד אפוא, פעלה החברה לבלימת ההתדרדרות? מר צור אומר שהחברה התוותה מדיניות של רכישת ציוד מו־דרני, שביעילותו היה מאפשר לה להתחרות עם אניות מיו־שנות ופחות יעילות המבצעות בידי מתחרותיה. על־ידי כך אמורה היתה גם להתגבר על הפרשים הגדולים הקיימים בין השכר הניתן ב„צים" לבין זה שניתן בחברות המתחרות ה־יווניות, הקפריסאיות, והספ־רדיות התורכיות.

המוצא היחיד

המוצא היחיד נמצא אפוא במכירת אניות ישנות והחל־פתן במודרניות. אכן, אניות „כל בוניה" אחת מכניסה יותר משש אניות ישנות. בטווח ה־קצר יכול אמנם להיווצר בשל כך פער בין מספר העובדים לבין מקומות העבודה. אבל בטווח רחוק יותר, הכנסת ה־אניות החדשות מאפשרת ל־חברה להחזיר לקדים ושיטים ולהרחיב את פעילותה. וה־ראיה, בשנים האחרונות גדלה התעסוקה ב„צים" וכן גם מס־פר האניות על אף מכירות והמרות. אם לפני שנה הפ־עילה החברה בים התיכון שבע אניות משלה, 12 אניות יש־ראליות חכורות ו־33 חכורות זרות, הרי כיום גדל מספר אניות „צים" ל־11, מספר ה־אניות הישראליות החכורות עלה ל־23 ומספר האניות ה־זרות החכורות ירד ל־22. ב־חשבון כולל גדל אפוא מספר האניות הישראליות.

הימאים, החרדים למקומות העבודה שלהם, מבקשים למ־כור אניה ישנה במקביל ל־הפעלתה של חדשה. אלא ש־תביעה זו איננה עשויה לע־מוד במבחן המסחרי, משום שהחברה זקוקה לממן אניות חדשות בעיתות שאל למכור את המיושנות בימי גאות. הס־פקת אניה חדשה מתארכת. „לכן אין הצדקה לומר לנו: הביאו קודם כל אניה חדשה ואחר־כך תמכרו את הישנה". [illegible] מכירת אניות, כאלמ... למממן באמצעות ההכנסה המג־עת לידיה ממכירות האניות ה־מיושנות. „אם איננו יכולים למכור, כיצד נוכל לממן את רכישת החדשות? מרווחים? — הם אינם מספיקים לפיתוח. מהון חדש? — אם אין רווחים איש אינו מוכן להשקיע הון חדש". מכירת האניות הישנות היא אפוא המוצא העיקרי ל־[illegible] מרכוב התמורה המסחרי היה: להצלת העסקות ולהבטחת רווחיותה של החברה. בזמן הצגתון עמדה על ה־פרק מכירת ה„לאהי" ו„אס־תר" שבשל שמותיהן מכונות בפי כל „אמהות". איגוד ה־קצינים התנגד למכירה, וב־הסכם עם הנהלת „צים" הובאה סוגיה זו לפני ועדה התדרו־

(סוף בעמ' 14)

בגליון — ליליב ולילות — מחר

משה דיין בין שתי מלחמות — מאת א. רז
מסביב העולם לאופירה — מאת מנחם תלמי
סל הקניות האמריקני של צה"ל — מאת יוסף מיכאלי
המאבק על הירושה של דה־גול — מאת יעקב צור
המתנדבת לין כותבת הביתה — מאת נורית ברצקי
יציאת מצרים על בימת האופירה — מאת ד"ר פ. גרדנוויץ
„מה נשתנה" של ראש „התזמורת האדומה" — מאת לוי יצחק הירושלמי
פרפר על הבד — מאת משה דור
על קסמי הקולנוע, באהבה — מאת משה נתן
„הכוורת" ברקיע השביעי־שמיני — מאת צבי לביא (לונדון)
נילס אולגרסון ואווזי הבר — מאת יהונתן גפן
הכופתאות — מאת ימימה טשרנוביץ
„פכים קטנים" העושים אופנה — מאת יהודית חנוך
כך התחתן הנרי קיסינג'ר — מאת ארס בוכוואלד
צלקות ותקוות של צעירים — מאת יגאל לב

ירידה בתמותת תינוקות בישראל

מאת אלכס דורון

בעשרים השנים האחרונות חלה בישראל ירידה ניכרת בשיעורי תמותת התינוקות (בן הלידה עד גיל שנה). בראשית שנות החמישים נרשמה תמותה בשיעור של 45.66 תינוקות יהודיים על כל 1000 לידות ואילו בראשית שנות ה־70 השיעור הוא כבר 18.86 על 1000 והוא דומה לשיעורי התמותה בכמה מארצות מערב־אירופה וארה"ב.

פרטים אלה נמסרים בסקר על תמותת תינוקות בגליל המערבי, שהכינו ד"ר ש. עמית וא. פרינבליך ממחלקת הילדים בבית־החולים הממשלתי בנהריה. פרטי הסקר מו־באים בגליון האחרון של „הרפואה".

הסקר מגלה עוד, כי לא רק בין יהודים יש ירידה ניכרת בתמותת התינוקות — אלא גם בין בני המיעוטים.

באיזור הגליל המערבי התמותה בממוצע היא 23.6 על כל 1000 אצל יהודים ואילו אצל בני המיעוטים — 39.7. בין היהודים היתה תמותה גבוהה בעיירות הפיתוח: 31.6 על 1000 לידות; 26.4 אצל בני מושבים, 23.5 בערים ו־12.2 בקיבוצים. אצל המיעוטים: 41.4 בין תושבי כפר ו־30 — בערים.

הסיבות לתמותה: פגות, מומים מלידה וחבלות בשעת הלידה, ומחלות זיהומיות, שבדרך כלל ניתן לרפאן.

בית מרס החדש־ הדרכון שלך לאירופה

עד לפני זמן לא רב, נהגו אנשים אניני טעם לנסוע לאירופה כדי לרכוש שם רהיטים לפי טעמם.

כיום אין צורך בכך.
„בית מרס" מביא את אירופה אליך.
בבית מרס החדש תמצא מבחר עצום,
מגוון וחדיש של רהיטים אירופיים,
שיש בו כדי לספק את אניני הטעם הגדולים ביותר.

בית מרס

תל אביב, הרצל 158 • רמת גן, הרצל 75

هكذا من الأصل

חיפושים בלילה אחר טלפון ציבורי תקין

"למעלה משנתיים סובלים דיירי השכונה שלנו (רחובות כולל, גולומב, אורובך והסביבה) ההשכונות הסמוכות, מהיעדר טלפונים, וזאת למרות זעקותינו בכל אמצעי התקשורת" — כותבת לנו נינה כהן (רמת־השרון).

"בעקבות מכתבים בעתונות, התקין משרד התקשורת טלפון ציבורי ברח' סולד מס' 9 — לפני שנה. ברצוני לתאר את אשר קרה לי ערב אחד, כשנזקקתי בדחיפות לטלפון:

"1. ניגשתי לטלפון הציבורי הנ"ל — היה מקולקל.

"2. ניגשתי לטלפון הציבורי ברח' סוקולוב במספרה ,ויטמן' ולא ניתן לי להיכנס לטלפן בגלל מסיבה פרטית שנערכה שם.

"3. ניגשתי לטלפון הציבורי בפינת רח' סוקולוב ושד' ביאליק — מקולקל.

"4. ניגשתי לטלפון הציבורי הרביעי ליד הסופר־מרקט ברח' סוקולוב — תור של 10 אנשים.

"5. הלכתי לטלפון הציבורי בבנין המועצה המקומית — מקולקל. ("אוכלי אסימונים ולא יוצר קשר").

"6. בלית ברירה ניגשתי לטלפון הציבורי ברחוב ברוך מרדכי. הדואר נמצא בסביבה שוממה. אילולא

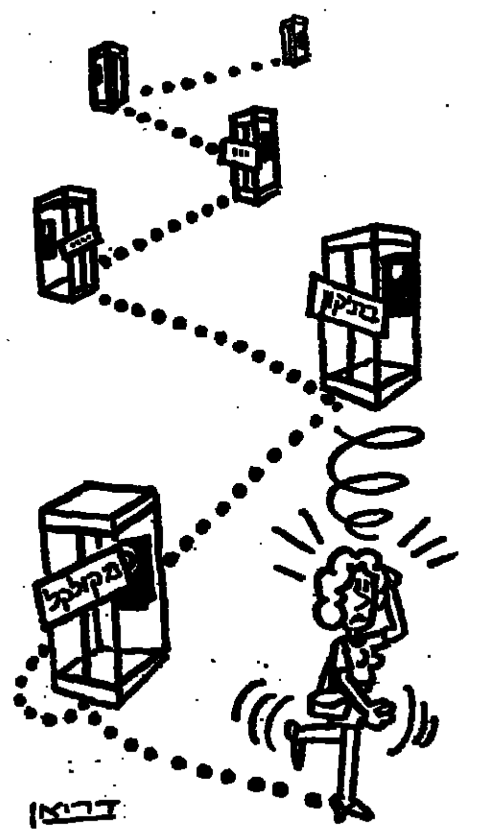

היתה לי מכונית לא הייתי ניגשת לטלפון זה, כי ברגל אינני מעזה להלך בלילה בסביבה זו".

"הרגישויות דומות קרות לעיתים קרובות. והרבה בעלים מגויסים ונשים נשארות לבדן בבית עם תינוקות וילדים קטנים בסביבה שאין בה טלפון פרטי. רק בבנין שלנו נזקק החודש שלושה ילדים לאישפוז בבית־חולים. "סיבוב טלפונים כזה כמו שעשיתי הערב, נמשך (במכונית) כשלושת־רבעי שעה, כשבבית נשארו שלושה ילדים (מהם תינוקת בת שנה)".

— • —

דובר משרד התקשורת הסביר, כי התקלות בטלפונים הציבוריים הן תוצאה של ,מסע השמד', מעשי ידי בריונים ומצליחים ,לגבור' על הטכנאים, שמנסים להחזיר את התקלות במאמצים בלתי־פוסקים.

לגופו של עניין, הבטיח הדובר, באמצע חודש מארס, כי "למרות כל זאת, הוליט המשרד להתקין בזמן הקרוב טלפון ציבורי נוסף בשכונה, כדי לשפר את השירות לתושבים".

ב־2 באפריל, כתבה לנו המתלוננת: "שמחתי לשמוע שבקרוב יותקן טלפון ציבורי נוסף באיזור מגורי. לשמחתי הוחלו סוף־סוף בהנחת הצנרת לרשת טלפונים ברחוב שבו אני גרה. אני תקוה שבתוך תקופה קצרה יותקנו טלפונים בבתי התושבים באיזור. הדבר יקל מעל הלחץ על הטלפון הציבורי ברחוב שלנו. אני מודה לכם מאוד על הטיפול הנאה בתלונתי".

ההלוואה לזוג נזקק הותנתה בערבות בנקאית

מעגל קסמים: זוג שלושה לפני שנה זכאי להלוואה לצורך שיכון. אולם כדי לקבל את ההלוואה הם חייבים להציג ערבות בנקאית בגובה ההלוואה. הם אינם יכולים להשיג ערבות זו, שכן חשבונם בבנק ריק (לוא היה נדרש, לא היו נזקקים להלוואה). כיוון שכך, אינם יכולים ליהנות מן ההלוואה.

כיצד פותרים בעיה כזו? זוהי היא ואנו לא מצאנו לה פתרון.

גב' שושנה כהן, נישאה לפני למעלה משנה לגבר בן 36, שהתברר כאשתו כיוון שלא ילדה לו ילדים. בעלה שירת במלחמת קדש, במלחמת ששת הימים, במלחמת ההתשה ובמלחמת יום כיפור. בעת כתיבת מכתבה אלינו עוד היה מגויס.

היא משמשת כמורה. שלוש שנים הורתה בישובי ספר, שלוש שנים הורתה בלוד ואך השנה הלכה ללמוד בעירה, בת־ים, שם היא גרה.

לא ניתנה להם זכאות בתכניות השיכון לזוגות צעירים. על כן נאלצו להשיג ממון מכל מקור אפשרי. ברשותם היה רק רבע מן הסכום הדרוש לרכישת הדירה.

בין השאר אושרה לזוג הלוואה בסך 15 אלף ל"י מקרן "מעון לעוברי" של מועצת פועלי תל־אביב. אך אליה וקוץ בה: "קרן לעוברי" אינה מעניקה הלוואה במזומן אלא משכנתאות שניתנות נגד רישום משכנתא ראשונה על הנכס הנרכש לטובת הבנק מעניק המשכנתא.

"בנק משכנתאות לשיכון" תבע מן הזוג ערבות בנקאית על סכום ההלוואה. הזוג אינו יכול להמציא ערבות זו. יוצא מכך שלא יוכלו לקבל את ההלוואה.

גב' כהן ציינה כי הקבלן שרצה לסייע לה, והתחייב להעביר את הדירה על שם הבנק למשכנתאות ולא על שמה, לצורך הבטחת פירעון ההלוואה, אך הצעה זו לא נתקבלה.

לדבריה, הציע הבנק למשכנתאות לבעלת למשכן

יעקב העליון
מה כואב

כערובה "איזה בית שהוא. שאלתי היא: איזה בית למשכן? הרי אין לנו בית".

— • —

פנינו למנכ"ל ועדת השיכון במועצת פועלי תל־אביב—יפו, שאלנו אם אין דרך לדלג על המכשול שהוצב בפני הזוג. אחרי שהשיבו סוף־סוף זכאות להלוואה.

מר פוקר השיב לנו במכתב מפורט שעיקרו: "הטיפול בגב' כהן נעשה כהלכה ועל פי המקובלות. אך ביצוע מתן ההלוואה־המשכנתא, הנו בלעדי לבנק משכנתאות לשיכון על פי קריטריון של הבנק ובהתאם למידע שנמסר למתלוננת בעת הגשת בקשתה.

בנק משכנתאות לשיכון בע"מ (העיסה בלמי בררה) השיב לנו, כי ביצוע ההלוואה מותנה ברישום משכנתא על הנכס שרכשו או בטוחות סבירות אחרות, עד לרישום משכנתא.

מאחר שהנכס נמצא בשלבי בניה ולפי ההערכה הסתיים הבניה בעוד 6—8 חודשים, אין אפשרות לרשום משכנתא, "ולכן מתבקשים הלווים לתת בטוחות להבטחת דעתנו עד לרישום. בלי בטוחות כאלה, אין הבנק רשאי לבצע הלוואה... סוף עם קבלת בטוחות כאמור לעיל, אין מניעה מצידנו לבצע ההלוואה שאושרה".

— • —

אין בטוחות כבדרש — אין הלוואה. אין הלוואה — לא תהיה כנראה דירה. לא היתה הנבנה על נכונותו של הקבלן להתחייב להעביר את הדירה על שם הבנק.

התוספת בעד ביטוח הנוסע השביעי - גבוהה מאוד

המפקח על הביטוח יפנה לחברות הביטוח בבקשה לשנות שיטת גביית פרמיות בעד רכב המורשה להסיע למעלה משבעה נוסעים. התברר כי תוספת הפרמיה הנדרשת בעד הנוסע השביעי היא גבוהה מאוד.

דברים אלה מסר המפקח ב. טאוב בעקבות פנייתנו בעניין תלונתו של מ. גזית (גבעת־שמואל).

כתב לנו מר גזית, כי הסוכן שחידש את ביטוח הסנדל "סוסיתא" שברשותו קבע, כי הפרמיה בעד ביטוח צד ג' מ"ל (בניכוי 20% בעל חסר תביעות) היא 623 ל"י לשנה.

אולם בבואו לקבל תעודת הבטחה (שהוצאה על־ידי חברת "הסנה"), נדרש לשלם 810 ל"י. נמסר לו, כי ההפרש נקבע מפני שלפי רשיון הרכב שברשותו הוא יכול להסיע שבעה נוסעים (ולא ששה כפי שחשב). התוספת היא אפוא בעד הנוסע השביעי.

שאל מר גזית מדוע קשורים ביטוח צד ג' מ"ל במספר הנוסעים וכן כיצד קורה שתוספת נוסע אחד למספר הנוסעים המבוטחים, מחייבת תוספת של 30 אחוזים מן הפרמיה שמשלמים כפי בעד אותו רכב (צד ג' מ"ל).

מר ר. ברזל, סמנכ"ל חברת "הסנה", המטפל על הסעיפים לביטוח כלי־רכב מנועים, שנקבעו לפי הוראות המפקח על הביטוח בדצמבר 1973. מר ברזל ציין, כי ההבדל בין הרישום שנעשה על־ידי הסוכן לבין המחיר הסופי נבע מאי־הצגת רשיון הרכב (שבו מצוין היתר להסעת שבעה נוסעים).

הסבר מפורט יותר ניתן על־ידי המפקח על הביטוח, ב. טאוב. על השאלה הראשונה השיב: חיוב המבטחים רכבם מפני סיכוני צד שלישי לבטח גם את נוסעיהם, מוקדם בחוק הכנסת מלפני שש שנים.

בעקבות חוזר ביטוח הנוספים בכלי־רכב מסחריים, נקבעו שני תעריפים: לרכב המסיע עד ששה נוסעים תעריף אחד, לרכב המסיע יותר משבעה נוסעים — תעריף אחר, הכולל תוספת 15 אחוז של הפרמיה הבסיסית וכן פרמיה מיוחדת הזול ב־ד' נוספים ומעלה.

המפקח על הביטוח מכיר בכך, שהתוספת המיוחדת כוונה בעיקר לבעלי טנדרים, המסיעים 10—12 נוסעים והוא מאשר בעקיפין, כי היא פוגעת באלה שמסיעים רק שבעה או שמונה נוסעים (שלה גם אלה צריכים לשלם אותה תוספת גבוהה).

לפיכך, החליט המפקח לפנות אל המבטחים בהצעה לשנות את השיטה המקובלת. כמו עד שייערך שינוי כזה, הוצע למר גזית לפנות למשרד הרישוי ולבקש להקטין ברשיון הרכב את מספר הנוספים שמותר לו להסיע ברכבו משבעה לששה, כדי שלא יצטרך לשלם תוספת פרמיה.

*

• הבהרה

תשלומי צה"ל לחיילי מילואים נשואים, אבות לילד, הועלו ל־825 ל"י לחודש ולא ל־865 ל"י, כפי שפורסם בטעות ב"מה כואב".

,עמידר', גבתה סכום עודף

סכום, הגביה בחוק ל־עולה חדשה, שרכשה דירתה מידי חברת "עמידר", לא הוחזר לה. למרות התרעמויותיה בי־משך ארבעה חודשים.

"לא נותר לי, אלא לבקש את עזרתכם", כתבה לנו.

גב' פניה פרידמן, שעלתה מבריה"מ, היא אלמנה ואם לשני ילדים. היא מפרנסת יחידה של משפחתה.

הוצע לה פעם לרכוש את הדירה, שבה היא גרה בשכירות. על־פי התנאים המקובלים, מנכה "עמידר" את שכר הדירה, ששולם עד לרכישת הדירה, ממחיר הרכישה. שילמה גב' פרידמן את שנדרש ממנה, ולאחר־מכן התברר, כי שילמה השלום עודף בסך 360 ל"י.

כשפנתה ל"עמידר" הובטח לה, שהכסף לה יוחזר תוך זמן קצר. "מאז עברו ארבעה חודשים של תזכורות ושאלות ולא תוצאות. הגדילו לעשות... כשפקיד הנגוע אלי בנוסח השום, כי הוא יושב לשם קבלת כספים ולא להחזרתם".

*

מסרנו פ"ב במאמרי להנהלת "עמידר". מהם קיבלנו תגובות. אך ב־22 באחד החדש, קיבלנו מכתב מפנה כאמת גב' פרידמן:

"ברצוני להודות לכם על הטיפול הנמרץ בתלונתי ל־הוריבכם, כי תודה לכם. תכבם לחב' "עמידר" קיבלתי ביום 19.3.74 המחאה של הסכום המגיע לי".

נגזר עלינו להפעיל אניות

(סוף מעמ' 13)

היה. זו התליסה של מכירת אניה אחת בלבד.

הכתוב במסירת הנושא להסתדרות היות שהוא תקבע כלים למכירה, משום שתבעיה קשורה במדיניות ועשויה למזור מדי פעם בפעם, ואולם היענותה של הוועדה והסתדרותית מלקבוע הנהיה כולה לצדדים. הגיעה את יריר הדירקטוריון לשגר למזכיר ההסתדרות לאיגוד מקצועי, אורי אל אברהמוביץ, מכתב מפורט עם העתק לשרים פנחס ספיר ואהרון ידין, למניע מזכיר ההסתדרות ירוחם משל ולראשי אגפים בוועד הפועל.

• עילה לסכסוך

במכתבו מציין מר צור שחברת הספנות הלאומית מקבלת מבודנה אופראטיבית את הסיכום, אבל מהמשך הדברים עולה שהחברה אינה משלימה עמו. "היות שלא התייחסתם לעניין בשיטה, השארתם מצב שבו כל מכירה תהיה בהכרח עילה לסכסוך. על־ידי כך לא זו בלבד שהמלצתכם אינה יוצרת אווירה של שיתוף פעולה ומרים בדרך המקובלת, אלא שהיא עצמה מהווה פתח לסכסוכים חוזרים ונשנים בדינויו. אם מניחם לשני הצדדים שעשוי מאמצים למצוא שפה משותפת לפתרון הבעיות המתעוררות בעתיד, הרי עלינו לקבוע בעצר שהמלצתכם אף פה נסיון למציאת הסדר למכירת אניות, היא תרומה שלילית לפנייתכם לצדדים"... "מאחר שהתעסקתם בנושא, אתם יודעים ששתי אניות גליבוע אלה מחליפות יותר מארבע אניות מטיפוס ,אמאי'. מבחינת מקומות עבודה, לא פחות מארבע. מתוך כך הצענו מכירת ארבע אניות. אם גם זה לא נראה, פירושו של דבר שנגזרה עלינו

הפעלת אניות מפסידות ללא שום סיבה אובייקטיבית, ללא כל קשר לדאגה לעובדים, בה שמסקתם אינו אמרו לגופו של עניין אלא פשרה, כאשר צד אחד תובע תביעות מעבר לי מוסכם בעבר ובניגוד להליכי ההעברה המוסכמים. זו כמובן חרב פיפיות וגם תמריץ לעתיד"...

בהמשך המכתב מציין מר צור שבתיקי המנכ"ל כשה קשתי דיל נמצאת תרשומה מישיבה שהתקיימה ב־4 בדצמבר אשתקד עם מר משל, שבה נאמר, כי "מר משל מסר שאין ההסתדרות מתכוונת להתערב בבעיית מכירת אניות, אלא בבעיות אנושיות בלבד". ואמנם המנכ"ל המנוח דיווח על כך לדירקטוריון. "ברור אפוא, שהצבנות מצידנו לשקוע את דעת ההסתדרות, היתה מבוססת על הנחה שההסתדרות דואגת — ובצדק — לעובדים".

• פיצויים מכובדים

יו"ר הדירקטוריון הביע בהמשך מכתבו את בטחונו שמכירת אניה נוספת מטיפוס "אמאי" ואפילו מכירת שלוש נוספות לא תעורר בציית תעסוקה. במיוחד משום שתוך חודש הוצי נכנסת לשירות אניה חדשה, שתנאי העבודה בה מצויינים. הן מבחינה השכר והן מבחינת הנוחות. "יתר על כן, תוך הרצון לשיתוף פעולה, הודענו על נכונותנו לקלוט מספר עובדים, שנפלטו עכשיו מאניות הנוספים, ואת למרות העובדה שעובדים אלה יצאו מחברת ,צים', תוך קבלת פיצויים מכובדים. במקום להיכנס לבעיות העובדים, נכנסתם לבעיות עסקיות של החברה, והצעתם פשרה שהתגדקה והורידה לה — פשרה. מכאן, עלינו ללמוד מה צופן העתיד.

"לא נוכל למכור אניות ישנות כדי לממן חדשות לפי הצורך והשיקול העסקי, ואת גם כאשר מובטחת תעסוקה לעובדים, והעסוקה בתנאי שכר, שירות ואיכסון משופרים מאוד. כל מכירה עלולה להיות כרוכה בסכסוך. עם העובדים מתוך התנדרדות מתמדת ביחסים איתם וללא יכולת לנצל את הזמן המתאים למכירה בבחינה עסקית. אחד הדברים היסודיים בספנות נעתונה ליתנודות של שפל וגאות. לא נוכל אפוא להתיר ליפול בכלים שאנו מפעילים, להגמר לשיפור השירות ולמירב התשואה.

"בתנאים אלה, לא נוכל לגייס הון להרחבה ולמימון אניות חדשות ממכירת הישנות (זה מחייב מכירת הישנות לפחות 18 חודש לפני כניסת החדשות), ונגזר עלינו להתבונן, שהרי אין אנו מתנפל אלא מתחרים בשוק הבינ"ל".

• תחרות הרסנית

מר צור מציין שהעובדות מדברות בעד עצמן: "בשנתיים האחרונות מכרו חברות הספנות הישראליות האחרות 14 אניות מדגל ישראל והכניסו שלוש. רק ב"צים" המאזן חיובי מבחינת גפת, אניות ומקומות עבודה. חלק מהאניות שמכרו חברות אחרות נמכר ליוונים ואלה מופיעות היום בנמלי הים התיכון ומתחרות ב"צים". לא נוצר מקום עבודה נוסף לימאים, אבל נוצרה תחרות הרסנית ל"צים". הדרך היחידה לעמוד בתחרות זו, בתנאי השכר של הימאי הישראלי, היא לעבוד בכלים מתוחכמים יותר ולמכור את הציוד הישן.

"מאחר ש"צים" היא חברת ספנות הישראלית היחידה שבשנתיים האחרונות הגדילה את מספר מקומות העבודה, הרי היא זוכה ליחס "מיוחד" מצד ההסתדרות והימאים" — מאשים יו"ר הדירקטוריון בהמשך מכתבו למר אברהמוביץ.

"אנו חוששים שבסופו של דבר תיווכחו שפגעתם באינטרס לטווח ארוך של הספנות,

של סחר החוץ הישראלי ושל הימאים עצמם. בוודאי היו בפניכם הדוגמאות של צי קבוצת אוסטראליה הגדולה, כאשר מדיניות קצרת־ראות ברוח אחת, אשר מפירותיה ניזונו ה עובדים והבעלים כאחד. ל יתן ונתבדה. לגבי "צים" על כל פנים משמעות הדבר היא הפסקת הפיתוח והקמת אניות חדשות, ולחברות האחרות אין עתיד ביטוחי לעתיד. השנתיים הן אחרונות מדברות בעד עצמן.

"איננו רואים טעם להוסיף מה שהיה לנו לומר והאר אנו לכם המנכ"ל המנוח מר קשתי ז"ל.

"כאשר העובדות בעשור זה שכנעה אתכם בהמשך הזמן, נשמח להיפגש איתכם ולמצוא דרך לשמירת האינטרס המשותף, אף כי משני צידי זה שולחן, אין לנו אלא לקוות שאז לא יהיה הדיון בבחינת ניתוח בדיעבד של השגיאה שעשינו" — מסיים מר צור את מכתבו.

אכן, המכתב מצביע על נקודת הקיפאון אליה הגיעה החברה — היעדר האפשרות לממן את הפיתוח, עצירת הליך היצול, וסתימת הגולל על האפשרות להגדיל את הציוד. בעקבות כל אלה החליט מועצת המנהלים ביום השני שעבר להקפיא את המגעים להזמנת אניות חדשות ולבטל הזמנות. ואם־עד לפני דיון יסודי עם ההסתדרות והימאים במטרה להגיע להסכם מוסכם על הפרוצדורה של מכירת אניות.

• דיון עם האיגוד

הנהלת החברה סבורה שהתהליך צריך להיות כזה: הודעה על כוונה למכור אניה. אם החברה תהיה מסוגלת להציע מקומות עבודה אלטרנטיביים לאו דווקא בקווי הים התיכון, היא תהיה רשאית לבצע את המכירה. אם לא יהיה בכוחה להבטיח מקומות עבודה לימאי האניה המיועדת למכירה, יתקיים דיון עם בנייני איגוד על הדרכים להבטחת מקורות פרנסה על־ידי הם או בדרך אחרת בחברה מתוצה לה.

בינתיים עומדת בעינה החלטת הדירקטוריון, והחברה בוחנת אפוא שבעה חודשים ורכישת אניות. שתי אניות כל נבנות בהולאנד, שלוש בדנמארק ושתי אניות נבנות במספנות ישראל.

• אניה מהולנד

התשלום שוטף לכיספנות ראל שמוצר פרשנו אל בהלת שבוע זה, שוכב. אניה "צים" עומדת לקבל בחודש הבא מהולנד תופעל ואילו זים אחרים עם המיספנות הולנד ודנמארק יבוטלו ויימכרו לגורם שלישי. בטפל שזה יו"ר הדירקטוריון מדיניות קצרת־ראות של ימאים הוסר־האנים של הסתדרות עלולים אפוא לוקפאת פיתוחו של הצי לגזור ביזון הדרגתי של "צים". משום כך נראה לנו שהנה עם העובדים וביציגיהם, של ההסתדרות, יבוא על רצנו ואולם סוגיית זמן עצמה דקופה עתה לעיון מיק ורחב יותר במשרד הממשלה. שהרי חברת הספנות הלאומית אינה נוכה עד ביתרונות כלשהם, התב פיתוח בהובלה לארץ, בה מטענים ממשלתיים וקבלת דיפוריות בהובלת מטענים בוריים, בפריקה והטענה לים ודור.

חברת ספנות ארץ, הי אניות במיספנות אנגליות מתחייבת להעסיק עליהן בה בריטית, מקבלה הלבשיעור של 80 אחוז בריבית של 5.5 אחוזים ובענק בשל 20 אחוז עם זכויות בהישובי המוות ובקשר לזה עצבה. ואילו ישראל הים הוא נבולה הנתוח הרי לא השכילה לגבש בזיניות רורה. אתגר גדול ניצב בפני שר התחבורה הד אהרון ידין.

אנו החתומים מטה בחרנו ב־AUDI 80 ל"מכונית השנה"

1. ALGEMEEN DAGBLAD, רוטרדם, פאול קרול, עורך התחבורה
2. ARD-FERNSEHEN, בדרבדן, הלף ליטמן.
3. AUTOCAR, לונדון, פטר גרניר, עורך ראשי.
4. L'AUTO-JOURNAL, פריז, ז'יל גוריק, מנהל מערכת.
5. AUTOKAPIOEN, האג, איזו איזאקס, עורך ראשי.
6. L'AUTOMOBILE, פריז, ז'אן פאול מבנה, עורך ראשי.
7. AUTO-MOTOR, בודפשט, ג'אורג'י ליטר, עורך ראשי.
8. AUTO SPORT, לונדון, ג'והן בולסטר, עורך התחבורה.
9. AUTO SPRINT, בולוניה, מרצלו סבסיני, עורך ראשי.
10. AUTOVISIE, האג, ניקו דה יונג, עורך ראשי.
11. BILD-ZEITUNG, המבורג, פטר גלזמר, עורך התחבורה.
12. BILEN OG BAADEN, קופנהגן, רוג'רס סגרד, עורך התחבורה.
13. CLUB, ברצלונה, ציקו מורה מרטינז, עורך ראשי.
14. CORRIERA DELA SERA, מילנו, לורנצו פילוגאלו, עורך התחבורה.
15. DAILY MAIL, לונדון, מיקל קמפ, עורך התחבורה.
16. DER SPIEGEL, המבורג, רודולף גליסמן, עורך.
17. DIE WELT, המבורג, גרד פורת, עורך התחבורה.
18. DRIVE, לונדון, ויליאם הולדן, עורך ראשי.
19. L'EQUIPE, פריז, אדואר זידלר, עורך ראשי.
20. L'EUROPEO, מילנו, אמוס אבונגליטס.
21. EXPRESSEN, שטוקהולם, לנארט אנג'סטם, עורך התחבורה.
... מישל לה פאיר, עורך התחבורה.
... פירטוניידי, עורך התחבורה.
... SPERONI STOLOSTRE, רומא, פלביאנו מוסקריני, מנהל.
... ספייק, עורך התחבורה.
... עורך התחבורה.
... עורך התחבורה.
... ראשי.
... ראשי.
... עורך התחבורה.
... עורך התחבורה.
... עורך התחבורה.
... עתונאי רכב.
... עורך התחבורה.
THE S... עורך התחבורה.
DEUTSCHES FERNSEHEN ... דייוויד גינור.
39. MOTORIST GUIDE, אנגליה, ראלף ארמסטרונג, עתונאי רכב.
40. SPORT MOTEUR, בלגיה, פאול פרת, עתונאי רכב.
41. L'ECHO DE LA BOURSE, בלגיה, פיליפ דה בדט, עתונאי רכב.
42. LE COURRIER DE LA BOURSE, בלגיה, ז'אק איקס, עתונאי רכב.
43. OLYSLAGER ORGANISATION, הולנד, פיאט אליסלגר, מנהל.
44. ... בלגיה, ז'אן אולג, עתונאי רכב.

44 עתונאי רכב ידועים אלה, בחרו במשך השנה החולפת 15 דגמי מכוניות חדשים, החל מהרנו־5, הפריוסף דולומיט, מרצדס דגמי S, יגואר 12 XJ, וכלה במטאבר־די ברליניטה. אך למרות יתרונותיהן הידועים של דגמים אלה, היתה זאת ה־AUDI 80 דוקא שזכתה בתואר הנכסף "מכונית השנה". קח את ה־AUDI 80 לנסיעת מבחן, מובטח לך שגם אתה תרצה לצרף את חתימתך לרשימה דלעיל.

AUDI NSU
עדיפות באמצעות הטכניקה

מכוניות הדר בע"מ: סוכנות ראשית, תל־אביב דרך פ"ת 74, חיפה דרך יפו 121, ירושלים רח' הס 3, באר־שבע בית אשל 23.

התחבורה בתל־אביב עומדת מלכת

מאת אלכס דורון

פיגור רציני ביותר במירוץ שתל־אביב מנהלת למציאת פתרונות לבעיות התנועה בכבישיה ✶ המטרופולין, ששטחו משתרע מראשון־לציון בדרום ועד אחרי הרצליה בצפון — חסר „מינהל לענייני תחבורה" ✶ „רשות ציבורית לתחבורה באוטובוסים", שבה גם יהיה ייצוג הולם לציבור הנוסעים, תפתור את בעיות התחבורה

התאגדיות מוחלטת השר־ ...ה התחבורה בתל־אביב: ...ם האוטובוסים, השר בכך ...בות בעלי רכב הנהגים, ...קעו לישבה ארוכות ב־ ...קומים במכוניות שעות של ...ד ובמבואותיה; השר ב־ מאות אלפי נוסעי אוטו־ ...ב וגם הולכי הרגל.

...כירוץ שתל־אביב מנהלת, ...כול, לשם מציאת פתרונות ...ליות התנועה בכבישיה — ...ה שהל פיגור רציני ב־ ... הערכה קיצונית אומרת ...לו שכבר איחרה את ה־ ...ה־12 — ואין בכלום מה ...זות. אופטימיסטים יותר, ...ן מעניקים לא אשראי — ..., דקות נוספות" לפני „ה־ המרי".

...הבעיה איננה רק בכך ש־ ..."העיר, שהיא בת 65 בסוף ... היו בה חסרי כשוף ...ד ושלל כבישים צרים מדי שאינם מסוגלים עוד לשאת ...עומס התנועה העצום ה־ ...ם בהם 24 שעות ביממה; ...יה איננה רק בכך ש־ ...כת הרמזורים, יצאה מכבר ...ל שימוש, „התיישנה" — ...ור להשקיע בה יותר; ...ש הרע איננו רק בתחבורה ...בורית הגרועה, רמת ה־ ...זה שירות פלאים ועוד ...ו ואחות בעיות קטנות ר־ ...ות — לרוב מוגדקות — ...ו לציבור הנוסעים כלפי ...ות האוטובוסים.

דרושות יוזמות

...ל אלה יחד — ונוסף לכך ...ד גוף מנהל בעל סמכות ...ע מודרני — „מינהל ל־ ...עני תחבורה" — זה מה ...ר לתל־אביב רבתי. ...מטרופולין, ששטחו משתרע ...ראשון־לציון בדרום ועד אח־ ...הרצליה בצפון, זקוק ל־ ...ים חדשים עם יוזמות ר־ ...נות מקוריים, אולי אפילו ...ים — כדי להשיגו ולסייע ...זקת התנועה.

...ף זה חייב קודם כל לבצע ... פניות עדיפות, את כל ...ן תוכניות יפות, שהוכנו ...ע בלתי־רגיל במשך שבע ...ים האחרונות — ה„קבר־ ... במגירות שונות, או מע־ ... אבק משרדי.

...ך למשל, הוכנו בשעתו ...ם לבתון עדיפות מוחלטת ...וטובוסים בכל כבישי תל־ ...ב, אבל אפס קצה של אותה תוכנית, בוצע ממש. משרד התחבורה, שחשש מתו־כוכים ויכוחים עם עיריית תל־אביב, — נמנע מלכפות עליה את דעתו ואת החלטתו כמותה. העירייה עצמה נתקלה בבעיית שיש לקן גבייה בשי־קולים פוליטיים ופרסונאליים, יותר מאשר שיקולים מק־צועיים — ונמנעה מלבצע חלק מן התוכניות שגיבשה.

בעיריית תל־אביב יש מעט מאוד מתכנני תחבורה בעלי ידע מודרני, אלה העוסקים בכך כיום — סובלים כמובן דינאמיות, מגישה שמרנית, מ־דעות מיושנות. אין להם מדי־ניות ברורות.

הגבלת רכב פרטי

„מינהל לענייני התחבורה" צריך לאזור אומץ ולהגביל את מספר כלי־הרכב הפרטיים ה־מורשים להיכנס לתוך תל־אביב. קיימת הערכה שחובה להגביל מספר זה בכדי 20—30 אחוז מן השיעור הנכנס ל־מרכזים העירוניים כיום. גם הערכה זו נחשבת בעיני מומ־חים לא מעטים כליבראלית מדי. יש לתת עדיפות ברורה בכל הכבישים לאוטובוסים, כיוון שבהם מתבצעות 70 אחוז מן הנסיעות היומיומיות לתל־אביב (אבל זה רק בתנאי — שהשירות בהם יהיה יעיל, נוח, טוב — ולכל מקום). יש עורקי תחבורה בעיר הזו, ש־בהם מסיעים עשרה אחוזים מכלי־הרכב — 80 אחוז מן הנוסעים. יש צורך לבצע את התוכניות בדבר סגירת כבי־שים מסויימים לתנועת כלי־רכב פרטיים; או את התוכניות שקבעו אילו רחובות יהיו ומ־סירים — חובה להגיע ל־מצב לפיו כל רחובות תל־אביב יהיו חד־סטריים (נוסח מנהטן); יש צורך לסגור רחובות מסויימים לתנועת כלי רכב מכל הסוגים — ולהחזיר רק תנועת הולכי־רגל (נוסח ה„קאופהוף" של מינכן, שם נסגר אזור מסחרי ענקי ל־תנועת מכוניות מכל הסוגים); יש לאסור בעורקים הראשיים והמישניים חנייה ועצירה — ובשמירה מיוחדת, של רוכבי אופנועים (דוגמת מרוקו, ל־משל) צריכה לפקח על כך 24 שעות ביום. מי שיחנה ב־מקום אסור — יהיה צפוי ל־קנס מרתיע (בשוודיה: 100 דולאר!). פריקת מטענים ו־סחורות והכנסת משאיות — תורשה רק לשעות אחדות, לאחר חצות בלבד, כאשר אין תנועה ערה של כלי־רכב ב־כבישים. כדור שצו מסוג זה יחייב את המחנכים להסדרים מיוחדים, שאין מנוס מהם.

יש צורך להחליף את מערכת הרמזורים הישנה בחדשה, עם בקרה מודרנית מרכזית ממוח־שבת, הכוללת אמצעים אלקט־רוניים ואלקטרוניים. במערכת ה־קיימת, אסור להשקיע יותר — היא אמנם „ילד טיפוחים" של אנשים מסויימים בעיריית תל־אביב, שהביאוה לעיר בשעתה, — אבל מבצע והדברים כבר „סיימה את הקאריירה" שלה, אחרי 20 שנה. מערכת חדשה תוכנס, אך פעולת הרמזורים כולם, בהתאם לעומס התנועה בכבישים, „המחוד" ו„הסגורי" עורקי תנועה, ותהיה קודם כל מוגנת „עיפהו".

מוסד לניהול התחבורה

אבל לא רק „מינהל" מודר־ני לתחבורה — גוף מקצועי ביותר של מומחים בארגון, תיכנון, ביצוע ופיקוח — דרוש לתל־אביב. היא זקוקה גם ל־מוסד חדש לניהול, שיפעיל את התחבורה הציבורית שלה. קואופראטיב „דן" איננו מסוגל עוד לבצע את שפע המשימות והדרישות לעיר הגדולה. גם איחוד עם „אגד" לא היה מסייע לו. יש להעריך ותחזיר „רשות ציבורית לתחבורה ב־אוטובוסים", שבה גם יהיה ייצוג הולם לציבור הנוסעים. רשות זו הרכוש ה„דן" שידר־תי נסיעה באוטובוסים. ה־רשות, ולא „דן", תהיה המכ־כוח היחידה לקבוע מסלולי קווים, הזירות יציאת האוטו־בוסים מתחנות המוצא; שעות הפעול; מחירי כרטיסים; ה־רשות, ולא „דן", תנהיג חידו־שים ושיפור הנהלים — לי־תועלת הנוסעים.

הרשות קובעת

בערים גדולות יותר מתל־אביב ועם בעיות מסובכות יותר, פתרו כך את בעיית התחבורה הציבורית. בהאמ־בורג שבמערב־גרמניה, למשל, פועלת כיום רשות ציבורית מסוג זה, וחברות האוטובוסים של העיר, מבצעות למענה את השירותים, שהיא מטילה עלי־הם. הרשות היא שקובעת כמה קווים יהיו בעיר ומתוצה לה; אילו חברות יפעילו אותם; באיזה שעות; מה תהיה ה־תדירות בכל קו; מחירי ה־נסיעה; אילו אוטובוסים — קטנים או גדולים — יהלכו בכל קו; היא קובעת את מיקום התחנות. לחברות ה־אוטובוסים אין מה לומר בכל אלה — הרשות משלמת להן שכר שנתי, מוסכם בחוזה, בעד השירות שהיא קונה מהן. בצורה זו לא יכול להיווצר מצב, שאין מפעילים קו מסו־ים, לאחר מסויים — רק משום שלנהגי חברת האוטו־בוסים המטרופוליטנית, אין חשק לעבוד שם... או שהם מסרבים לעבוד באיזור מגורים חדש — כי אינם מתגוררים בו... או שאינם עובדים שעות נוספות בלילה — למרות שיש דרישה גדולה לאוטובוסים — משום שאין משלמים להם שכר „הגון", לדעתם, או שהם עיי־פים מדי... לרשות הציבורית לא איכפת כיצד יתנהלו עס־קיהן של חברות האוטובוסים — בין שיהיו קואופראטיבים ולכל חבר תהיה מניה; או שיהיו חברות פרטיות — של יחיד, משפחה או קבוצת מש־קיעים — ועובדים שכירים.

משחק לא־הוגן

אם תקום רשות כזו בתל־אביב — יושם קץ אחת ול־תמיד להופעה ש„דן" ו„אגד" מתחרים, שלא בכללי המשחק ההוגן, על קווים; מפעילים במקביל ותוך בזבוז, קווים משלהם — לאותם יעדים; מכתיבים לציבור היכן יופעל קו זה או אחר; היכן יהיו תחנות; ולאן לא תהיה תח־בורה ציבורית; באיזו שעות ובאילו מחירים.

ברשא זה יש מבש עיוותים. למשל, מי שמתגורר מאה מט־רים מהגשר שעל נחל איילון, בצומת הרחובות ארלוזורוב ו־דרך פתח־תקווה הוא מבחינה מוניציפאלית תושב בבעתיים — נאלץ, בגלל הסכמים או נהוגים ישנים של „דן", לשלם בעד נסיעה של דקות אחדות לתוך תל־אביב, כאילו נסע בקו בין־עירוני ומכל מקום הרבה יותר מאדם שגר ליד הנמל ונוסע בקו 4 לתחנה המרכזית...

כיום אין שום גוף מחוץ ל„דן" שמבצע ביקורות שוט־פות על תדירות הנסיעה ב־קווים השונים, בהתאם לצרכי הנוסעים — ולא משיקולי ה־רווחיות או ההפסדים של „דן" ו„אגד"; למרות שלציבור ה־נוסעים יש טענות קשות על טיב השירות — לא רואים שמישהו עושה משהו, כדי לשפר.

תחרות במשאיות

אין הכוונה רק לאוטובוסים חדשים, שנרכשים מדי פעם בפעם, אלא ליחס הכללי כלפי הנוסע — אדיבות, ניקיון ב־אוטובוסים, שילוט, מפת־קווים, כיווני נסיעה, מיקום התחנות. מידע מסוג זה חסר לנוסעי „דן" בכל הקווים — ובכל קו בנפרד. דומה שזה אלף־בית של שירותי תחבורה ציבוריים בכל עיר בעולם — פרט ל־תל־אביב...

אילו היה גוף עם „שיניים", כדי לפקח כראוי על עבודתם של „דן" ו„אגד", לא היה מס־כים שחברות הללו יתחרו עם חברות ומשרדי משאיות, על הסעת פועלים, ויעשו זאת על חשבון שיעור של כלי־רכב, בשעות העומס לקווים הרגי־לים. אין ספק, כי אילו היו חברות האוטובוסים שולחות יותר כלי־רכב לקווים — בב־קום להתחרות במשאיות — חיר פעם תודים.

רשות ציבורית לתחבורה ב־אוטובוסים, לא היתה צריכה להתחשב בבעיות „הפנימיות" של הקואופראטיבים, לתחרות הקיימת בין הסיעות השונות בתוכם על השלטון, לכך שיש שם צורך להבטיח הטבות לכל מיני „אנשי שלומנו" — כדי להיבחר מחדש; הרשות לא היתה מתחשבת בהסכמתם או אי־הסכמתם של נהגים לעבוד „משמרת מפוצלת" או „יום שלם". היא היתה רוכשת שירות — ד־דורשת לקבל תמורה נאותה, הוגנת, לטובתם של הנוסעים.

הרשות הזו היתה מנהיגה מזמן חידושים הנהוגים, ל־משל, בציריך ואמסטרדם, כמו אוטומאטים בתחנות למימכר כרטיסים; שילוט ומידע הולם בכל תחנה; „אזורי תעריף" — כלומר שבמשך שעה אחת יכול כל נוסע שרכש כרטיס נסיעה, להשתמש בו בכל הקווים ב־כיוון הנסיעה הכללי, כלומר לא הלוך־וחזור, אלא רק „קדימה"; או כרטיסי מנוי ומעבר; הפעלת אוטובוסים קטנים לקווים הקצרים, בפר־ברים — כדי ש„יזינו" בנוס־עים את האוטובוסים הגדולים — היוצאים מן הפרברים, ל־עיר עצמה.

עד שתיבנה בתל־אביב רכ־בת תחתית (זה „עסק" ל־15—20 שנה) ועד שינהיגו אמצעים חדשים אחרים, ש־יזנקו ודאי מערים אחרות בעולם — יש מקום להעניק רשיונות רבים יותר גם ל־מוניות, לכל מי שיעמוד, כמובן, בתנאים המחייבים. יש „לשחרר" את הלחץ המצוי כיום בעניין זה, כי מוניות הן שירות ציבורי לכל דבר ולא רק „לוקסוס" ממנו יכולים ליהנות רק אלה שמקבלים חזרה את דמי־הנסיעה הגבוהים — תמורת קבלות...

כל דחייה בביצוע ההצעות הללו — תוסיף את המצב, תגדיל את ה„צרות". בעתיד, עלולים להיות לכך אף „סי־בוכי" אורבאניים ותחבורתיים, כאשר יתעוררו אלה, בתוספת ה„סיבולים" — תעמוד לפני אבות העיר תל־אביב מטלה שקשה יהיה להכניעה — ומי שינסה לעשות זאת בחיפזון, בבהלה כדי להשתחרר מכאב־ראש טורדני — יביא אסון על המטרופולין.

הערכה מודיעינית קובעת: סבירות מלחמה נמוכה — באוסטראליה...

ההערכה המודיעינית בעבר היתה, כי אין לצפות לאיום של מלחמה במשך שבע עד שמונה שנים. ההערכה המעודכנת היא, כי סכנת מלחמה אינה צפויה במשך 10 עד 15 השנים הבאות. השינוי נובע אף הוא מהערכה מודיעינית.

למי שנדמה, כי ל־דברים צליל מוכר, אתחז להוסיף; שהמדו־בר הוא ב...אוסטרא־ליה. ואת, למרות ש־גם בה מדברים על קונצפציה בדבר סבי־רות נמוכה של מלח־מה (האויב הפוטנציא־לי, שהאוסטראלים מת־ייחסים אליו, יכול לה־יות אינדונזיה, אך גם סין ויפאן) ולפיכך מתרחש בה תהליך מתמיד של פירוק הכוח הצבאי.

תקציב הבטחון לחמש השנים הבאות, כפי שהגיש השבוע שר הבטחון, מסתכם רק בכמאה מיליון דולאר לשנה. השר, לאנס בארנארד, הכריז באותה הזדמנות בהגיגיות: „לא אדוף להגדלת העומס על משלם המיסים רק כדי לספק את אלה, המודעים שיש סכנות קלושות בדבר אפשרות של איומים בעתיד הרחוק, בהסתמכם על השוואות צולעות מן העבר"...

בשנה החולפת הגישו לעשרה אמורים של הקצונה הבכירה באוסטראליה את התפטרותם. הם מוחים בכך על המדיניות, שלא זו בלבד שביטלה את חובת הגיוס, אלא מפרקת בהתמדה את שארית הכוח הצבאי של המדינה. אחרון המתפטרים היה תת־אלוף ג'ון הוטון, אחרי 34 שנות שירות צבאי. הוטון הכריז בראיון, כי „לא יתן ידו למנגנון, הפועל בניגוד לאינטרסים של הבטחון. אם אדם בעמדה בכירה הגיע למסקנה, שהשיטה לקויה, ואין בידו להושיע, עליו להתפטר".

הקש, ששבר את גב הגמל, ש„עליו רכבו" תת־אלוף הוטון, הוא סדר סולם הכפיפויות האחוריות. נגשו נקטה מן המצב, שבו הקצין הבכיר אינו אחראי כלפי הממונים עליו ואף לא כלפי הפרלמנט הנבחר, אלא כלפי הפקידות הבכירה. הוטון פסק, כי הצבא האוסטראלי נתון בטראומה קשה לאור מערכת כפי־פויות מעוותת זו.

✡ ✶ ✡

לא רק הכוחות המזויינים של אוסטראליה נתונים במשבר. כך גם השלטון האזרחי. השבוע פורסם כמעט ברמז, כי הממשלה תפזר את שני בתי המחוקקים ותכריז על בחירות חדשות.

מפלגת העבודה, בראשותו של ראש הממשלה, גוף ויטלאם, שעלתה לשלטון לפני 16 חודש בלבד, אחרי ישיבה על ספסלי האופוזיציה במשך 23 שנה, אינה יכולה לגבור על הסינאט האוסטראלי. בבית העליון יש לאופוזיציה רוב, המונע אישור תקציב המדינה, שכבר אושר בבית התחתון, בו יש לממשלה רוב יציב.

ברור, שמניעת אישור התקציב הוא רק תחבולה פרלמנטארית כדי להביא לבחירות חדשות. האופוזי־ציה הליבראלית־שמרנית מאמינה, כי מדיניות הממש־לה עוררה כבר התנגדות מספקת כדי להעמיד בסימן שאלה את סיכוייו של ויטלאם לשוב ולהיבחר בשנית. הם הגיעו למסקנתם נוכח תוצאותיהן של בחירות־מישנה, שנערכו במערב המדינה, שם הובסו תומכי הממשלה. ראש־הממשלה אף נתקל בהתפרעויות ציבו־ריות, שהגיעו כמעט לכדי פגיעה גופנית בו.

בתחילה חשבה הממשלה, כי תוכל להסתפק רק בבחירות לסינאט. נקבע כבר תאריך — 1 במאי — לעריכתן, אלא שעתה מתברר, שלא יהיה כנראה מנוס מפיזור שני בתי המחוקקים ועריכת בחירות כלליות חדשות.

✡ ✶ ✡

מותר לצפות, כי במערכת בחירות שהירה יועלו בכל חומרתן בעיות הצ'ן הבטחון. הקונצפציה הצבאית קיים מערך הכוח המזויין יהווה חלק בלתי־נפרד מבך. לכרות זאת, כבר מיהר ראש האופוזיציה, בילי סנדן, להצהיר, שגם אם יעלה בידיו להיבחר, לא יחדש את חובת הגיוס.

אין הוא זקוק לכך, כי בידיו תחמושת רבה ומגוונת. הוא יוכל להצביע על כמה התפתחויות בעלות משמעות:

● ממשלת ויטלאם, שניווטה את מסעותם בקו מסתייג מארה"ב (שהיתה בעלת־ברית קרובה לממש־לות קודמות בקאנברה), התמקדה בביסוס המושג „אוסטראלאסיה", לאמור, שאוסטראליה היא חלק בלתי נפרד מיבשת אסיה והאינטרס שלה נעוץ בכך. לאור מדיניות זו התקרבה אוסטראליה לסין וכוננה יחסים עם צפון־קוריאה. עתה מתכנן ראש הממשלה את מסעו הראשון למוסקווה (תאריך משוער: יוני ה־קרוב), כדי למנוע מאוסטראליה להיקלע לסכסוך הסיני־סובייטי.

● מול מיתקן מעקב של לווינים, שארה"ב מקיימת באוסטראליה, תובעת עתה מוסקווה, כי ינתן לה להקים תחנת־מעקב משלה. קצת קשה לטעות, כי המעקב הסובייטי יהיה לא רק אחרי לוויינים אלא בעיקר אחרי התחנה האמריקנית.

● כדי לא לאבד את הקשרים עם פקינג, נקטה אוסטראליה קו מדיניות נגד פיתוחו של הבסיס האמ־ריקני המתוכנן באי דיאגו־גארסיה. בסיס זה אמור להיות משענת לכוח מערבי, שיהווה משקל־נגד לכוחות צי סובייטיים, המבקשים לקנות לעצמם שליטה באוקי־יאנוס ההודי.

● בהקשר זה גם ראויה לציון העמדה האוסט־ראלית, השוללת את הפיכתו של האוקיאנוס ההודי

(סוף בעמוד 16)

מרדיקס עושה הכל..

חסכונית – מרדיקס מעמידה לרשותך עקרת הבית. מבחר של מכונות תפירה איתן תוכלי לחדש את מלתחתך. לתקן את בגדי ילדייך הגדלים. ולתפור להם בגדים חדשים. וכמובן לתפור לעצמך את מיטב האופנה ובהוצאה קטנה. צו השעה חסכון. לכן מרדיקס היא צו השעה.

למרדיקס מבחר של מכונות תפירה מעולות החל מהמכונה הפשוטה ועד למכונה סופר אוטומטית הלא היא מרדיקס 840. במכונות התפירה של מרדיקס תוכלי לתפור תוך עומד. לולאות. כפתורים. פרנזים. אוברלוק. תפר נסתר. תפר סימון. רקמה ב 360 דוגמאות ועוד ועוד.

52 סוכנים מורשים עומדים לרשותך בכל רחבי הארץ. כל סוכן של מרדיקס הוא מכונאי מעולה של מכונות תפירה. ומדריך מוסמך מטעם המפעל. כל המכונות של מרדיקס הן בפיקוח מכון התקנים הישראלי ועומדות בדרישותיו.

MARDIX

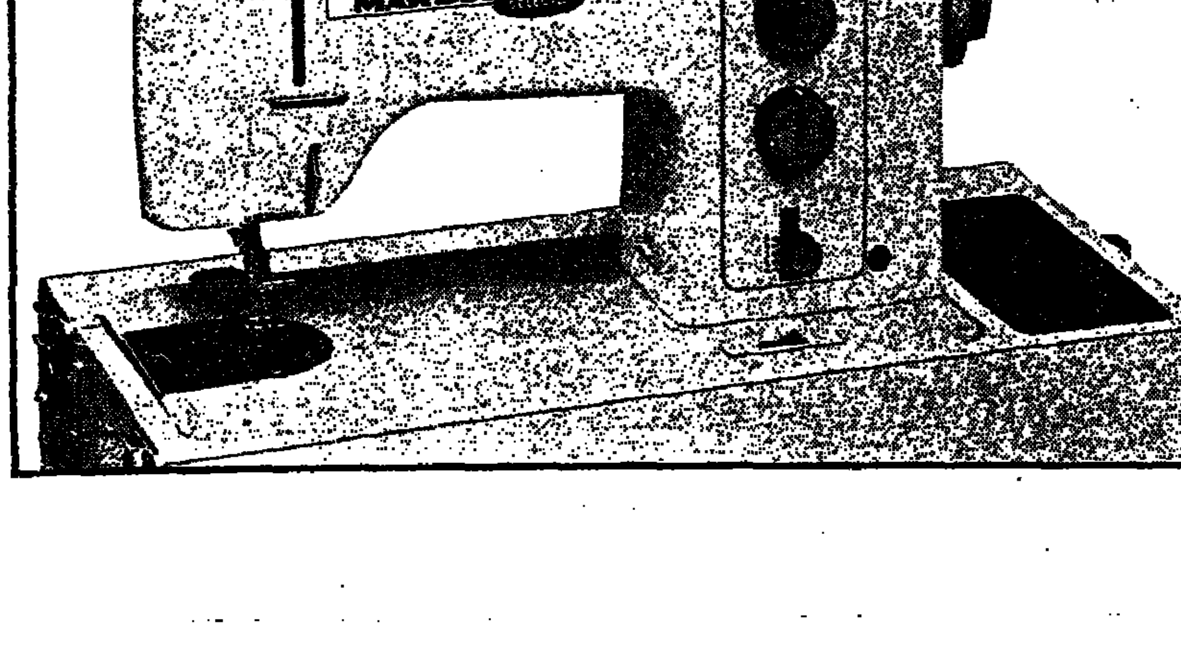

האיכות והמוניטין של מרצדס בנץ

משאית קלה (במספר דגמים)

- מנוע חזק 1798 cc, 70 כוח סוס הנעה קדמית.
- שטח מטען גדול: מ־5.2 מ"ר מטר מרובע עד 7.5 מטר מרובע
  אורך הארגז מ־2900 מ"מ ועד 3900 מ"מ
  רוחב הארגז מ־1800 מ"מ ועד 1940 מ"מ
- יכולת נשיאת מטען מ־980 ק"ג ועד 1350 ק"ג
- קל לטעינה ופריקה: גובה מפני הכביש 57.5 ס"מ או 85.5 ס"מ
- תא נהג מרווח ומהודר - מושבים נוחים כניסה ויציאה קלות, הגה קל להפעלה.

כלמוביל בע"מ סוכנים בלעדיים לישראל

מפיצים: חיפה: כלמוביל בע"מ דרך העצמאות 118 טל. 524286, רכב העצמאות, דרך יפו 103 טל. 526544; מוסכי שרות: מוסך „מרצדס" [illegible] טל. 445471; מוסך „חאוף" [illegible] טל. 723072; תל־אביב: כלמוביל בע"מ [illegible] טל. 280221; מוסך שרות: [illegible] טל. 821032.

ירושלים: אוטו חן בע"מ דרך שלומציון המלכה 18 טל. 222733; מוסך שרות: [illegible] טל. 225864; [illegible] טל. 262665; באר־שבע: [illegible] טל. 3646; קרית שמונה: [illegible] טל. 60205

יד־ושם רשות הזיכרון לשואה ולגבורה

יום הזיכרון לשואה ולגבורה

חל השנה ביום ה' כ"ו בניסן תשל"ד, 18.4.74

בהתאם לחוק, האומר שיש להקדים את יום הזיכרון ביום אחד כאשר כ"ז בניסן חל ביום שישי. בערב יום הזיכרון, יום ד', כ"ה בניסן, 17.4.74, בשעה 18.00, תיערך ביד־ושם עצרת הפתיחה הממלכתית במעמד נשיא המדינה. העצרת תשודר שידור חי בשידורי ישראל.

לינו להפעיל א

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

בעזרת מחשב קבע מדען: ישו ניצלב ביום ה' ולא ביום ו'

מאת ג'ורג' קורנל, סופר א.פ. בניו־יורק

בדיקן אמריקני חישב ומצא, בעזרת מחשב, כי ישו נצלב ביום חמישי בשבוע, ב־6 באפריל, שנת 30 לספה"נ ולא ביום ו', כפי שנהוג לחשוב.

המדען הוא רוג'ר ראסק, פיסיקאי מן העיר נוקסוויל, שבמדינת טנסי.

מחישובים אלה אפשר גם להסיק, כי ישו, היה טמון בקברו שלושה ימים — כפי שהוא עצמו התנבא ולא 36 שעות, כמשוער במסורת הכנסיה, המציינת את יום שישי זה כיום מותו.

בחישוביו השתמש המדען בטבלאות חדשות של מועדי הופעת הירח וחזות הלבנה במלואה החל בשנת 1001 לפני ספה"נ ועד 1651 לספירת הנוצרים, כפי שנקבעו במחשב מסוכלל בידי הרמן גולדשטיין, במכון ללימודים מתקדמים באוניברסיטת פרינסטון.

ראסק הסביר, שהואיל והלוח היהודי היה כולו לפי הירח, היה צריך לחשב מתי החל חג הפסח באותה שנה, דבר התלוי, כמובן, בירח החודש של אותו חודש. לפי המסורת הנוצרית מת ישו בשעות אחר־הצהרים לפני שקיעת החמה, שביכרה את התחלת הפסח.

בחישוביו מצא ראסק, כי היום ה־14 בחודש ניסן היה ביום חמישי רק בשנת 30 לספה"נ. ביום ו' חל ה־14 בניסן בשנת 26 ובשנת 33 „מוקדם מדי — ומאוחר מדי", אמר המדען.

ראסק אמר, שאינו מציע לשנות את מסורת הכנסיה, „אף כי זה היה נאה" אילו היו עושים זאת. אך אחרי הכל, הוסיף האמר, „מה שאירע חשוב יותר מן המועדים, שבהם חוגגים אותו".

הערכה מודיעינית

(סוף מעמוד 15)

לתחום עימות אמריקני־רוסי. אין ספק, שבאוסטראליה, כבו בשאר מדינות אסיה, עוקבים בענין אחרי הסיכויים לפתיחתה של תעלת סואץ, וזכה יוכלו יחידות צי של שתי מעצמות־העל לנוע לעבר האוקיאנוס ההודי. יש באוסטראליה הגורסים, כי מאחר שלרוסים אין בסיס קבוע באיזור, מדוע צריכה ארה"ב לפתח בסיס בדייגו־גארסיה.

כבר עתה ברור, שהאופוזיציה תנצל הזדמנות של מערכת בחירות כדי להאשים את ממשלת ויטלאם בקרמלינים, הרחיק את ארצו מן המערב הישר לזרועות מוסקבה. האופוזיציה, למשל, תומכת בבניית הבסיס בדייגו־גארסיה, והיא נכונה גם להעביר יחידות צבא אוסטראליות לסינגאפור.

כל מימשל — והקונצפציה שלו.

בין כותב לקורא

מה עשה מחבר ספרי הריגול ג'ון לה־קארה בעיירה נידחת בתאילנד

מאת ה. גרינוויי, שליח „וושינגטון פוסט" בבאנגקוק

ג'ון לה־קארה
„בריחה ללא גלויות"

מה עשה לא מכבר מחבר ספרי הריגול המהולל, ג'ון לה־קארה — מחבר „המרגל שחזר מן הקור" ו־„עיירה בגרמניה" — בעיירה המאובקת נאחון־נאחון בצפון־מזרח תאילנד?

הוא עסק בבדיקת בית נטוש, צבוע ככל בתי העיירה, שאשנבים בכתליו מעידים ויכן נעקרו מתוכו מזגני־האוויר.

עד לפני שבועות אחדים ישבה בבית זה שלוחה של סוכנות הביון המרכזית האמריקנית, והיא נחשפה בחודש דצמבר.

בצפון־מזרח תאילנד משתולל מרד קומוניסטי. בדצמבר קיבלו ראש הממשלה וכמה עתונים מכתב, שנשלח כביכול מאת אחד מראשי המורדים. במכתב היתה הצעה לשאו־ולתת עם הממשלה החדשה של תאילנד, שקמה אחרי התפרעויות הסטודנטים בחודש אוקטובר.

אולם המכתב נשלח בדואר רשום — ומען השולח היה מענה של שלוחת סוכנות הביון המרכזית בנאחון־נאחון. נתברר, כי אחד הסוכנים האמריקנים נתן את המכתב לנער־שליח מקומי שישלח אותו, והנער שלח אותו בדואר־רשום.

● „יוזמה מצערת"

כך הוכח, כי ההצעה לשאו־ולתת עם הממשלה היתה זיוף של סוכנות הביון המרכזית. השגרירות האמריקנית בבאנגקוק הודיעה אחר־כך, כי היתה זו „יוזמה מצערת, ללא הרשאה רשמית".

השגריר האמריקני החדש, ויליאם קינטנר אמר, כי הסוכן בנאחון־נאחון פעל על דעת עצמו, מתוך תרבות־יתר, בלא לקבל הוראה משום איש מוסמך. מר קינטנר הודיע לבני הממשלה ולמלך תאילנד, כי הסוכן הוצא והוחזר לארה"ב והשלוחה בנאחון־נאחון נסגרה.

מספר אזרחים בתאילנד, המאמינים בגירסה הרשמית האמריקנית, הוא אפסי. אבל איש אינו יודע בדיוק מה קרה. בעיירה אומרים, כי היו שני סוכנים של סוכנות הביון המרכזית, שגילם בשנות ה־30 שלהם.

● הסוכנים נעלמו

לדברי מקור אחד בראש, שני הסוכנים בערב ראש השנה, הם הזמינו כמה ממקורביהם בעיירה למסיבה לפנות אחר־הצהריים. אולם בבוא האורחים למחרת, לא מצאו את הסוכנים. הם לא נראו שוב. „בענף הריגול מגדירים את זה „בריחה בלא גלויים"", אומר לה־קארה.

ומה זהו בית השלוחה? סגור ועזוב. בראשית ינואר התפרסמה הודעה בעתוני באנגקוק. לבסוף ביקש בעל־הבית והמשל מתושבים אמריקנים בעיירה, שיסלק מן הבית את „המכונות המקורות", שנשארו שם, כפי שאמר מקור אחד, אלא שאיש מן האמריקנים שבעיירה לא היה מוסמך לכך. לבסוף באו אמריקנים אחרים להוציא את הציוד. את מזגני־האוויר גנבו פורצים. כיום הבית עזוב.

לה־קארה אומר, שלו היה כותב רומאן על הפרשה, לא יתכן, שהסוכן ישלח מכתב כזה בלא הוראה מן הממונים עליו בבאנגקוק. סביר יותר, שהמכתב נכתב בבאנגקוק והועבר אל הסוכן בנאחון־נאחון לשם משלוחו לדואר, כדי שיוחתם בחותמת־דואר של ישוב בצפון־מזרח המדינה.

● שגיאה גורלית

ומה בדבר מסירת המכתב לנער־שליח, כדי שיביאנו לדואר? כלום סביר, שסוכן הביון המרכזית יכשל בשגיאה כזאת? „בוודאי, סביר בהחלט", אומר לה־קארה, „שגיאות כאלה קורות לעתים קרובות".

הוא הוסיף, שלו היה כותב רומאן ריגול על פרשת נאחון־נאחון, יש לפניו שתי עלילות אפשריות:

● מיבצע של „להטוטים מהוגנים", מתוך כוונה „להביא שני כוחות, ששיפרם אינו ידוע, לכלל התנגשות כדי לראות, איך יגיבו". בתנאי לאנד קמה ממשלה אזרחית חדשה, והמכתב המזויף מאת המורדים עלול היה לעורר את הממשלה לכלל היענות כנה.

● מיבצע של „להטוטים מהוממים", שכוונתו למנוע משא־ומתן, „על־ידי הצבת סוכנות הביון המרכזית כחייץ בין שני הצדדים".

אם זוהי הכוונה כנה, אמר הסופר, „אני מניח, כי לסוכנות הביון המרכזית יש אפשרות לעקוב אחר השפעת ההתנגשות על המורדים — היינו, שהסוכנות מחזירה עריקים משורות המורדים בחזרה אל שורותיהם".

הייתכן, כי אחד האישים החשובים בתנועת המורדים הוא סוכן כפול כוח?

● המזגנים מסגירים

אגב, הבתים של סוכנות הביון המרכזית בצפון־תאילאנד, ככל שמשתדלים להסוות אותם, מתגלים תמיד בידי מזגני־האוויר שבהם. לעתים ניצבים לידם גם טרנספורמאטורים גדולים — אולי כדי לספק זרם לציוד־הקשר ולמכונות־הצופן.

כמובן, אין לה־קארה טוען, שהוא יודע מה קרה בנאחון־נאחון. הוא בא לבדוק את עלילת הריגול בעיניו של סופר. "יתכן, למשל, — הוא אומר, — כי הסוכנים האמריקניים הצליחו לפענח חלק מצופן של המורדים, והיה להם צורך, שהמורדים ישדרו טכסט שהוכבו ידוע לאמריקנים, ושעל־פיו היו יכולים להשלים את מלאכת הפענוח".

רומניה עושה להחיאת האופנה של פולחן האישיות

אמצעי התקשורת שרים שירי הלל לנשיא ומנהיג המפלגה ניקולא צ'אושסקו ✶ הפולחן מקיף אפילו את בני־משפחתו ✶ ברומניה מרוכזות בידי איש אחד סמכות גדולה יותר מאשר בכל ברית וארשה

מאת בארי ווטרס, סופר „וושינגטון פוסט" בבוקרשט

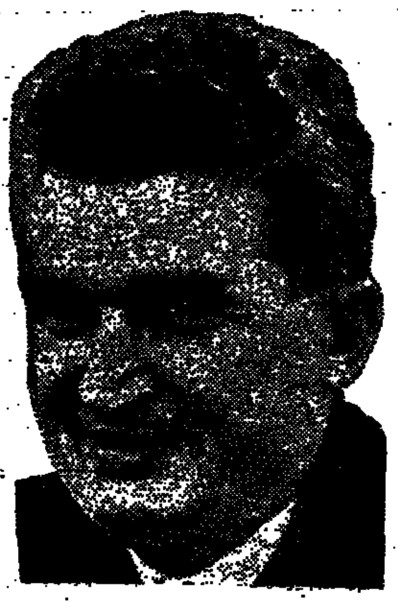

ניקולא צ'אושסקו
כרזות צבעוניות ובדיחות פוליטיות

משנת מות סטאלין ב־1953 יצא פולחן האישיות מן האופנה במזרח־אירופה — זולת המתקרבים לנשיא יוגוסלאויה, המארשל טיטו ושליט אלבניה אנוור הוג'ה, שהוא למעשה המנהיג הסטאליניסטי היחיד באירופה.

אך רומניה נהפכה במהירות לחריג שלישי. בעקבות מאמצים של שנים אחדות ליטול את דמותו של מנהיג המפלגה הקומוניסטית הרומנית ניקולא צ'אושסקו בעיני הציבור, הוא נהפך לא מכבר לנשיא המדינה.

כרזות צבעוניות עם דמותו, שניתלו בכל בנייני הציבור, שירים את מעלליו, שירי הלל ושבח, שניתנו לו שרבים כמותם, אשר פורסמו בעתונים, עוררו סדרה של בדיחות פוליטיות, כגון: „ושוב הוא עתיד לזכות בכתר".

אך אין שום עדות לכך שהרומנים, ש־42% מהם עדיין חקלאים, מוצאים פסול כלשהו בפולחן האישי את צ'אושסקו, בן ה־56, המנהיג הצעיר ביותר במזרח־אירופה.

דיפלומאט מערבי אמר: „לרומניה מסורת ארוכה של מנהיגים אוטוקרטיים ואף כי האינטליגנציה אולי זועקת, יתכן בהחלט שרוב האזרחים מרוצים למדי".

אמצעי התקשורת הם המקעקעים את הפולחן. עתוני רומניה נותנים פרסום לכל מלה שמשמיע צ'אושסקו בנאומיו והנבעים על סדרה ארוכה של נאומים, כמה מנאומיו ארוכים מאוד ויש מהם שנמשכים שבע שעות.

תצלומיו של המנהיג מתולתל השיער, שהיה בעבר ראש תנועת הנוער הקומוניסטית בארצו, מתפרסמים תכופות בעתונים, שלא כתצלומי יתר האישים שבשלטון, המתפרסמים לעתים נדירות בלבד.

בחנויות הספרים מוצגים במקום בולט כתבי המנהיג בקבוצות־תצוגה השונות.

לסיקור נרחב מאוד זוכים ביקוריו והנסיעות של צ'אושסקו בחו"ל ושיחותיו עם מנהיגי העולם השונים. סיקור דומה ניתן גם לסיוריו בארצו ולפגישותיו המבויימות היטב עם „האנשים הפשוטים".

הפולחן מקיף בימים אלה גם את בני משפחתו. אשתו אלנה חברה בוועד המרכזי של המפלגה ולא מכבר העלוהו אליו בביקור בארגנטינה. רבים הביעו תמיהה בשומעם, כי נקבעו לה שיחות עם סגנית נשיא ארגנטינה איזבל פרון, אף שאין היא מחזיקה במשרה מקבילה בארצה.

כאשר מת אביו של צ'אושסקו ב־1972 פורסמה הידיעה על כך במסגרת שחורה בעמוד הראשון של העתון הכל ארצי „סקינטייה" — כבוד השמור בדרך כלל רק לראשי המפלגה הרומנית.

במציאות אין צ'אושסקו דומה לתדמיתו הציבורית. הוא קטן קומה ושמנמן ובמראהו אין הוא מרשים ביותר. דיבורו מקוטע. הוא עצבני ואינו מרבה להזכיר, המקבל הרושם שאין הוא נהנה מהופעות בציבור. הוא שקוע לחלוטין בעבודתו, מקדיש לה שעות רבות מאוד ביממה ואינו נוטה להעביר סמכויות. הוא מתערב אישית בכל תחומי הממשל.

מקורות מפלגתו אומרים, כי המנהיג שלו הוא פאטריוטי עז.

הפולחן בוודאי משקף את המציאות השלטונית ברומניה, שבה מרוכזות בידי איש אחד סמכות גדולה יותר מאשר בכל מדינה אחרת בברית וארשה. נוסף לתפקידו החדש כנשיא הרפובליקה מוסיף צ'אושסקו להחזיק בתפקידו כנשיא מועצת המדינה, כמזכיר הכללי של המפלגה הקומוניסטית וכמפקד הכוחות המזויינים.

גם מרגרינה עלולה לתרום למחלת־לב

מדענים הודיעו אתמול באטלאנטיק סיטי, ניו ג'רזי, כי ניסויים שנערכו בחזירים מעלים את החשש, כי השומן של המרגארינה עלול להוות סכנה לבריאות יותר מאשר שומנים רוויים כוללים כגון שומן בשר, חמאה ואבקת ביצים.

קבוצה בת שלושה חוקרים ממכללת אילינוי מטרה, כי מזונם בסכנת תרומה להתרחבות מנמנה של טרשת־עורקים — אבל הגרם, שהוא הגורם העיקרי למחלות לב.

בקרב הרופאים רווחת הדעה — השנויה עדיין במחלוקת — כי שומנים „רוויים", כאלה הכלולים בעיקר, בשומן מן החי, כולל חמאה, מעלים בחובם סכנה זו, וכי שומנים „בלתי רוויים", כמו שומן מן הצומח, מקטינים את הסכנה.

קבוצת החוקרים, שהגישה שלושים דו"ח על מימצאיה, קבעה, כי המרגארינה, המבוססת על שמן סויה, כוללת אומנם אחוז גבוה של שומנים בלתי רוויים בצורתה המקורית, אולם בתהליך הייצור המקובל בארה"ב משתמשים היצרנים בשיטה ההופכת אחוז ניכר של שומנים אלה — עד ל־36 אחוז — לשומנים רוויים.

במשך שמונה חודשים האכילו החוקרים קבוצות שונות של חזירים סוגים שונים של שומנים, לאחר מכן שחטו החזירים ובדקו את השפעת השומנים על עורקיהם.

תוצאות הבדיקות העלו: החשד, כי המרגארינה עלולה אף היא לתרום להסתיידות עורקים. החוקרים גם סבורים כי ניתן לייצר מרגארינה נקייה משומנים רוויים, כמקובל בכמה ארצות באירופה. (א.נ.)

הבהלה לזהב הלבן

אלפי נשים בישראל מחפשות בימים אלה את הזהב הלבן... אלפי נשים אחרות כבר גילו אותו — בביתן!

כל אשה שבביתה ליידי או לורד קריסטל יודעת שמכונת כביסה זו היא זהב ממש. אין עוד מכונת כביסה חסכונית המעניקה לך תמורה כה גדולה לכספך!

ורותחה עד 100 מעלות, כל תוכניות הכביסה לכל סוגי הכביסה, ציפוי אמאייל...

אין יתרון שאינו נמצא בליידי או לורד קריסטל!

חברת קריסטל בטוחה בזהב הלבן שבידה ולכן היא מעניקה לך שבועיים נסיון חינם — ללא התחייבות!

מהרי והכניסי את הזהב הלבן לביתך!

ליידי ולורד קריסטל - מכונות הכביסה

הטובות והחסכוניות מכולן.

סבנה נתיבי אויר בלגיים מארגנת את חופשתך בחמי המרפא בצ'כוסלובקיה:

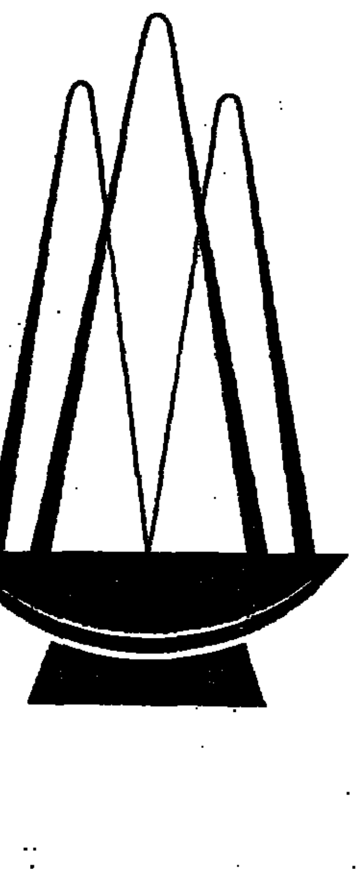

KARLOVY VARY
המחיר החל מ־* 2135.- ל"י + 315.- $ משוער**

PIESTANY
המחיר החל מ־* 2135.- ל"י + 360.- $ משוער**

FRANTISKOVY LAZNE
המחיר החל מ־* 2135.- ל"י + 315.- $ משוער**

JACHYMOV
המחיר החל מ־* 2135.- ל"י + 300.- $ משוער**

TRENCIANSKE TEPLICE
המחיר החל מ־* 2135.- ל"י + 270.- $ משוער**

MARIANSKE LAZNE
המחיר החל מ־* 2135.- ל"י + 300.- $ משוער**

מחירי הטיסה כוללים שהייה במלון (כולל מרפא). חדר זוגי. לתקופה של 21 יום. לשם השגת ויזה לצ'כוסלובקיה ולקבלת פרטים על התוכנית, פנה לסוכן הנסיעות שלך.

* מותנה בהשתתפות של 15 נוסעים.
** לפי שער יומי של הפרנק השוויצרי.

Go Belgian. Go Sabena.

SABENA TOURS

פרסום צימס

האיום המסוכן של הדחת ניכסון עלול לשים קץ לשאיפות קיסינג'ר

מאת **מאריז מאדוז**, סופר „וושינגטון פוסט"

כל המבקש להשפיע על המאורעות צריך להיות אופטימיסט במקצת. ההבדל הוא בין מי שמסגל את מטרותיו אל המציאות ובין מי שמבקש לעצב את המציאות על־פי מטרותיו... אופורטוניזם טהור עשוי להיות עקר...

(ד"ר הנרי קיסינג'ר, על האסטרטגיה של אוטו פון־ביסמארק)

קצת יותר מששה חודשים משמש ד"ר הנרי קיסינג'ר שר־החוץ של ארה"ב, ובחודשים אלה הוא עומד בפרץ [illegible] עם השטן המקומי, העלול לערער את שלמותה של ממשלת ניכסון ואף את קיומה.

מעולם לא היה בארה"ב איש שלמטה ממעמד הנשיא, אשר ניתן בידיו כוח גלובאלי־אמריקני כה גדול ✶ בעיני העולם קיסינג'ר הוא „ממלא־מקום הנשיא לעניינים בינלאומיים" ✶ אולם שר החוץ מעוניין בכוח ממשי ולא מדומה ואילו הכוח הממשי העומד לרשותו נובע מן הנשיא ✶ איש מקודמיו במאה הנוכחית לא שירת נשיא, שלקה בעת ובעונה אחת בהתפוררות בסיסו המקומי ובאיום הדחה ✶ מלחמת יום הכיפורים זיעזעה את כל שאיפתו של קיסינג'ר „למסד" את מדיניות החוץ המזוהה עמו ✶ מומחים רבים אינם גורסים, שג'ראלד פורד, אם יתמנה לנשיא, ישאיר את קיסינג'ר על כנו ✶ כאשר נכשלה שליחותו של שר החוץ האמריקני במוסקווה בחודש שעבר, היתה בפנטאגון אף „שמינית של רווחה" בדרגים העליונים של משרד ההגנה, בייחוד בחוגי המטכ"ל ✶ על אף כל תוספת הסמכות שלו נאלץ קיסינג'ר להתמקח בעת ובעונה אחת עם בריה"מ, עם ישראל ועם הערבים, עם בעלות־בריתה של ארה"ב באירופה ובמקומות אחרים, עם הקונגרס ועם הפקידות הפדראלית ✶ „שום אדם אינו יכול לעמוד בקצב זה עוד שלוש שנים, אפילו לא הנרי קיסינג'ר"

מעולם לא היה בארה"ב איש שלמטה ממעמד הנשיא, אשר ניתן בידיו כוח גלובאלי־אמריקני בשיעור שניתן לקיסינג'ר. בעיני העולם קיסינג'ר הוא ממלא־מקום הנשיא לעניינים בינלאומיים. [illegible] אולם זוהי אשליה נוחה — אבל בחינת הכוח שבידיו יש [illegible] עבודה זו אמת יותר מסעות.

• „שגעון גדלות"

בעיני מבקריו לא ייאמן [illegible] — אולם האיש, העומד [illegible] „מוכה שגעון־גדלות", [illegible] שהוא נודד מפני ממדי [illegible]. קיסינג'ר נהנה מן ההערצה — אולם הוא מעוניין בכוח ממשי ולא מדומה; והכוח הממשי היחיד, העומד לרשותו, נובע מן הנשיא. [illegible] לפניו שרי־חוץ רבים, כמו דין אצ'יסון בימי טרומן, וג'ון פוסטר דאלס בימי אייזנהאואר. היו מקרים, [illegible] אף הצלו על נשיאיהם. [illegible] איש מהם לא שירת נשיא, שלקה בעת ובעונה אחת בהתפוררות בסיסו המקומי [illegible] והדחה.

[illegible] היא, לחשוב, כי הנשיא ניכסון ניסה מעודו לספל [illegible] בפרטים של רוב [illegible] מדיניות־החוץ. זו דעה [illegible] רבים. אומר אחד מ[illegible] מקורביו של קיסינג'ר: „ייתכן [illegible] כל פוד וצלחתו של שר־החוץ הוא, שהוא מסוגל לנווט [illegible], מה העמדה שיאמץ לה הנשיא בנוגע לבעיה מסויימת". אומרים, שלעתים קרובות אומר הנשיא לקיסינג'ר: [illegible] עניין שמכרחים לעשותו [illegible] ואני אתמוך בך". [illegible] בבעיות רבות — אומר אחד [illegible] — יכול שר־החוץ [illegible] בלא לפנות אל הנשיא, כי יש לזכור, שזוהי הקדנציה השניה של הנשיאות, ומדיניות־היסוד שלה כבר קבועה.

אומר איש אחר מעוזריו של קיסינג'ר: „לעניין זה נודעת חשיבות עצומה בעבודה עם הרוסים. הנרי יכול לדווח לנשיא, בלי שיצטרך לבקש כל רגע פגישות לשם קבלת הנחיות". כאשר הלך קיסינג'ר אל הנשיא, אומר מקור אחר, „הוא הלך בבטחון, שיזכה בתמיכה — ואכן הוא זכה בה".

אבל לא תמיד. לעתים גם קיסינג'ר נכשל, או נאלץ [illegible] מפני צירוף של גורמים. החוק שבצירופים האלה הוא המטכ"ל, כאשר מצטרף אליו גם שר־ההגנה — בתנאי, שעמדותיו תואמות יותר את עמדתו של הנשיא.

שבועיים לאחר שהושבע קיסינג'ר כשר־החוץ פרצה מלחמת יום הכיפורים. מלחמה זו זיעזעה לא רק את מדיניות ה„דטאנט" האמריקני־סובייטי, שלקיסינג'ר היה חלק רב כל־כך בבניינו, אלא את כל שאיפתו „למסד" את מדיניות החוץ, המזוהה עמו.

• איחוי שברים

מקץ ששה חודשים, אחרי ביקורים קודמים ב־25 מדינות, מסע שבו עבר כ־200 אלף קים. באוויר, מסע שכלל לעתים שלושה או ארבעה ביקורים ביום אחד — עדיין עסק קיסינג'ר באיחוי השברים ובקשירת חוטי־המסכת הקרועים של מדיניותו ביתר מקוריות.

בינתיים, התרחבו הצללים של פרשת ווטרגייט ושל סכנת ההדחה בשיעור מסוכן, ששום ממשלה אמריקנית קודמת לא ידעה כמותה. באופן רשמי הכל מתנהל כבעבר; אך למעשה שום דבר אינו כפי שהיה.

מהלך ה„דטאנט", החתירה לשלום עם יציבות במזרח התיכון ומטרות אחרות של המדיניות האמריקנית, יש להם משמעות לא רק לאומית, אלא גם אישית לגבי נשיא, הנתון במצור.

מדיניות־החוץ של מימשל ניכסון היא עצמה עמוד־ההגנה האחרון של הנשיא. היא עצמה נתונה בבעיה של מדיניות חוץ, כפי שמתגלה בסערת־הרוחות שהתחוללה בקונגרס לאחר שהועלו דרישות יוצאות מן הכלל [illegible] של הנשיא בעת שנידרש [illegible] לכל ייכבש [illegible] הרוח הרשם, שאם יתפטר ניכסון או יודח, יקים יורשו, ג'ראלד פורד, סגן־הנשיא הנוכחי, את ד"ר קיסינג'ר, אבי מדיניות־החוץ שלו. אולם מומחים רבים — ואולי קיסינג'ר עצמו, רואים הנחה זו כפשטנית מדי. חילופי נשיאים הם חילופים יסודיים, המשנים את היחסים הפנימיים במערכת השלטון הפדראלית, וכמעט תמיד כביאים להפסקה או לעיון מחודש בתהליכי המדיניות, בארה"ב עצמה וגם במדינות אחרות.

• קליפת הבעיות

מימשל ניכסון השיג אומנם הישגים רבים בזירה הבינלאומית, אולם נגע עד כה רק בקליפתן של רבות מן הבעיות הבינלאומיות הקשות ביותר. עד כה הושגו רק השלבים הקלים ביותר של צימצום המירוץ האיסטראטגי האמריקני־סובייטי. עתה עומד על הפרק השלב השני של הצימצום, המו"מ בדבר פיקוח־קבע על שימוש בנשק גרעיני התקפי.

על אף כל ההתרוצצות הדרמאתית של קיסינג'ר במזרח התיכון השנה, לפי שעה, רק התחלה של הפרדת־כוחות בין ישראל לערבים, כמבוא לשיחות־שלום סבוכות מאוד. אמר פעם קיסינג'ר: „כל הצלחה היא בגדר כרטיס כניסה לבעיה קשה יותר".

ההתנגשות הגלויה שהיתה לא מכבר בין ארה"ב לבין בעלות־בריתה האירופיות, חשפה את עומק הקרע, הטעון תיקון, בתיאום המדיניות של המערב. משבר הנפט חשף סכנות עצומות ליציבות הבינלאומית ברדיפה בלתי מבוקרת אחרי מקורות אנרגיה. משבר זה חשף גם את התוצאות הכלכליות המעמיקות של יוקר הנפט גם כשיש שיתוף־פעולה בינלאומי.

• „לא אסון"

אין אהדה רבה במגע לרוב הבעיות השלטוניות הדחופות גם בתוך הממשל הנוכחי. למשל, לא הכל נדהמו בוושינגטון, כאשר ד"ר קיסינג'ר לא הצליח להשיג, בשליחותו במוסקווה בחודש שעבר, את אחד־היעדים העיקריים בדבר הגבלת המספר של ראשי־נפץ גרעיניים מתפצלים. אחד המקורות המוסמכים בפנטאגון אמר, שהיתה אף „שמינית של רווחה" בדרגים העליונים של משרד־ההגנה, בייחוד בחוגי המטכ"ל.

„במובן, אפשר להצטער על שהרוסים עקשנים כל־כך" — אמר איש הפנטאגון — „אבל בשבילנו אין זה אסון, אם אנחנו צריכים לחכות עוד שנה להסכם חדש על הנושא".

כלומר, על אף כל תוספת הסמכות של קיסינג'ר הוא נאלץ להתמקח בעת ובעונה אחת עם בריה"מ, עם ישראל ועם הערבים, עם בעלות־הברית באירופה ובמקומות אחרים, עם הקונגרס האמריקני בענייני הסחר עם מוסקווה, ועם הפקידות הפדראלית. „שום אדם אינו יכול לעמוד בקצב זה עוד שלוש שנים, אף לא הנרי קיסינג'ר", אמר לא מכבר בחרדה מרובה אחד החברים הבכירים בסגל של קיסינג'ר.

שר־החוץ הגיע לכלל יחסים מעניינים עם הקונגרס, במחיר זמן ומאמץ רבים. יוצאים מן הכלל רק מבקרים נמלצים כמו הסנאטור הנרי ג'קסון. בתחום זה היה לקיסינג'ר יתרון גדול על קודמיו, דין ראסק וויליאם רוג'רס. ראסק היה מסוכסך עם הקונגרס בעניין וייטנאם, והיחסים היו כמעט תמיד משובשים. הופעותיו של רוג'רס לפני הקונגרס היו קלות הרבה יותר, אבל הוא לא הצליח לעשות שם נפשות למדיניות המימשל.

קיסינג'ר לא נכשל בבעיות כאלה, אבל גם הוא לא הצליח לקיים את הבטחתו „לפרט בצורה מובנת את ההשקפות, את המטרות ואת הפעולות" של ארה"ב, כדי לחדש את המיתוס־היעוד של האמריקנים לגבי מדיניות־החוץ שנתערערה בשל מלחמת וייטנאם.

• המלחמה עיכבה

הצומס הבלתי־שכיח על זמנו וכוחו בגלל המהומה הבלתי־צפויה של מלחמת יום הכיפורים, המחייבת דיפלומאטיה סודית, עיכבו — לדברי רבים מאנשי קיסינג'ר — את הגשמת המטרות הציבוריות והמוסדיות האלה. אחרים מאנשי קיסינג'ר מסכימים לכך הסכמה חלקית בלבד. הם אומרים בגלוי, כי סיגנונו הטבעי של קיסינג'ר הוא סיגנון של חשאיות: לעבוד בקבוצות מצומצמות של נאמנים בדוקים וסגורי שאיפות בשעה שקיסינג'ר עצמו מתמקם בייצוגן? את התוצאות הגלויות.

„יש רק דרך אחת לשבירת סוד: להוציא מכלל תהליך ההחלטה כל כי שהלכה יצטרכו לבצע אותה", כתב קיסינג'ר ב־1968.

עדיין לא נחשפה כל פרשת היריבות, שהיתה קיימת בבית הלבן, בין הסגל של קיסינג'ר לבין „משטר הארמון הנשיאותי", שבראשו עמדו הלדמן וארליכמן. אולם משפטי ווטרגייט, העומדים להיפתח, ותביעה משפטית שהגיש מורטון הלפרין, מעוזריו לשעבר של קיסינג'ר, בגלל ציתות לטלפון שלו, הם אבני־נגף נוספות לרגלי קיסינג'ר, המאבק כל הזמן להינתק לגמרי משערוריית ווטרגייט.

„אומרים לי, שקיסינג'ר נקי, אי־אפשר להשיג עליו אף לא מלה של השמצה", אמר אחד ממקורביו בנימה של תקווה. אולם יועציו־לשעבר של הנשיא בוודאי ינסו לתלות בצווארו של קיסינג'ר את הקולר של עידוד שגעון החשאיות בבית הלבן.

אין מחסור בעוזרים־לשעבר של קיסינג'ר, הזוכרים זכרונות עוקצניים מן העבודה תחת השוט של הרגלי העבודה שלו ושל תודעתו העצמית המאסיבית. מרי־הנפש שבהם מתארים את קיסינג'ר כרב־מתמרן־אדם, בודאי, שקרן בעניינים של מה בכך, עריץ הנתפס לקטנוניות, לליגלוג־כר, להתפרצויות של צעקות. „בלי ספק, הוא איש שקשה לעבוד עמו", אומר אחד מנאמניו של קיסינג'ר. „הוא דורש הצטיינות. אבל אצלו יש פעולה".

• כשלון ביסמארק

ב־1968 כתב קיסינג'ר על קאנצלר גרמניה במאה ה־19, אוטו פון־ביסמארק, כדלקמן: „מובן, שהשפעתה של גאוניות על מוסדות יש בה כדי לזעזע. הביורוקראט רואה בקוריות כמסוכנת — הגאון מבקש לפרוץ את הגדרות". אולם, „מדינאים, המקימים בניין בן־קיום — הוסיף קיסינג'ר — הופכים את מעשה היצירה האישי למוסדות, שאפשר לקיימם ברמת־ביצוע ממוצעת. בזאת לא הצליח ביסמארק".

קיסינג'ר איננו מעריץ ללא־תנאי את ביסמארק, או מטרניך, או קאסלריי, כפי שסבורים רבים, שקראו את כתביו קריאה שטחית בלבד. הוא עמד על כישרונותיהם הדיפלומאטיים וגם על שגיאותיהם וטעויותיהם. כיוון שהוא איש נעדר כל הצטנעות, הוא מתפתה לפעמים לנסות ולעלות על הישגיהם. אולם הוא מבין, כי האיום המסוכן של הדחת הנשיא עלול לשים קץ לשאיפותיו.

הנשיא ניכסון ושר־החוץ קיסינג'ר: „טפל בעניין ואני אתמוך בך"

יהודי ארה"ב תומכים בתיקון ג'קסון

מאת **פיליפ בן**, סופר „מעריב" בארה"ב

ציר בית הנבחרים האמריקני, כמנלי לואל, המשמש יו"ר המועצה האמריקנית למען היהדות הסובייטית, הביע בעדותו לפני ועדה המספים של הסנאט את עמדת הקהילה היהודית ב„תיקון ג'קסון", הבא לשלול מבריה"מ מעמד של „מדינה מועדפת ביותר" ביחסי הסחר שלה עם ארה"ב.

עוד אמר: „אנו תומכים בדיטאנט אמיתי. יחסים כאלה חייבים לכלול מתן זכות ההגירה לאנשים לעבור באופן חופשי ממדינה למדינה. אישור חוק הסחר יעניק לבריה"מ טובות הנאה כלכליות עצומות. מן הראוי שאנו נדרוש בתמורה ויתורים מבריה"מ, בתחום שהוא חיוני לכל האמריקנים — בתחום זכויות האדם".

נתלוו אל לואל מאירגרט טוקסלג, יושבת־ראש „בית המשימה הבין־דתי הארצי למען יהודי בריה"מ", ופרופ' סימור ליפסט, מאוניברסיטת הארוארד, חבר הוועד הפועל של „המועצה האקדמית למען היהודים הסובייטיים".

לואל חלק על דברים שאמר שר החוץ האמריקני, הנרי קיסינג'ר, בעדות שמסר לא מזמן לפני אותה ועדה. קיסינג'ר טען, כי אישור „תיקון ג'קסון" יגרום הפסקת ההגירה של היהודים מבריה"מ. לשמתו טען לואל, כי הנחה זו מוטלת בספק.

לואל הכחיש את אמיתות הנתונים הסטאטיסטיים שמסרה בריה"מ, כאילו ניתנות אשרות יציאה ל־95 אחוזים מן האזרחים הסובייטיים המגישים בקשות לקבל אשרות. לואל הדגיש, שאילו היתה זו אמת, לא היתה בריה"מ צריכה להתנגד כלל ל„תיקון ג'קסון", שכן במקרה כזה „תיקון ג'קסון" לא היה חל עליה.

השתתף בטרמפיאדה של שלוח
פרס לנהג המסיע טרמפיסטים

מאות תלושים כבר הגיעו. היענות רבה של ציבור הנהגים והטרמפיסטים. מכתבי הערכה מכל הארץ.

הגרלה מס' 3 התקיימה ב־9.4.1974

ואלה 5 שמות הזוכים בפנקסי שוברים למוצרי דלק בשווי 200.— ל"י כל אחד:

1. שפרן אבי, רפידים 20, תל־אביב.
2. שטיין בני, בר־גיורא 41, חיפה.
3. קישון יצחק, קפלן 4, נהריה.
4. אשכנזי דוד, תל־ברוך, רח' מיזאן 8, תל־אביב.
5. רון אסנת, יפה־נוף 59, חיפה.

הפרסים יימסרו לזוכים אישית על־ידי נציג שלוח.

המבצע ממשיך, ההגרלה הבאה ב־16.4.1974

הצטרפו ותהנו מטרמפיאדת שלוח!

מלאו התלוש על מנת לקבל כרטיסי טרמפ.

לכבוד
חברת שלוח בע"מ
רחוב פינסקר 2,
ת.ד. 4935,
תל־אביב 61040.

נא לשלוח לי ______ כרטיסי טרמפ.
שמי ______
כתובתי ______
(חייל: דואר צבאי) ______

שלוח המומחים לביטוח אישי
שירות טלפוני 24 שעות ביממה — טל. 58165 (03)
תל־אביב, רח' פינסקר 2, טל. 58165 • ירושלים, רח' הלל 14, טל. 222341
חיפה, רח' י.ל. פרץ, טל. 642351

"פיאט 238"

עליה באיכות

ירידה במחיר

לפי אישור הפיקוח המוכן לתקופה מוגבלת:

מסחרית סגורה 22,500.— ל"י

קבינה כפולה 24,450.— ל"י

נצל את ההזדמנות ורכוש עכשיו את המסחרית שניתן להתאימה לכל מטרה

✶ כושר העמסה למעלה מ־1000 ק"ג. נפח 6.5 מ"ק.
✶ מנוע חזק המותאם לנסיעה למרחקים קצרים וארוכים.
✶ נפח מנוע — 1438 סמ"ק, כח 46 כ"ס לבלימה.
✶ נסיעה שקטה וחלקה להובלת כל סוגי מטען — עדין וכבד
✶ בטיחות מאקסימלית לנהג ולנוסעים.
✶ דלתות נפתחות 180 מעלות — לנוחות בטעינה ובפריקה.
✶ מערכת חימום ואיוורור משוכללת (כמו למכוניות פרטיות).
✶ „רצפה" נמוכה המאפשרת טעינה ופריקה ללא מאמץ.

FIAT 238

הצעירים יקלטו את תורת תכנון המשפחה המבוגרים כבר אבודים ביחס לנושא

זוהי קביעתה של ד"ר ג'וליה הנדרסון, יו"ר הארגון הבינלאומי לתכנון משפחה שבו חברות 84 מדינות

מאת **גילי ארקין**

● דרוש מיכוד בהגבלות לתכנון המשפחה, ולא שירותים מקריים המוצעים ע"י גופים שונים.

● תכנון משפחה הוא ענין שצריך להיות נתון בי טיפול ממשלתי.

● בני הבינוניים מבקשים עזרה בתכנון משפחה.

● התפלה היוזמה אינה אמצעי לתכנון משפחה, כי היא מתקנת תכנון משפחה לקוי, ולכן אסור להשתמש בה.

אלה. ועוד רעיונות, הוצגו בכנס האגודה הישראלית לתכנון משפחה, בראשותו של פרופסור י. הלברכט.

הדרכה בתכנון משפחה בבתי הספר, צבא והאוניברסיטאות; מרכזים קהילתיים ובמרפאות לאם ולילד; והדרכה באמצעות אגודות מתנדבים למיניהן.

האגודה הישראלית, הקיימת 10 שנים, התכנסה כדי לדון במימצאי המחקר על עמדותיהם של נוהגי הצעירים לתכנון משפחה כלפי הנושא. בכנס זה אירחה האגודה את ד"ר ג'וליה הנדרסון, יו"ר הארגון הבינלאומי לתכנון משפחה. ישראל ביקשה כמה פעמים בעבר להתקבל כחברה מן המניין בארגון ונענתה בשלילה. כך גם עתה. הסיבה, לפי ד"ר הנדרסון: „מיקומה הגיאוגרפי-פוליטי המורכב של ישראל". עם זה, גבי ד"ר הנדרסון הציעה עזרה כספית וטכנית לאגודה הישראלית.

משתתפי הכנס הפלו מימצאים של מחקרים שנערכו בשנים קודמות, ובהם הוכח כי הידע של סטודנטים באוניברסיטאות, בגיל נוער ואפילו אחיות בתכנון משפחה, אמצעי מניעה והיגוד מיני — קלוש ביותר.

„מה שמדאיג אותי הוא שנשף המסכות נערך בחודש שעבר".

נטיה עולמית

הנטיה העולמית להעביר את תכנון המשפחה לידי הממשלה...

כל המשתתפים סבורים כי תכנון משפחה חייב להעשות בכל שכבות הציבור, ובכל הדרכים האפשריות. ד"ר הנדרסון, עובדת סוציאלית במקצועה, נמנתה בעבר עם צוות עובדי האו"ם הבכירים. היא הצטרפה לעבוד לארגון הבינלאומי לתכנון משפחה בשל חשיבות הנושא. היא סבורה כי יש כיום נטיה עולמית לתכנן את המשפחה לפי הצרכים והיכולת של בני הזוג, ומרבים להעזר בתכנון זה במרכזים קהילתיים. כך הדבר בחלק נכבד מתוך 84 המדינות החברות בארגון הבינלאומי.

„בדרך כלל מתחילה תנועה של תכנון משפחה בקרב העם, ולכן רצוי לשים דגש על חינוך הדור הצעיר — היא אומרת. הוא יקלוט את תורת תכנון המשפחה יותר מאשר הדור המבוגר, „אבודי כבר בדרך-כלל". אך ריבוי שהודעת תכנון המשפחה כהתפתחות בציבור, מוטלת לחצים על השלטונות, שיאמצו לעצמם מדיניות מוסדרת של תכנון משפחה" — זוהי מסקנתה.

כל זה טוב ויפה, אך ברור שד"ר הנדרסון אינה מכירה במערך היחסים המיוחד במדינת ישראל...

לקראת ועידת מועצת הפועלות

טיפול משפטי וחברתי במשפחות שכולות ובאלמנות

בין ועידה לוועידה של מועצת הפועלות התפתחו דרכי פעולה בשטחים שונים, הנסקרים בדו"ח עב-כרס. הטיפול באלמנות — הוא אחד מהם

מאת **תהילה עופר**

הלשכה הראשונה שהקימה מועצת הפועלות למתן יעוץ משפטי למשפחות שכולות, החלה פעולת אחרי מלחמת ששת הימים. עד מהרה היתה לכתובת למשפחות ולאלמנות שלא התמצאו בסבך הבעיות המשפטיות, שאליהן נקלעו בנסיבות הטראגיות.

המציאות הישראלית האכזרית גרמה לכך, שהלשכה הראשונה לא הספיקה עוד...

מי תהיה המזכ"ל

ללא הגבלת זמן

השלמות מסגרות

מדי פעם מתעוררת אצלי תקווה כי אקבל מן הניקוי היבש בטעות בגדים של מישהי אחרת.

*

אם אינך הראשונה במשפחה שנפלה למשכב, חולה בשפעת או בהתקף של וירוס — מעטים הם הסיכויים שתזכי ברגש של רחמנות מצד בני הבית.

*

מדוע כה הרבה יותר קל להאמין לידיעות רעות מאשר לחדשות טובות?

*

אם את מקדימה דיבור למחשבה — את מגלה מה את באמת חושבת.

*

לפעמים אני כה מיוגעת עד כי אפילו הנעלים הישנות שלי אינן נוחות.

*

זה הרבה יותר משעשע לנסות להתחמם בחורף מאשר לנסות להצטנן בקיץ.

*

הדברים שעליך לאחסן בארונות עולים ביחס גיאומטרי ישיר למספר הארונות שיש לך בבית.

*

זמן הוא כסף ועל שניהם עבר תהליך של פיחות.

*

הדבר היחיד שאין לנו בו מחסור הוא מחסור.

*

לאחרונה המציאו משחק שחמט לשלושה. אני מקווה כי המשחק לא ייקלט, מפני שעד כה היה השח אחד הדברים היחידים הלא-סקסיים ששני אנשים יכלו לעשות בצוותא.

גם ילדים דואגים לחייל

כותבים לנו

קראתי את הכתבה „דואגים לחייל", הדבר נראה לי מובן מאליו. אנו עם שלא כתאים לו אזורות. אפילו תינוקות של בית רבן כודעים היטב לבטוח...

עוגת קוקוס לסוף החג

דרושים:

5 חלבונים, 16 כפות סוכר, 150—200 גרם קוקוס, 3 כפות קקאו, חצי כוס חלב, חצי חבילה מרגרינה (בלי מלח), מעט רום, או וניל, או קוניאק (לא הכרחי).

אופן ההכנה:

במזומן? אתה אצלנו מלך — גם המחירים משתחווים לפניך פוטו — סטריאו בספורט — רח' בן-יהודה 8 ת"א

המנכ"ל התנדב לדבר — ושתק

אחר שהשתחררתי משירות בחזית הצפון מן היום הראשון של מלחמת יום הכיפורים, נודעתי מפרשת ההבאות של מנכ"ל משרד התיירות, מר חנוך גבתון, בשבועות העקובים מדם של אוקטובר 1973, על בתי מלון ועל מסעדות.

למראית עין עשה מר גבתון צעד אמיץ, בהתנדבו להופיע אישית לפני ועדת הכספים ולהציג את פירוט ההוצאות. אבל כאשר ביקשו ח"כ שוהל לפרט, עם מי נפגש כדי להוציא 6000 ל"י, כלומר כי היו סוכני התיירות, שאותם כיבד בארוחות בסך 1000 ל"י ולמעננם הוציא יותר מ־4000 ל"י על בתי מלון בתל־אביב — הסתתר מר גבתון מאחורי הגיגוק, כי לשר, לסגן שר ולמנכ"ל משרד, שכורה הזכות לא לגלות פרטים כאלה.

כאיש קרוב לענפי התיירות, יכול אני לקבוע, כי אחרי פרוץ המלחמה פקד שפל עגום את תנועת התיירות לישראל. לא שמעתי על סוכני תיירות, שביקרו אותו חודש בישראל, לעידוד התיירות. המנכ"ל יכול היה למסור לחברי הוועדה את שמות הסוכנים, תוך הבטחה ש„הסוד המקצועי" לא ייצא החוצה. אבל הוא לא עשה זאת, אלא הסתתר מאחורי מסכה פרובאלית.

מעציבה בכל הפרשה — התייצבותו האיתנה של השר קול לימין המנכ"ל הנאמן שלו.

תל־אביב פסח דרוקר

המיקלט, הקבלן והעירייה

בעקבות הכתבה של נודית אוגנר, „עכשיו כולם מדברים על טילים ומיקלטים", ובקשר למצב הבטחוני בכללותו, ברצוני לציין את מצב המקלט בביתנו: לא בנין ישן, חלילה וחס, ולא הזנחת דיירים — פשוט רשלנות פושעת של „הגדולים". מיום בניית הבית (שנת 69/70) ועד היום העירייה וראש־העיר אינם יכולים לאלץ את הקבלן לתקן את המיקלט הכלא בית.

הדבר היחידי שעשה קבלן זה במשך 4 השנים הוא: לשים משאבה, שמוציאה את כמות המים באותו מצב, והתיקון קל, שמוזמן גמירתו (לפני כשנתיים) ראו את „יעילותו". אפילו עורך־דין אינו מצליח להזיז את ראש העיר משאננותו. וכן לא ראש צוף הג"א למיקלטים.

זהו בית, שאוכלוסייתו צעירה וכרובים בו הילדים והתינוקות. אולי פרסום העניין בעתון יתרום לתיקון המצב.

ראשון לציון נחמה אורבך

דברי תודה

* ברצוני להודות לד"ר זאב ג., ד.צ. 3029, אשר בהוציאתו הרבה הציל את חיי בעת פציעתי אויסם — רכיב עמית, ד.צ. 3083, צה"ל.
* ב־3.10, בשעת הערב המאוחרות, קרתה הקלה במכוניתי בתל־אביב, שמנעה ממני את המשך נסיעתי. השומר נסים אלחדד, ממחלקת התחבורה של המספרה ברח' יהודה הלוי, התגרב לסייע לי ולא חסך כל מאמץ, עד שהצליח לתקן את התקלה ואיפשר לי להמשיך בדרכי לביתי. תודתי שלוחה לו ולמספרה ישראל בכלל — דוד בירן, פתח־תקוה.
* ברצוני להודות למועדון „אודלויון" בתל־אביב, על שתרם לנו ערב מהנה עם אמנים, על חשבון בעל הבית. במועדון זה ערכנו מסיבת שיחרור לפלוגת מילואים, שהתנדבה לפני כשבועיים — סגן (מיל.) אורי כהן, בשם קבוצת חיילים ששרתו מאז יום הכיפורים.

אוי לעיניים הרואות כך...

לפני כמה ימים ביקרנו מר אשר ידלין, כי אף על פי שיש עדיין תורים במרפאות קופת חולים של ההסתדרות, הרי חל שיפור, לי נוכחנו להיווכח בטיבו של „שיפור" זה.

אבי, המתקרב לגיל 90, נשלח לבדיקת עיניים יסודית, מכרטאת קופת חולים שבנוה אביבים לא שברו מנהלי בתל־אביב. קבעו לו יום לביקור ואמרו להיות במקום ב־8 בבוקר. עשינו כפי שנאמר לנו; התייצבנו ב־8, והצטיידנו במספר 7 לתור, נתקבלנו על ידי הרופא בשעה 12, וכל עוד נשבנו בנו, יצאנו משם סמוך לשעה 1 אחה"צ.

כדי למנוע מהרייתשות בענייני קופת חולים על שהשבתי בתור נאלץ להכות לבדיקה 4 שעות, יתברר, שיש שני סוגים של חולי עיניים: אלה הספונים בבדיקה יסודית המבושכת, ואלה הנזקקים לטיפול שוטף וקצר. הרופא מקבל בזה אחר זה אחד „יסודי" די־3 „רגילים", כשלכל סוג של חולים תור רצוף משלו.

בנוסף לייחוד הבודן של מרפאות העיניים, מתקיימים בה נוהלים כלליים של קופ"ח, שכנראה לא באו אלא להרגיע את החולה: אפשר להזמין מספר בטלפון, והעוקין מקוזין בשורה ארוכה ליד השוכב למספרים, מגולת הפקידה המכובה עליהם רישום נגד של הזמנות טלפוניות.

יתר על כן: זכית, ובדמה לך שהגה אתה נכנס לרופא, ולפתע צומח לידך עוד זולת, שמספר את הורו בשל היעודות, אלא שמספרו קודם לשלך, ומקדמת דנא נוהג כאן, שבעל־חזקה כזאת יתקבל בכל עת שיופיע.

אם לא די בכך, באו אנשים שנדחו אתמול, ולפיכך הכניסום מחוץ לתור. עוד אנשים, שרבצו על כך במיוחד, הובבו לבדיקה לפני זמנם, משום שהאחות חששה, כי הרופא, הרגיש לרעש, יתרגז ויעזוב את המרפאה, כפי שכבר קרה.

והרי אפשר לתקן את הדברים ללא כל הוצאה כספית: מדוע לא לקבל לחוד את החולים „היסודיים" ולחוד — את „השוטפים", להזמין מספר חולים מוגבל לכל שעה משעות הקבלה, במקום לקבצם כולם השכם בבוקר; לבטל הזמנת מספרים בטלפון; למנוע קבלתו של מי שקיפח את תורו.

ונשאלת השאלה: הכיצד ייתכן, שאין בעבר־הירקון רופא עיניים, ועל חולים להיטלטל למרפאות קופ"ח במרכז העיר?

אשר לשיפור שחל, אמינן, כי לפני עשר שנים עמדתי באותו נוהל מבוהך, גם אז אצל רופא עיניים.

רמת־אביב, תל־אביב שולמית למקוב

קחו דוגמה מנאצר!

אחר מלחמת ששת הימים הודיע נאצר על התפטרותו, כי ראה עצמו אחראי לכשל שקרה.

כאשר המחדל אירע במחנה שלנו, לא היה לראש הממשלה ושר הבטחון שלנו אומץ לקבל על עצמם את האחריות ולהתפטר.

אנא, שרי ממשלה נכבדים, קחו דוגמה מהמנהיג הערבי והסיקו את המסקנה המתבקשת!

תל־אביב אשר קירון

קוראים כותבים

ונש־מוות לרוצחי סמל לופר ז"ל!

אנו, קבוצת סטודנטים בטכניון חיפה, דורשים להטיל עונש מוות על המחבלים, רוצחי סמ"ר אלי לופר ז"ל. על המחבלים לרצח אכזרי זה לתת את הדין בצורה המלאה את... שם, נתנו התנאים הטובים בבית הכלא הישראלי, אפילו מאסר עולם לא ימנע שוב לבצע ...ים דומים בעתיד.

אנו שוללים עקרונית את עונש המוות, אך במקרה כגון זה הבחירה היחידה שנותרה.

כרמי קפלן — הנדסת אויר; בן־עמי מנוח — רפואה; ברק יעקב — הנדסת אויר; פורת אלישע — הנדסת אויר; מלקר דוד — הנדסת אויר; גור ברוך — הנדסת אויר; גלילי נתן — הנדסת אויר; בכרל רמי — ייצור ועיצוב; זינגר גיל — הנדסת מכונות; זונגר פורדי — הנדסת מכונות; סלומון אבריאל — הנדסת ביוטק; איש־שלום עופר — הנדסת מכונות; דה־מדינה אלדד — הנדסת מכונות; ויגרב דוד — הנדסת אויר; הכתי יאיר — הנדסת אויר.

עת לעשות צדק לאריק

עתה, אחר שפורסם דו"ח ועדת אגרנט, הגם לא מן הראוי להחזיר לאלוף (מיל.) אריק [שרון] את הפיקוד על אוגדת המילואים?

פיקוד זה ניטל ממנו כעונש על שחשף את מחדליהם של אלוף גונן והרמטכ"ל — ובכך ...ים את מסקנות ועדת אגרנט.

יש לתקן את העוול שנעשה לאריק שרון. ספק אם צה"ל יכול להרשות לעצמו לוותר על אחד מטובי מפקדיו.

...אביב חרות שטיבל

האין צדיק בים?

קראתי ב„מעריב" (5.4): ד"ר שחק, מרצה באוניברסיטה העברית בירושלים, משמיץ מדינת ישראל בחוץ לארץ.

ואני שואל:

א. האם הפרופסור הנ"ל ממשיך להרצות באוניברסיטה?
ב. האם הנ"ל קיבל משכורת בזמן ההשמצות?
ג. האין סכנה שהסטודנטים היהודים „המאשויסטים" יסקלוהו בזמן ההרצאות?
ד. האם אין בכל הים של ערבים אף צדיק בודד אחד, שיסביר לסנאט האמריקני את רדיפת יהודי סוריה?

...אביב מאיר הגרל

אין התנדבות — בלי „תודה"

בתגובה למאמרים על נכונות פוחתת והולכת להתנדבות (ר' ממצאי סקר שהעלתה לה עומר ב„מעריב", 3.4), ברצוני להעלות נושא שלא נכתב עליו הרבה. מתנדב, ולא משנה עד כמה הוא מסור, זקוק להכרה מתמדת בתרומתו. ללא הכרה ...לצפות, שמסירותו תארך זמן רב. שוחחתי עם לא מעט אנשים, שהתנדבו בתקופה ...הנה לעבודות שונות. שמעתי, שלא רק שלא זכו בהכרה על עבודתם מצד הממונים ...ם, אלא אף זכו ליחס קר או בלתי־חיובי, שכן נחשבו כ„עובר ושב" במערכת העבודה ...עשו בהתנדבות — כלומר, כארעיים, שאין להתייחס אליהם ברצינות.

גם אם ימצאו קוראים שנסיונם שונה, אין זה מוריד מהעובדה, שלא קיימת, או לשווה ...מתבעת, כדיניות של הכרה למתנדבים, בקרב מנגנוני הארגונים השונים המתוראים ...המתנדבים. מדיניות כזו צריכה להכתיב לא בלבד „תודה" בסופו של יום עבודה (גם ...נשכח לעיתים קרובות מדי), אלא גם ישיבות משותפות של עובדים ומתנדבים לסיכום ...ב, תעודות הוקרה ואף מכתבי המלצה למתנדבים (ביחוד לצעירים) להשתבץ בעבודה ...יד.

...אביב חוה כהן

הייתי תושבת „אשראם"

קראתי בעניין רב את רשימתה של עפרה אליגון על הגורו מהרג'י בי. בהיותן ...שאני ...י שהייתי חמישה חודשים באחד ה„אשראמים", ונוכחתי כיצד בני אדם מאבדים שם ...אישיותם, כאילו הם בהפנוט, ברצוני לספר כיצד גם אני כמעט שהתדרדרתי לתוך ...דת „האמונה העיוורת".

הוליכו אותי אל ה„אשראם" הקשה: שתים: ראשית כל, אכזבה מן החיים בכלל ויחסים ...ים עם ההורים; שנית, „השתכנעתי" שהגורו מהרג'י בי הוא התשובה לבעיות העולם. לפני שקם ה„אשראם", הייתי הולכת לפגישות בבתים פרטיים, אנשים שקלטו כבר ה„דעת" היו מדברים שם על „שלוות השלום" שבבאו. לא שמתי אז לב, שכל אלה ...ד תמיד באותן מלים עצמן, שיצרו מעין שכרון היפנוטי, ואף אני הייתי חוזרת על ...מלים באוזני אחרים.

מקץ חודשיים החלו לפתוח „אשראם" ואני הייתי מאושרת להצטרף אליו. היה זה ...ענקי, ברובע מהוגן, שבו חדרים רבים, בבית עצמו וסביבו. אנו לא הורשינו לשכון ...ת עצמו — זה היה שמור בשביל הגורו ובשביל „משפחתו הקדושה" ותלמידיו, אם ...בו שוב לביקור.

שיגרת היום היתה, קימה בבוקר השכם, כניסה לבית ועיסוק בהגות (מדיטאציה) במשך ...שעה לשחות. אחרי־כן ארוחת בוקר, הליכה לעבודה, הוגנה יתרגו, שכולם צריכים ...ה, אולם רק אני ואחותי — מתוך קבוצה של שמונה — היו בעלי עבודה קבועה. אחרי העבודה היינו חוזרים, אוכלים ארוחת ערב ומכינים את ה„סאט־סאנג" — פגישות ...ידים והמצטרפים הפוטנציאלים.

ה„סאט־סאנג" היה נפתח במדיטאציה. אחרי־כן היו קבוצות אנשים מספרות על נסיונם ...נה העמולת האהבה השלום וכדומה. בסוף הפגישה הקיימה שוב מדיטאציה ולפעמים ...רי בסירות" לגורו.

דווקא הפגישות ב„אשראם" הצביעו לפני על ההכרח להתרחק מן האווילות הזאת. ...חים היו משתחווים לפני תמונותיו של הגורו, מקריבים לו פרחים — ובעיקר תרומות. מקץ כחודשיים נאמר לנו, כי אחד המוסדים המקורבים ביותר של הגורו יבוא לביקור. ...זה הקופה כבר התחלתי לפקפק ולחשוד. כאשר הגיע האיש, הסתבר, שאין הוא אדם ...ב, אלא לגלגן לא־סימפטי, שנוזף באלה שאינם „מסורים" במידה מספקת — כלומר, ...בביאים תרומות מספיקות להפצת ה„דעת".

אף כי לא ידעתי דבר על תורת היהדות, לא סבלתי מעולם יחס של הערצה כלפי אדם, הייתי מוכנה להשתחוות לפני איש.

בהדרגה דרשו תרומות כסף רבות יותר ויותר — ואני החלטתי, שזה מספיק. תולותי המדיטאציה ואז גם חדלתי מלהרגיש עצמי „במרומים", כפי שהרגשתי בהתחלה. יחד עם ...תי, עזבתי את ה„אשראם". עם זאת, לא הצלחנו להשתחרר בבת אחת מן ההשפעה, כי כיום כבר אינני מסוגלת להבין, מה הוליך אותי להאמין בשגעון הזה.

אני מקווה, כי הנוטים לפגישות כת הגורו יבינו, כי אפשר למצוא רעיונות של שלום ...וזה גם בדתותיהם שלהם, אף אם אינם בעלי אמונה חזקה. אין למצוא שלום תוך פרישה ...חלקות והתעלמות מן הצדדים העגומים של החיים.

...גן ג.ס. (השם שמור במערכת)

פוגי צריך להתלבש

למרות שבשמיעה ראשונה אין השיר של להקת „כוורת" ל„אירוויזיון" קליט כמו שירים ...ים, הרי שבשמיעה שניה נראה לי, שזהו זה אחד השירים הטובים בתחרות, אם לא ...ב שבהם. סיכויי הזכייה היו גדולים, אילו חברי הלהקה היו מתלבשים בצורה המושכת ...ר את העין, ואילו היו שרים בקול רם יותר, בלווי תיפוף חזק יותר, שידגיש את קצב ...יר.

...ה ר. דורון

לא הבעתי דעה

ברצוני להבהיר את הדברים שיוחסו לי בכתבה ב„מעריב" (3.4), תחת הכותרת „מפעל ...יפה לפני פשיטת רגל".

בתשובה לפנייה טלפונית, להגיב על גילוי הדעת, שבצליל לשעבר של המפעל שלח ...איות המדינה ולעתונים, ובו האשמות והסברים על הגורמים שהביאו את המפעל לידי ...ישת רגל — הודעתי לכתב, שהמפקידי הנוכחי, כמנהל־כספים שמונה על ידי בית המשפט, ...תפקיד אקוום כמנהל־מפקח במפעל, שהוקלץ ונפל בשליטת גורמים צבוריים ובנקאיים, ...א מנוי להיכנס לוויכוח על פרטים הנוגעים להשתלשלות הענינים במפעל „גרב יפו". ...לפרשנות, שכאילו השתמעה מכך ביקורת על חלקה של הממשלה הנוגע לפיקוח. ההעשיה ...ב שנמסר, לא היו כל סימוכין בדברים שאמרתי.

...אביב מנחם גורן

על שיירת יזיעם

ברצוני לתקן אי־דיוק מצער בכתבתו של מר מנחם רהט על צעדת יזיעם הי"פ („מעריב", 3.4). מ. רהט כתב: „ארבעים־ותשעה לוחמים השתתפו בשיירה — מיע שניים, ובהם ...ה ומשקיין, ניצלו או ממוות".

בשיירה היו מאה לוחמים, וביניהם כמה אנשי משק יחיעם, שחזרו למשקם הנצור, בנצלם שיירת האספקה התגבורת, שעשויה היתה להגיע למשק הנצור.

רבות כבר נכתב על שיירת יחיעם, ובוודאי עוד ייכתב עליה ועל המאבק שהובילו הערבים ...מגרי הסביבה, ועל המהמורות הרבים שהוקמו בכיקולי הכביש שליד בית הקברות המוסלמי. ...ש הבנטפיה עבר הקולונל אדיב שישקלי — רודנה של סוריה כמה שנים לאחר מכן. אגב, ...בא על ענשו מוכן מידי שכיר.

האנשים שניצלו הגיעו ולקם ליחיעם, וביניהם אלה שהיו ברכב המשוריין הראשון, שעימשם ...רץ מחסומים, שהצליח להתגבר על כל המחסומים. בו נתרע מפקד השיירה. בהציבו בסוריע ...נב, על מנת לכוון את הנוהג. מבריח הבחורים שביוחד עליו, כחזי אחד ועוד דרך וסדק ועגע ...נו. כל יתר הלוחמים לא נפגעו באותו רכב הגיעו בשלום ליחיעם. אחד אף הגיע בלילה ...ל ליחיעם, והנם לא נפגע על־ידי שומרי השער.

רוב הניצולים הגיעו לנהריה. בהסתננם בחושך בין הערבים והמזויינים ששרצו בסביבה, ...צם את בגדיהם. היו שהגיעו עד מוצה צבאי בסן ג'ין, ליד עכו, ועשו כל הלילה מאחרי ...ד ורק למחרת נתגלו.

בין הנופלים היו 22 בני קרית חיים — ביניהם שני אחים.

יעקב בנארי

Toshiba
TOSHIBA

השילוב של נסיון רב, ידע טכנולוגי מתקדם יוצרים את האיכות שהיא סימן היכר ל"טושיבה" — הקונצרן היפני הגדול לטכנולוגיה מתקדמת.
"טושיבה" יצרה עבורך "זק" שהוא עולם חדש של איכות.
המרכיבים האלקטרוניים המעולים והתפעול השקט נותנים איכות גבוהה של הקליטה בהירות ונאמנות למקור בהשמעה.
ה"זק" של "טושיבה" הוא המרכיב בעל האיכות הגבוהה בכל מערכת.

ראה אותם, שמע אותם ותגלה עולם חדש.

טושיבה- עולם חדש של איכות

תכנון המשפ...
...ים ביחס לנו...
...רתי אלמנות
גם ילדים דואגים לח...

هكذا في الأصل

מחשש לחידוש המחסור בעובדים

בעלי מפעלים נמנעו להודיע על עודפי כוח אדם בשעת החירום

לפי דו"ח הוועדה לוויסות ולמיצוי כוח האדם במשק מסרו רק 30 מפעלים על עודפים ✶ גם הם סירבו להעביר את העובדים המיותרים באופן זמני לבתי חרושת אחרים ✶ 200 מפעלים קיבלו יעוץ מקצועי

מאת ב. אילן

המצוקה של מחסור בכוח אדם במשק הביאה את הוועדה על התנהגות המפעלים בתקופת החירום ולאחריה.

רוב הבכירים של המפעלים נמנעו מלדווח על עודפי כוח אדם שברשותם, למרות שנתבקשו לעשות זאת.

הוועדה לוויסות ולמיצוי כוח האדם במשק בשעת חירום, פנתה באמצע חודש דצמבר 1973 לכל המעסיקים במשק וביקשה מהם לדווח על עודפי כוח אדם וכושר ייצור, או על מחסור בכוח אדם ובכושר ייצור. הדבר נעשה לכמרה סיוע בוויסות ובייצור בשאבי הייצור במשק. הפניה נעשתה באמצעות שאלונים מיוחדים, במשך חודש ינואר.

סיכום של הוועדה מראה, כי המפעלים נמנעו מלהודיע על עודף כוח אדם, ולו גם עודף זמני. רק שלושים מפעלים דיווחו על עודפים; אך גם הם סירבו להעבירם זמנית למפעלים אחרים.

לעומת זאת, הודיע הרוב הגדול של המפעלים על מחסור בכוח אדם מקצועי ובלתי מקצועי. כ־1,500 מפעלים, רובם בענפי הבנייה, האלקטרוניקה, הטקסטיל, ההלבשה והביגוד, ביקשו להגביר מערך כוח האדם שלהם.

נראה כי המפעלים סירבו להודיע על עודפי כוח אדם או להעביר עובדים מיותרים למפעלים אחרים, מתוך חשש שעם שובו של המשק למסלולו הרגיל, יתעורר מחסור בכוח אדם. הם העדיפו לשמור על העובדים ולהוציא מהוצאות, ולו גם במחיר אבטלה זמנית. כ־100 מתוך כאלפיים מפעלים שפנו נעזרו מ־...

כ־200 מפעלים ביקשו וקיבלו ייעוץ מקצועי לפיתרון בעיות שעת חירום. לכ־60 מפעלים ניתן סיוע בהכשרה מקצועית.

„קריאה עצמית" של מוני חשמל במקרי הערכה מופרזת

צרכני החשמל שקיבלו חשבונית על סמך הערכה הישובית הדו־חודשית והתלוננו על גובה הסכום שנדרשו לשלם, רשאים לקבל את התשלום עד שתגובנה ידיעת לסכם הרשום בחשבון כתוצאה מהערכה.

על כך נמסר ע"י הממונה על יחסי הציבור בחברת החשמל, מר פ. כיתנה, בתגובה על מאמר ב„מעריב" שפרסם ביקורת על הערכות צריכת כתוצאות שנשלחו לצרכנים. הוא הוסיף כי במקרים כאלה לא יחויבו הצרכנים בדמי גבייה, על אף האיחור בתשלום החשבון.

אפשרות נוספת הניתנת לצרכנים שנפגעו כתוצאה מהערכות צריכה מופרזות (שהן, לדברי מר כיתנה, מקרים יוצאים מהכלל), היא לבקש תיקון החשבון. במקרה זה מוכנה חברת החשמל להסתמך על קריאת המונה על־ידי הצרכן, כסמוך להגשת הערעור.

אשר לשיטת הערכת הצריכה, שמטרתה להתגבר על המחסור בכוח אדם לקריאת המונים וגם להקטין את הוצאות חברת החשמל, אומר הדובר כי בין השיטות הרבות הקיימות בעולם, הנהיגה החברה הישראלית שיטה שהיא מן המתקדמות ביותר. בשיטה זו מביאה ההערכה בחשבון את ממוצע הצריכה בפועל של 8 החודשים האחרונים, בתוספת „מקדם עונתי" המתחשב בכל יום על סמך מידתם של קבוצות גדולות של צרכנים שאצלם נערכו קריאות מונים ביום שקדם להכנת החשבון המוערך.

אולם גם בשיטה מתקדמת זו עלולים להיות הרשגים של הערכה גבוהה מדי או נמוכה מדי מהצריכה המחושבת. כי אכן, בצרכנים במקרה של ערעור.

רזי גוטרמן / אין חדש תחת ה...גאז

קשה לדעת עדיין אם ההחלטה שקיבלה ערב פסח המועצה להגבלים עיסקיים בדבר ביטולו של קארטל מרכזות הגאז — היתה בחינת „בשורת חג" לציבור הצרכנים ולחברות הבנייה.

שכן, החלטה זו, ומחירה כשלעצמה, לא הגיע את ידיעת, אם לא יינקטו במקביל לה הצעדים הדרושים כדי להגן על הצרכן מפני „תרגילהן" של חברות הגאז, בעיקר לנוכח המציאות שנוצרה עתה. הכוונה היא להחבנת הדחושה של משרד המסחר והתעשייה לממש את תוכניתו בדבר קביעת מחירים מאקסימליים מאושרים לצנרת הגאז המרכזית, על מרכיביה השונים.

כשר המסחר והתעשייה אינו יכול להתעלם מן העובדה שלמעשה היה זה הוא שסכך בזמנו את ידו על הקמת קארטל המרכזות ובזכות עמדתו זו אושר הקארטל לתקופה זמנית של שנה. יתרה מזאת, היה זה מנהל האגף לסחר פנים במשרד, מר נתנאל לירם, שדחף בזמנו את שלוש חברות הגאז שהקימו את הקארטל („אמישרגז", „סופרגז" ו„פזגז") לצרף אליהן גם את החברה הרביעית — „פטרולגז" — מתוך הנחה שאם כבר קארטל, הרי מוטב שיהיה קארטל כללי...

בנסיבות לאחר נראה, כי משרד המסחר והתעשייה פילבל את עמדתו בנושא קארטל הגאז במפינות יתרה. פגיעות — על שום מה? על שום שנהגו לתמוך בזמנו בהקמת הקארטל, בלי שידע הגדולה לשורשן של העובדות ושל הסכנות הצפויות, בעיקר לציבור הצרכנים, מביטולה של התחרות בענף ומהתארגנותן של החברות.

רק בימים אלה, כאשר העיד הממונה על סחר פנים במשרד המסחר והתעשייה לפני המועצה להגבלים עיסקיים, באה ההתפכחות — אך מכס מאוחר מדי. שכן ציבור הצרכנים נאלץ לשלם משך שנה שלימה את מחיר „המחול הכלכלי". רק עתה „הבינו" אנשי משרד המסחר כי למעשה הצליחו חברות הגאז להוליך אותם שולל בתמימותם ולדברי מר לירם „השלימו מהם את העובדת ש־40 אלף צרכנים תלויים על תווים לאספקה באו בתנאים שהיו קיימים לפני הפעלת הקארטל המוכר".

מסתבר כי מר לירם סבר בזמנו לתומו כי חברות הגאז, שהתארגנותן הקארטלית נועדה לשרת בראש ובראשונה את האינטרסים שלהן, לא יעשו דבר כדי לנצל את שיתוף הפעולה ביניהן בראש ובראשונה למטרותיהן הן. ומשרד המסחר והתעשייה פעל באיטיות ושקע ב„תהבה", בכל הנוגע לקביעת מחיר מאקסימום לצנרת הגאז המרכזית.

גם המועצה להגבלים עיסקיים, בהחלטתה על ביטול הקארטל, מותחת ביקורת על סמכות זו ומציינת כי „לו היה המשרד לא רק שוקל קביעת מחירים לצנרת מרכזית אלא גם מחליט, ולא רק מחליט אלא גם מבצע — היו כל הצדדים באים על סיפוקם". המועצה קובעת עוד, כי ניתן היה, על ידי קביעת מחיר המאקסימום, לגבות התייחנות ממשמשת ההוצאות ריבון לציבור ולצדדים השונים הקשורים בסיכסוך.

✶

נראה כי הצורך בקביעת המחירים הינו כיום גדול מאי פעם, לאור חוסר הוודאות שנוצרה לגבי תחום רבים ולגבי דיירים שרכשו דירות אצל קבלנים ושביטול הקארטל עשוי להשפיע על המחירים שכבר נעשו שמהם. הדי למגע המתכוביות ביתרות כאלה ו„כאבי ראש" נוספים לאותם אלפי דיירים שכבר סבלו דיים מהקארטל ומפיתויי השנים. יש לעשות הכל כדי שיפורסמו בהקדם הנחיות על ידי הנוגעים בדבר לגבי הוכחת התשלום של הדיירים ושל הקבלנים בכל הנוגע לצנרת המרכזית.

אחד הלקחים החשובים שניתן להסיק מהחלטת המועצה להגבלים עיסקיים לבטל את קארטל הגאז הוא, עד כמה מסוכן להאמין „בעיניים עצומות" להבטחות של גופים אינטרסנטיים כי התארגנותם במסגרת קארטל תהיה לטובת הציבור. מעניין לשוב לרגע אל העבר הקרוב ולבדוק מה ביקשו חברות הגאז „למכור" בזמנו, כאשר הביאו את דרישתן להקמת קארטל המרכזות. בנימוקים שהוגשו למועצה באותו זמן (בשלהי 1972), בין השאר, כי התחרות ביניהן איננה לטובת קהל הצרכנים וההסדרים הקיימים פוגעים הן בזכויות קהל הצרכנים והן בחברות. חברות הגאז טענו אז כי הקמת הקארטל תוכל להביא, לדעתן, לפיתרון בעיות הבטיחות בענף, תסייע להולת התקנת המרכזות ותשרת את הצרכן.

✶

אחד הגופים הבודדים ש„ראו את הנולד" היתה המועצה לצרכנות, שהתנגדה בזמנו למתן היתר להקמת הקארטל, בטענה כי „חברות הגאז רוצות להשתמש בתותח, כדי להרוג זבוב" וכי אין בקארטל המוצע כדי להביא תועלת לציבור הצרכנים. המועצה להגבלים עיסקיים, שאישרה אמנם את הקארטל, לעינות ההתנגדויות שהובאו לפניה, קבעה אז בהחלטתה כי היא עושה זאת בתוך „היסוסים מסוימים". היא הדגישה כי תשוב תבדוק לאחר שנה אם אמנם היה ההסדר לתועלת הציבור. כן היתנתה המועצה את האישור בכך שבכל מקרה לא יגבו חברות הגאז כספים נוספים מהצרכנים.

ומה היתה המציאות כעבור שנה? — חברות הגאז גבו כספים הן מהצרכנים והן מהקבלנים ונוצר לפיתום מצב שבו שילמו הצרכנים גם לחברות הגאז וגם ל...קבלנים.

המועצה להגבלים עיסקיים פירטה את העובדות בנימוק, כשקבעה בהחלטתה מן השבוע שעבר כי לא השתכנעה שביטול התחרות החופשית בין החברות לשירותי גאז היתה לטובת הצרכן. „יתר על כן, התקופה שחלפה מאז אושר הקארטל הוכיחה שההסדר הכובל אינו פועל לטובת הדיירים. היו מקרים שדיירים לא קיבלו גאז במשך חודשים והיו מקרים שבהם קיבלו גאז באמצעות חיבור זמני, בצנרה הנראית בעליל בלתי רצויה. כמו כן לא השתכנעה המועצה כי הקארטל הזה מביא לסטנדרטיזציה של ממש, מוזיל את הוצאות הייצור ומועיל לצרכן".

ביקורת חריפה זו שמתחה המועצה, איננה יכולה שלא להעלות בזכרוננו דברים דומים שאמר לפני כ־6 שנים ד"ר י. יפה, מי שהיה אז הממונה על ההגבלים העיסקיים ועל המחירים, בשעה שהופיע לפני הוועדה הממשלתית לענין שירותי הגאז. ד"ר יפה טען אז, בין שאר דברי „הקינרגו" שלו, כי „חברות הגאז רואות את קהל הצרכנים כמיטרד ויחסן לציבור גרוע זה שנים"...

ועתה, צא ולמד עד כמה „משתפרי" יחס זה, כאשר נעלמת התחרות בין החברות ונוקם קארטל במסווה של „טובת הצרכן". הוא שאמרנו — „אין חדש תחת הגאז"...

בודקים הצעה שרווחיו הגדולים של בנק „טפחות" ינוצלו לשיכון סוציאלי

במשרד השיכון נבדקת הצעה בדבר שיבוש ברווחים מוגדלים של בנק „טפחות" למשכנתאות, למימון שיכון סוציאלי.

אם יימצא שיש ללכת בדרך זו, יבואו שר השיכון בדברים על כך עם שר האוצר.

הבנקים האפותיקאיים בארץ נהנים מרווחים גדולים והם נמצאים בעליה מתמדת. רווחי „טפחות" במאזן אשתקד עלו על 40 מיליון.

בחוגי משרד השיכון מצביעים על כך, שעוד לפני כמה שנים הצביע מבקר המדינה בדו"ח על בנק „טפחות" על הרווחים הגדולים שלו. הוא ציין אז, שרווחי הבנק בוסק מפעולות שבחלקן המכריע נמסרו לבנק על ידי הממשלה, והן בעיקרן ניהול וגביה של הלוואות המוניות וסטנדרטיות הקשורות לבנייה הציבורית, בחירה מוגבלת בפעולות בעלות אופי עסקי.

אז הציע המבקר הוזלת שירותי הבנק או שיפור התנאים שהאוצר מקבל המורת מימון ההלוואות לשיכון באמצעות הבנק.

בנק לאומי	
מחיר פדיון	מחיר היחידה
צמיד	
188.45	172.69
גביש	
154.98	158.87
בדולח	
163.7	167.7
שמיר	
105.21	107.74
פיא	
309.5	321.4
יגדל	
323.9	336.4

המנהל: [illegible]

מחשב חדיש לביטוח הלאומי

בעקבות המשימות המורכבות אשר הטילה הממשלה על המוסד לביטוח לאומי, עומד המוסד להעביר את עבודת המחשבים שלו במידה ניכרת, על ידי התקנת מחשב חדיש מדגם „ג.סי.ר. סנצ'ורי 251". ההתקנה תיעשה בשבועות הקרובים.

המערכת המורכבת תאפשר לביטוח לאומי ייעול ופיתוח הנושאים הקיימים, הכוללים תשלומי גימלאות למשפחות מרובות ילדים, השלמת זיקנה ושארים, תשלומים לנפגעי תאונות עבודה ועוד. כן תתאפשר הפיכה הכינסת הרב־שנתית המגברית לזכאות המבוטחים למאגר נתונים וקליטתן של עבודות נוספות, ביניהן גם מערך הגבייה.

הנהג

עשה לך מנהג — קח עמך תייל לדרך

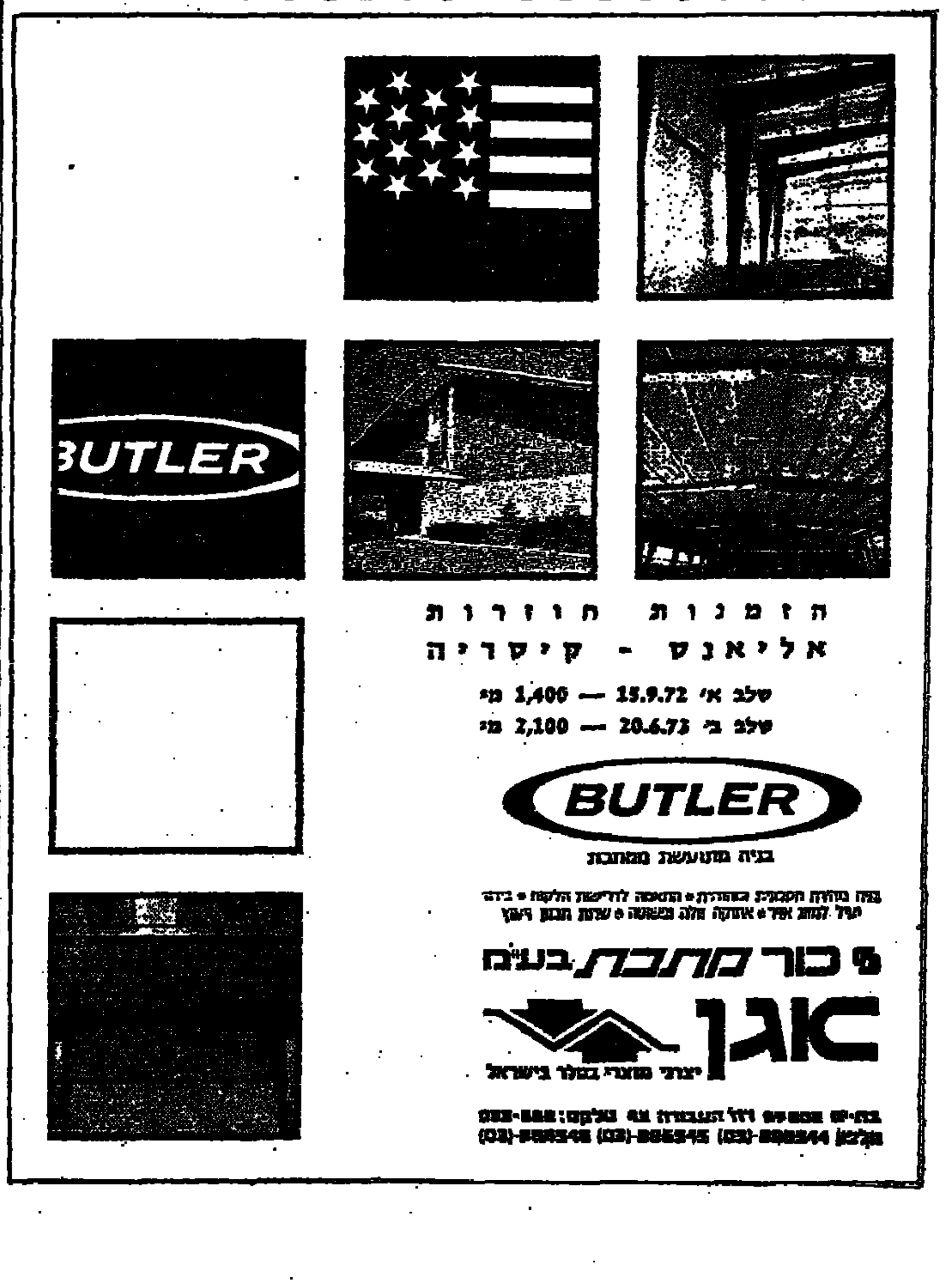

עליות במניות ובצמודים

מחיר הנת"ד לא השתנה (4.84 ל"י)

מאת ש. אביטל

שערי המניות התאוששו אתמול בעת המסחר ובמרביתם נרשמה עליה של 6—8 נק'. בשערי הצמודים למדד נמשכה העליה אם כי בצורה מתונה. כן היו עליות שנרשמו בשלושת הימים האחרונים. אפשר לומר שהמפיליות מכל ענפי הבורסה. עמדה אתמול על רמה גבוהה לבצי.

בקבוצת המניות הפיננסיות בלטו שוב מניות „אי.די.בי." ו„בנק לאומי". בראשונה היה נפח העיסקות 135 אלף ל"י. לאחר עליית שער של נקודת אחת בפתיחה, החלו הזרמות הוראות רכישה רבות ושערן עלה בשלב השני ב־3 נק' נוספות. על „לאומי" סגירה של 203 נק'. עליה הרה יותר של 6.5 נק' נרשמה בשער בנק לאומי לסוק. התאוששו גם שערי מניות הבנקים למשכנתאות, בעיקר שער המניה הרגילה של „טפחות" (עליה של 5 נק'). התרחב המסחר במניות „כימיקלים" שערן פחות מהדרים הכפיל את מחירו.

המדדים הקבוצתיים		
מדד הכללי	267.86	+1.14
בנקים ובטוח	327.31	+1.84
בנקים מסחר	247.22	+1.32
בנקים למשכ'	220.19	+3.24
מוסדות מימון	185.46	−0.57
חברות השקעה	212.66	+1.17
תעשיה	431.28	+0.78
מסחר ושירותי	363.16	+0.12
מקרקעין ובינוי	217.62	+1.09

מדד „פאי" לפדי ההשקעה ב־20 מניות מעילות (100=31.12.72): 95.92 +1.82

בענף מניות החברות קטנה היו פופולאריות מניות בליל, דיסקונט ... להשקעות.

במחיר הנת"ד לא חל שינוי והוא נסחר ב־4.84 ל"י. המחזור של 90 אלף לאגר. נפח העיסקות במטבע היה 2.1 מיליון ל"י (משתנות 0.8 מיליון ל"י) ובאגרות חוב — 9.5 מיליון ל"י.

נידול בהכנסות „בית הרכב" הכנסות „בית הרכב" בשנת 1973 ב־26.5 אחוז ... התברר מדו"ח רווחו של החברה שפורסם בבורסה. במקביל חל גידול בהוצאות ... שהרווח לפני מס הגיע ל־1,063 מיליון ל"י, לעומת ... אלף ל"י אשתקד, כלומר גידול של כ־35 אחוז. כפי שכבר ידוע, החברה הגדילה את הדיבידנד השנתי לבעלי מניותיה מ־8 אחוזים ל־10 אחוזים.

שערי המניות

המניה	השער מתמול	לעומת היומי	המחזור באלפי לירות
בנקים מסחריים			
אי די בי	273	+6.0	5.5
אי.די.בי. בב'	245	+7.0	29.0
אי.די.בי. רב'	203	+5.0	134.4
איגוד ע"ש	293.5		
בריטניה ב'	322.5		2.0
דיסקונט ע"ש	1030	+30.0	0.5
מזרחי מ'	166	+3.0	22.4
פועלים מ'	278	+2.0	7.4
לאומי ע"ש	296	+6.5	96.3
לאומי חדשות	292.5	+6.5	23.7
בנקים למשכנתאות			
אפותיקאי מ'	238		7.0
כרמל מ'	160		1.0
משכנתאות ובנין	260.6	+43.6	9.9
פיתוח ומשכנתאות	232		2.0
שיכון בכ'	186	+1.0	4.8
טפחות מב'	260	+4.0	2.0
טפחות רג'	260	+5.0	15.0
מוסדות מימון			
שלטון מקומי	98	−1.0	6.0
אוצר לתעשיה	217.5	−0.5	10.3
חקלאות מב'	74		
פיתוח תעשיה מב'	70	−0.5	3.6
ביטוח			
אריה	318	+17.0	10.7
הסנה	236	+3.0	14.0
זהר	305		1.0
צור	181		
מסחר ושירותים			
בית הרכב	78.5	−1.5	11.0
דלק ע"ש	164	+2.0	14.0
דלק מ'	173.5		1.0
קידור 1	305		1.5
קידור 10 מ'	189		1.0
חשמל	61.5	−1.0	17.5
סוכנות והספקה	165	+4.0	2.5
מקרקעין ופיתוח			
אזורים	182		
אפריקה 1	340		
אפריקה 10	285	+3.0	15.3
הכ' הישוב ע"ש	173	+1.0	3.5
הכ' הישוב מ'	174	+3.0	25.6
כלל בנינה מב'	105		
נכסים ע"ש	209	+7.0	40.0
ישפרו	133		1.0
ישרס	160	+1.0	3.0
מהדרין	190		7.7
מבני הדר	87		1.0
משקלים	172		
נאות אביב	83.5	+1.0	18.5
פרי אור	184		
רסקו מב'	89	+4.0	20.0
רסקו רג'	68.5	+2.5	26.0
תעשיה			
אליאנס	470		2.5
אלקו 1	121		
אלקו 2.5	102		2.0
אלקטרה 1	277	−1.0	1.3
אלקטרה 5	218	+3.0	6.0
ארגמן מב'	310		
אתא ב'	126		12.5
אתא ג'	115.5	+1.5	23.5
דובק מב'	430	+3.0	1.0
כבלים	210	+6.0	10.0
טבע ע"ש	365	−6.0	0.5
כימיקלים	124	+7.0	24.4
לוין אפשטיין	66		3.0

המניה	השער מתמול	השינוי היומי
מולר טקסטיל	184.5	
פניציה מ' 1	102	
פניציה 10	110	
מפעלי נייר	305	−1.0
עמים	225	+6.0
נחושתן מב'	370	
עלית	298	
פוליגון	210	
עדר	99.5	
שמן מב'	131	
תדל	222	
חברות להשקעה		
אלגר מ'	84	
אלרן מ'	185	+9.0
חב' מרכזית	194.5	
פועלים מ'	234	+1.0
„פד"	92	
חלפסון 1 ע"ש	160.5	−1.0
חלפסון 10 מ'	98	+3.5
ירדן	104	+4.0
אמפא	115	
דיסקונט מ'	234.5	+7.0
המזרחי	118	+4.0
לאומי	219	+5.5
פריון	93.5	+1.0
הסותה	87.5	−0.5
יצוא	68	
כור מב'	170.5	
כלל השקעות	190	+5.0
כלל תעשיות	177	
עת	189	
פזה	57.5	
דלק ונפט		
נפטא	88.5	−0.5
לפידות ע"ש	177	+1.5
לפידות מ'	225.5	
אגרות חוב להמרה		
אי.די.בי. ש.ה.	84.5	+0.5
אגוד ש.ה.	100	
המזרחי ש.ה.	102.5	
פועלים ש.ה.	106.5	
בליל ש.ה.	144	
בליל ש.ה.	116	
אפותיקאי	101	
סה. משכנתאות	117	
סה. משכנתאות	117	
שכון	103.5	
טפחות	116	
אוצר להתעשיה	99	−0.5
דלק	88	−1.0
הבכורת הישוב	83.5	
ישפרו	112	
אתא	84	
עלית	85.5	
הפועלים השקעות	103	
דיסקונט השקעה	113.5	−0.5
דיסקונט השקעה	93	
מזרחי השקעות	95	+0.5
בליל השקעות	93	
כלל תעשיה	100	
צנה	94.5	
מניות נבחרות בתעשייה		
אוניקו א' מ'	62.5	
אוניקו 8% מ'	73.5	
פיתוח תעשיה ב'	165.5	
פיתוח תעשיה בב'	100	
פיתוח תעשיה בב' 1	101	+1.0

שערי אגרות חוב

סדרה	השינוי	השער
אג"ח צמודות למדד — מלווה קליטה 61		
(126.3) 63	—	281
(132.6) 64	—	264
(138.5) 65	—	257.5
(118.7) 66	−6.0	231.5
מלווה קליטה 62		
(132.6) 63	—	258
(138.5) 64	+4.5	252.5
(110.1) 65	−6.0	234.3
(118.7) 66	—	223
מלווה קליטה 63		
(138.5) 63	—	358.5
(110.1) 64	—	338.5
מלווה קליטה 64		
(138.5) 64	—	330.5
(110.1) 65	—	338.5
מלווה קליטה 65		
(110.1) 65	—	315.5
(118.1) 66	—	292
מלווה קליטה 66		
(118.7) 66	+1.3	392
(116.7) 67	—	289
מלווה קליטה 67		
(118.9) 67	+3.2	284
(120.2) 68	+1.0	276.5
מלווה בטחון 68		
א'	−2.5	159
ב'	—	158.5
ג'	+1.0	158
ד'	+1.0	158
ה'	−3.0	153
ו'	+1.0	152.5
ז'	+3.0	146

	השינוי	השער
	+1.5	131.5
	—	128
	—	274
	+0.9	144.8
	+1.7	142
	+0.5	132
	+0.5	269.5
	−0.2	152.8
	+1.0	148.7
	+1.9	148.4
	—	131
	—	131.1
	−0.5	271.5
	−3.0	266.5
	—	270
	+7.0	278.5
	−1.0	265.5
	+2.0	267
	+4.0	272
	—	268
	—	265.5
	+6.0	272
	—	263
	+4.0	262
	+0.3	263.7
	+0.5	264.5
	+1.3	259.8
	—	261
	—	263
	+1.0	129.5
	+3.0	279.5

סדרה	השער
ר"ג	272.5
ר"ד	263
ס"ו	267
ס"ח	264
ע"ו	262.5
ע"ח	261.5
מלווה פיתוח 68	
קצ"ו	203.5
קצ"ט	203
ק"ס	205
קס"א	204.5
קס"ב	203.5
רי"ח(ב)	185
רי"ט(ב)	184
רכ"א(ב)	182
רכ"ג(ב)	182
רכ"ה(ב)	174.5
רכ"ו(ב)	174.5
רכ"ז(ב)	172
רכ"ח(ב)	173
רכ"ט(ב)	171.5
אג"ח צמודות למטבע — מלווה פיתוח 68	
ד'(ב)	280
ה'	260
המפעל בסוק ב'	146
אפותיקאי 6%	256
ים הכלה 9%	151
מלווה במטבע חוץ — הולים	
הוצ' 6	142
הוצ' 13	105.6
הוצ' 17	107.5
הוצ' 18	108.7

6 מתוך 8 הבנות של משפחת מנחם נחום בשכונת הצפון באשקלון. האם יהודית יושבת משמאל. שתי בנות מבוגרות יותר סירבו להצטלם. ברקע אפשר לראות את מצעי המיטות מקופלים ומוצאים ללילה →

← חצר המחיה של חדרה הבודד של משפחת שלום חדד בשכונת הצפון. רב העדה התימנית, אבהר (משמאל) וראש עיריית אשקלון, אהרון חייבי (מימין) בעת סיור בשכונה

25 משפחות תקועות בבתים מטים ליפול ששרדו ממגדל העתיקה

...בי שכונת־הצפון שבאשקלון ...כיבים את ילדיהם בצמדים, ...לשות ואפילו ברביעיות במיטה ...ת ✶ לא רוצים דירות בבתי־ ...ות, אלא בבתים קטנים ✶ ...ז יהרסו את הבית שלנו, יהרסו את המשפחה"

מאת **עזרא ינוב**

24 שנים שוררים תו־שבי שכונת־הצפון שבאש־... במצוקה ואין מושיע. ...משפחות חיות שם ב־...ת נוראה, כשערב ערב ...שכיבות את ילדיהן ב־...ג, בשלשות ואפילו ב־...ות בבמיטה אחת. זו רק מצוקת דיור — זו ...ר נפשית גדולה של ...דם, אשר לא מלם פ־...על שולחן לשבת ה־

...יזי זה מקרוב בשכונת ...ב' באשקלון, שאינה אלא ... של שכונה ערבית של ...העתיקה מיגדל. 250 מ־..., רובן ככולן ממוצא לי־... המוסדות — העירייה, ...ד"ר, משרד השיכון ומינ־הל מקרקעי ישראל החליטו ב־... השנים לבנות בכל ה־... אפשר יפנו משפחות מן ה־מקום ולהרוס במהירות את ה־בית הנטוש.

ביקרתי בבית משפחת מנחם מנחם, בן 36. הוא לא היה בבית, שכן מבוקר עד לילה הוא עובד, כדי לפרנס את אשתו יהודית, בת 48, ואת ילדיו. מקרב 14 ילדיה, כבר השיאה המשפחה שלוש בנות ואילו הבן הבכור יהודה, בן 22, עובד כנהג באשקלון.

אומרת יהודית בקיצור תי־מני: "יהודה עדיין ישן אצ־לנו בבית, מיטתו כאן בחדר הבנים עם עוד שניים כאחיו".

בחדר הבנים ישנים עתה רק שלושה בנים, כי בתוך ה־אחר, ישנות שמונה אחיות ב־גיל 5 עד 17 שנה. ההורים ישנים במיטה בתוך החדר, ש־הוא למעשה הפרוזדור של ה־בית.

המשפחה מנסה עתה לקבל את ויתור העירייה והחברת "ע־מידר" "לספח" חדר נטוש, ה־צמוד לבניין הנוכחי, ולהכשירו ללינת הילדים. אמנם ישנו חור גדול בתקרת החדר, אך אפשר לכסותו בלבידים ו־פחים."

חדר הבנות: רוחבו שלו־שה מטרים ואורכו ארבעה מט־רים. בחדר חלון אחד, התקרה סדוקה. בלילות מזדחלות ל־שלוש מיטות הסובבות שמונה הבנות.

שש בנות של משפחת נחום הן תלמידות בית־ספר. על ה־שולחן היחיד בחדר, ראיתי שישה ילקוטים בין ערמות ב־גדי המשפחה. בשובן מבית־הספר נאלצות שש האחיות ל־הכין את שיעוריהן על אותו שולחן צר, או לגדור לפינת הבית ולהכין את השיעורים מ־על או כתוקח למדרגות האבן.

"יש לנו זכות דיור בשכון 'אשכול'", מסבירה האם. "ב־שכונת 'אמכה', מעבר לאזור התעשיה של אשקלון, בונה משרד ה־שיכון בתים בני שלוש קומות. אחת הדירות מיועדת למש־פחה נחום. "אבל אנו משפחה גדולה, ולא נוכל להצטופף שוב בדירה של 70 מטרים מרובעים. אנו נשארנו כאן ב־צפון הרחוק של העיר, בבתים אלה, כדי לזכות בדירת קרקע ולא בדירת קומה. קומות זה לא בשבילנו. אני אשה הר־גילה לבית ואינני רוצה שכנים על ראשי. די סבלתי בגולה", או־מרת יהודית.

אכן, כל 250 המשפחות, יוצאות תימן, ששרדו בשכונת הצפון באשקלון, בבתים ער־ביים מטים ליפול, לא יזוזו מ־שם אלא לתוך דיור חד־משפ־חתי או דו־משפחתי, אך לא אל תוך דירות קטנות בבתי קומות. רוב המפרנסים בשכו־נה הם עובדים חקלאיים. מנחם נחום עובד ב"פרדס סינג־קאסי", משתכר 800 לירות ב־חודש. לא רוצים סעד. האם יהודית נבהלת: בזמן האח־רון היא מוציאה מדי יום חמי־שי בשבוע 100 לירות על מצ־רכי מזון. תארו לעצמכם — 100 לירות!

בדירה סמוכה תוקף ביתי כנסת של המשפחה. ישנם 10 בתי־כנסת כאלה בשכונת יוצאי תימן. בתי הכנסת מל־אים מתפללים. אמנם סלו־חים בדוחק, אך בבתי־הכנסת כמו בבתים הנקיון מופתי.

כאשר פגשתי את הרב של עדת יוצאי תימן הרב אבהר ושאלתיו מדוע לא יעבור ל־שכונה אחרת מסודרת יותר, השיב הרב: "הלא בתוך עמי אני יושב. למה אעבור לשכו־נה אחרת בגפי?"

ביקרנו בביתה של רחל ... תלמידת כיתה י"ב של בית־הספר התיכון העירוני ב־אשקלון. כדי להגיע לבית־הספר עליה ללכת ברגל קילו־מטר עד לתחנת אוטובוס ב־מיגדל ומשם לנסוע לבית־הספר התיכון החדש. זו משי־מה קשה, אך היא איננה מוו־תרת מלימודיה. כי זה הסיכוי היחיד שלה לצאת מכאן. בת יחידה היא להוריה הקשישים. האב סאלם חדד, עובד דחק ב"המשקם", מביא הביתה כדי חודש 380 לירות. מזה אוכלים ומתלבשים. האב הקים במו ידיו חושה קטנה — מין מחסן פתוח בעטיפת פח — ובה ישנה הבת. ההורים לנים ב־תוך החדר. את הדרך ל"דו־רה" ריצף האב באבני דרך ו־את השביל לחצר גידר בפחים ולוחות. כך חיה משפחת חדד.

גם אילו נאותו בני משפחת חדד לעבור לשיכון אחר ב־רמת־אשכול המסובה, גם אז לא ניתן להם הדבר, כי אין להם אפילו אגורה אחת להי־רשם בתור לרכישת הבית.

"אם יהרסו את הבית שלנו, יהרסו גם את המשפחה", או־מר האב.

כאשר הורסים בית נטוש בשכונה ומעבירים את המש־פחה לדירה חדשה, נותנים מענק של 1000 לירות כדמי־כניסה. אחר־כך מוטל על ה־משפחה לשאת בתשלומים של הוצאות חשמל ומים, סידור ראשון, ביוב והשלמת דמי־הכניסה, שלא לדבר על המש־כנתא החודשית שיש לפרוע מדי חודש. אין ביכולתן של רוב המשפחות הללו לשאת בכך.

ראש עיריית אשקלון ה־חדש, מר אהרון חייבי, שגם הוא כיוצאי תימן, רוצה לעזור להם, אך אין בידיו אמצעים לעזור בשלב זה. כל אשר יכול לעשות הוא לפנות ל־משרד השיכון ולמקרקעי יש־ראל, לבקש ולהתחנן על נפ־שם של תושבי השכונה.

הצעתו של ראש העירייה היא, כי ייעשו עבודות פיתוח בתוך השכונה, יוסדר התעל ההורס את השכונה ומציף אותה במי ביוב ושפכים מאיזור ה־תעשיה, להכריז על מפעל שי־כון מיוחד בו יידרשו תושבי השכונה, כדי להקים מחדש את בתיהם במקום, בעזרת משרד השיכון, העירייה וגור־מים אחרים.

נפגע תאונה שנסע ללא אורות הפסיד רבע מתביעתו

מאת **שאול הון**

נסיעה ללא אורות בשעות הערב המוקדמות עלתה ל־בעל רכב, שנפגע בתאונה, בהפסד רבע מתביעתו, אף שהוברר, שהרכב השני גרם לתאונה. ההלכה על כך ניתנה בבית המשפט המ־חוזי בתל־אביב.

התאונה אירעה ב־28.9.70 בשעה 6.45 בערב. יצחק סלע נסע על אופנועו ובצומת רחוב בני אפרים בצפון תל־אביב התנגש ביהואב מלר, שהגיח מן הצד, רכוב על טילון. מעוצמת ההתנגשות התהפך האופנוע ו־הוא עלה באש. רוכבו, יצחק סלע, נכווה והוחש לבית חו־לים.

משהחלים הגיש הנפגע תבי־עת פיצוי לבית המשפט בתל־אביב, זו נתבררה לפני ה־שופט שמואל קוארט. הוב־רר, שהתובע יצא מביתו רבע שעה לפני התאונה ועוד היה אור. הוא טען, כי הדליק את האורות באופנוע כשהחלה ה־חשיכה יורדת. אולם ממהלך העדויות הסיק השופט, שהתו־בע נסע ללא אורות.

השופט דחה את טענתו של רוכב הטילון, שהייתה לו זכות קדימה לחצות את הצומת, משום שנכנס ראשון. השופט קבע, כי רכב המתקרב לצומת חייב לעצור לפני המעבר, ב־הנוגע לתקנות. אדרבא, מתוך העדויות הוברר, כי לרוכב האופנוע היתה זכות קדימה, משום שהוא נסע ב־כביש ראשי. אולם היות ו־נסע בלא אורות, קבע השופט, שגם הנפגע אשם בתרומת רשלנות כדי 25 אחוז, ובכך הפסיד התובע רבע מהסכום שייפסק לו.

השופט פסק, שבעל הטילון הוא שגרם לתאונה, משום ש־לא הקפיד על תקנות התעבו־רה. השופט טרם קבע את סכום הפיצויים.

לישראלים הטסים לדרום אפריקה דרך אירופה

נתיב בטוח עם SAA

אם אתה נוסע לעסקים באירופה אנו מציעים לך נופש בנופים המרהיבים של דרום אפריקה.
אם אתה נוסע לעסקים בדרום אפריקה אנו מאפשרים לך חניה בסרכזי התרבות והבידור של אירופה.
נתיבי אויר דרום אפריקאים מציעים לך טיסות עסקים וטיסות נופש לדרום אפריקה דרך אירופה. אנו מקיימים טיסות ישירות מעריה המרכזיות של אירופה ליוהנסבורג.
מטוסי הבואינג 747 שלנו ממריאים מאתונה, ציריך, רומא, פרנקפורט, פריז, ליסבון ולונדון. מלונדון לדוגמא יש לנו טיסה יום יומית ישירה ליוהנסבורג. ואחת לשבוע ללא חניה.

כאשר אתה טס אתנו דרך אירופה, אתה נהנה מן הטוב שבטובי יבשות ואפילו חוסך. סוכן הנסיעות ישמח להבהיר לך את כל הפרטים ולספר לך על כל האפשרויות לנופש חסכוני ונעים בדרום אפריקה.
בנוסף לטיסות דרך אירופה אנו מקיימים בשיתוף עם אל על שלוש טיסות שבועיות ישירות מתל־אביב ליוהנסבורג. שתים מהן ללא חניה.

אם אתה מתכנן טיסה לדרום אפריקה עם, או בלי אירופה, פנה לסוכן הנסיעות שלך או למשרדנו ברחוב שלום עליכם 5 (פינת רחוב הירקון) בתל־אביב. טלפון: 58196,57759,51844.

SAA
SOUTH AFRICAN AIRWAYS

חגי לבינסון אילן / משה מרג

באזור הצמרת של חולון מציעה לך פאן לון הצעה שאי אפשר לסרב לה...

כן, דירה שתוכל לראות שלך

בנוה פאן-לון - חולון

באחד האזורים היוקרתיים הנאים של חולון, בונה פאן-לון דירות מגורים מודרניות ונאות, המשתלבות באוירה השכונתית המיוחדת של נוה פאן-לון, במרכז הנוה - גינה ענקה רחבה ידיים.

בשלושה שרותים שכונתיים נוספים. אם אתה מאמין שמקום המגורים שלך הינו חלק מאורח חייך ומההוי המשפחתי שלך, הכנס לאחד ממשרדי המכירות של פאן-לון ותדע מה מיוחד כל כך את נוה פאן-לון בחולון.

בחודשים אפריל-מאי יקבל כל רוכש דירת פאן-לון אירוח של 3 ימי חול במלון פאראמריקן ים המלח.

רשת משרדי המכירות
ראשל"צ — רוטשילד 50, טל. 947043; חולון — סוקולוב 58, טל. 937878;
חולון — שנקר 47, טל. 845264; אשדוד — רוגוזין 4, טל. 055-25861;
פתח-תקוה — רמת בנימין, טל. 786191/2; בני-ברק — רח' ז'בוטינסקי 20 (פינת רבי עקיבא), טל. 843395; בת-ים — רוטשילד 22, טל. 786191/2;
לוד — ... ראשון 10, טל. 240224/5

פאן-לון

ליאנבים לפרסום

هكذا من الأصل

מודיעין

שקיעת החמה 18.07 ★ זריחתה מחר 5.15
י"ט — היום: ארבעה ימים לעומר

★ פרק יומי: שיר השירים
★ משנה יומית: בכורות: ב, ה־ו
★ דף יומי: מנחות: ער
★ הלכה יומית: שבת: שבת, יא—יג

ברדיו

חדשות בעברית — בגלים א, ב, צ — כל שעה.
05.55 (א) חדשות באנגלית
06.60 (א) חדשות בצרפתית
09.55 (א) חדשות באנגלית
10.55 (א) חדשות בצרפתית

10.05 (א) מועדון המוסיקה של רשות השידור: „בארוק חדש"
10.55 (צ) מלת בסלע
12.35 (א) קונצרט צהרים: בטהובן: רומנסה מס' 2 בפה־מג'ור לכנור ולתזמורת
1.05 (צ) זה קרה, זה קרה
1.25 (א) קונצרט צהרים: ברטוק: קונצ'רטו מס' 3 לפסנתר ולתזמורת (סולן: דניאל בארנבוים); ורדי: כוחו של גורל

יומני החדשות
07.05 (א, ב) היום הזה; 08.05 (צ) יומן הבוקר; 12.05 (צ) יומן הצהריים; 1.05 (א, ב) בחצי היום; 5.05 (צ) יומן הערב; 7.05 (א) היום הזה; 11.05 (א, ב) הלילה הזה; 00.05 יומן הצות.

2.05 (צ) שהיים עד ארבע עם אלכס אנסקי
2.10 (ב) כאן רבקה מיכאלי
3.05 (א) חדש בתקליטיה
3.30 (א) ספרות: עיון מחודש בשירת אברהם שלונסקי
3.50 (א) ספר חדש
4.05 (א) תזמורת רשות השידור. המנצח: ז'אן סבסטיאן בארו; הסולנים: יהודית לורוביץ, ז'ראר פרידמן, ז'אן מרטן, בהשתתפות מקהלת הקתדרלה של שטרסבורג ומקהלת מן: היידן: „בריאת העולם"
4.05 (צ) בא לצלצל
4.06 (ב) שירים לועזיים מתורגמים לעברית
5.05 (ב) שאלה של טעם
6.05 (א) על אנשים ומספרים
6.05 (ב) שירים שאהבנו
6.05 (צ) מיהאר הישראלי ר' משפחתו
6.25 (א) לקט מ„בקצב יוצרי"
7.05 (צ) כרצונכם
7.25 (א) קלאסי וקל
7.50 (א) היום בתנ"ך: מיכה, פרקים ג', ד'
8.05 (א) בכינוס הארצי הי"ב להנ"ך
8.30 (א) תזמורות כלי נשיפה
9.05 (א) צלילים חדשים: מן הרוסטרום הבינלאומי, פאריס 1973
9.05 (ב) משירי העמים
9.05 (צ) דן אלמגור מספר על שירי ח.נ. ביאליק
9.50 (צ) סיפור: העושה נפלאות מאת י.ל. פרץ
10.05 (א) מגוון למשפחה
10.05 (ב) „אחריך משה" — יציאת מצרים 1974 בחיוך קל
10.05 (צ) הלילה עם יוסף לפיד
11.25 (א) „זימרת השומרונים"
11.25 (ב) אני שלך ואת שלי (עד 01.00)
11.45 (צ) שיחתו של יצחק ליבני

תכניות		קבועות	
5.58	(א, ב) מה טובו אהליך יעקב	1.25	(ב) שירים משלנו
6.05	(א, ב) התעמלות בוקר	2.10	(א) לאם ולילד
6.05	(צ) צלילי בוקר	2.30	(צ) הידון
6.15	(א, ב) שעון מוסיקלי	3.05	(א) דרדורים
6.59	(א, ב) רגע של עברית	3.53	(ב) הדרו
7.25	(א, ב) זמר זמר לך	4.05	(א, ב) רגע של עברית
7.55	(א, ב) אור ירוק	4.30	(ב) הידון במשטים
8.10	(ב) בוקר טוב	5.40	(צ) פזמונים לכולכם
8.30	(צ) דיש עם שיר	6.45	(ב) היום בספורט
8.55	(ב) בעקבות החדשות	6.55	(א) לחקלאי
10.05	(ב) כאן בבית	7.00	(ב) עברית לעם
11.00	(ב) עברית לעם	7.05	(צ) נעימה וזמר
11.05	(צ) הכים ועשים	00.05	(א) רגע של שיר
11.15	(א) שידורים לתלמידים	00.30	(צ) ציפורי לילה
11.35	(א) עיר וזמנו	01.05	(צ) עד אור הבוקר
12.05	(ב) בקצב יומי	02.05	(א, ב) עד אור הבוקר
12.15	(א) שידורים לתלמידים	03.05	(א, ב) עד אור הבוקר
12.30	(ב) תן חיוך	03.05	(צ) פזמונים אל תוך הסתר
		05.05	(א, ב) עד אור הבוקר

בטלוויזיה

5.30 חדשות
5.32 קרקס
5.40 עולמו של וולט דיסני
6.30 חדשות (ערבית)
6.32 סרטים מצויירים
6.45 יש לי שאלה: צוות מומחים ישיבו על שאלות בעניני עבודים, מדע ועל ההיסטוריה של הכנרת והתיכון. משתתפים: רמזי סלימאן, יד' פי תמים וד"ר אברמסה
7.30 חדשות
8.00 כורשה — כיצד אנו חוגגים את זמן חירותנו
8.30 מבט לחדשות
9.00 הרוא? חמש אפס
9.50 תעודה — „משפחת רוקפלר" (תכנית שניה)
10.40 משחק השבוע
11.30 פסוקו של יום וחדשות

טלוויזיה לימודית

4.00 — תוכנית באנגלית. שני נערים נאשמים בגניבת האר־נת דרכים ● 4.19 „למוזה שלי שלוש פנים" — תוכנית אמנותית ● 4.42 „צבירי" — סרט על איש שרצה לזוית בריא ● 5.00 סלנגער — המגזין לבני הנעורים.

במטוסים

נוחתים: אל על 454 מפראנקפורט 11.40; אל על 002 מניו יורק 12.20; אליטליה 738 מרומא 13.15; ט.וו.אי. 800 מניו יורק ומפאריס 13.45; אל על 302 מניקוסיה 14.10; לופטהאנזה 634 מפראנקפורט 14.20; בריטיש איירוויס 482 מלונדון 1.30; נתיבי אוויר טורקיים 996 מאיסטנבול 15.45; אל על 500 מבירות, מונטריאול ולוד 15.50; סי.פי. אייר 204 מטורונטו, מונטריאול, אמסטרדם ואתונה 16.10; אל על 348 מציריך 16.20; ט.וו.אי. 810 מבוסטון, פאריס ורומא 16.35; ט.וו.אי. 840 מסאן פראנציסקו, ניו־יורק, רומא ואתונה 17.25; סוויסאייר 330 מציריך 18.05; אל על 852 מאמסטרדם וציריך 18.55; אל על 353 מפראנקפורט, מרום? 245 מבוקרשט — 19.20; אל על 458 מפאריס ורומא 20.00; בריטיש איירוויס 494 מלונדון 20.05; אל על 456 מלונדון 20.35; אל על 656 מלונדון 20.30; אל על 322 מניקוסיה 21.05; אל על 154 מיוהאנסבורג ונירובי 21.35; אל על 450 מקופנהאגן 21.55; לופטהאנזה 637 ממינכן 22.15.

ממריאים: אל על 357 לפראנקפורט 23.05; סבנה 202 לבריסל 10.00; אל על 459 לקופנהאגן 10.10; אליטליה 737 לרומא — 11.10; אל על 303 לניקוסיה 14.00; לופטהאנזה 633 למינכן 15.00; בריטיש איירוויס ללונדון 15.10; אל על 361 לז'נבה 15.20; נתיבי אוויר טורקיים 997 לאיסטנבול 16.30; ט.וו.אי. 810 לבומביי ובאנגקוק 16.50; אל על 321 לניקוסיה 18.10; טרום 246 לבוקרשט 19.00; 21.20.

רכבת

מירושלים
● לתל־אביב — 07.52, 10.52, 15.06, 16.55, 18.15.
● לחיפה — 07.14, 16.55.
● לבאר־שבע ודימונה — 07.14, 07.52.

מתל־אביב
● לירושלים — 07.17, 10.06, 09.02, 12.02, 16.08.
● לדימונה — 09.02, 16.08, 12.02, 15.06, 18.00.
● לחיפה — 06.39, *08.02, 08.35, *09.55, *11.27, 12.20, *13.03, *13.48, 14.30, *15.35, 16.17, *17.05, 17.55, *19.20.
● לנהריה — *08.02, *15.35.
● לבאר־שבע — 06.33.

מחיפה
● לתל־אביב — 06.30, *07.10, *08.25, 08.57, 10.25, *11.40, 12.33, *13.26, *14.10, *15.26, *16.11, *17.16, 18.10, 20.30.
● לירושלים — 06.48, 16.30.
● לבאר־שבע ודימונה — 06.48.
● לנהריה — 06.28, *09.14, 16.46.

מנהריה
● לחיפה — 05.06, 10.35, 18.01.
● לתל־אביב — 05.36, 10.35.
● לירושלים, באר־שבע ודימונה — 05.36.

מדימונה
● לתל־אביב — 06.18.
● לירושלים — 06.18.
● לחיפה — 06.18.

מבאר־שבע
● לתל־אביב — 06.47, 12.54.
● לירושלים — 06.47.
● לחיפה — 06.47.
* רכבת מהירה

בתי־מרקחת

ירושלים: קרית היובל, מרכז מסחרי, טל' 35841; בלסם, רח' צלאח א־דין.
תל־אביב: בני, רח' דיזנגוף 174, טל' 222386; הנביאים, רח' המלך ג'ורג' 72, טל' 286740.
חיפה: ארץ תורגות. רמת־גן ובני־ברק: גנה, רח' ויצמן 17, טל' 722458.
חולון ובת־ים: שיינין, רח' סוקולוב 68, חולון.
נתניה: נתניה, רח' הרצל 11, טל' 23842.
פתח־תקוה: הירקון, רח' שטמפר 24, טל' 910946.
רעננה: פינקלר, רח' אחוזה, רעננה.

בתי חולים תורניים

ירושלים: ביקור חולים (ילדים); שערי צדק (פנימית, נשים); הדסה (כירורגית, עיניים, כירורגית מוח, א.א.ג.).
תל־אביב: איכילוב (פנימית).
חיפה: רמבים (כירורגית עד גיל 7, גינקולוגית, ילדים, עיניים, אף אוזן גרון, נוירוכירורגית, מחלות נפש, כירורגית פה ולסת); הכרמל (כירורגית מגיל 7, תאונות, פנימית).

רופאים

תל־אביב המרכז
ד"ר סגל, רח' בלוך 12, טל' 247860.
ד"ר הר־אבן, אפשטיין 6, טל. 443281.
מד"א: במד"א — טל' 614333 נמצא רופא תורן בין השעות 8 בערב עד 7 בבוקר. הערוך ביקורי בית גם לחברי קופ"ח.
קופ"ח „מכבי" תורנות לילה, מד"א תל־אביב: טל' 101.
אשדוד: טל' 22222.
נהריה: טל' 4—2333.
לוד: טל' 962133.
בת־ים: טל' 863333.
פתח־תקוה: טל' 912333.
חולון: טל' 843133.
רחובות: טל' 951333.
ראשל"צ: טל' 942333.
הרצליה: מד"א, טל' 981333.
בני־ברק: הרואה 8, טל' 731144.
„קופ"ח „מרכזית"
תל־אביב: מד"א, טל' 101.
בני־ברק: מד"א, טל' 781111.
בת־ים: מד"א, טל' 863333.
חולון: מד"א, טל' 843133.
קופ"ח „לאומית"
תורנות לילה בכל סניפי מגן דוד אדום ברחבי המדינה.
קופ"ח „עממית" (מיסודה של הדסה)
בכל סניפי הגוזרה ההושית: החברים רשאים לפנות גם מחוץ לשעות הקבלה לרופא המשפחה.
קופ"ח „אסף" תורנות לילה, מד"א תל־אביב: טל' 101.
בני־ברק: טל' 781111.
בת־ים: טל' 863333.
חולון: טל' 843133.

ירושלים והדרום
קופ"ח „מכבי" שירות לילה מד"א, 523133, שירות אמבולנסים ומקרים דחופים, טל' 101, בין השעות 8 בערב עד 7 בבוקר.
קופ"ח „עממית" (מיסודה של הדסה) שירות רפואי לילה מ־8 בערב עד 7 בבוקר, מד"א טלפון 523133.
קופ"ח „מרכזית" שירות רפואי לילה מ־8 בערב עד 7 בבוקר, מד"א, טלפון 523133.

חיפה והצפון
ד"ר פרידמן (כללי וילדים) רח' הלל 43, טל' 524922; רופא תורן כללי (ילדים) — טלפון 254530.
מד"א: טלפון 101, משעה 8 בערב עד 7 בבוקר.
קופ"ח „מכבי"
חיפה: מד"א, טל' 101.
צפת: מד"א, טל' 101.
קופ"ח „מרכזית"
חיפה: מד"א, טל' 101.
נצרת: ד"ר עסאללה, טלפון 54096.
קריות: מקסי ביאליק, טלפון 711515, 713232.
קופ"ח „אסף"
רופא תורן כללי וילדים, טל' 254530.

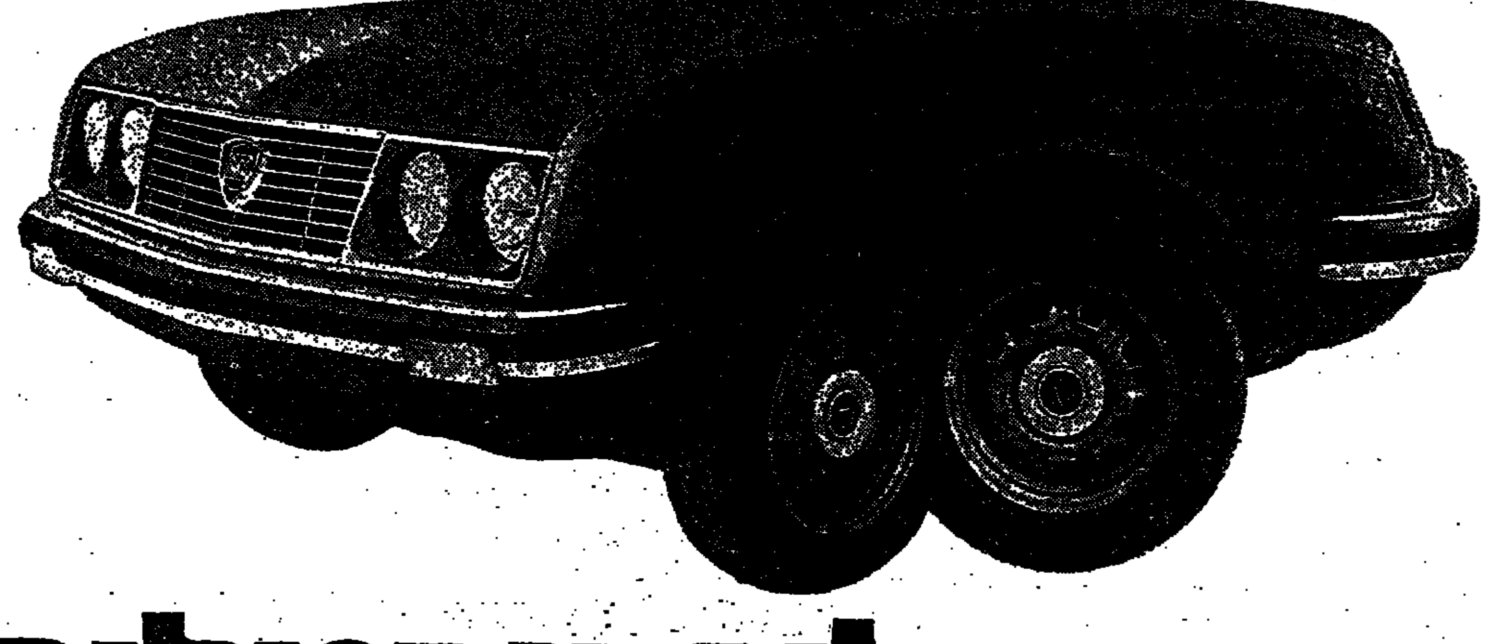

מכונית לא נורמלית

לא נורמלית מכל הבחינות: היופי בעצמך. בדוק והשווה את הגורמים החשובים במכונית.
בטיחות תתקשה למצוא מכונית בעלת דרגת בטיחות גבוהה יותר. היציבות שלה היא חלום בפני עצמו. וזה הודות לשילוב המתוכנן של גורמים רבים; צמיגים רדיאליים, מבנה מיוחד של השלדה, הנעה קדמית, מבנה אוירודינמי של גוף המכונית והחשוב ביותר, איזון מושלם של משקל המכונית. בכל מהירות, הלנציה צמודה לכביש. היציבות שלה הינה רק פרט אחד מתוך מערכת העושה את הלנציה לאחת המכוניות הבטוחות ביותר. כל גוף הלנציה מחוזק במסגרת של מוטות פלדה היוצרת הגנה מירבית כנגד מכה או תאונה. 2 מערכות בלמים עצמאיות לחלוטין SUPER DUPLEX ובלמי דיסק לארבעת הגלגלים מעניקים בטיחות מושלמת. בתוך המכונית אתה חש עוד יותר את ההגנות הבטיחות. זה מתחיל מההגה ה"נשבר" במקרה של תאונה, חגורות הבטיחות המקוריות וכלה בריפודים העוטפים אותך ומגינים עליך.
מערכת האורות בלנציה מווסתת אוטומטית בהתאם למשקל ותנועות המכונית.
מגבי ההלגון החזקים שוטפים באחד יום־את הדרך לפניך.

שרות
נציגי לנציה בישראל מבינים כי אחד הגורמים החשובים ביותר לקניית מכונית הינו השרות שילווה אותה. עוד לפני שהמכונית הראשונה הגיעה, נקבע כי הלנציה בישראל תקבל את הטיפול והשרות המקסימלי הזאה למכונית מסוגה. הוחלט להשקיע רבות ולטפל בנושא חשוב זה בצורה הרצינית והיסודית ביותר. מאירופה הובאו מכונאים מוסמכים אשר ישארו בארץ על מנת לפקח ולהבטיח את השרות המבוקר לכל מכונית לנציה. לנציה בישראל מבטיחה באופן רשמי לעשות כל מאמץ על מנת להעניק את שיא השרות לכל בעלי הלנציה. יד ביד עם השרות הוקמה גם מחי חלפים אשר גם בה הושקעו מאות אלפי לירות. לנציה בישראל מאפשרת אספקה מיידית של כל חלף ברגע הנדרש.

צריכת הדלק
במיוחד היום כדאי לך לבדוק את צריכת הדלק של המכונית החדשה שאתה עומד לרכוש. בדוק במכוניות האחרות מהי צריכת הדלק והשווה אותה עם הלנציה. אחד הדברים המיוחדים בלנציה הוא כי למרות צריכת הדלק הנמוכה, עדיין כושר הביצועים שלה עולה על מרבית המכוניות המקבילות. אותו יחס של חיסכון בצריכת הדלק תמצא בהשוואה, גם בלנציה 1600 וב־1400. השווה בעצמך עם היתר. הלנציה אינה חוששת. ובנוסף לכל כשאתה רוכש מכונית לנציה אתה מקבל אותה עם מיכל דלק מלא.

מחיר:
כל העדויות מראות כי הלנציה הינה הקניה הטובה ביותר בארץ.

דגם	מהירות מקסימלית קמ"ש	מחיר
לנציה 1400	165	40,850 ל"י
לנציה 1600	170	45,900 ל"י
לנציה 1800	175	49,800 ל"י

נוחות
הכנס ללנציה, שב בכורסה האורטופדית ותרגיש את הנוחות שתוכננה בכל פרט. הגה הניתן להגבהה לפי רצונך, מערכת שעונים מפוארת לבקרה חזותית, מד סבובי מנוע, מנורת בקורת מיוחדת לבלמים, מערכת אוורור גם לנוסעים מאחור וכסאות הנוטים למצב שכיבה.

LANCIA

לנציה-עוצמה שהתחילה ב-1906

תל־אביב — רח' המסגר 64, טל. 03-37538 ● ירושלים: יונע, אזור התעשיה תלפיות, טל. 02-65566 ● באר שבע־ דרך חברון אזור התעשיה טל. 057-3624 ● חיפה־ רח' המגינים 52 (בית רוסק) טל. 04-645822. מוסך איזבי את עזריה, הוף שמן, רח' אופיר 8 טל. 04-660456 ● נתניה, עד לפתיחת המשרד הסנוך עקב הביקוש תתקבלנה הזמנות בשאר סוכנויות החברה.

ערב ערב

משה בן־שאול

מלים אחדות על...

תחרות יקרה — ומשמעותה

בדצמבר 1973, בירושלים, עמד להערך אירוע מוסיקאלי־תרבותי ראשון במעלה בחשיבותו ובהיקפו הבינלאומי. אירוע בו עמדו ליטול חלק אנשים מוכשרים מאוד מארצות הברית ומהודו, מצרפת ומבראזיל, מאיטליה, שוויץ, פולין, ספרד, אנגליה, קנדה, הונגריה, אוסטריה, ארגנטינה ומכסיקו. אנשי הוועדה המייסדת הבינלאומית.

האירוע: התחרות הבינלאומית לפסנתר ע"ש ארתור רובינשטיין, בנשיאות הכבוד של הפסנתרן היהודי הדגול הוא עצמו.

ההנהלה היוקרתית המסורבבת הזו של תחרות בינלאומית — ראשונה, שהוקמה יש מאין היא בידיו של יעקב ביסטריצקי שבתאורו הרשמי הוא סגן־מנהל הפסטיבל הישראלי.

אלא שבינתיים, עברה עלינו המלחמה, ודצמבר 1973 לא היה המועד המתאים לאירוח ולניהול התחרות.

היא נדחתה איפוא. אך מנהלה לא רק שלא התייאש — להיפך — מיד פעל במרץ לניהולה המחודש ולקביעת תאריך חדש, ולבירור מיידי אם, אכן, גם לאחר המלחמה יבואו כל אלה שנרשמו לתחרות. התשובות שהגיעו אליו היו מעודדות מאוד, אף מרשימות מאוד.

וכך הוחלט שהתחרות הבינלאומית לפסנתר ע"ש רובינשטיין אכן תתקיים בין ה־1 ל־15 בספטמבר 1974.

אומנם, ספטמבר עדיין "רחוק" — אך כבר עתה נעשית עבודה קדחתנית לארגון תחרות זו, שבין אנשי חבר השופטים שלה אנו מוצאים אישים חשובים מאוד בתחום הפסנתר והמוסיקה, כמו,

רובינשטיין הצעיר

למשל, נדיה בולנז'ה הצרפתיה, מלחינה, מנצחת ומורה נודעת, הפסנתרן האיטלקי אגוסטו גידה, הפרופיסור הפסנתרן אהרון קו בארנבוים (אביו של דניאל ברנבוים), נגן העוגב, המורה והמלחין הבלגי הנרי־גיוזבן, הפסנתרן הפולני מיצ'יסלב הורשובסקי, הפסנתרנית הישראלית פנינה זלצמן, זיילהופר ברונו, פסנתרן ד"ר פרופיסור למוסיקה מרינה, ביסל ומורה כהן המוסיקולוגית הישראלית שהוא מנהלת חטיבת המוסיקה ברשות השידור,

המנצח ניקיטה מגלוף, מיצירי בית, הפסנתרן הידוע אצלנו היטב, זיק פריה אף הוא פסנתרן צרפתי נודע, ד־ פסנתרנית צרפתיה נוספת, ידועה מאד גבי קמטי.

אבן, תורי בעל הרכב בינלאומי מבטית. ומי הם המתחרים? — 32 הם במספרם, וכמובן, לא נוכל להביא בעניינם את השמות כולם. נציין אך זאת: 12 מתחרים הם מארה"ב, מצרפת — 6, מאנגליה — 4, וכן מתחרים מאיטליה, בלגיה, קוריאה, ארגנטינה, הולנד, דרום־אפריקה, רומניה, אוסטריה, מכסיקו, קנדה, ברזיל, צ'כוסלובקיה, פולין, בולגריה, אוסטרליה, שוודיה, יפאן, יוון — ומישראל ישתתפו מתחרים אלה:

נ־שון זילברג (יליד 1949), אליס לבדיסקו (1942) — אליס זכתה בפרס רבינוי בתחרות המלכה אליזבט ב־1960 ובתחרות מרגריט לונג ב־1961, דניאל עדני (1951), רות פורת (1944), עמנואל קרסובסקי (1946) ומרדכי שהורי (1946).

על אף הדחייה בקיום התחרות — לא ביטל איש את השתתפותו. במכתבים, במברקים ובפניות שהגיעו למנהל התחרות יעקב ביסטריצקי, מודגש שלא רק השובה תחרות זו, אלא יתרה מזאת, חשובה השתתפותם של האישים המוסיקאים כאן, אצלנו בישראל.

● לא "מסחרית"

על תחרות זו ומהותה להתקיים ודאי עוד ייכתב בבוא הזמן, אך כבר עתה כדאי לציין את משמעותיה האומנותית שלה, כפי שעמדו לנגד עיניהם של יוזמיה ומייסדיה, השונות המנוגדות לאלוהין לתחרויות מוסיקאליות רבות ו"מסחריות" בעיקרן, שהדרישותיהן האמנותיות גבוהות למדי ומטרתן הבלעדית היא לגלות מעין "ילדי פלא".

וכך נכתב, בין השאר, בנוסח הגדרת תחרות בינלאומית זו:

"...קיים, על־כן, צורך לערוך תחרויות כוללות שיהוו משקל־נגד לתחרויות מן הסוג האמור, ויגרמו להסרת ההתנגדות לתחרויות מוסיקליות בכלל. והכרה בצורך זה היא שסייעה לשכנע את ארתור רובינשטיין להעניק את שמו לתחרות זאת.

"התפיסה האמנותית־היסודית המנחה של התחרות הבינלאומית לפסנתר ע"ש ארתור רובינשטיין, מבוססת על נסיון רב באירגון תחרויות לפסנתר ע"ש שופן, ועל תוצאה של ליסוד רעיונות יסודיים של תחרויות אחרות, על מיגרעותיהן ד־ מצלחותיהן.

"הדרישות שנקבעו לתחרות זו: גבוהות: כדי להבטיח רמה נאותה, ייבחנו בקשות המועמדים (בגיל 18—30) על־ידי ועדת־מיון. נוסף על המבאים הרגילים הנדרשים מן המועמדים, כגון אישור לימודים, מכתבים מאת המורים וכו', יידרשו גם המלצות מאת אמנים בעלי מוניטין בינלאומי.

"המתחרים יצטרכו לבחור ולהכין מתוך רפרטואר מגוון 17 יצירות, המהוות חתך של הספרות הבינלאומית לפסנתר; מתוכו יתבקשו לנגן 14 יצירות. התוכניה תכלול יצירות־חובה, יצירות לבחירה אישית של המתחרה, וכן יצירות שייבחרו ע"י חבר השופטים מתוך רשימה מוכנת, 24 שעות לפני ביצוען.

"התחרות מורכבת משלושה שלבים. שני השלבים הראשונים כוללים רסיטלים באורך 50—60 דקות כל אחד. בשלב שני נכלל גם ביצוע יצירה קאמרית. בשלב השלישי יתבקש המתחרה לבצע שני קונצ'רטות לפסנתר ולתזמורת. חבר השופטים יעריך את רמת הביצוע של משתתפי התחרות, בהקצותו עד 12 נקודות לכל שלב. שנים־עשר המתחרים בעלי מספר הנקודות הרב ביותר בסיכום השלב הראשון, יעברו לשלב השני. ארבעה המשתתפים, שיצברו את מספר הנקודות הגבוה ביותר בשלבים הראשון והשני גם יחד, יעלו לשלב השלישי ויתחרו על הפרס הראשון.

"מותר לקוות, כי הרכב השופטים והכללים שיגוו אותם, יבטיחו היעדר משוא־פנים בהערכת הנגינה של המשתתפים. על השופטים יהיה לגלות ולבחור פסנתרנים בעלי רמה גבוהה, מתוך אותם אמנים צעירים בעלי אישיות אמנותית ותכונות אינטלקטואליות ורגשיות בוגרות למוסיקה, אשר הינם בעלי כישרון לביצוע דבגוני ולפרשנות מקורית וזרה של יצירות מוסיקליות בסגנונות שונים.

"תפקידה של התחרות הבינלאומית לפסנתר ע"ש ארתור רובינשטיין — שהורתה ברוח התפיסה האמנותית היוצרת של המאסטרו הדגול — לספח יורשים להרבות המוסיקלית בשיעור־קומתם של בחוגי, הזמן הרובינשטייני".

"אין ספק, שיש באמות־מידה אלו כדי להעניק לתחרות זו גוון של אירוע תרבותי ומוסיקאלי חשוב מאוד, שיעשה בוודאי רבות לשמה של ישראל בתחום המוסיקה.

התחרות, על־פי תאריכיה, תהווה סיום הולם לפסטיבל הישראלי של קיץ 1974.

"ערב־ערב" גם בעמ' 28

סיור בתערוכות

☐ במוזיאונים

● במוזיאון תל־אביב — בביתן הלנה רובינשטיין, תערוכת ציורי ילדים ונוער. ועוד במוזיאון ת"א: בבנין החדש, תערוכת לוביס קורינת (1858—1925) — 120 רישומים, תחריטים וליטוגרפיות. הצייר, אחד הגדולים בגרמניה בסוף המאה ה־19 וראשית המאה ה־20. תערוכה רטרוספקטיבית מן השנים 1928—1973 של הצייר משה קסטל.

● במוזיאון ישראל בירושלים נפתחה תערוכתם של 13 אמנים ישראליים החורגים מן הרישום המסורתי ומשתתפים בתערוכת "הרישום — מקל ומקבר". כן נמשכת במוזיאון תערוכתו של יחזקאל שטרייכמן.

● במוזיאון לאמנות חדישה בחיפה תערוכתו של הקריקטוריסט זאב "יהודי ישראל — ארה"ב בעיני".

● במוזיאון הארץ — מוזיאון הקרמיקה ברמת אביב תערוכת קרמיקה של ניתה הנבה, עד סוף חודש אפריל.

● במוזיאון העירוני בר"ג (בית עמנואל) (מ־31.3—16.4) תערוכת יצירות שמן ואקריליק של פנינה ורבין, שהציגה כבר כמה תערוכות יחיד.

● במוזיאון לאמנות חדישה באילת מציגים (עד 18.4) הצייר והארכיטקט מרדכי מריו התימני שכן, וכן הקרמיקאית אילנה עופר.

● במוזיאון בית אורי ורמי נחושתן (קיבוץ אשדות יעקב, מאוחד) נפתחה תערוכת שמנים ואקוורלים של הציירת אסתר יקים. תערוכתה עד ה־21.4. כן מוצגת במוזיאון תערוכתו של חיים ברגל חבר שער הגולן (עד ה־23.4).

● המוזיאון העירוני בבת־ים, מציג תערוכת ציור של יעקב חים, התערוכה עד ה־27 באפריל.

☐ תערוכות חדשות

● בגלריה חדשה בתל־אביב נפתחת ב־13 לחודש תערוכתו של חיים מירון, שהוא לקט נבחר מפרי עבודתו האחרונה בשמנים ובאקוורלים. נופים, ספינות, סוסים. תערוכתו עד ה־3 במאי.

● בגלריה יפו העתיקה (מול אריה 14) מוצגת עתה (ועד ה־26 באפריל) תערוכתה של נורה פרנקל, ציירת ורשמת רגישה מאוד שיש ברישומיה

המשך בעמוד הבא

נורה פרנקל — רישום על בד בגלריה יפו העתיקה

ההיסטוריון המלכותי של "ערץ"

מאת משה זהר

ב־15 במאי 1856 נולד בציטנאנגו שבמדינת ניו־יורק ילד שגורלו העתיד אותו ליצור מה שנחשב לאגדה האמריקנית הראשונה שהיא בעלת אמריקנית־באמת. ובפרקימאו.

הסיפור הוא "הקוסם מארץ עוץ" והמחבר הוא ל. פראנק באום. הפתח ל־רגל חופשת הפסח שבו להקרין בבתי־הקולנוע שלנו את סרטו של ויקטור פלמינג, שנוצר ב־1939 בהשראת הסיפור, זו הזדמנות נאותה להלוך בבדך לזמה.

כמה פעמים ראיתי את "הקוסם מארץ עוץ" של פלמינג, שבו משחקת ג'ודי גארלנד בתפקיד דורותי ושרה את שירה המפורסם על אי־שם, מעבר לקשת בענן? כבר אינני זוכר לאשורו. ברי לי, כי בפעם הראשונה ראיתי את התבורה הנפלאה, שבאה לעולם בזכות דמיונו של באום, כשהייתי ילד. את יצירתו עצמה קראתי שנים רבות אחרי־כן, אבל גם עכשיו עודני מתרגש אותה, במהדורות זוהרים, על־פי הטיפוסים שהעלה מלימנו על הבד.

ל. (במזויק: לאימן) פראנק באום היה עורך של כתב־עת שעניינו קישוט חלונות־ראווה, שעה שכתב את הסיפור בדיהאלמות למען ילדיו, על־גבי מעטפות נייר־אריזה. ובצורה הזאת מצא "הקוסם מארץ עוץ" את דרכו לידיו של מו"ל בשיקאגו. אף־על־פי שבאום כבר פירסם קודם לכן שני ספרי ילדים, הוצא סיפורו החדש לאור במידה רבה על חשבונו ועל חשבון מאייר־הסיפור, ו.ו. דנסלו. השאר, כפי שנהוג לומר, הוא היסטוריה. ארבעה־עשר הספרים הנמנים עם סידרת "עוץ" נמכרו, ברחבי העולם, במיליוני עותקים רבים.

● אמא אווזה ואבא אווז, ושלושה "עוצים"

דורותי, הילדה הקטנה מקאנזאס, שסביבה נגול הסיפור, הגיעה לעוץ בעטיין, אם בזכותן, של הרפתקאות שונות ומשונות. הכוללות סופת־ציקלון (ומי שנולד מערבה למדינות המערב התיכון של ארה"ב לא ישתומם על היסוד הזה), רעש־אדמה וסערה בלב ים. גם הפרשיו של באום עצמו אחרי ארץ־הקסמים נצו בנתיב מקרי, שסופו מי ישורנו. "ההיסטוריון המלכותי של עוץ" — כך היה מכנה את עצמו על דרך הלגלוג — עמד במחצית שנות השמונים לחייו כאשר הצליח הבריק. עד אז — אפשר לומר — דומה הקאריירה שלו בעיקרה סידרה של כשלונות מכובדים.

*

באום צעיר היה באום שחקן ומחזאי, מפיל שלוש מובחרים (ספרו הראשון, שנדפס ב־1886, דן בגידול תרנגולות) ומבנייא. בין השאר המציא שמן סיכה לצירי־גלגלים, שותפו הסיק את המסקנה ההוגנת את באום בפני שוקת שבורה. אחרי־כן עקר באום לדאקוטה הדרומית, שם פתח חנות כלבו, אותה מכר שנים אחדות לאחר־מכן כדי להיות עורך של כתב־עת — שעשש את הרגל. הוא עבר לשיקאגו, מכר כלי־חרס, היה כתב־עיתון, נעשה לעורך "חלון־הראווה". הדבר היה ב־1897. אותה שנה כתב ופירסם את "סיפורי אמא אווזה", אשר לדעת הולאנד באומן מאוניברסיטת קולאמביה, הוא נקודת־מיפנה בשדה הספרות לילדים, ביחוד בפורמטו ובציורים מאיריהעיניים (מעשי־ידיו של מאכספילד פאריש). הסיפור הקודם באסופה מציג לפנינו ילדה ושמה דורותי, בת משק, שתכונותיה פשטות, שכל ישר ורוך. לימים נוהו התכונות אלו עם דורותי של ארץ עוץ.

אבל שלוש שנים עברו עד שדורותי זכתה במקום הראוי לה. בינתיים, פירסם באום את "אבא אווז", לקט חרוזים הומוריסטיים לילדים, שזכה בהצלחה מיידית. הוא גם הפגיש את באום עם המאייר ו.ו. דנסלו, שעתיד היה לצייר את שלושת ספרי "עוץ" הראשונים.

ב־1900 הופיע ספר של באום בשם "אמנות הקישוט של חלונות־ראווה לבתי־ביתה". קשה להעלות על הדעת, שאותה שנה יצר אותו אדם עצמו את הפאנטאסיה על הנחליל, איש־הפח והאריה מוג־הלב.

אבל, אם תרצו, אין זה כה פאנטאסטי. המבקר דיוויד דמסי טוען, כי גיבוריו של באום הם יצורים לא־אנושיים הבנויים על מוראודכסים אנושיים. לדחליל אין מוח, אבל הוא שפותר את הבעיות. לאיש־הפח אין לב, אך הוא פועל בנדיבות־לב עילאית. האריה מוג־הלב נוהג בגבורה מתמדת. והקוסם, שאיננו אלא נוכל־דעת עלוב, יש בו התבונה המספקת להשתמש בפסיכולוגיה שימושית. מצויידים בתערובת סובין (בשביל מוח), ציור של לב (בשביל לב), בקבוק של אומץ (להפיח גבורה), הם יכולים להאמין בעצמם. הם המושלים במה שמסכנים היום מחשבה חיובית. אולי יש בכך כדי ל־

המשך בעמוד הבא

ל. פראנק באום, מחבר "הקוסם מארץ עוץ"

על יוצרו של הספר המקסים שהפך לסרט מקסים בכיכובה של ג'ודי גרלנד (בתמונה למטה) שליחו לא נס משך שנים רבות

עכשיו 1000 ל"י מענק חינם בתכנית 'מטמון 4000+'

מה־1.4.74 תוכל להפקיד עד 10,000 ל"י ולהנות ממענק מידי של 1000 ל"י.
גם אם כבר הפקדת בעבר סכום כלשהוא אתה רשאי להוסיף ולהפקיד את מלוא 10,000 הל"י. אם הפקדת לפני ה־31.12.73 שמורה לך זכות נוספת להפקיד סכום זהה לסכום שהפקדת.
פרטים בכל סניפי בנק הפועלים ובנק יפת.

בנק הפועלים בע"מ
המהפכה השקטה

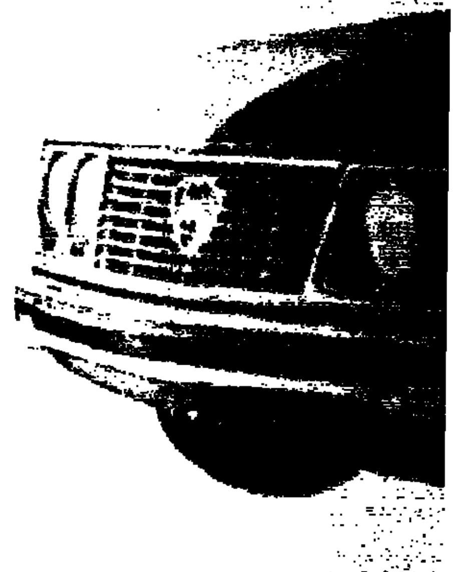

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

ערב ערב

סיור בתערוכות

המשך מעמוד 27

יסודות קלאסיים עם הדי הזמן הזה, כשהיא מציבה מערכת קווים מנוגדים, ויוצרת כעין סימפוניות קטנות ובלתי־גמורות... עירומים, זוגות, קוביות, תערוכה מרתקת.

● אריה למדן הציג בצ'מרינסקי (האג גלריה) כבר הציג ארבע תערוכות יחיד בארץ וכן בארה"ב. הוא עוסק בארץ בהוראת הציור, הרישום והעיצוב.

● בגלריית בית ליזיק בת"א נפתחה תערוכתה של רנה פרצקבר, הבציגה ציורי שמן סוריאליסטיים. עד ה־30 באפריל.

● בגלריה הקטנה שבירושלים, מקום חביב וקטן ברחוב שלכון, בלב שכונת סבילא הוותיקה מציגה עתה גאולה דגן, ציירת ותיקה. עד ה־2 במאי.

● הערב נפתחה ושוב, במקום יפה כאחד בירושלים, בנצפה אכ־טור כי גלריה הרב, תערוכת ציורי־בדים של עולה חדשה מאיטליה ושמה גרציה המיניפיני. (עד ה־25 באפריל). לא שיגרתי.

● במשכן לאמנות ע"ש חיים אתר בעין חרוד — התערוכה האביב, ובה רכישות חדשות של המשכן. עד ה־11.5.

● במוזיאון ישראל בירושלים נפתחה תערוכה חדשה, של ה„פיפיסט" היהודי הדגול א.ב. לילין, שעיטר את שיר השירים ונושאים יהודיים אחרים. מוצגים רישומים והתחריטים שלו. באולמות גרוס וגולדמן מציג קוזא אהיין „שדה פסלים בנגב".

בגלריות

● בגלריה ליב בת"א מוצג אוסף ציורים מעל משה גת וכן כאוספי הגלריה. במיוחד הוצגנה עבודות של יצחק פרנקל (פרנל) עם ביקורו בארץ ● בספריות האמריקאית בתל־אביב (רחוב הירקון) תערוכה של שלושים הדפיסים של אבנים בכייטנו מן האוניברסיטאות האמריקניות ● תערוכה חדשה, במקום חדש: אגודת האמנים והאומנים של תנבקה הציבורית בירושלים מציגה תערוכת אביב (מ־23 במרץ עד 16 במאי) ובה משתתפים: א. שטראוס, יחזה מגס (עולה חדשה מארה"ב), ה. הרשגלס, מ. סאפר, ב מייסון, ר. קויט, ל. טוב, מ. בלסי, א. פיינכר ● בבית הנמן מוצגים ציורים וקולאזים של פרידל גולדמן ● בבית חיים שטורמן בעין חרוד, „ילדים יוצרים במלחמה ועל מלחמה" ● בגלריה גורדון בת"א תערוכה מעבודותיהם של זריצקי, דרוקס, ליפשיץ, גרבת, לביא, אליכה, קופפרמן וגריפית ● בגלריה הקטנה בירושלים, רישומים ופסלים של דן קולקה ● בגלריה כבט בתל־אביב תערוכת הבלקינקשי של י. זכאי ● בפואייה של „היכל התרבות" בתל־אביב הציבה „הולדות המנורה הפילהרמונית הישראלית" ● בגלריה רנה דהב בת"א נפתחה תערוכה שבבים של הצייר שלמה ספוט, התערוכה עד ה־19 באפריל ● בואן בירושלים מציג בצלאל, אקדמיה לאמנות ולעיצוב, תערוכה חוזרת של תרגילים בחומר של המחלקה לקדרות ● בחיפה בגרפיקה 3 נפתחה תערוכת תחריטים של שרה קפמין, הציירה זכתה לביקורות טובות בתערוכתה הקודמת ● בגלריה לאמנות חיישה ביפו נפתחה תערוכתו של הצייר הסוריאליסט קלאוס דובאלד. בתערוכה, שכניב, אהרהלים רישומים (עד ה־22 באפריל) ● בגלריה

אריה למדן בצ'מרינסקי

שניאור בגלריה דיזנגוף

אגגל בירושלים מוצגת תערוכה ציוריו של אליעזר ז"ל (בליך הפאלפל) לרגל הופעת האלבום כלו ● בגלריה דיזנגוף בת"א מוצגת תערוכתו של הצייר הוותיק הד שניאור הבציג ציורים ורישומים (עד ה־20.4) ● בבית שלום עליכם בתל־אביב תערוכתה של כינה הרז, שתימשך עד ה־22 באפריל ● בגלריה צ'מרינסקי בת"א תערוכת הציור של אריה למדן. תערוכתו תימשך עד ה־22.4 ● בבית התרבות לצעירים ע"ש רייזל בכפר־סבא נפתחה התערוכה של פספת דייס המציגה נופים ונופים אבסטרקטיים. התערוכה עד ה־23 באפריל ● בגלריה הרפה קלצקין בת"א נפתחה תערוכה האביב של מיטב הציירים ● בגלריה דבורה שזען בת"א נפתחה תערוכתו של משה גמבסי המציג ציורים והדפסי־רשי (עד ה־28 באפריל) ● בבית וילפריד ישראל (קיבוץ הזורע) נפתחה בשבת תערוכה מוצגים מהבורה הרחוק והמזרח הקרוב העתיק. עד ה־15 ביוני ● בבית סוקולוב בת"א מוצגת תערוכתו של שאול נתנאלי המציג שמנים ואקריליק. התערוכה עד 23 באפריל ● במוזיאון לאמנות היפנית בחיפה מציגה כפלה סאפר תערוכת הדפסי משי (עד ה־30.4) ● תמונה המבלאת את כל הגלריה היא „צללי כינר" באת צבי גרא המוצגת בגלריה מצודת המגדל קיסריה ● בגלריה יודפת בתל־אביב הערכתה של הפסלת שלי הירי, הבציגה פסלי קרמיקה גדולים ובלתי קונבנציונליים ● בגלריה דבל בעין הכרם (ירושלים) מוצג מבחר האביב 1974 עם יצירות משל אגם, קורן, למברגר, שץ, אזן, ארוך ואחרים ● גלריה לאמנות אברהמה ביפו העתיקה מציגה תערוכה מיצירות אדלר, ריבק, ברגנר, פרנל, אבירכסון — עד סוף מאי ● במשכן הדתיים לאמנות בחולון, תערוכת יגאל הופרלין בהתפעת מלחמת יום הכיפורים ● עשר אמנויות (בן־יהודה 3 ת"א) היא גלריה חדשה לאמנות ולפולקלור ובה ציורי רוק, ציורים נאיביים ופסלים ארוטיים. פתוח כל יום.

גלריות הציירים המבקשים לשלוח הודעותיהם שבוע לפני פתיחת התערוכה, למערכת מעריב בלבד. עליהם לציין האריך פתיחת התערוכה ו ג ל ר י ה. ללא פרטים אלה לא נביא את האינפורמציה לפני הקוראים.

משה בן־שאול

עכשיו אתה יכול להגיע לרמה מקצועית בתמונותיך הצבעוניות במחיר נוח להפליא

סרט הצילום AGFACOLOR CNS לתמונות צבעוניות הוא סרט מקצועי אמיתי. הוא מיוצר ב־13 שכבות־צפוי נפרדות (כולל Filter Layers & Mask Layers) לקליטה מושלמת ומעודנת של כל גווני הגוונים, ומפיק תמונות שצבעיהן קורנים וזוהרים. רגישותו היא ASA 80 - מותאמת לקבלת התוצאות הטובות ביותר בתנאי אור שונים.

הגרעיניות שלו היא העדינה ביותר - מה שמבטיח חדות מושלמת בהגדלה. וההפתעה המשמחת ביותר - סרטי AGFACOLOR CNS נמכרים עכשיו במחיר נוח להפליא, העולה רק במעט על מחיר סרטי צילום הרבה יותר פשוטים.

למה לך להסתפק בסרטי חובבים, כשאתה יכול עכשיו לצלם ברמה מקצועית?

AGFACOLOR SPECIAL CNS · ASA 80

רמה מקצועית לתמונותיך הצבעוניות

AGFA-GEVAERT

נעמן פרסום מרכזים

הנהג, בהיותך בדרכים אל תשכח לאסוף את החייל

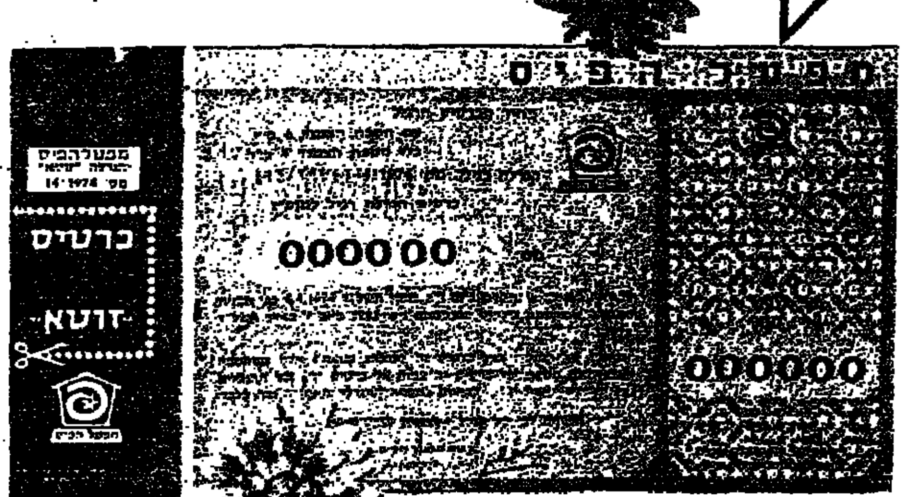

פיס עם ספח-סיכוי מיוחד רבע מיליון במכה אחת!

משרד המשפטים

תקנות שמאי מקרקעין, תשכ"ג—63'

הודעה בדבר מועדי בחינות

1. מודיעים בזה, כי הבחינות הבאות בנושאים המפורטים להלן יתקיימו בתאריכים שלצידם:

בחינות מוקדמות

1. יסודות מדידה ומיפוי — י' אייר תשל"ד (5.74)
2. יסודות תכנון ערים — י' אייר תשל"ד (5.74)
3. לוחות שומה, עריכתם והשימוש בהם — י"ד אייר תשל"ד (5.74)
4. יסודות הכלכלה ; משק ישראל — י"ז אייר תשל"ד (5.74)
5. סדרי שלטון ומשפט ומינהל בישראל — י"ז אייר תשל"ד (5.74)

בחינות סופיות, חלק ראשון

6. עקרונות שומה — כ"א אייר תשל"ד (5.74)
7. חוקים ופקודות — כ"ד אייר תשל"ד (5.74)

בחינות סופיות, חלק שני

8. השומה למעשה: ידיעות כלליות ועריכת השומה — כ"ט אייר תשל"ד (5.74)

2. על המועמדים הרשאים לגשת לבחינות לפי התקנות והרוצים לגשת לבחינות אלה, להמציא את בקשתם למזכיר מועצת השמאים, משרד המשפטים, ת.ד. 169, ירושלים, לא יאוחר מיום כ"ט בניסן תשל"ד (21 באפריל 1974); את הבקשה יש להגיש בדוגמה שבתוספת השניה לתקנות שמאי מקרקעין, תשכ"ג—1963[1], ויש לפרט את הנושאים שבהם מבקשים להיבחן. המועמדים מתבקשים לשלם את דמי הבחינות, בשיעור של 20 לירות לכל נושא, בהמחאת הדואר לזכות חשבון מס' 0-006416, למעט אותם מועמדים אשר שילמו אגרה עם הגשת בקשותיהם למועדים שנדחו.
3. נבחן שיקבל בנושא בבחינות שייערכו ציון שלם מ־60 נקודות ויותר מ־50 נקודות רשאי לשוב ולגשת לבחינת השלמה בעל־פה.
4. מועד נוסף לבחינות בנושאים דלעיל יתקיים בחודש ספטמבר 1974.

ישראל חשבל
יושב ראש מועצת השמאים

ח' בניסן תשל"ד (31 במרס 1974)

[1] ק"ת 1446, תשכ"ג, עמ' 1443

ההיסטוריון המלכותי של „עוץ"

(סוף מעמוד 27)

הכביר את הפופולאריות העצומה והבלתי נמוגה שלהם. באום היה איש־עסקים שאין לו תקנה.

*

המעשה כיצד זרחה עליו שבת־ההשראה של „עוץ" הוא כן המפורסמים בתולדות הספרות. הוא הופיע במשרדו של המו"ל פ.ק. ריילי, בשיקאגו, כשבידיו „הערמה כחורה של מעטפות ישנות, פיסות נייר עטיפה וכל מיני דברים כיפתים אחרים, שכולם היו כתובים בצפיפות משני הצדדים". באום מיין את העיירות וקרא את הסיפור באוזני ריילי. המו"ל קשר לו הבטחות נלהבות, אך תהה מדוע כתב באום בצורה משונה כזאת. הבעה של בדיחות־הדעת צפה על פני הסופר. „מגור, הצורה שבה אירע הדבר", ענה. „ישבתי על תיבת־הכובעים בחדר־הכניסה וסיפרתי לילדים סיפור, ולפתע צץ המעשה הזה בראשי והשתלט עלי. הברחתי את הילדים וחטפתי פיסת נייר־עטיפה שהיתה מוטלת על תיבת הכובעים והתחלתי לכתוב: דומה שהסיפור כתב את עצמו. ואז לא יכולתי למצוא נייר כתיבה רגיל, ולקחתי איפוא כל מה שנזדמן לי, אפילו צרור מעטפות ישנות. כנכרח הייתי לכתוב בכתה".

ההצלחה של „הקוסם הנפלא מארץ עוץ" — זה היה השם המקורי — היתה אדירה. באום לא נתכוון לכתוב המשך, אבל ההצלחה — של הסיפור ושל המחזמר שהושתת עליו — יצרה קהל שנהג בספר רדנות אוהבת כל ימי־חייו. פעמים ניסה להפסיק את הסידרה — בספר השישי הודיע כי בני עוץ בודדו עצמם מכל יצור חי, לרבות ל. פראנק באום, — אך הוא יכול להחזיק מעמד רק שנתיים. לא יותר. ב־1913 נכנע לבלתי־נמנע וכתב סיפור „עוץ" מדי שנה. עד למותו ב־6 במאי 1919. הסידרה הומשכה על־ידי סופרים אחרים עד 1951.

*

אגב, „עוץ" אינו אלא מקבילה עברית קולעת לשם המקורי, שאין לו כל קשר עם הארץ הנזכרת בספר איוב. באום בחר ב־OZ מפני שמבטו נתקל באותיות אלו שהיו כתובות על־גבי כרטסת. ועוד יצוין, כי אף־על־פי שהספר המתאים ביותר לקדמתו של באום נמצא בגלגול „ההיסטוריון המלכותי של עוץ", סירב להתבסס לכך באופן בלעדי. הוא חיבר יותר מ־60 ספרים שראו אור, בפסיודונימים רבים, לרבות כאלה המועדים לנערים וכאלה המיועדים לנערות.

אבל בכל אלה ייזכרו לעד איש־הפח, הקיסם, הדחליל, האריה הפחדן והזרוזי. יש בהם בהדריכה שאיננה נפסדת גם ביותנו. בשהוי מבציע בעידנו בלהזה את היקיהוך, הסכנה המסוגלת לעשות רק מה שמלכתנים אותה לעשות. החיים כמה־קים, במידה מגרה והולכת. את הפאנטאזיה, יבמוכן זה — כשם שמעיד עליו בר־צדק דוידד דמפסי — הקדיש באום את הקופתו.

בידור

סורטי שפירא בע"מ מציגים

שארל אזנבור ריימונד פלגרין מרי כריסטין בארו קטיה אזנבור

בסרט המתח שכולו מתח

של הבמאי סרג'ו גובי ("החה")

24 שעות של מתח

הצגת בכורה ארצית ● ממוצאי שבת 13.4

בקולנוע "הוד" תל־אביב 4.30-7.15-9.30

פרסום רץ

אני מאוהב...

40 CARATS – השגעון המקסים

בקולנוע "דקל" ת"א

ערב ערב 2 הצגות

שלכם

אדוארד אלברט

תיאטרון יובל מציג:

קומדיה

אולי תשאלי לאלומות פיקר?

אילי גורליצקי

תמי ספיבק

דידי לוקוב

הכניסה מגיל 15 אסורה!

כליף

טל. 822171

★ BARBARA BABS
חשפנית מפריס

★ THE BORS
להטוטנים מאוסטרליה

★ BARBARA & CRISTIAN
צמד אורוטי מפריס

★ דודו דותן ★ מידי אלוני

★ רדי יאנג

בשבת ב־5.00 תה־מנחה

להקת "ועידת ז'נבה" בהצגת הבידור הפרדת כוחות	להקת "כוורת" סיפורי פוגי	פסטיבל הגשש החיוור
קבלת פנים ללהקה עם שובה מאנגליה מייצגת ישראל באירוויזיון		
יפו "אלהמברה" הערב 11.4 ב־8.30	ת"א היכל התרבות יום ב' 15.4 ב־9.45	יפו "אלהמברה" מחר 12.4 ב־9.30
חולון "רינה" מחר 12.4 ב־9.30	ר"ג "אורדע" יום ו' 12.4 ב־9.00—11.00	ירושלים "מיטשל" מוצ"ש 13.4 ב־8.30
יפו "אלהמברה" מוצ"ש 13.4 ב־9.30	חיפה "שביט" מוצ"ש 13.4 ב־9.30	באר־שבע "קרן" יום ו' 19.4 ב־9.30
רמת־גן "אורדע" יום ו' 19.4 ב־9.30	עפולה "קולדרון" יום ג' 16.4 ב־8.30	תל־אביב "אוהל" מוצ"ש 20.4 ב־9.30

המתנה האידיאלית לגבר "זכריה" להשיג בחנויות המובחרות למכשירי כתיבה. מפיצים: "ארטא" טל. 611579

האגודה לקידום תרבות

התיאטרון לילדים ולנוער

"בת המלך"

(אגדת שלושה וארבעה)

בהשתתפות רקדני "ענבל"

מאת: ח. נ. ביאליק

עבוד ובמוי: אורנה פורת

תפאורה: דני קרון

תלבושות: לידיה פנקוס גני

מוסיקה: גיל אלדמע

תנועה: רנה שרת

תאורה: בן ציון מוניץ

משתתפים (לפי הא"ב): גבריאלה אוזה, רזי אמיתי, ● נסים גרמה, אהוד הרפז, שוקי ווגנר, ● מלכה חביבי, שלמה חזיז, ● אילנה כהן, ● ציון נוריאל, ● לאה נחום ואריה קטן.

14.4.74 בית קשת	11.00	16.4.74 חדרה חוף	10.30
15.4.74 איילת השחר	11.00	17.4.74 חדרה חוף	10.30

"עולם הפנטומימה"

16.4.74 בן־שמן מרכז הנוער	10.00

"מי אתה משיח מוליך?"

15.4.74 יוקנעם עלית בקיף דתי	10.30	17.4.74 דעגנה בית הנוער	8.30
16.4.74 חדרה בי"ס עמל	10.00	19.4.74 ראשל"צ גמנסיה ריאלית	12.00

"נפלאותיה של לאה"

15.4.74 גשר הזיו	15.00	16.4.74 הרצליה בי"ס בר אילן	10.00

משרד החינוך והתרבות, רח' צבי ברוק 1 תל אביב. טל. 51409

צוותא לתרבות מתקדמת

צוותא מגישה:

סדרה 11:11

עונה שלישית — שחרית מס. 18

שבת 13 באפריל 1974, בשעה 11.11 בבוקר

התכנית:

1. ג'. הנדל — "מוסיקת המים" — סויטה בפה מז'ור.
2. ו.א. מוצרט — קונצ'רטו לקלרניט ותזמורת בלה־מז'ור.
3. פ. שוברט — סימפוניה מס. 5 בסי־במול מז'ור.

התזמורת קאמרית חולון

מנצח: אבי אוסטרובסקי

סולן: אלי חפץ — קלרניט

תיאטרון יובל מציג:

בובות העץ של אריק

ת"א "בית החייל" היום 11.4 ב־10.30 בבוקר ר־4.00 אחה"צ

הרצליה "דוד" מחר 12.4 ב־11.00 בבוקר

יטבתה יום ג' 16.4 ב־5.00 אחה"צ

המשרד: רח' הנביאים 4 ת"א טל. 285761, 284671

ב"האן" הירושלמי

האנסמבל הקאמרי עם אוריל ניקולה

הערב 11.4 בשעה 8.30

סימפוזיון לילדים —

"פסטיבל טום וג'רי"

מחר יום ו' 12.4 בשעה 3.00 אחה"צ

תיאטרון השמש

שירי תיאודורקיס

ליאור ייני וחבורת תיאודוראקים

משתתפים: דליה כהן, יונית שחם, עוזי חיטמן

הערב 11.4 ב־8.30 ירושלים "בית העם"

ת"א "אוהל" (בית ארלוזורוב ליד קולנוע ת"א)

מחר יום ו' 12.4 בשעה 10.00

מוצ"ש 13.4 בשעה 9.00

בליווי מוסיקלי של התזמורת המקורית של

מיקיס תיאודורקיס

כרטיסים ב"הדרך" טל. 248387 ובדתר המשרדים. הזמנת הצגות בטלפון 225265

ליום העצמאות — הזמנות מופעי שירים מתוך ההצגה טל. 225265

הדיסק שירי תיאודורקיס בעברית! בחנויות!

הסינמטק הישראלי

בית עובד העירייה, רח' פוסבריגא 4

11.4 ב־18.30:	הגשר בעלי שני הראשים — ז'אן קוקטו עם ז'אן מארה (ללא תרגום עברי)
ב־21.00:	בת האלמוות — אלן רוב גרייה עם דניאל דולקראוו
12.4 ב־14.30:	אשתקד במארינבאד — אלן ראנא תסריט: אלן רוב גרייה (ללא תרגום עברי) (הסרט יוקרן במוזיאון ת"א)
13.4 ב־18.30:	החיפוש — פרד זינמן
ב־21.00:	המשכונאי — סידני לומט
15.4 ב־19.00:	אי סובלנות — דויד ו. גריפית
18.4 ב־18.30:	הצער והחמלה — מרסל אופולס (חלק א')
ב־21.00:	הצער והחמלה — מרסל אופולס (חלק ב')
19.4 ב־14.30:	הירושימה אהובתי — אלן ראנא (יוקרן במוזיאון תל־אביב)

טל. משרד: 284425 · טל. קופה: 235565

עיריית תל־אביב־יפו

האגף לתרבות לנוער ולספורט

יריד האמנות והאומנויות – 1974

ייערך בשד' חן מ־14 במאי,

עד ה־21 במאי 1974

(ולא כפי שפורסם בטעות, כי היריד מתחיל ב־21 באפריל).

מוזיאון תל־אביב

במוצ"ש 13.4.74, בשעה 8 בערב

ערב בראהמס

יונה אטלינגר — קלרינט

עוזי ויזל — צ'לו

פנינה זלצמן — פסנתר

שלישיה אופ' 114, סונטות אופ' 98 ואופ' 120 מס' 1.

...יע לרמה
הצבעוניות
...פליא

AGFACOL...
...יד הצבעוניות

...הודעה בדבר מועד

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

בידור

לאן השבוע • לאן השבוע • לאן השבוע • לאן השבוע • • • לאן השבוע • לאן השבוע • לאן השבוע • לאן השבוע • • •

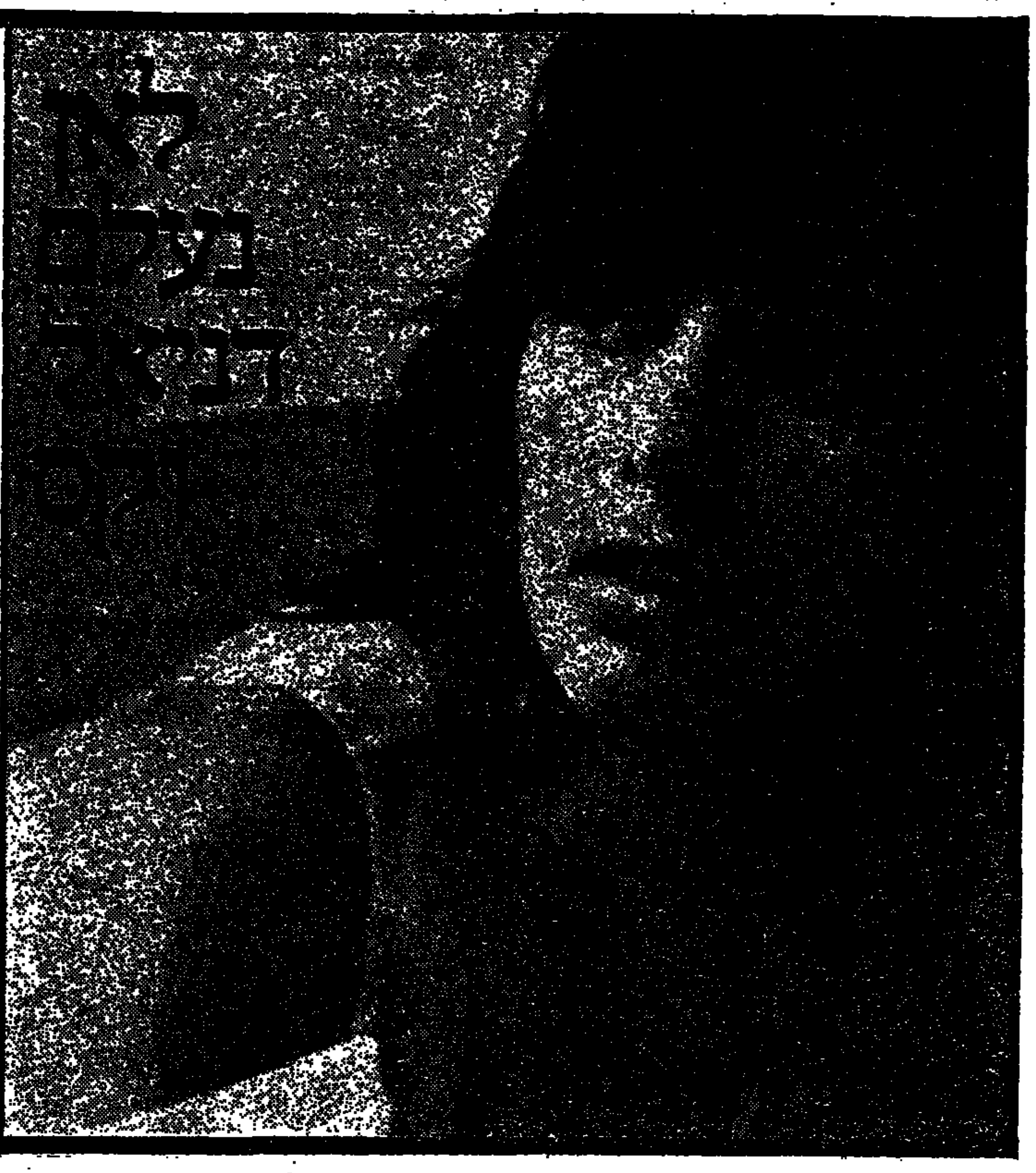

ליאור ייני
מיכאל ליפקין
אסתר זבקו
יעל הפנר
זיוית אברמסון
מרים גבריאלי
יוסף כרמון
עליזה רוזן
אמנון מסקין

סרטו של אברהם הפנר
שזכה בפרס האיכות 1973

הצגת בכורה עולמית
החל ממוצ"ש 13.4.74
קולנוע
"גורדון" ת"א

בקרוב:
"רון" חיפה
"אורנע" ים

תיאטרוני ישראל

התיאטרון הלאומי הבימה
דלתות דופקות — תל־אביב האולם הגדול, הערב 11.4 ב־8.30, במוצ"ש 13.4 ב־8.30
כך אוהבים האחרים — תל־אביב האולם הקטן, הערב 11.4 ב־8.30

התיאטרון הקאמרי
מלון פלזה — הערב 11.4 תל־אביב
כתוב בעיניכם — הפקות אחרונות, מוצ"ש 13.4 תל־אביב
יעקבי ולידנטל — מוצ"ש 13.4 בית ציונה, ב־7.00—9.30

התיאטרון העירוני חיפה
הצילו — מאת: אדוארד בונד, בבימוי: עודד קוטלר, הערב 11.4 חיפה, יום א' 14.4 חיפה
פילבסטר 72 — מוצ"ש 13.4 חיפה, התיאטרון העירוני

מפעל אמנות לעם

מופעי תיאטרון, „רשת הקונצרטים" ותערוכות „עיצוב"

לשבוע: 11.4.74 — 18.4.74

יום ה' — 11.4.74		
ראש־העין	בני הדוקטור	בבצוע: תיאטרון לילך
בית שמש	מסע הקסמים	בבצוע: תיאטרון בימות
יום ו' — 12.4.74		
מ.א. אשכול־מגן	הרכב קאמרי	בבצוע: גילה ירון, אמיר סלע, ג'ני קאליק, רות מעיני, מי־נה זיידמן, דורון סלומון
עכו	להקת הפלטינה	
שבת — 13.4.74		
מצפים	להקת הפלטינה	
יום א' — 14.4.74		
חיפה, קרית אליעזר	שירי תיאודורקיס	בבצוע: ליאור ייני
קרית גת	סולני ירושלים	
יום ב' — 15.4.74		
חיפה, קרית חיים	חוות והפלטינה	בבצוע: תיאטרון יובל
חיפה, קרית שפרינצק	שירי תיאודורקיס	בבצוע: ליאור ייני
מטה יהודה, שריגים	צפרים בראש	בבצוע: תיאטרון יובל
באר־שבע	תזמורת קאמרית חולון	
יום ג' — 16.4.74		
קרית שמונה	כתוב בעיניכם	בבצוע: התיאטרון הקאמרי
בית שאן	בני הדוקטור	בבצוע: תיאטרון לילך
צפת	צפרים בראש	בבצוע: תיאטרון יובל
אילות	בובות העץ של אריק	בבצוע: תיאטרון יובל
לכיש	מנורת הקסמים	בבצוע: תיאטרון מסכות
קרית־ים	שירי תיאודורקיס	בבצוע: ליאור ייני
בית קשת	תזמורת קאמרית קיבוצית	
עין חרוד	שלישיית יובל	
פרדס־חנה	סולני ירושלים	
יום ה' — 18.4.74		
נצרת	גסיכת הקרקס	בבצוע: האופרה הישראלית

תערוכה מס. 19 — יעקב אייזנשר, בהדרכת הגב' טליה קיפר

כרמיאל	מרכז קהילתי	עד 19.4.74, ימי הדרכה לתלמידים — 16—17.4.74, שעות הבקור — 16.00־22.00 אחה"צ.

תערוכה מס. 20 — לואיז שץ — עמי שביט, בהדרכת הגב' אתי בליצר

פרדס־חנה	בית „יד לבנים"	עד 21.4.74, ימי הדרכה לתלמידים — 16—17.4.74, שעות הביקור 17.00־21.00, 10.00־12.00

DRIVE-IN CINEMA TEL-AVIV

קולנוע דרייב־אין ת"א

הצגת בכורה ארצית החל ממוצאי שבת 13.4
בקולנוע „דרייב־אין" בשעה 9.30 כל ערב

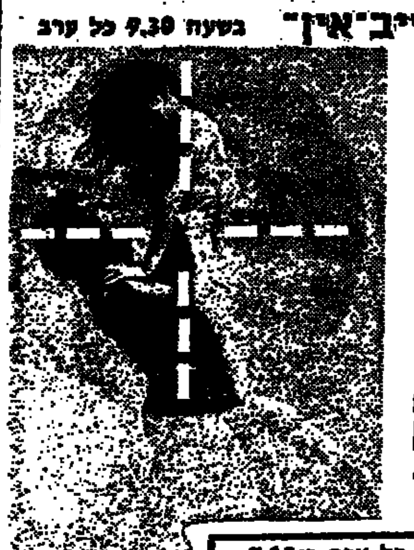

המשטרה
רצתה אותו
חי...
הארגון
רצה אותו
מת...
לכן הפעילו
את

החוזה
THE CONTRACT

ממשיכים כל ערב ב־7.15 סרטו של וולט דיסני „שירת הדרום" — שבוע 3

פורום פילם ● בינבעים ● רק למבוגרים

אמני ישראל מציגים:

ירושלים „בנייני האומה"

בחסות שאול בן־שמחון יו"ר הארגון העולמי של יוצאי מרוקו וצפון אפריקה.

יום ראשון 14.4 בשעה 8 בערב

בהשתתפות מיטב הזמרים אשר נבחרו להשתתף בתחרות על השיר והביצוע הטובים ביותר — פרס ראשון — 1,000 ל"י

דמונד ★ פמי ארמון
אליהו בחלאוזי ★ ז'קלין
מרדכי תמסית ★ חביב קרוצ'י

בלווי תזמורת בת 15 נגנים בניצוחו של אליהו כחלאווי

אמנים אורחים
אבי טולדנו ★ ניסים סרוסי
דודו אלהרר ★ לוימרוס

מנחה אבנר דן

כרטיסים: ירושלים, „כהנוי", ת"א, „אמני ישראל" רח' פרישמן 8, לקבוצות מאורגנות במשרד „אמני ישראל" פרישמן 8 טל. 228511.

איזהו חכם?
הרואה את הסרט
"חכם גמליאל"
ונהנה ונהנה!

השבוע ב־6 ערים בעת ובעונה אחת

תל־אביב	ירושלים	ר"ג גבעתיים	פתח תקוה	חדרה	אילת
„סטודיו"	„חן"	„הדר"	„שלום"	„אורות"	„אילת"

כרטיסים רצוי לרכוש מראש בקופות הקולנוע ובכשרדי הכרטיסים

התשוה האדיבה של ת.מ. שגריר צרפת בישראל ובסיוע המדור לתרבות של משרד החינוך ומשרד החוץ של ממשלת צרפת

אימפרסריו ברוך גילאון ונתן גלבוע מציגים:

תיאטרון בלט בן־זמננו
של המרכז הכוריאוגרפי הלאומי של צרפת

בתכנית: בלטים של פרנסואז אדרה, ג'והן בטלה, פליקס בלסקה ודירק סנדרס

המוסיקה: סטרווינסקי, ליגטי, פוקושימה ומוסיקת־פופ

להקה בת 50 איש

תל־אביב	חיפה	נתניה	קרית־ביאליק
„היכל התרבות" 2 הצגות בלבד יום ג' 30.4.74 ובמוצ"ש 4.5.74 בשעה 8.30 בערב	אולם „שביט" הצגה יחידה ביום ד' 1.5.74	אולם „שרון" הצגה יחידה ביום ה' 2.5.74	אולם „סביון" ביום ו' 3.5.74
כרטיסים: „כנוי", אלנבי 83, „אוניקו" דיזנגוף 118, והמשרדים	כרטיסים: במשרד „גובה" ובמשרד „גרבר"	כרטיסים: במשרד „סיגנל"	כרטיסים: בקופת „סביון"

ירושלים	נהריה	באר־שבע	חולון
„בנייני האומה" הצגה יחידה יום א' 5.5.74	אולם „הוד" הצגה יחידה לכל הסביבה ביום ב' 6.5.74	אולם „קרן" הצגה יחידה לכל הסביבה ביום ג' 7.5.74	אולם „ארמון" הצגת פרידה ארצית ביום ו' 10.5.74
כרטיסים: במשרד ש. כהנא ובמשרד בינאום	כרטיסים: „שרותי דוד"	כרטיסים: במשרד „הנאוה"	כרטיסים: בקופת התיאטרון והמשרדים

תחילת ההצגות בכל המקומות, פרט לתל־אביב, בשעה 9.00 בערב

היום בטלוויזיה

בשעה 4.40 אחה"צ:

ביצד להיות צעיר, בריא, רענן!

המרכז לטלוויזיה לימודית, מציג היום בשעה 4.40 אחה"צ, את הסרט „צבר" — צעיר, בריא, רענן — על פעילות גופנית עממית בכל גיל.

משרד החינוך והתרבות, רשות הספורט, המדור לפעולה ספורט עממית
משרד הבריאות, היחידה לחינוך לבריאות ולהסברה

הבלונדיני המשוגע

הבלונדיני המשוגע

בידור והנאה לכל המשפחה
הצגת בכורה ארצית
בקולנוע „פריז" תל־אביב
בשעות 10—12—2—4—7.15—9.30

שבוע 3

רמקולים בכל הגדלים
החל מ־100 ל"י
פוטו־סטריאו פספורט רח' בן־יהודה 8 תל־אביב

התזמורת הפילהרמונית הישראלית

"דון פאסקואלה"

אופרה קומית מאת דוניצטי
ביצוע בימתי
המנצח: פיירו בלוגי
עם צוות זמרים מהאופרה "לה סקאלה"
בהשתתפות המקהלה הפילהרמונית ת"א
כל הכרטיסים להופעות ב־13.4.74 וב־20.4.74, נמכרו.
הופעה נוספת: מוצ"ש 27.4.74
מכירת כרטיסים נמשכת.

במסגרת הסדרה
"מוסיקה קלסית קלה" —
האופרה "דון פאסקואלה"
קונצרט למנויים מספר 4
תל־אביב, היכל התרבות, יום שלישי, 16.4.74
מספר מצומצם של כרטיסים למכירה.
הנחה לפי תלוש מס' 110.

ירושלים, בנייני האומה, יום שני 22.4.74

הופעה מיוחדת לתושבי חיפה
(התחבורה מובטחת)
תל־אביב, היכל התרבות, יום חמישי 25.4.74
נותר מספר מצומצם של כרטיסים למכירה.
הנחה לפי תלוש מס' 110.

"מוסיקה של המאה ה־18"

קונצרט מספר 1
המנצח: אנדרו דייוויס
הסולן: זינו פרנצ'סקטי — כנר
תכנית מיצירות יוהן סבסטיאן באך
ירושלים, בנייני האומה, מוצ"ש 13.4.74
הנחה למנויים לפי תלוש 107.

קונצרט מספר 2
המנצח: סטנלי ספרבר
סולנים: הארולד גומברג — אבובן, לוציה פופ, אמילי ברנדסן, מנשה חדג'ס, ווילי הפרנס והשתתפות המקהלה הפילהרמונית ת"א.
התכנית: י.ס. באך, צימרוזה, מוצארט.
תל־אביב, היכל התרבות, יום חמישי, 18.4.74
חיפה, אולם "ארמון", יום ראשון, 21.4.74
הנחה למנויים לפי תלוש מס' 108

ירושלים, בנייני האומה, יום שני 15.4.74
סדרה שניה — קונצרט למנויים מס' 4

קונצרט מספר 3
המנצח: אנדרו דייוויס
סולנים: אנדרו דייוויס — אורגן
סרג'יו פיידמן — נגן פיקולו
תכנית: ראמו, הנדל, פרסל, ויואלדי.
תל־אביב, היכל התרבות, יום שני 22.4.74
נותר מספר מצומצם של כרטיסים למכירה.
הנחה למנויים לפי תלוש מס' 109

המכירה:
תל־אביב — קופת התזמורת בהיכל התרבות ובמשרד "אופיר".
ירושלים — משרד כהנא, ככר ציון.
חיפה — משרד התזמורת בבית הקרנות ובמשרד גרבר — הר הכרמל.
בימים א'—ה' 13—10 18—16 ובימי שישי — 13—10 בלבד.

קונצרט מיוחד
המנצח: אנדרו דייוויס
הסולן: זינו פרנצ'סקטי — כנר
תל־אביב, היכל התרבות, הערב 11.4.74, בשעה 8.00
(אין כרטיסים למכירה)

כל הקונצרטים מתחילים בשעה 8.00 בערב

"מכבי" רמת־גן מארחת:

אשפי הרלם
נגד
כוכבי ניו־יורק

NEW YORK STARS vs HARLEM WIZARDS

הופעות בכורה בישראל
תל־אביב "היכל הספורט"
בערב העצמאות ה־26, 2 הופעות
24.4.74 בשעות 8.00—11.30 בערב

לתושבי נתניה	לתושבי חיפה	לתושבי ירושלים
יום העצמאות 25.4 בשעה 3.00 אחה"צ במגרש "מכבי" נתניה. כרטיסים ב"סיגנל"	באולם הספורט "נעמן", מוצ"ש 27.4 2 הצגות 6.30—9.30. מכירת כרטיסים בקופת חיפה הרצל 21	במגרש הכדורסל ב"קרית יובל" ביום העצמאות, 25.4 בשעה 6 אחה"צ. כרטיסים ב"כהנא"

הבינו כרטיסים מראש

בית לסטודנטים דתיים
ערב בידור
באולם בני־ברית
רח' קפלן 10 ת"א
במוצ"ש 13.4 משעה 8.30 בערב
כרטיסים בשערים מחר.

מועדון לילה "עדן"
רח' ז'בוטינסקי פינת רחוב הרצל רמת־גן

נפתח מחדש מועדון לילה "עדן" עם הנהלה חדשה
עם תכנית אמנותית בינלאומית
* חשפנות
* ריקודים קומיים
* ריקודים אוריינטליים
* אקרובטיקה
* להטוטים
* זמרת
עם סיום התכנית ריקודים בלווי תזמורת
כל שבת משעה 7.30—5.00
מופע בתכנית מלאה
מטבח עם מאכלים מגוונים עומד לרשות קהל המבקרים.

תיאטרון ירושלים

שבוע אפרים קישון
בתיאטרון ירושלים
הערב יום ה' 11.4 בשעות 4 אחה"צ ו־8 בערב
הסרט **תעלת בלאומילך** עם מופע של
בשעה 9.30 בערב פגישה עם **אפרים קישון**
במוצ"ש 13.4, יום א' 14.4, יום ב' 15.4 ב־8.30 בערב
הצגת הבימה "חוֹ, חוֹ, יוליה!"
במוצ"ש לאחר ההצגה פגישה עם השחקנים והתיאטרונאים.
התערוכה "צברי א. קישון" פתוחה בין השעות 4 אחה"צ עד 10 בלילה.
כרטיסים במשרד כהנא ובקופת התיאטרון טל. 67167.

הפסטיבל הישראלי
בעין גב

הערב:
להקת המחול בת שבע
1. "ביפת הרקיע" כוריאוגרפיה: טאלי ביטי
2. "המסע לשום מקום" כוריאוגרפיה: אושרה אלקיים־רונן
3. "אלגוריה" כוריאוגרפיה: רנה שיינפלד
4. "קונצרטו עד־הפגה" כוריאוגרפיה: גין קרנקו

מחר בערב 12.4:
רסיטל אסתר עופרים
בלווי תזמורתה

כרטיסים: ת"א — אונינן; חיפה — גרבר, מכבי; טבריה — שייט כנרת; אלהורף; לקבוצה — אגד תיור.
כל ההופעות מתחילות ב־9.00 בערב

רני פלק — א. אבן חן מציגים:

שמואל שי בארה
בקולנוע "גת" תל־אביב
מחר יום ו' 12.4 ב־10.30 בערב
ליכות פומבי
הקהל מגיב ומצביע!!! על המסקנות הפוליטיות מדו"ח אגרנט — מהי אחריות פרלמנטרית?
* ח"כ יוסי שריד — העולם המערך
* זאב שיף — כתב הצבאי של "הארץ"
* ד"ר אמי יוכטמן — מנהיג תנועת "שינוי" — התנועה החדשה למרכז
* פרופ' יצחק קלוון — אוניברסיטת ת"א
סקופ!!!
סרט על מעלולי הכדורסל של "אשפי הארלם" HARLEM WIZARDS קבוצת הכדורסל העומדת לבקר בארץ
שעשועון נושא פרסים, פרסים בסך 3,500 ל"י מתנת סלון אלגבי 112

ציפי שביט
כרטיסים: "יוקי", "הדרך" ויתר המשרדים וקולנוע גת טלפון 267888

אלרון
הספקה לבתי מלון ומסעדות בע"מ
אולם התצוגות והמחסנים בנמל תל־אביב
ציוד והספקה למטבחים וחדרי אוכל
מאלף — ת"ו

כלי זכוכית — סכו"ם למיניהם — מוצרי חרסינה — אלומיניום — פלסטיק — נירוסטה — דברי נייר — כלי ניקוי — ותמרוקי ניקוי
טלפן אלינו למספר 45 20 78 או בקר אצלנו.
בלי בעיות חניה
כמו כן אנו קונים ומוכרים גם ציוד משומש למטבחים

השיטה הספרדית

בכורה ארצית
שבוע 2
ת"א — "חן"

אגודת הסטודנטים
אוניברסיטת תל־אביב
מועדון בר־מינן
החל משעה 21.00
ריקודים
לצלילי תקליטיה עשירה
*
הכניסה עם תעודת סטודנט בלבד

תיאטרון הזמן מציג
בעלי במילואים
הערב סירת הכרמל קולנוע עטרת 8.30
יום שישי 12.4 חיפה "אורה" 9.00
כרטיסים: לאן אצל יוסי, כבר דיזנגוף 14
ת"א טל. 222753

ביחות בתיאטרון
230039 טל
מסע הקסמים
הצגות לילדים מיוחדות לפסח
יום ו' ב־11 לפנה"צ
שבת ב־3.00 אחה"צ
היום 11.4 ב־10.00
ביום שמש אולם הפעול

המלחמה האחרונה
(שם זמני)
הערב ב־9.00
יום ו' ב־9.30 ובחצות
מוצ"ש ב־8.30, 10.30
כרטיסים במשרדים ולפני המופע במועדון

Lee — עשויה אגשורים יפים

סינמטק - מרתף בקולנוע "תכלת"
מחר 12.4 ב־2.30 אחה"צ
"בארה־סאני"
במאי: פיטר פינץ'
עם גלנדה ג'קסון
בשיתוף ארכיון ישראלי לסרטים

VISION NOUVELLE
תערוכת ליטוגרפיות מקוריות
במלון פרק נתניה
רק היום, יום חמישי, מ־6 אחה"צ עד חצות

הנהלת בי"ס לנהיגה
"אל־על"
מודיעה על פתיחת קורס תאוריה
ב־15.4.74 בשעה 7 בערב
בבית הספר, רח' לה־גרדיה 21 תל־אביב
טלפון 31666
(ע"י בריכת גלית)

עירית הרצליה
מועדון הסרט הטוב
הערב ב־9.00
בקולנוע "היכל"
"פני המבטש"

KAN 3
הערב ב־9.00 — זה הכל בינתיים (בינתיים זה הכל). יהונתן גפן ודני ליטאי מגישים ערב שירים וחברים.
תל־אביב

בית הסטודנט כפר־סבא
ביום ו' 12.4.74
בשעה 10.00 בערב
יופיע בית הסטודנט בנשף האביב
אורחת הנשף
רבקה מיכאלי
תזמורת "המלכותיים"
במוסיקה לריקודים עד 1 אחר חצות

התוצלות
הרינו להביע התנצלותנו לזמרת
כוכבה הררי
על פרסום שמה בטעות כמשתתפת בפסטיבל "שירי אידיש 74" בהיכל התרבות 10.4.74 ואת עקב חוסר תאום אדמיניסטרטיבי.
הנהלת פסטיבל שירי אידיש
נתן גלבוע

הגר בנצוצ

הערב בצוותא ב־9.00
מחר יום ו' בחצות בצוותא
כרטיסים להשיג "קסטל" ו"הדרך" תל־אביב ובקופות "בתיאטרון אבן גבירול 30"

סבן־טלית־דני פלץ מציגים:

נועם קניאל
בתזמורתו לילדים ונוער בפסח

קוסמים ולוליינים
כלב מאולף בימבי
חיקויים ופארודיות
אמנים אורחים
שעשועונים נושאי פרסים

היום ב:
גבעתיים "הדר" יום ה' 11.4 ב־11.30 לפנה"צ
כפר־סבא "עמלי" יום ה' 11.4 ב־4.00 אחה"צ
תל־אביב "בית הוועד" ב־11.30 לפנה"צ 12.4
לתושבי ראשל"צ באולם "תפארת" יום א' 14.4 ב־3.30 אחה"צ

בתי־קולנוע

תל־אביב
בשעות: 4.30—7.15—9.30
חיה בגן למוה
קח את הכסף וברח
איזה מין כושר
שלשה סוסים עמוק לכל
דאר: הזאב המוחמד
הסימפוניה הארוטית
הבלונדיני עם הנעל השחורה
פיט ושילי
השגעון הבקסים
שירת הדרום
9.30 ,7.15
בת השחר
הנדוד האמיץ
איזה מין פרופסור
השיטה הספרדית
אורות הכרך
כך חייבו
שיעור באהבה
דו־קרב הנמרים
הקשר הסיני
חכם גמליאל
יומו של הדולפין
שלום לכפיל
ג'וגנו 4.00, 7.00, 9.00
אהבת חיים
הבלונדיני המפורר
10, 12, ב, 4, 7.15, 9.30
אין עשן ללא אש
קובלן
הרולד ומוד
רבי יעקב
סנדקי הקרטה

יפו
הטוב הקשוח
4.00, 7.15, 9.15
המשכבצ 4, 7, 9.15

בת־ים
בשעות: 7.15, 9.30
היורש
הרקולס
עד שהגט יפריד בינינו
איזה מין צוהרת
משחק המלים

חולון
בשעות: 7.15, 9.30
הביגמיסט
הלב הנאמן
בנות
אני אוהב את ברושתי
השלום המתוק 7.15, 9.15
חוק יותר חברים

רמת־גן וגבעתיים
בשעות: 7.15, 9.30
צ'רלי והאריק
הבלונדיני עם הנעל השחורה
גוליית
בשיא של הבוגרות 6.30, 9.00
הארטיסטים במחפשה
חכם גמליאל
עד שהגט יפריד בינינו
כה האמר לגברת
עירומה
רבי יעקב
זמנים מודרניים

בני־ברק
ג'ין אייר 8.00

קרית אונו
קברט 8.00

אור־יהודה
כנופית הקרטה 8.00

פתח־תקוה
שעות: 3.30, 7.00, 9.00
חזק יותר חברים
הבריחה
חכם גמליאל 4.00, 7.15, 9.15

הרצליה
בשעות: 7.00, 9.00
עיר ושמה גיהנום
קובלן 7.00, 9.20
מלכודת למפקח

רעננה
הסקרן 8.15

כפר־סבא
היו זמנים במערב 8.15
קובלן 8.30

נתניה
הלף עם הרוח 5, 8.45

חדרה
תאווה ונקמה 7, 9
זמנים מודרניים 7, 9.15

רמלה
הקרילאק הלבן 7.15, 9.30

פרדס־חנה
הבדק מהרלם 8.00

ירושלים
בשעות: 3.45—7.00—9.00
שניגו לגבה
רבי יעקב
הגנב שבא לסעוד
אין עשן ללא אש
אורות הכרך
הגמלם כאשר השדים
הכם גמליאל
קברט
הלף עם הרוח 7.30
היה והן למות
בשיא של הבגרות 4, 6.45, 9.15

חיפה
בשעות: 4.00—6.45—9.00
עושים חיים
איזה מין עצרת
לידי קארולין לאגגב
גרשה בעלת ארבעה המכדים
בשיא של הבוגרות
בית־רוטשילד:
שלושה הודים בגבהון 8.45
שאפט באפריקה
האהלם הגדול בעולם
מתוקה שלי
בתו של ריאן 5.30, 8.30
מרוץ נגד הנאצים
רבי יעקב
פיט ושילי
אהבת החיים
לילה באופרה

קרית חיים
קובלן
ג'י—קיד

קרית־ביאליק
קובלן
סנגלית ושמה קופי 6.00, 8.30

קרית־ים
הצגה באידיש

קרית־טבעון
סלודר 6.30
איש ושמו גנון 6.00

עכו
הסנגב האחרון בפריז 6.45, 9.00

עפולה
בשעה 8.00
אני אוהב את ברושתי
הפד הצעיר

קרית שמונה
פסטיבל
צ'רלס ברונסון 6.15, 8.30
המסתנן הוא הפתר 8.30

קרית מלאכי
55 יום בפקינג 2, 9
השוטט רודי־בין 7, 9.15

ראשון לציון
בשעות: 6.45, 9.00
מלכודת החופש
מסחק ושמו רצה
בוונקה בגימנסיה

נס ציונה
אצבעות הפלדה 8.30

רחובות
הדברמנים הנרעשים 6.30, 8.45
יומנה של בתולה 8.30

גדרה
הצגה 8.30

אשדוד
אהבה בין שושנים 7.00, 9.15
המבוגרים לתאות 7.00
הצגת קרטה 9.00
הרי הכוהים הזהר 7.15, 9.30
סיזאר ורוזלי 7.15, 9.30

אופקים
בחזרה למערב 4, 7, 9
רוצה לעונת הקיץ 7.15, 9.15

אשקלון
הרי הכוהים הזהר 7.30

אורות הכרך
צ'רלי צ'פלין
שבוע 5
ב"לימור" ת"א
"ארגון" ירושלים

מועדון קולנוע
הוד
מחר יום שישי ב־2.30 אחה"צ — הסרט "פפיה" עם אורסון ולס
מחר ב־10.00 בערב "הפורחים"
● ז'אן פול בלמונדו
● עומר שריף
● רובר חוסיין
דיזנגוף 101 ת"א

הזוג שלא חדל גם אחרי המחדל
פיט ושילי
עם כוכב השנה **וולטר מטאו**
והקומיקאית הנודעת **קרול ברנט**
ממשיכים בהצלחה בלתי רגילה
שבוע 30 ואחרון
ב"גת" ת"א
שבוע 2
חיפה "פאר"

הלואה וחסכון ראשון־לציון בע"מ
ניתנת בזה הודעה לחברי החברה כי ביום א', כ"ט בניסן תשל"ד, 21.4.74, בשעה 7.30 בערב
תתקיים
אספה כללית שנתית רגילה
של החברה בבית האיכר, רחוב זד"ל מס. 1.
סדר־היום:
1. דו"ח המנהלים ורואי החשבון לשנת 1973.
2. אישור המאזן וחשבון רווח והפסד לשנה המסתיימת ביום 31.12.73.
3. מינוי רואי חשבון לשנת 1974.
4. בחירות חלקיות להנהלה.

אם תוך חצי שעה מהמועד הנ"ל, לא ייתצא המנין החוקי הדרוש, תידחה האסיפה לחצי שעה מן המועד הנ"ל, ותתקיים באותו מקום ותהיה חוקית בכל מספר המשתתפים.

זרובבל חביב
יו"ר ההנהלה

הלואה וחסכון ראשון־לציון בע"מ
ניתנת בזה הודעה לחברי החברה, כי ביום ה', י' בסיון תשל"ד, 2.5.74, בשעה 8 בערב
תתקיים אסיפה כללית
יוצאת מן הכלל של החברה בבית האכר, רחוב זד"ל מס. 1, כדי לקבל החלטה מיוחדת לפרוק החברה מרצון ולמנוי מפרק וקביעת שכרו.
אם תוך חצי שעה מהמועד הנ"ל, לא ייתצא המנין החוקי הדרוש, תידחה האסיפה לחצי שעה מן המועד הנ"ל ותתקיים באותו מקום ותהיה חוקית בכל מספר המשתתפים.

זרובבל חביב
יו"ר ההנהלה

הועדה המקומית לתכנון ולבניה — חיפה

הודעה על פי סעיף 149
לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה ע"י ביהח"ר "שמן" להקים בנין מחסנים על חלקה 41 בגוש 10898 הנמצאת ברח' שונים פינת רח' מס' 577, עד לגבול עם המגרש השכן.
אפשר לעיין בבקשה בחדר מס' 416 בהיכל העיריה, בימי א', ג, ה, בשעות 08.00—12.00.
המעוניין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת הנ"ל תוך שבועיים מיום פרסום זה.

י. כהן — מהנדס העיר

AGFACOLOR
... הצבעוניות

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

משרד החינוך והתרבות

מינהל החינוך

מחלקת הבחינות — שלוחת מחוזות ת"א והמרכז

רחוב ז'בוטינסקי 71, רמת-גן

הודעה לנבחנים חיצוניים

להלן רשימת המרכזים ותאריכי בחינות מוקדמות ובגרות במועד אפריל 1974.

שים לב!

החל ביום ה־15 באפריל 1974 ועד יום ה־7 במאי 1974, ועד בכלל, תערכנה הבחינות במרכזים השונים, כמפורט להלן.

בחינת הבגרות בתלמוד קצר בלבד, המתקיימת ביום 8.5.74 תיערך לכל הנבחנים מכל האזורים, בבי"ס תיכון עירוני א' — רח' שפרינצק 2, ת"א, (קווי אוטובוסים: קו 19, קו 12).

ליום הבחינות עליך להופיע אך ורק במקום הבחינה המיועד לך לפי הפירוט הרשום מטה. (קובעת האות הראשונה של שם המשפחה כפי שמופיעה בהודעת הרישום), בבתי ספר אחרים לא יופיע שמך ברשימת הנבחנים ולא תורשה להבחן!

חלוקת הנבחנים למרכזי הבחינות
(לפי שם המשפחה המופיע בהודעת הרישום)

מס' סד'	נבחנים ששם משפחתם מתחיל באות:	יבחנו בבי"ס	כתובת ביה"ס	התחבורה למקום הבחינה באוטובוס
1.	א'	תיכון עירוני א' ת"א	רח' שפרינצק 2, ת"א	קו 12, 19, 11, 63
2.	ב—ג	תיכון עירוני חשמונאים בת-ים	רח' החשמונאים 27, בת-ים	קו 85, מתח' מרכזית ת"א קו 18 מצפון תל-אביב
3.	ד—ה—ו—ז—ח	תיכון מקצועי "שבח" תל-אביב	רח' המסגר 7, תל-אביב	קו 51, 54, 59, 60 מתחנה מרכזית תל-אביב
4.	ט—י—כ	תיכון עירוני ט', תל-אביב	סוף רח' להגרדיה, יד-אליהו, ת"א	קו 30, 34, 35, 36 מתחנה מרכזית, תל-אביב
5.	ל—מ—נ—ס—ע	תיכון עירוני י' (כ"ח) תל-אביב	רח' רידינג 26, רמת-אביב, ת"א	קו 25, 27
6.	פ—צ—ק—ר—ש—ת	תיכון "רמות", בת-ים	שמשת מבצע סיני 28 א' רמת-יוסף, בת-ים	קו 18 מצפון ת"א, קו 85, 86, מתחנה מרכזית, ת"א

הבא אתך לבחינה: תעודת זהות ממשלתית והודעת רישום כי בלעדיהן לא תורשה להכנס לאולם הבחינות.

עליך להיות במקום חצי שעה לפני התחלת הבחינה! תאריכי הבחינות ושעות עריכתן — ראה מעבר לדף.

רצ"ב הודעת רישום לבחינות — אם נפלה טעות ברישום המקצועות, פנה מיד למשרדנו.

לתשומת לבך! הכן אורח בביה"ס בו הינך נבחן. שמור גם על הנקיון ואל תגרום נזק למוסד. כמו־כן נבקשך לא לעשן בחדרי הבחינות.

שימוש באמצעי עזר בזמן הבחינות:

א. תנ"ך — בחלק ראשון של הבחינה לפי תוכניות א', ב' — מותר להיעזר בספר תנ"ך ללא מפרשים. אין להביא ספר תנ"ך בהוצאת צה"ל. בחלק הראשון של הבחינה בתוכנית ב' — יינתן גם דף פרשנות מתוך "מקראות גדולות".

ב. גיאוגרפיה מוקדמות ובגרות — מפת ישראל 1:250,000, מפה גיאולוגית של ישראל 1:250,000 אטלס כללי (פיזי, מדיני וכלכלי). אין להביא אטלס של המזרח התיכון.

ג. אנגלית שפה זרה א' — בחלק הראשון של הבחינה — מילון אנגלי—אנגלי מאת הורנבי.

ד. צרפתית שפה זרה א', ב' — בחלק הראשון של תבחינה מילון צרפתי—צרפתי.

ה. מתמטיקה — לוח לוגריתמים, סרגל חישוב, כלי שרטוט. עם השאלון יחולק דף נוסחאות מתמטיות בסיסיות.

ו. פיסיקה — לוח לוגריתמים, סרגל חישוב, כלי שרטוט. עם השאלון יחולקו דפי נוסחאות פיסיקליות בסיסיות וקבועים פיסיקליים.

ז. כימיה — לוח לוגריתמים, סרגל חישוב, טבלת מנדלייב.

פרט לחומר העזר הנ"ל אין להביא לבחינה ואין להשתמש בכל חומר נוסף. כמו כן, הספרים וחומרי העזר חייבים להיות נקיים מרשימות.

נבחן העובר על ההוראות וההנחיות שניתנו, עלול לגרום לפסילת הבחינה ולאבד את זכויותיו כנבחן.

אנו מאחלים לך הצלחה בבחינות

לוח תאריכי בחינות הבגרות ובחינות המוקדמות לנבחנים חיצוניים במועד אפריל 1974

א. בחינת הבגרות בתלמוד קצר בלבד המתקיימת בתאריך 8.5.74, תיערך לכל הנבחנים מכל האזורים בתיכון עירוני א' — רח' שפרינצק 2, תל-אביב.

ב. ליום הבחינות עליך להופיע אך ורק במקום הבחינה המיועד לך לפי הפירוט הרשום מעבר לדף.

ג. על תאריך הבחינה בתלמוד רחב בע"פ תקבל הודעה בתאריך מאוחר יותר.

תאריך	מקצוע הבחינה	חלק	משך הבחינה
יום ב' כ"ג בניסן תשל"ד 15.4.74	הבעה עברית	חלק א' חלק ב'	17.30—15.00 20.30—18.00
	הבעה עברית (לעולים חדשים)	חלק א' חלק ב'	16.30—15.00 18.00—17.00
יום ג' כ"ד בניסן תשל"ד 16.4.74	ידיעת העם והמדינה (מוקדמות)		17.00—15.00
יום א' כ"ט בניסן תשל"ד 21.4.74	שפות זרות ראשונות: אנגלית, צרפתית, ערבית, איטלקית, הונגרית, טורקית, סלובקית, ספרדית, פורטוגזית, פולנית, פרסית, צ'כית, רוסית, רומנית	חלק א' חלק ב'	17.00—15.00 19.30—17.30
יום ב' ל' בניסן תשל"ד 22.4.74	היסטוריה	חלק א' חלק ב'	18.30—15.00 20.00—19.00
	היסטוריה ב' — תולדות ישראל (לעולים חדשים — מוקדמות)		16.00—15.00
	היסטוריה (מוקדמות)		16.30—15.00
יום א' ו' באייר תשל"ד 28.4.74	מתמטיקה (תכנית מורחבת)	חלק א' חלק ב'	17.30—15.00 20.00—18.00
	מתמטיקה (תכנית מצומצמת)		18.30—15.00
יום ב' ז' באייר תשל"ד 29.4.74	תנ"ך (תכנית א' רב)	חלק א' חלק ב'	17.00—15.00 19.30—17.30
	תנ"ך (לעולים חדשים)		18.00—15.00
יום ג' ח' באייר תשל"ד 30.4.74	ספרות עברית (תכנית מורחבת)	חלק א' חלק ב'	18.00—15.00 19.30—18.30
	ספרות עברית תכנית מצומצמת א' רב'		18.00—15.00
	ספרות עברית (לעולים חדשים)		16.30—15.00
יום ד' ט' באייר תשל"ד 1.5.74	ביולוגיה		18.00—15.00
	ביולוגיה (מוקדמות)		16.00—15.00
יום ה' י' באייר תשל"ד 2.5.74	גיאוגרפיה וידיעת ארצנו		18.00—15.00
	גיאוגרפיה של א"י (מוקדמות)		16.30—15.00
יום א' י"ג באייר תשל"ד 5.5.74	פיסיקה (תכנית מורחבת)	חלק א' חלק ב'	18.00—15.00 20.00—18.30
	פיסיקה (תכנית מצומצמת)		18.00—15.00
	פיסיקה (מוקדמות)		16.30—15.00
יום ב' י"ד באייר תשל"ד 6.5.74	שפות זרות שניות: אנגלית, ערבית, רומנית, איטלקית, פולנית, רוסית, ספרדית, טורקית, צ'כית, פרסית, פורטוגזית, סלובקית, הונגרית		18.00—15.00
	צרפתית:	חלק א' חלק ב'	16.00—15.00 18.15—16.30
יום ג' ט"ו באייר תשל"ד 7.5.74	כימיה		16.30—15.00
	כימיה (מוקדמות)		16.30—15.00
יום ד' ט"ז באייר תשל"ד 8.5.74	תלמוד (תכנית מצומצמת א' רב')		18.00—15.00

צעד בקצב הפנטום

למד מקצוע טכני תעופתי

להבטחת עתידך

באחד מבתי הספר הבאים:

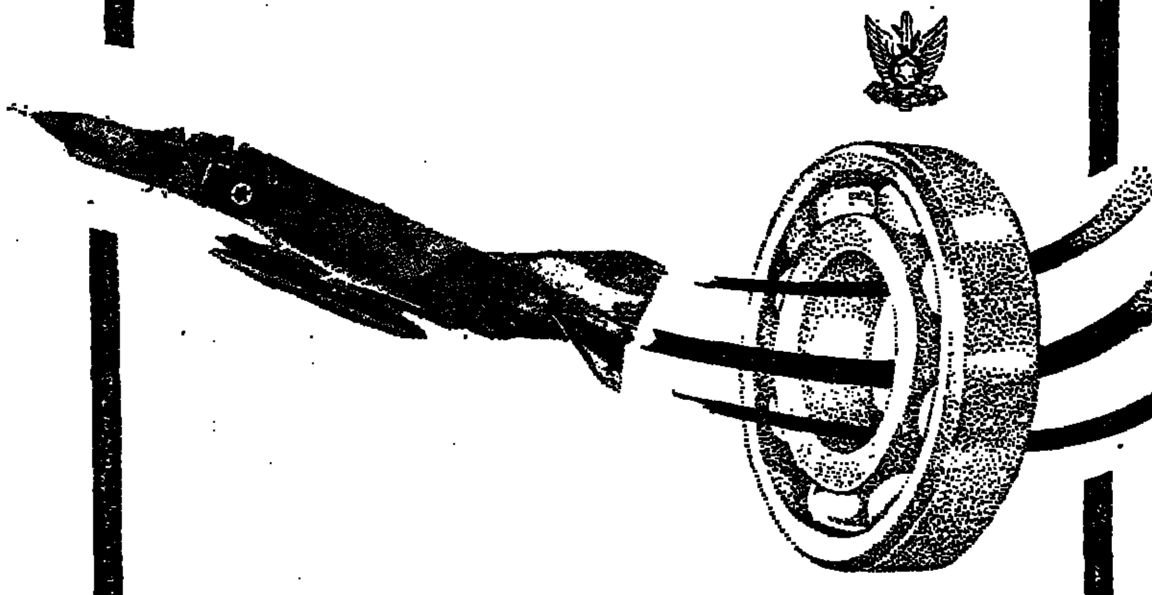

מס'	בית-הספר	כתובת	טלפון
1.	חוות הנוער הציוני	ת.ד. 17 ירושלים	(02)32788
2.	מרכז הכשרה אשדוד	מרכז הכשרה מקצועית אשדוד	(055)31916
3.	מרכז מועצת פועלות יפו	מרכז להכשרה מקצועית שד' ירושלים 46, יפו	(03)823529
4.	נוה עמיאל מוסד חינוכי	דואר שדה יעקב	(04)931225
5.	מרכז הכשרה אשקלון	משרד העבודה מרכז להכשרה מקצועית אשקלון	(051)2618
6.	מרכז הכשרה באר-שבע	משרד העבודה מרכז להכשרה מקצועית באר-שבע	(057)77272
7.	יד בנימין, מרכז חינוכי	ד.נ. עמק שורק	(055)91138
8.	חוות השומר, מוסד חינוכי	ד.נ. גליל תחתון	(065)372218
9.	בית ספר תעשייתי למקצועות התעופתיים	התעשיה האוירית לישראל נמל התעופה לוד	(03)971249
10.	יהודה ז'בוטינסקי	ת.ד. 12 באר-יעקב	(03)965858
11.	המקיף העירוני "עמל" ע"ש "קפלן"	רח' שמשון הגבור ת.ד. 135 רמלה	(03)963985
12.	מרכז הכשרה אונים	רח' ה. סאלד, כפר-סבא	(03)925843
13.	מקיף ג', באר-שבע	רח' דרך שמשון, באר-שבע	(057)74422
14.	התיכון המקצועי "עמל" ע"ש "הולץ"	רח' קבוץ גלויות 150, ת"א	(03)823432
15.	אורט "יד לבנים"	אזור התעשיה נתניה	(053)22922
16.	תיכון מקיף ע"ש רוגוזין ("שער עירוני י")	רח' העליה 49, תל-אביב	(03)823698
17.	נעורים, מרכז להכשרה בפנימית	אזור התעשיה נתניה	(053)96461
18.	אורט, לוד	ק. ביה"ס, אזור התעשיה לוד	(03)962124
19.	ביה"ס למקצועות התעופתיים	בסיס חיל אויר עקרון	(055)91377
20.	תיכון בן צבי	רח' שלמה המלך, קרית אונו	(03)757522
21.	יובל — בי"ס מקצועי לבנות	רח' חנה סנש 12, חיפה	(04)81479
22.	תיכון עירוני א', באר-שבע	שכון ב', באר-שבע	(057)77296
23.	כפר בתיה	כפר בתיה, תיכון מקצועי רעננה	(03)921247
24.	ק. בוקר ירושלים	בית וגן ירושלים	(02)521212
25.	בסמ"ת	רח' מכרה 2, חיפה	(04)225111
26.	אורט קרית ביאליק	הגליל, קרית ביאליק ת.ד.37	(04)727724
27.	אורט מכניקה גבעתיים	רח' גולומב 15, גבעתיים	(03)729105
28.	בי"ס "עמל" לטכנאים והנדסאים	נוה עוז, רח' אנסקי, פ"ת	(03)913875
29.	הכשרה מקצועית רחובות	רח' יעקב 36, רחובות	(03)955296
30.	תיכון לטכנאים ע"ש א. שוב	רח' המלך דוד 1, מחנה יהודה, חיפה	(04)524310
31.	מרכז הכשרה "אורינב"	הכרמל 62, קרית טבעון	(04)931180
32.	ביה"ס להנדסאים עמל	ת.ד. 248 באר-שבע	(057)78925

בוגרי בתי הספר הנ"ל במגמות תעופתיות

יועסקו בחיל־האויר במקצועם

בתקופת שרותם בצה"ל

עירית בת-ים
מכרז פומבי מס' 25/74

החזקת גנים בתחום שיפוטה של עירית בת-ים

מכריזים בזאת על קבלת הצעות לביצוע עבודת של החזקת גנים בתחום שיפוטה של עירית בת-ים.

פרטים נוספים וטופסי הצעה אפשר לקבל במשרדי מחלקת המשק, רח' העבודה 47, אזור התעשיה בת-ים, בכל יום בין השעות 7.00—14.00.

הצעות למכרז במעטפה סגורה ונפרדה ובציון מספר המכרז יש לשלוח אך ורק בדואר רשום עד התאריך 28.4.74.

על המציעים לצרף ערבות בנקאית או כל ערבות אחרת שתאושר על ידי גזבר העיריה בשעור של 5% מערך הצעתם, הצעה שלא תצורף אליה ערבות כאמור לא תובא לדיון.

אין העיריה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

י. ולקר — ראש העיריה

השבוע

מסע אל מערכת השמש

במעריב

נוער

סרטי צילום!

אצלנו יותר זול!

פוטו סטריאו ספורט

בן־יהודה 8 תל־אביב

מועצה מקומית כרמיאל.
מכרז מס' 2/74

מכרז למכירת מכונת סאטוא ידנית

טיפוס ווינן — שנת ייצור 1972

את המכונה אפשר לראות מהיום עד 15.4.74 שעה 12.00 במחסני המועצה ברח' הגליל עד שעה 14.00.

טופסי הצעות למכרז אפשר לקבל במועצה המקומית המחלקה הטכנית, בין השעות 08.00—12.00 ולהגישם במעטפה סגורה בצירוף המחאה בנקאית על 10% מערך ההצעה.

המועצה אינה מתחייבת לקבל ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.

ברוך ונגר — ראש המועצה

להר... מורות- ... בחינוך מ...

ספר ... איש... ...טרנים

תעודת בגרו...

...כיתות חדשות

קורס חד-שנתי **להסמכת**

מורות-חיילות בחינוך מבוגרים

מורות־חיילות, בעלות תעודת בגרות, שסיימו שירותן בהערכה חיובית של מפקדן הישיר בהנהלת הלשון או בהשכלת עם, יכולות להירשם באחד המוסדות הבאים לקראת הסמכה להוראה בחינוך מבוגרים.

משך הקורס: שנת לימודים מוארכת לקראת התואר „מורה מוסמכת" שתי שנים לקראת התואר: „מורה מוסמכת בכירה".

בוגרות מגמת ההתמחות בחינוך מבוגרים תועדפנה בקבלת עבודה בתחום הנהלת הלשון או השכלת עם, אולם מוסמכות להורות גם בביה"ס היסודיים.

בדבר פרטים והרשמה נא לפנות אל: ביהמ"ד הממלכתי למוריג ע"ש א"ד גורדון, חיפה, כרמל צרפתי, רחוב טשרניחובסקי, טל' 04-524197.

ביהמ"ד למוריג בבאר־שבע, רחוב ויצמן, טל' 057-2573.

קורס ההסמכה במוסדות הנ"ל ייפתח אם מספר הנרשמות יצדיק זאת.

מידע אפשר לקבל גם במחלקה לחינוך מבוגרים, רח' יפו 19, ירושלים, טל' 02-226441 וביחידת מורות חיילות.

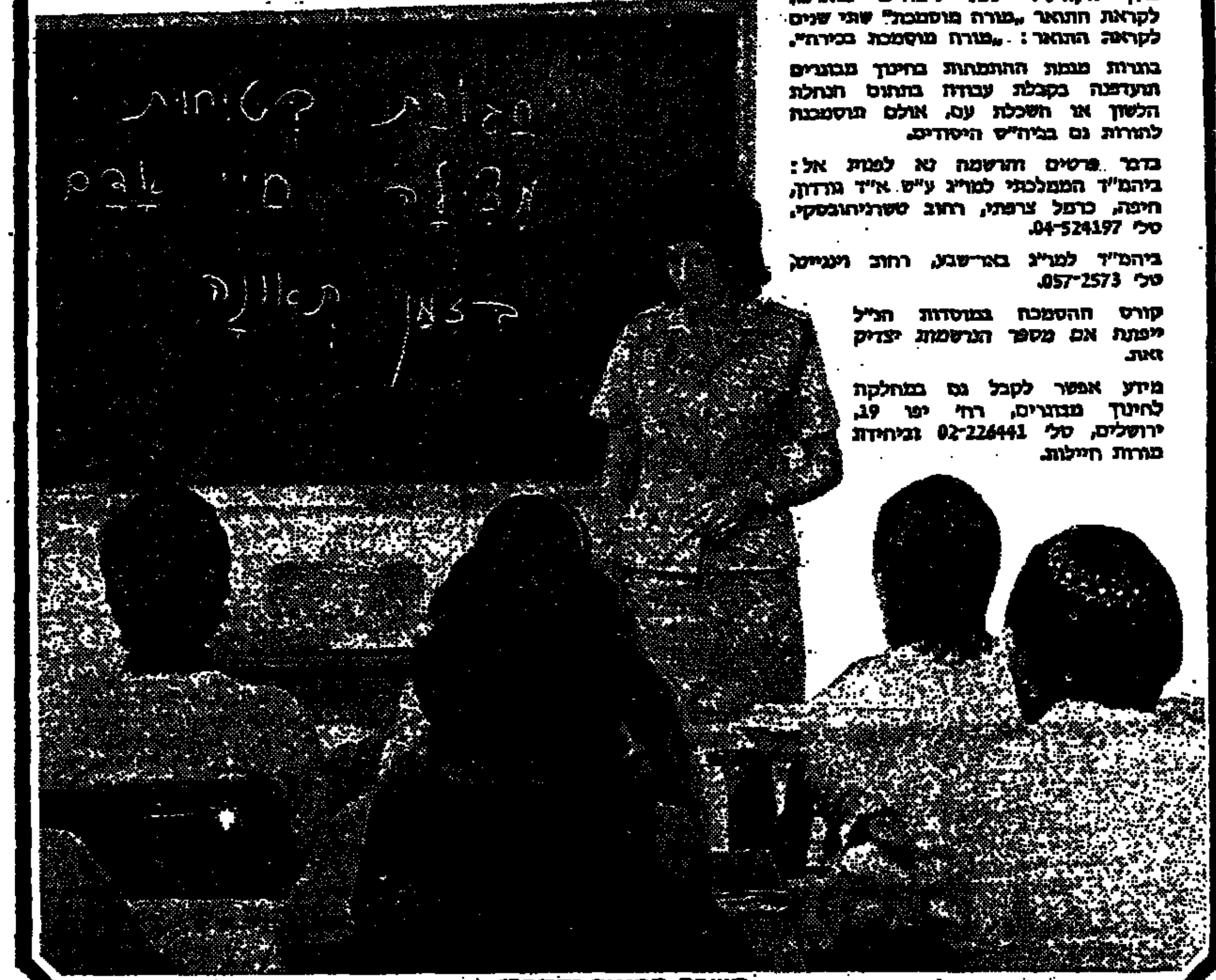

משרד החינוך והתרבות

האגף לתרבות ולאמנות
המחלקה לחינוך מבוגרים

האגף להכשרת עובדי הוראה ולהשתלמותם
המחלקה להכשרת עובדי הוראה

משרד העבודה —
משרד החינוך והתרבות
המכון הממשלתי להכשרה טכנולוגית

אוניברסיטת בן־גוריון בנגב

המכללה הטכנולוגית — באר־שבע

מודיעה על

המשך ההרשמה לשנה"ל תשל"ה

במגמות

הנדסאות יום/ערב

מכונות — כימיה
חומרים — בנין
מחשבים — אלקטרוניקה
חשמל — (תת מגמה אלקטרוניקה רפואית)

טכנאות יום/ערב

מכונות — חשמל
כימיה — מכשור ובקרה
אלקטרוניקה — תעשיה ומנהל

קדם הנדסאות — יום וערב
מדריכים מוסמכים — יום וערב
מורים טכניים — ערב בלבד
מורים הנדסאים — ערב בלבד

* **תנאי קבלה**

הנדסאים וטכנאים
א. למגמות אלקטרוניקה, כימיה, מתקבלים בוגרי/ות י"ב תיכון לרבות בעלי תעודת בגרות אקסטרנית או בוגרי/ות בתי־ספר תיכוניים מקצועיים 4 שנתיים (רמה 4 שנתית) בעלי תעודת גמר ממשלתית.
ב. למגמות מכונות וחומרים מתקבלים בוגרי/ות בתי־ספר מקצועיים 4 שנתיים (רמה 4 שנתית). בוגרי תיכון יקבלו הכשרה מעשית תוך כדי הלימודים.

הכנה להנדסאות וטכנאות
מתקבלים בוגרי/ות י' כתות או בוגרי/ות תלת שנתי מקצועי בעלי תעודת גמר ממשלתית.

מדריכים מוסמכים
בוגרי/ות תלת שנתי מקצועי בעלי וותק של 3 שנים בתעשייה.
בוגרי/ות 4 שנתי מקצועי בעלי וותק של שנתיים בתעשיה.

מורים טכניים
מדריכים מוסמכים בוגרי 12 שנה לימוד או טכנאים מוסמכים.

מורים הנדסאים
הנדסאים בלבד.

* **משך הלמודים**

הנדסאות 5—4 סמסטרים בלימודי יום, 9—8 סמסטרים לימודי ערב.
טכנאות 4—3 סמסטרים לימודי יום, 6—5 סמסטרים לימודי ערב.
הכנה להנדסאות — קורס חד שנתי.
מדריכים מוסמכים — למודי יום — שנה אחת, למודי ערב — שנתיים.
מורים טכניים — למודי ערב — שנה אחת.
מורים הנדסאים — למודי ערב — שנה אחת.

* **פרסי לימוד והלוואות**

א. במכללה קיימת קרן לפרסי לימוד ע"ש הנדבן יוסף רבינוביץ ז"ל.
ב. בלימודי יום ינתנו הלואות בתנאים טובים כמקובל בכמכון הממשלתי להכשרה טכנולוגית.

* **חיילים משוחררים**

חיילים משוחררים ששרתו מעל 75 יום מאוקטובר 73 עד ספטמבר 74 פטורים מתשלום דמי הרשמה ושכ"ל יסוד לשנה אחת.

* **פרטים והרשמה**

המכללה הטכנולוגית, רח' בזל 71, באר־שבע, טלפון 79132, ת.ד. 45 בימים א'—ה' בין השעות 8.00—13.00 ובין השעות 17.00—20.00. ביום ו' אין קבלת קהל.

אחרי כל העטים שהכרת עד כה

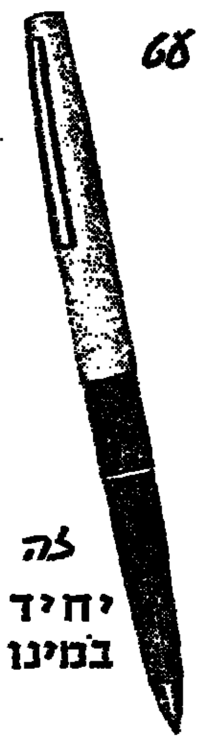

לה יחיד במינו

אוני-פן

uni pen

עט נובע כדורי היחיד בעולם;
להשיג בצבעים שונים, בכחול ובאדום ובאריזות שי בחנויות המובחרות למכשירי כתיבה

מפיצים:
— עטר —
חב' למסחר בע"מ
רח' פרץ 19, תל־אביב
טלפון 611833-4-5

זה עתה הגיע טרי לחג
מיטב תוצרת יוליוס מיינל — אוסטריה

Julius Meinl

שוקולד ב־12 טעמים ושוקולד לבן
*
לראשונה בארץ קפה נמס גבישי זהב ללא קפאין
*

קפה קלוי

יבוא:
סוכנות יונתי
רח' ריינס 4 תל־אביב, טלפון 243041.

קבוץ רמת הכובש מעונין למכור
אוטוקר
מודל 1965, המנוע והגיר מודל 1971
אפשר לראותו במוסך רמת הכובש
טל. 925115, 923115

מכללה בין אזורית „אחוה"
המכון להכשרת מורים וגננות
מועצה איזורית באר־טוביה

משרד החינוך והתרבות
המחלקה להכשרה עובדי הוראה

מודיעים על:

פתיחת ההרשמה לשנה"ל תשל"ה

מסלולי ההכשרה:

מורות לגיל הרך — משך הלימודים שנתיים. מתקבלות תלמידות בעלות תעודת בגרות.

גננות — משך הלימודים שנתיים. מתקבלות תלמידות בוגרות י"ב כיתות עם תעודת גמר ממשלתית.

מטפלות מוסמכות במעונות יום — משך הלימודים שנתיים. מתקבלות תלמידות בוגרות י"א כיתות, בנות 17 ומעלה.

עוזרות פדגוגיות לגני ילדים — משך הלימודים שנה אחת. מתקבלות תלמידות בוגרות י' כיתות בנות 16 ומעלה.

תלמידות שתתקבלנה תהיינה זכאיות להלוואות מותנות והוספות בתנאים מסויימים למענקים.
דחיית שרות בצה"ל: תלמידות הסמינר זכאיות להכלל בעתודה הפדגוגית הדוחה את השרות הצבאי עד לאחר תום הלימודים.

פרטים נוספים במזכירות המכללה: כל יום בין השעות 08.00—16.00, 17.00—20.00.
המען: מכללה בין אזורית „אחוה" ד.נ. 85 קרית־מלאכי, טלפון: 055-96283.

קופת חולים

של ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ־ישראל

בוגרת תיכון!

נמשכת ההרשמה לבתי ספר לאחיות מוסמכות של קופת־חולים
לפנות ישירות להנהלת בית הספר במקום:

בית ספר לאחיות ליד מרכז רפואי „סורוקה" באר־שבע
בית ספר לאחיות ליד בית חולים קפלן רחובות
בית ספר לאחיות „דינה" ליד מרכז רפואי בילינסון פתח־תקוה
בית ספר לאחיות ליד בית חולים „השרון" פתח־תקוה
בית ספר לאחיות ליד בית חולים „מאיר" כפר־סבא
בית ספר לאחיות ליד בית החולים המרכזי לעמק־עפולה

מרכז קופת־חולים

הטכניון מכון טכנולוגי לישראל

המדור ללימודי חוץ
מודיע על
פתיחת לימודי תעודה
בנושא:

מנתחי מערכות למחשבים אלקטרוניים

אשר יתקיימו בשעות הערב בתל־אביב

הקורס מיועד לאקדמאים או לבעלי השכלה מקבילה במדעי הטבע והחברה המעוניינים להתמחות בנושא.

מועד הפתיחה: יום שני 22.4.1974

פרטים והרשמה: הטכניון, המדור ללימודי חוץ, רחוב ליסין 14, תל־אביב, טלפונים 268126/7, 266992.

כתיבה במכונה תלמד ב־12 שעות
בבי"ס למסחר „דיזנגוף" בע"מ, רח' דיזנגוף 85, טל. 281985
שיטה זיגורה — פיקוח ממשלתי

בית ספר לאכסטרנים מישלב

מבצע תעודת בגרות

תל־אביב * חיפה

נפתחות כיתות חדשות

בחודשים אפריל - מאי 74

כיתות ערב — כיתות בוקר
נוער * מבוגרים — מבוגרים

פרטים והרשמה:
תל־אביב: רח' ויצמן 53, טל' 263185, שעות 8—14, 17—19
חיפה: רח' שבתאי לוי 26, טל' 520797, שעות 8—11, 4—7

נמשכת ההרשמה בסניפי מישלב
לכיתות ערב

ירושלים: בי"ס כי"ח, רח' כל ישראל חברים, שעות 17—19
חולון: בי"ס רביבים, רח' השומר, שעות 17—15
נס־ציונה: מועצת פועלי נס ציונה, שעות 16—18
רעננה: מועצת פועלי רעננה, שעות 16—19
צפת: בי"ס ממלכתי א', רח' הפלמ"ח, 5—8 אחה"צ
נצרת: מועצת פועלי נצרת, בית פרנק סינטרה

לחיילי מילואים משוחררים — הלימודים חינם

המרכז הרפואי ע"ש ח. שיבא, תל־השומר

מודיע על פתיחת קורס:

טפול מואץ בחולי לב וחולים אחרי נתוחי לב פתוח

הקורס יפתח בחודש מאי ש.ז. ומתקבלות אליו אחיות מוסמכות המעוניינות לעבוד ביחידות אלה, במשרות מלאות וחלקיות.

ההרשמה במשרד אחות ראשית, ביתן 26, בכל יום בין השעות 09.00—13.00.

משרד החינוך והתרבות
בחנים חיצוניים
בגרות ובחינות המוקדמים במועד אפריל 1974

هكذا من الأصل

גלוי דעת

נוכח ההתקפות חסרות התקדים על הדו"ח החלקי של ועדת אגרנט והפגיעות בועדה ובחבריה, ובמיוחד נוכח ביטוי העלבון והזלזול אשר כמה אנשי ציבור, ביניהם נושאי תפקידים, הרשו לעצמם לנקוט בהם ולפרסמם ברבים, אנו מוצאים לנכון להעמיד את הציבור על החומרה שבדבר. אכן — הדו"ח אינו מעל לבקורת ציבורית, ומותר גם מותר לנתחו ולחפש בו נקודות תורפה מבחינת ההגיון שבמסקנות והנורמות הציבוריות והמדיניות המקובלות על אדם זה או אחר. בחברה בריאה זה בהחלט מותר ואף רצוי. אולם, בין הרשות והזכות לבקר את הדו"ח לבין ההתבטאות כי יום פרסומו של הדו"ח הוא „יום שחור למשפט הישראלי", רובצת תהום מסוכנת, שחלילה לנו להגיע אליה. התבטאויות כאלה אינן עולות בקנה אחד עם משטר דמוקרטי ועם העקרון של שלטון החוק ולמעשה הן מסכנות בצורה חמורה את שניהם. הוא הדין לגבי התבטאויות אחרות מסוג זה מצד אישים שונים ומאמרי סאטירה וליגלוג אשר עתונאים מסויימים הרשו לעצמם לפרסם בעתונות. אלה אינם דברי בקורת ברמה אינטלקטואלית ההולמת את הנושא.

יחס כזה לועדה ולחבריה לא רק שהוא חסר נימוס, הגיון וכבוד, אלא שהוא מוכיח בעליל, כי האנשים שהשתמשו בלשון העולבת והפוגעת הם בעלי הבנה מסולפת של עיקרי היסוד של דמוקרטיה ושלטון החוק. משל היו אומרים, לא פסקתם כפי שציפיתי, הרי לא רק שאין אתם צודקים במסקנותיכם, אלא אתם גם בעלי תכונות אישיות מסוימות. לא רק שהייתם חייבים להגיע למסקנות שאנו רוצים בהן, אלא בשלא הגעתם אליהן, הרי אתם מעוותים את הדין.

דרך זו ראשיתה בבזוי שופטים ובתי משפט ואחריתה במרמס המשפט ושלטון החוק וערעור אשיות המשטר הדמוקרטי במדינה.

אנו קוראים למנהיגות העם, לראשי המפלגות, אנשי הציבור ולציבור הרחב לשים מיד קץ לתופעה זאת למען הבטח כי ישמר ויטופח בהקפדה אופיה הדמוקרטי האמיתי של מדינת ישראל, כמדינת חוק.

לשכת עורכי הדין בישראל

עירית תל־אביב־יפו

מכרז פומבי מס' 27/74

סימון בצבע מקומות חניה ברחובות ובמגרשי חניה

עירית תל־אביב—יפו מכריזה בזה על קבלת הצעות מקבלנים לבצוע העבודה הנ"ל.
את הפרטים, תנאי המכרז וטפסי הצעות המחירים אפשר לקבל ברשות החניה, רח' הר נבו 19, תל־אביב, תמורת תשלום של —.25 ל"י. תשלום זה אינו מוחזר.
התשלום: בהתאם לתנאי התשלומים המצורפים למכרז.
כל המעונין להשתתף במכרז זה, יגיש לעיריה הצעת מחירים ב־2 העתקים על גבי טפסים שהומצאו לו לפי הכתובת: עירית תל־אביב—יפו, מחלקת מזכיר העיר, ככר מלכי ישראל, עד יום 2.5.74.
על מגיש ההצעה לצרף ערבות כמפורט בתנאי המכרז.
הרשות בידי העיריה לקבל את ההצעה כולה או חלק הימנה.
אין העיריה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה או הצעה כלשהי.

ש. להט — ראש העיריה

י"ט ניסן תשל"ד — 11.4.74

7½% הנחה למשלם מסיו מראש באפריל

תשלומים בבנקים ובעת"א־יפו

המועצה המקומית רמת־השרון

מכרז פומבי 11/74

בדבר סלילת כביש ומדרכה ברח' נעמי, רח' האורן ורח' רות

1. המועצה המקומית רמת־השרון, מזמינה בזה הצעות קבלנים לבצוע העבודה הנ"ל.
2. טופסי הצעות וסיכות התוזה אפשר לקבל במזכירות המועצה תמורת תשלום של —.100 ל"י שלא יוחזרו, בדבר פרטים נוספים נא לפנות למחלקה הטכנית בשעות העבודה הרגילות.
3. המעונינים להשתתף מתבקשים להגיש הצעות בשני עותקים על גבי הטפסים וישלחו אותם בדאר רשום, במעטפה סגורה למזכיר המועצה או ימסרו אותם לתיבת המכרזים שבמועצה, לא יאוחר מ־1.5.74 שעה 12.00.
4. להצעה יש לצרף ערבות בנקאית בשעור 5% מערך ההצעה למשך 90 יום לקיום תנאי המכרז. אי צרוף כנ"ל יגרום לפסילת ההצעה.
5. תנאי התשלום: 50% במזומן מכל חשבון מאושר ע"י מהנדס המועצה; 50% בשטרות ל־6 חדשים ללא תוספת ריבית.
6. המועצה שומרת לעצמה הזכות למסור בצוע העבודה כולה או חלקה, לקבלן אחד או למספר קבלנים.
7. אין המועצה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או הצעה כלשהי.

פ. בלקין — ראש המועצה

המועצה המקומית קרית־אונו

מכרז מס' 4/74

לבנית מבנה לבית־ספר

המועצה המקומית קרית־אונו מכריזה בזה על תחרות בין קבלנים בדבר הקמת מבנה בית־ספר בן 18 כתות, משרדים ומקלט ברחוב בר־יהודה פנת יחזקאל בקרית־אונו.
פרטי המכרז ותכניות ניתן לקבל תמורת סך של —.300 ל"י במשרדי מהנדס המועצה המקומית בכל יום בין השעות 9.00—12.00.
על המציע לצרף 10% מערך הצעתו בערבות בנקאית לתקופה של שלושה חדשים או ערבות אחרת לשביעות רצונו של גזבר המועצה. ללא הערבות הנ"ל לא תובא ההצעה לדיון.
תנאי התשלום: מכל חשבון שיאושר ע"י המפקח ישולמו ⅔ (שני שליש) במזומן והשאר בתשלומים חדשיים בשטרות לתקופה של 12 חדשים בצרוף ריבית של 11%.
יש לשלוח את ההצעות בדואר רשום לפי הכתובת הרשומה על המעטפה המצורפת למכרז עד לתאריך 1.5.74. מעטפה שתשא חותמת דאר מאוחרה יותר לא תובא לדיון.
על המציע לצרף להצעתו אישור על רישומו בפנקס הקבלנים. ללא אישור כזה לא תובא הצעתו לדיון.
אין המועצה המקומית מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

אביגדור ורשה
ראש המועצה

סוכנות **תאשור TEASHUR** בע"מ

ארונות קיר ומיטות
בגדלים שונים
הספקה מיידית

תל־אביב, רח' פרנז מקהרי 19 טל. 821729

עירית בת־ים

מכרז מס' 26/74

אספקת נעלי עבודה

מכריזים בזאת על קבלת הצעות לאספקת נעלים לעובדי עיריה לפי המכרז הנ"ל.
פרטים וטופסי הצעה אפשר לקבל במשרדי המשק ברחוב העבודה מספר 47 אזור התעשיה בת־ים, בין השעות 7.00—14.00.
את ההצעה במעטפה סגורה וציון מס' המכרז יש לשלוח אך ורק בדואר רשום עד התאריך 28.4.74.
על המציעים לצרף ערבות בנקאית או כל ערבות אחרת שתאושר ע"י גזבר העיריה בשעור של 5% מערך ההצעה. הצעה שלא תצורף אליה ערבות לא תובא לדיון.
אין העיריה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

י. ולקר — ראש העיריה

דויד בראון D B

טרקטורים ומיכון בע"מ case

רח' נחלת יצחק 20, ת.א. טל: 252777

"קייס" W24

הספקה מיידית מארה"ב

עולה בכושר ביצועיו על המעולה ביותר

ניתן לרכישה בתנאי מילוה אמריקאי, עתים במיוחד

מנוע דיזל 158 כ"ס, הילוכים, היגוי ארטיקולטר, מושב המפעיל בחזית המעמיס לראות מירבית, כפות: מ־1.5 עד 3.0 מטר/מעוקב, כושר הרמה הידראולי 10,750 ק"ג.

לשרות לקוחותינו צוות מכונאים נייד ומוסכים בכל חלקי הארץ

המכון לפריון העבודה והייצור

המכון לאוטומציה תעשייתית — המרכז לעב"א ומערכות מידע ניהולי

מודיע על יום עיון בנושא

הישגי המחשב הקטן בתעשייה בשעת החירום (במערכות REAL TIME ON LINE)

מועד: 13 מאי 1974

מקום: מלון „תדמור", הרצליה

מיועד: למנהלים, להנדסאים, לחוקרים בתעשייה במוסדות לימוד ובמוסדות רפואיים.

* * *

במסגרת יום העיון תיערך תצוגה של מחשבים קטנים **REAL TIME ON LINE.**

חברות המעוניינות להשתתף בתצוגה יתקשרו עד 20.4.74, למכון לפריון העבודה והייצור, טל. 253131, שלוחה 215, 205, או בכתב ת"ד 33010 ת"א, למר ברוך דגני.

אלג'ים בע"מ

נס־ציונה · ת.ד. 201 · טל. 958884

עברנו

למפעלנו החדש

רח' העשור 10 ★ נס־ציונה

ירושלים
עירית ירושלים
הגזברות

תושב ירושלים!

9% הנחה

אם תשלם מסיך מראש באפריל

תשלומים מתקבלים בכל סניפי הבנקים ובגזברות העיריה, רחוב הנביאים 67.

בחודש אפריל, תהיה הגזברות פתוחה גם אחה"צ בשעות 16.00—18.00 פרט לימי שישי וערבי חגים.

כל מי שלא קבל פנקס תשלומים וברצונו להנות מהנחה זו, מתבקש לסור לגזברות העיריה.

חייב בארנונה אשר יבוא שבחודש אפריל ש.ז. היה בשרות פעיל בצה"ל, ייהנה מהנחה של 9% אם ישלם את המסים לשנת 1974/5 תוך חדש ימים מיום שחרורו.

מכון הנפט הישראלי

בית הספר למדעי הנפט

מודיע על

הרצאתו של

מר מ. לנשטיין

Ministerialdirector at the Kanzlers Office (Bonn)

על הנושא:

בעיות נוכחיות של מדינות מייבאות אנרגיה

ההרצאה תתקיים **היום**, יום חמישי 11.4.74, בשעה 3 אחה"צ, בבית מכון הנפט, רחוב האוניברסיטה 26, רמת־אביב, תל־אביב.

במזומן? אתה אצלנו מלך — גם המחירים משתחווים לפניך
פוטו — סטריאו ספפורט — רח' קריהודה 8 תל־אביב

עמם ירושלים

דירות למכירה

בקרית היובל 3 חדרים + מ"א ק"ב 125.000 ל"י 282416.

הצעת עבודה

דרושות כתבניות מנוסות לעבר רה זמנית שכר גבוה לטלפן — 228972.

דרושות כתבניות מעולות לעבר רות ומניות בשעות הבוקר. טל' 225158.

מכוניות למכירה

אופל רקורד 1969 כנות 1971 צמינים חדשים, רדיו במצב מצו יין טלפון 231718.

שרותים

ביצוע מהיר של עבודות אינס טלציה, חשמל נגרות ושיפוצים. שרותכל טלפון 225567, 228272.

הכנה משפורת והדפסה הנהלה חשבונות במחשב י.ב.מ. 370 ל עסקים גדולים וקטנים. "השבר נותרכסיכון" 231335, 225889.

עמם חיפה

דירות למכירה

3½ חדרים ברחוב ביתלחם. טלפון 81450.

3 חדרים גדולים, חדר אוכל גדול, מסודר יפה, נוף נהדר. ריצ'מן את ריצ'מן, דרך הים 5. 04-84444.

3 חדרים גדולים, בית קטן חדש, סביבת דרך הים, ארונות קיר. — 175.000 ל"י. ריצ'מן את ריצ'מן, דרך הים 5. 04-84444.

בשפרינצק 2 חדרים + הול ומרפסת במצב מצוין, אפשרות למשכנתא. 524588.

בכרמל ברחוב שמשון דירת 3½/2 חדר בית קטן עליונה — 190.000 ל"י פרטים תוך כדור פוריה 33 טלפון 88840.

הצעות עבודה

בטמפרינג דרושה כנהלת חשבו נות יודע בהתאמות בנקים ש' עות עבודה 15—8 ת"ד 310, חיפה.

דרושות כתבניות מנוסות, לעבודה זמנית שכר גבוה לטלפן 84266.

למפעל בתחמת דרושים דהוף בתורים ויוצאי צבא עם רקע בבלי וכן חרס סוג א', תנאים טובים 5 ימים בשבוע. טלפון 665949.

למשרד רו"ח דרושה פקידה ל' עבודות תיוק, מרכזיה ושליחויות שונות. לפנות ת.ד. 1080 חיפה.

דרושה פקידה מדפיסה לתפקיד אחראי. שעות העבודה 08.00—16.00. לפנות לטפעון, טל. 80416/7.

דרושה בחורה לעבודת פקידות בבוקר במפרץ. 6—5 שעות ביום. טלפון 724466.

מכוניות למכירה

אופל קפיטן 1971, במצב מצוין, מחיר 25.000 ל"י בהצעות רציניות טלפון 252783.

במצב חדש בכהן רכב ואביזרים רחוב אלנבי 7 או טלפון 666360 כל הקונה מכונית ב בכהן רכב ואביזרים רדיו או מכשיר טלויזיה למכונית בכלל עלי חינם במבצע להקנית פונבלת נבלבד.

מורד אבקורס 72 במצב מצוין טלפון 539713 60.000.

מכיר פג'ו 404 1972, מכדר פולק' סוואגן תא כפול 1972 עם אפש' רות לעבודה. טל. 931058, 931061.

מכבר שטיים בע"מ, חיפה הרצל 37, טלפון 532957 מציע את כל דגמי הפוסיתות השקוד צות רוכבים מכוריות ומגררים עם אחריות. תנאי מימון פיתוח דום ורדיו כתנה לרוכש מכונית עד 31.5.74.

פיאט 850, 68, טלפון לבנה"צ — 83162 בערב 663852.

ביקוש מכוניות

מעוניין באופל קדט 64—5—66 יד ראשונה/שניה. לפנות: חוק יה, טלפון 645366.

רהיטים

קונה רהיטים משומשים, קווי קים ההיסודי בית טלפון 662066, 532861.

מגרשים

בחיפה גוש 10800 חלקה 12, 1025 מ"ר, 250.000 ל"י. 02-63467.

מכירות

מיטר + מגבר במראשוני — "אריסטוגה" 235448.

הלבשה

בוטיק פוש היפה מודיע: לפי בקשת לקוחותינו הבוטיק יהיה פתוח תה"מ מ-1.4.74 עד 15.4.74 ללא הפסקה מ-8 בבקר עד 8 ב' ערב בוטיק פוש רח' הרצליה 2.

פאות

אצל כץ טיפול וייעוץ וייצור והזמנה פרות אריב יל"ג 31, 04-666848.

שעורים

מתמטיקה ופיסיקה לכל הרמות מורה אקדמאי מנוסה 238963.

מתמטיקה ופיסיקה לבגרות ול' מכינות מורה מנוסה 267373 ערב.

שונות

משפחה דתית מעונינת לקבל מבוגר/ת או זוג להחזקה מלאה 053-92226.

מכבסת כתיבה הריבוע, מכירת השאלה ותיקונים, דיזן שדרות רוטשילד 10 טלפון 59046.

חולים

79 (שבעים) ל"י עבור בול האגיה שלום (בשבוע שעבר ירשמו 60). מרכז הבולים — אלנבי 94 ת"א טל. 615755.

מעוניין לקנות בולי ישראל עם טבולות בודדים ובמויות — 03-445442.

חיות בית

באילוף כלבים, כי בקצאים, אך אין מתחרים אחריות בכתב 03-983668.

הלוואות

הלוואות מיידיות!! לעובדי מדינה סידור מיוחד!! ת"א — 225458 ירושלים 236003.

חסר לך כסף? פנה אלינו — 04-662234 03-613946 ת.ד. 02-233914.

תערובות מלווה

קנים בלות כמנות, קליטה ו' חסכון הזבה "דיין" שדרות רוטשילד 10.

מטבעות ומדליות

מעוניין לקנות מטבעות בסף וזהב ישראליים, מטבעות ושטרות מנ' דטוריים, שטרות כסף ישראליים ומדליות בסף וזהב. 03-445442.

ברמת־גן
דרושות נקבניות
בעלות נסיון בלבד
תנאים טובים למתאימות
טלפון 765539.

התזמורת הפילהרמונית הישראלית

דרוש שליח
בעל קטנוע לעבודות שליחות
לפנות בימים א'—ו' בשעות 9—13 למזכירות התזמורת היכל התרבות (הכניסה מרחוב דיזנגוף).

לבי"ס לעובדי מעבדות רפואיות
בפקוח משרד הבריאות
דרוש
מורה לביוכימיה
לשעות אחה"צ
תחילת העבודה מיידית. לקביעת ראיון להתקשר לטלפון 03-822766.

מגרשים

לייד רוזוכות — צמוד לכביש 2½ דונם במקום מכסים קרקע פרטית — 40.000 ל"י טלפון 297506.

ידידים

טלב אף לב נקשר אותך עם בני/ות זוג מתאימים. בריעות' נו הצעות בסגנון רחב וללא הגבלה לבעלי/ות רפה. סודיות והגינות מובטחים מכון "עופר" דיזנגוף 85 דירה 9 — 284829.

הודעות רשמיות

משרד הבטחון — הכבוצה על המכירות מכרז מספר 7/74/5

עסקים

22%—18% ריבית תקבל באמצ' צעותנו בערבות בנקאית או ב' ערבות מוסדות ציבוריים.

התאמות ומסים

כלי נגינה

חנויות

משרדים

אולמות

שרותים

מכוניות להשכרה

אופנועים וקטנועים

לתקליטי סי בי אס בע"מ
חולון, רח' שהון 50
דרושים
עובדים/ות
לייצור תקליטים במשמרת שניה
שעות העבודה 16.00—21.00
למתאימים מובטחים תנאים טובים והסעה מן העבודה
נא לפנות בהקדם ישירות למפעל טל. 840191

מכוניות למכירה

מעריב

המשרד הראשי: בית מעריב רחוב קרליבך 2
מחיר מלה: ביום חול — 1.50 ל"י, בערבי שבתות וחגים — 2 ל"י

הצעות עבודה

ביקוש עבודה

מכירות

רהיטים

דירות

קבלני בניין

דירות מרוהטות

חדרים מרוהטים

ביקוש דירות

דירות להחלפה

דורשי שכירות

טלויזיות

מקררים

קניות

דירות למכירה

וילות ובתים

דירות להשכרה

גלוי דעת

ארגון עורכי הדין

אלגים בע

עברנו

מפעלנו החדש

מכון הנפט הישראלי

ד"ר מ. לנשטיין

על הנושא:

ויות נוכחיות של מדינות ארגון

هكذا من الأصل

דרושים

האם אתה בעל מקצוע מעולה־
בחרטות?
בכירסום?
בהשחזה?

אז למה אתה מחכה?

השתלב באחד ממפעליה של התעשיה הצבאית
ברחבי הארץ והענקת לעצמך:

- מקום עבודה מעניין וקבוע
- פרנסה בטוחה
- זכויות סוציאליות מלאות
- השתלמויות וקידום מקצועי

התקשר מיד לתעשיה הצבאית
רח' ג' מס' 8 הקריה — תל־אביב,
טלפון 258166.

הבטח את עתידך האישי
היה שותף
למחשלי כוחו של צה"ל

תע"ש

לכפר הנוער
יהודה דבוטינסקי
דרושים
★ **אם בית קבוצתית**
(מדריכה, מטפלת)
הכישורים: נסיון קודם, רצויה השכלה תיכונית, מגורים במקום חובה.
★ **נגר**
רצוי תושב רמלה, ראשון־לציון או ה' סביבה.
לפנות בכתב לת.ד. 12 באר יעקב, או לטלפון 96 50 56.

דרוש
מסגר רתך
לעבודות שונות
במחסן החברה
ברחובות
★
לפנות: לומיר
חברה לבנין בע"מ
טלפון 268228/9
בין 1—8 ר"ל—4

דרושה
אחות מוסמכת
למשרת יום
בבית אבות בגדרה
משכורת ותנאים מעניינים
טל: 055-91101
בערב: 668352,
788653, 796394.

דרושים
מרכיבי רדיו למכוניות
לטלפן 03-31310
לבקש את שמעון

"הסנה"
חברה ישראלית לביטוח בע"מ
סניף מחוזי המרכז (ת"א) —
אלנבי 115 טלפון 623251

מודיעה על
פתיחת קורס לביטוח אלמנטרי

הקורס יכלול לימודים בנושאי:
- ביטוח רכוש — כל השיבושים, מקיף ואש
- ביטוח חבויות — האגודות אישיות, צד שלישי וחבות מעבידים.
- ביטוח רכב.
- ביטוח קבלנים ועוד.

הקורס יפתח ב־5.5.74 וימשך כחודשיים בשעות הערב שלוש פעמים בשבוע.

אם אתה בעל כושר שכנוע והתמדה

אם אתה מעוניין ברווחים נאים שהם פרי כשרונותיך

פנה אלינו עוד היום אישית, טלפונית או בכתב.

למועמדים שיתקבלו ויסיימו את הקורס ובחינות המפקח על הביטוח בהצלחה, מובטחת עזרה בהיקלטות במקצוע ע"י הדרכה אישית נוספת ועזרה אחרת.

עץ לבוד בע"מ
ETZ-LAVUD LTD

דרושים
★ **מסגר ומכונאי אחזקה**
★ **פחח עצמאי**
★ **מכונאי מלגזות**
בעל רמה מעולה

המעונינים מתבקשים להתקשר למח' כח־אדם, טלפון 914931, או לכתוב לת.ד. 38 פתח־תקוה.

האגודה
למען החייל בישראל
קרית נופש לחיילי צה"ל
ע"ש ש. כהן
גבעת אולגה

דרושים:
לקרית הנופש של האגודה למען החייל בגבעת אולגה
★ **טבח מקצועי**
עם נסיון בעבודה.
★ **מנהלת מטבח**
עם ידע בטבחות ובעבודות ניהול־מטבח וחדר־אוכל.
★ **עוזרים למטבח**
עם ידע.
★ **חשמלאי — לעבודות אחזקה**
בעל תעודה.
המעונינים מתבקשים לפנות כל יום למשרד קרית הנופש — עד שעה 16.00 בטלפון 063—23691.

דרושה
מזכירה בכירה
למנכ"ל מפעל בתל־אביב
ליום עבודה מלא מ־8.00 עד 16.00
הכישורים הדרושים:
- נסיון קודם של 5 שנים לפחות בניהול משרד
- ידע ושליטה מלאה בניסוח מכתבים והדפסות בשפות עברית ואנגלית
★
נא לפנות בכתב בצרוף פירוט נסיון קודם לת.ד. 20127 תל־אביב עבור מספר 20.

קופת חולים
של ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ־ישראל
לקופת חולים של ההסתדרות במחוז תל־אביב
דרושים:
פיסיותרפיסטים (ות), מרפאים (ות) בעיסוק
מוסמכים
למכונים לשיקום בתל־אביב במשרות חלקיות ושלמות
דרושה גם
עובדת סוציאלית
מוסמכת במשרה חלקית
להתקשר עם משרד האחות הראשית ברח' גרונר 10 תל־אביב, טל. 289221
הנהלת קופת־חולים
מחוז תל־אביב

לכפר הנוער "דוד רזיאל"
דרוש לשנת הלימודים תשל"
מרכז הדרכה
השכלה אקדמאית
נסיון קודם של 2 שנים לפחות
- עדיפות לבעל זיקה לתנועה הלאומית
- חובה מגורים בכפר
לפנות בכתב לת.ד. 4333 ת"א למס'

למשרד רואי חשבון בתל־אביב
דרוש
מנהל חשבונות
בעל נסיון
לעבודה חלקית — אפשרי גם פנסיונר
לפנות לת.ד. 14292 תל־אביב

למשרד הנדסי דרוש/ה
שרטט/ת
לאינסטלציה סניטרית
עם נסיון
תנאים טובים — סודיות מובטחת
לקביעת ראיון לפנות 623184
בין השעות 08.00—15.00

מהנדס י. יורסין
חברה קבלנית בע"מ
לפרויאקט גדול בדימונה
דרושים:
קבלני משנה לשלד
(טפסנות, ברזלנאות, ובטון)
★
לפנות: בתל־אביב 287521—03
בבאר־שבע 77977־057

משרד החינוך והתרבות
מודיע
על תיקון טעויות במכרז משולב (פנימי וחיצוני) למשרות פנויות של פיקוח והדרכה
כפי שפורסם ביום 24.3.74.
מכרז מספר 5 — תואר המשרה:
מפקח מרכז מקצוע היסטוריה
(במקום מפקח מרכז מקצוע היסטוריה בחינוך העל־יסודי).
מכרז מס' 120—123: דרגת המשרה מה"ד־ד"ר"ד (במקום ממ"ד — מפקח).

משרד התקשורת
לשכת המדען הראשי
דרושה
מזכירה כתבנית
ידע בהדפסה עברית, רצוי בוגרת בית־ספר לפקידות.
הדרגה — ח"ר בדרוג האחיד.
המעוניינות תפנינה בכתב ללשכת מדען ראשי, רח' המלך ג'ורג' 38, תל־אביב, 63 298.

ל"איל" מנופים—הרצליה דרושים
חרטים ומסגרים
הסעה מובטחת
טל. 938904 938338

למוסד בנקאי
דרושה
כתבנית עברית
בעלת נסיון
שעות עבודה רצופות, מ־8—15.30
תנאים טובים למועמדת המתאימה
★
בהצעות נא לפנות לת.ד. 1462 ת"א עבור מס. 303, או בטלפון 52666, קו פנימי 303.

למפעל תעשייתי
דרושה
פקידה לעזרה בהנהלת חשבונות
למשרה מלאה
טל. 781161

ל"פורמינג"
מפעל ליצור מזודות "ג'ימס־בונד־ים"
דרושים
1. **אנשי מכירות**
2. **עובדים בלתי מקצועיים**
מאזור חולון ובת־ים
על המעונינים לפנות "פורמינג" רחוב הפלדה 2, אזור התעשיה בת־ים

סהר חברה לביטוח בע"מ
רח' בן יהודה 23 ת"א טל. 54311
דרושה
כתבנית באנגלית
למחלקה הימית
עדיפות תינתן לכתבנית המדפיסה גם בעברית
נא להתקשר טלפונית עם גב' פרח לשם קביעת ראיון

לתשלובת רבת־מפעלים
בדרום הארץ
המעסיקה עובדים רבים
דרוש מנהל אגף כח־אדם מעולה
הכישורים:
- נסיון של 5 שנים בתפקיד דומה.
- השכלה אקדמאית תואמת.
- ידיעת השפות העברית והאנגלית על בוריין.
- אישיות חזקה, מנהיגות ופתיחות במגע ומשא עם אנשים.

תנאים נפלאים
למועמד המתאים
לפנות בכתב עם פירוט נסיון וקורות חיים ל־ת.ד. 26089 תל־אביב.

FIAT
מוסך טכנו רכב בע"מ
חיפה
מפרץ חיפה ליד משרד הרישוי
דרוש/ה פקיד/ה
לעבודות משרד עם ידע בהנהלת חשבונות
— יום עבודה מלא —
להתקשר בין השעות 2—4 אחה"צ
לטלפון 721408 חיפה.

למפעל תעשייתי בגוש דן
דרוש
אחראי אחזקה
בעל נסיון באחזקת מכונות.
תנאים טובים למתאימים.
לכתוב בצרוף פרטים ונסיון לת.ד. 11069 ת"א עבור אחראי אחזקה.
סודיות מובטחת.

רשות הנמלים
בישראל
פיתוח נמל חיפה — מזרח
דרוש
הנדסאי שרטט
בעלי נסיון בעבודה של 3 שנים לפחות
נא לפנות לפיתוח נמל חיפה — מזרח חיפה, שער פלמר 1 (בית לבנט) טל. 04-644851.

לחברת יבוא
דרושה
פקידה מנוסה ועצמאית
עם נסיון של 3 שנים לפחות
וידיעת הדפסה עברית־אנגלית.
לפנות טלפון 38525.

למשרד רואי חשבון בתל־אביב
דרושים
בוחנים
בעלי נסיון
לפנות לת.ד. 14292 תל־אביב.

לחברת יבוא בתל־אביב דרושה
מזכירה כתבנית מעולה עברית
שעות עבודה מ־8 עד 16.30
אפשרי גם חצי משרה
לפנות אל־אור בע"מ
קרליבך 29, תל־אביב, טל. 292176/7

דרושים:
1. **מסגרים מעולים**
2. **מסגרים**
לפנות ל־סעד מתכות, טל. 051-94110
בשעות העבודה.